

Uradni list Republike Slovenije

Internet: www.uradni-list.si

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **162** Ljubljana, četrtek **12. 11. 2020**

ISSN 1318-0576 Leto XXX

VLADA

2845. Sklep o znižanju ranga Generalnega konzulata Republike Slovenije v Bejrutu, v Libanonski republiki

Na podlagi 14. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš) je na predlog ministra za zunanje zadeve Vlada Republike Slovenije sprejela

S K L E P

o znižanju ranga Generalnega konzulata Republike Slovenije v Bejrutu, v Libanonski republiki

I

Rang Generalnega Konzulata Republike Slovenije v Bejrutu, v Libanonski republiki, ki ga vodi častni generalni konzul (Uradni list RS, št. 3/94 in 84/11), se zniža v Konzulat Republike Slovenije v Bejrutu, v Libanonski republiki, ki ga vodi častni konzul.

Konzularno območje konzulata ostaja nespremenjeno.

II

Ta sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 50103-3/2020
Ljubljana, dne 22. oktobra 2020
EVA 2020-1811-0025

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša
predsednik

2846. Sklep o imenovanju častnega konzula Republike Slovenije v Bejrutu, v Libanonski republiki

Na podlagi 23. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš) je na predlog ministra za zunanje zadeve Vlada Republike Slovenije sprejela

S K L E P

o imenovanju častnega konzula Republike Slovenije v Bejrutu, v Libanonski republiki

I

Raymon El Hachem se imenuje za častnega konzula Republike Slovenije v Bejrutu, v Libanonski republiki.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

II

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Sklep o imenovanju častnega generalnega konzula Republike Slovenije v Bejrutu, v Libanonski republiki (Uradni list RS, št. 84/11).

III

Ta sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 50101-23/2020
Ljubljana, dne 22. oktobra 2020
EVA 2020-1811-0026

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša
predsednik

2847. Odločba o imenovanju Barbare Jenkole Žigante za vrhovno državno tožilko na Vrhovnem državnem tožilstvu Republike Slovenije

Na podlagi petega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in prvega odstavka 34. člena Zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve in 36/19) ter na predlog ministrice za pravosodje, št. 701-48/2019 z dne 9. 9. 2020, je Vlada Republike Slovenije na 115. dopisni seji dne 29. 10. 2020 izdala naslednjo

ODLOČBO

1. Barbara Jenkole Žigante, rojena 17. 6. 1964, se imenuje za vrhovno državno tožilko na Vrhovnem državnem tožilstvu Republike Slovenije.

2. Premestitev državne tožilke Barbare Jenkole Žigante na Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije se opravi trideseti dan po pravnomočnosti odločbe o imenovanju.

Št. 70101-21-2020
Ljubljana, dne 29. oktobra 2020
EVA 2020-2030-0035

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša
predsednik

2848. Odločba o imenovanju Luke Viranta za okrožnega državnega tožilca na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani

Na podlagi petega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in prvega odstavka 34. člena Zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve in 36/19) ter na predlog ministrice za pravosodje, št. 701-40/2019 z dne 2. 9. 2020, je Vlada Republike Slovenije na 115. dopisni seji dne 29. 10. 2020 izdala naslednjo

ODLOČBO

Luka Virant, rojen 27. 4. 1983, se imenuje za okrožnega državnega tožilca na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani.

Št. 70101-15/2020
Ljubljana, dne 29. oktobra 2020
EVA 2020-2030-0032

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša
predsednik

2849. Odločba o imenovanju mag. Jasmine Arnuš Tabakovič za okrajno državno tožilko na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani

Na podlagi petega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in prvega odstavka 34. člena Zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve in 36/19) ter na predlog ministrice za pravosodje, št. 701-41/2019 z dne 2. 10. 2020, je Vlada Republike Slovenije na 115. dopisni seji dne 29. 10. 2020 izdala naslednjo

ODLOČBO

Mag. Jasmina A. Tabakovič, rojena 24. 12. 1984, se imenuje za okrajno državno tožilko na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani.

Št. 70101-17/2020
Ljubljana, dne 29. oktobra 2020
EVA 2020-2030-0036

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša
predsednik

2850. Odločba o imenovanju Blaža Bembiča za okrajnega državnega tožilca na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani

Na podlagi petega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in prvega odstavka 34. člena Zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve in 36/19) ter na predlog ministrice za pravosodje, št. 701-41/2019 z dne 10. 9. 2020, je Vlada Republike Slovenije na 115. dopisni seji dne 29. 10. 2020 izdala naslednjo

ODLOČBO

Blaž Bembič, rojen 7. 10. 1974, se imenuje za okrajnega državnega tožilca na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani.

Št. 70101-18/2020
Ljubljana, dne 29. oktobra 2020
EVA 2020-2030-0037

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša
predsednik

2851. Odločba o imenovanju Lidije Kolonič Hočevar za okrajno državno tožilko na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani

Na podlagi petega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in prvega odstavka 34. člena Zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve in 36/19) ter na predlog ministrice za pravosodje, št. 701-41/2019 z dne 10. 9. 2020, je Vlada Republike Slovenije na 115. dopisni seji dne 29. 10. 2020 izdala naslednjo

ODLOČBO

Lidija Kolonič Hočevar, rojena 7. 6. 1978, se imenuje za okrajno državno tožilko na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani.

Št. 70101-19/2020
Ljubljana, dne 29. oktobra 2020
EVA 2020-2030-0038

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša
predsednik

MINISTRSTVA

2852. Pravilnik o voznikem izpitu

Na podlagi 19., 20., 21. in 22. točke prvega odstavka 14. člena Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 85/16, 67/17, 21/18 – ZNorg in 43/19) minister za infrastrukturo izdaja

PRAVILNIK o vozniskem izpitu

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik natančneje določa:

1. program, pogoje, ocenjevanje in način opravljanja vozniskega izpita za voznika motornih vozil (v nadaljnjem besedilu: vozniški izpit),

2. kraje in kategorije vozil, za katere se v posameznem kraju opravljajo vozniški izpiti,

3. vodenje izpitne dokumentacije,

4. vodenje, posredovanje in objavlanje statističnih podatkov o vozniskih izpiti,

5. vsebino podatkov, ki jih v evidenco o opravljanju vozniskih izpitov vpisuje Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa (v nadaljnjem besedilu: javna agencija),

6. program usposabljanja in postopek preizkusa usposobljenosti za ocenjevanje na vozniskem izpitu.

(2) Ta pravilnik določa tudi postopke za opravljanje izpita in minimalne pogoje, ki jih mora izpolnjevati ocenjevalec na vozniskem izpitu v skladu z Direktivo 2006/126/ES Evropskega parlamenta in sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniskih dovoljenjih (prenovitev) (UL L št. 403 z dne 30. 12. 2006, str. 18), zadnjič spremenjeno z Direktivo Komisije (EU) 2020/612 z dne 4. maja 2020 o spremembi Direktive 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vozniskih dovoljenjih (UL L št. 141 z dne 5. 5. 2020, str. 9).

II. PRIGLASITEV K VOZNIŠKEMU IZPITU IN OPRAVLJANJE VOZNIŠKEGA IZPITA

2. člen

(priglasitev in prijava k vozniskemu izpitu)

(1) Kandidat za voznika motornih vozil (v nadaljnjem besedilu: kandidat za voznika) se priklasi k vozniskemu izpitu s priglasnico na elektronskem obrazcu, če pristojni organ za to izpolnjuje tehnične pogoje.

(2) Kandidata za voznika, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje vozniskega izpita, upravna enota priklasi k vozniskemu izpitu ter prijavi k teoretičnemu oziroma praktičnemu delu vozniskega izpita.

(3) Ob prijavi na teoretični oziroma praktični del vozniskega izpita se kandidatu za voznika določi kraj in čas opravljanja teoretičnega oziroma praktičnega dela vozniskega izpita.

3. člen

(dokazila ob priglasitvi in prijavi k vozniskemu izpitu)

(1) Ob priglasitvi k vozniskemu izpitu mora kandidat za voznika predložiti:

1. veljavno zdravniško spričevalo o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil tiste oziroma tistih kategorij, za katere opravlja vozniški izpit,

2. evidenčni karton vožnje, s katerim dokaže, da je v šoli vožnje zaključil predpisan teoretični del usposabljanja,

3. veljavno zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu za vse kategorije, za katere želi pridobiti vozniško dovoljenje, in potrdilo o opravljenem programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo oziroma rehabilitacijskem programu za osebe, ki jim je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniskega dovoljenja oziroma jim je bil izrečen varnostni ukrep odvzema vozniskega dovoljenja,

4. potrdilo o opravljenem izpitu iz prve pomoči (razen za kategorije AM, F in G) oziroma o oprostitvi izpita iz prve pomoči, če nima vozniskega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D ali DE.

(2) Upravna enota kandidata za voznika, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje vozniskega izpita in ob priglasitvi k vozniskemu izpitu predloži dokazila iz prejšnjega odstavka, prijavi k teoretičnemu delu vozniskega izpita.

(3) Ob prijavi k praktičnemu delu vozniskega izpita mora kandidat za voznika predložiti evidenčni karton vožnje, s katerim dokaže, da je v šoli vožnje zaključil predpisan program usposabljanja za voznike motornih vozil. Upravna enota kandidata za voznika, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje vozniskega izpita in ob prijavi k praktičnemu delu vozniskega izpita predloži evidenčni karton vožnje, prijavi k praktičnemu delu vozniskega izpita.

(4) Listine iz prvega in tretjega odstavka tega člena se po ugotovitvi o izpolnjevanju pogojev za opravljanje vozniskega izpita vrnejo kandidatu za voznika.

4. člen

(dokazila ob posebnih primerih priglasitve
in prijave k vozniskemu izpitu)

(1) Oseba, ki opravlja praktični del vozniskega izpita za vožnjo motornih vozil kategorije A2 ali A, ob izpolnjevanju pogoja, da ima najmanj dve leti veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil A1 oziroma A2, mora ob priglasitvi k vozniskemu izpitu predložiti veljavno zdravniško spričevalo o telesni in duševni zmožnosti za vožnjo motornih vozil tiste kategorije, za katero se priglasi k vozniskemu izpitu, in evidenčni karton vožnje, s katerim dokaže, da je v šoli vožnje zaključila predpisan praktični del usposabljanja.

(2) Oseba, ki opravlja praktični del vozniskega izpita za vožnjo motornih vozil kategorije B, kadar jim je dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik in največja dovoljena masa take skupine vozil presega 3.500 kg, a ne presega 4.250 kg (v nadaljnjem besedilu: kategorija B s kodo administrativne omejitve 96), mora ob priglasitvi k vozniskemu izpitu predložiti evidenčni karton vožnje, s katerim dokaže, da je v šoli vožnje zaključila predpisan praktični del usposabljanja.

(3) Oseba, ki opravlja praktični del vozniskega izpita zaradi izbrisa kode administrativne omejitve v skladu z določbo petega odstavka 60. člena Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 85/16, 67/17, 21/18 – ZN Org in 43/19; v nadaljnjem besedilu: ZVoz-1), mora ob priglasitvi k vozniskemu izpitu predložiti evidenčni karton vožnje.

(4) Oseba, ki skladno z določbo drugega odstavka 74. člena ZVoz-1 ponovno opravlja praktični del vozniskega izpita na prilagojenem vozilu, mora ob priglasitvi k vozniskemu izpitu predložiti veljavno zdravniško spričevalo in evidenčni karton vožnje.

(5) Osebo, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje praktičnega dela vozniskega izpita in ob priglasitvi k vozniskemu izpitu predloži predpisana dokazila, upravna enota prijavi k praktičnemu delu vozniskega izpita.

5. člen

(ugotavljanje istovetnosti in dokazila pred opravljanjem
vozniskega izpita)

(1) Pred začetkom opravljanja teoretičnega in praktičnega dela vozniskega izpita mora kandidat za voznika ocenjevalcu na vozniskem izpitu izkazati svojo istovetnost z veljavnim uradnim identifikacijskim dokumentom, opremljenim s fotografijo, ki ga je izdal državni organ, oziroma z veljavno tujo potno listino ter predložiti evidenčni karton vožnje.

(2) Pred začetkom praktičnega dela vozniskega izpita mora kandidat za voznika z veljavnim zdravniškim spričevalom dokazati, da je telesno in duševno zmožen za vožnjo motornih vozil tiste kategorije, za katero opravlja vozniški izpit, razen če opravlja praktični del vozniskega izpita za vožnjo motornih vozil kategorije B s kodo administrativne omejitve 96 in za izbris kode administrativne omejitve v skladu z določbo petega odstavka 60. člena ZVoz-1. V tem primeru mora oseba namesto zdravniškega spričevala ocenjevalcu na vozniskem izpitu pre-

dložiti veljavno vozniško dovoljenje tiste kategorije, za katero opravlja praktični dela vozniškega izpita.

6. člen

(program in merila ocenjevanja)

Teoretični in praktični del vozniškega izpita se izvajata v skladu s programom in merili ocenjevanja iz Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

7. člen

(raba jezika in strokovna pomoč)

(1) Če kandidat za voznika opravlja teoretični del vozniškega izpita s pomočjo tolmača za tuji jezik, mora biti oseba, ki tolmači, sodni tolmač. Strošek sodnega tolmača plača kandidat za voznika.

(2) Če je kandidatu za voznika z odločbo pristojnega organa dodeljena dodatna strokovna pomoč, namenjena učni pomoči, je lahko pri opravljanju teoretičnega dela vozniškega izpita prisotna oseba, ki kandidatu za voznika nudi dodatno strokovno pomoč.

(3) Če se vozniški izpit opravlja na območjih občin, v katerih živi italijanska ali madžarska narodna skupnost, ali če oseba uveljavlja pravico do uporabe slovenskega znakovnega jezika, se glede rabe jezika uporabljajo predpisi, ki urejajo javno rabo slovenščine oziroma uporabo slovenskega znakovnega jezika.

8. člen

(teoretični del vozniškega izpita)

(1) Teoretični del vozniškega izpita obsega preizkus znanja v obliki testnih nalog, ki jih zagotavlja javna agencija in niso javne ter prosto dostopne.

(2) Teoretični del vozniškega izpita se opravlja z uporabo računalnika (elektronsko preverjanje znanja).

(3) Čas, namenjen opravljanju vozniškega izpita, ne sme biti daljši od 40 minut, razen v primerih iz prejšnjega člena. Čas, namenjen opravljanju vozniškega izpita, se lahko podaljša tudi v drugih posebnih primerih, o čemer odloča oseba, ki vodi teoretični del vozniškega izpita.

(4) Uspeh kandidata za voznika na teoretičnem delu vozniškega izpita se oceni z oceno: »je opravil« ali »ni opravil«.

(5) Če kandidat za voznika ni opravil teoretičnega dela vozniškega izpita, se šteje, da ni opravil celotnega vozniškega izpita.

(6) Če uporablja kandidat za voznika pri vozniškem izpitu nedovoljene pripomočke, se šteje, da ni opravil vozniškega izpita.

(7) Oceno uspeha na teoretičnem delu vozniškega izpita se kandidatu za voznika sporoči ustno in obenem potrdi uspešno opravljen teoretični del vozniškega izpita v evidenčni karton vožnje.

(8) Kandidat za voznika lahko test, ki ga je rešil, pregleduje, ni pa ga dovoljeno prepisovati, preslikovati, tiskati ali pridobiti njegovega elektronskega zapisa.

(9) Kandidat za voznika, ki ni opravil teoretičnega dela vozniškega izpita, lahko ponovno opravlja teoretični del vozniškega izpita po poteku petih dni od zadnjega opravljanja teoretičnega dela vozniškega izpita.

9. člen

(praktični del vozniškega izpita)

(1) Praktični del vozniškega izpita je sestavljen iz treh delov:

– prvi del obsega pripravo na vožnjo, pregled vozila z vidika prometne varnosti, ter preverjanje predpisanih znanj in spretnosti, ki jih v drugem in tretjem delu vozniškega izpita ni mogoče preveriti;

– drugi del zajema preizkus spretnosti pri vožnji vozila, ki poteka na vadbeni površini;

– tretji del zajema preizkus vožnje vozila v cestnem prometu.

(2) Ocenjevalec na vozniškem izpitu sme določiti, da je v okviru drugega dela vozniškega izpita kandidat za voznika pri izvedbi elementov preizkušanja na vadbeni površini sam v vozilu, učitelj vožnje, ki spremlja kandidata za voznika na vozniškem izpitu, in ocenjevalec na vozniškem izpitu pa spremljata potek preizkušanja izven vozila.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se lahko pri kategoriji B1 in B preizkus spretnosti opravi tudi v okviru tretjega dela vozniškega izpita na javnih cestah in drugih površinah, ki jih vozniki motornih vozil lahko uporabljajo in omogočajo izvedbo predpisanih elementov preizkušanja.

(4) Vadbena površina, na kateri se opravlja drugi del vozniškega izpita za kategorijo B s kodo administrativne omejitve 96, BE, C1, C1E, C, CE, D1E, DE ali F, mora omogočati najmanj izvedbo bočnega parkiranja za namen nalaganja in razlaganja tovora ter za opravljanje vozniškega izpita za kategorijo B s kodo administrativne omejitve 96, BE, C1E, CE, D1E, DE ali F odklop in priklop priklopnega vozila, na način, kot sta ta dva elementa preizkušanja določena v Prilogi 1 tega pravilnika.

(5) Če kraj, v katerem se opravlja vozniki izpit kategorije D1 ali D, omogoča parkiranje za namen vstopa in izstopa potnikov na avtobusni postaji s privzdignjenim prostorom za potnike (potniški peron), potem na vadbeni površini ni treba zagotavljati možnosti za izpeljavo tega elementa preizkušanja.

(6) Usposobljenost kandidata za voznika za vožnjo se lahko preverja v različnih vremenskih razmerah in tudi v nočnem času. V primeru neugodnih vremenskih ali cestnih razmer, ko bi bila lahko ogrožena varnost kandidata za voznika oziroma drugih udeležencev v cestnem prometu ali kadar je z vozilom zaradi razmer na cestah onemogočena vožnja, se praktični del vozniškega izpita ne začne oziroma se prekine. Praktični del vozniškega izpita se ne začne ali se prekine tudi v primeru, kadar zaradi razmer v cestnem prometu izpitne vožnje v skladu s predpisanim programom in merili ni mogoče veljavno in zanesljivo oceniti.

(7) Trajanje praktičnega dela vozniškega izpita in prevožena razdalja morata biti takšna, da se lahko veljavno in zanesljivo ocenijo predpisana znanja, spretnosti in ravnanje kandidata za voznika pri vožnji v cestnem prometu, pri čemer tretji del praktičnega dela vozniškega izpita traja:

- za kategoriji AM in F najmanj 20 minut,
- za kategorije A1, B1 in B najmanj 25 minut,
- za kategorije A2, A in BE najmanj 35 minut,
- za kategorije C, C1, C1E, CE, D1E in DE najmanj 55 minut,
- za kategoriji D1 in D najmanj 80 minut,

razen če ocenjevalec na vozniškem izpitu že prej ugotovi, da kandidat za voznika vozniškega izpita ni opravil in se posledično praktični del vozniškega izpita prekine.

(8) Praktični del vozniškega izpita kategorij AM, A1, A2 in A se ne opravlja od 15. novembra do 15. marca prihodnjega leta, razen na priobalnem območju Republike Slovenije, ki je določeno s predpisom, ki določa uporabo zimske opreme, kjer se vozniki izpiti ne opravljajo od 1. decembra do 28. oziroma 29. februarja naslednjega leta. Praktični del vozniškega izpita naštetih kategorij se ne opravlja tudi izven navedenih obdobj, če je temperatura zraka manj kot 7 stopinj Celzija in so ceste suhe oziroma manj kot 12 stopinj Celzija in so ceste mokre.

(9) Uspeh kandidata za voznika na praktičnem delu vozniškega izpita se oceni z oceno: »je opravil« ali »ni opravil«.

(10) Oceno praktičnega dela vozniškega izpita sporoči ocenjevalec na vozniškem izpitu kandidatu za voznika ustno in jo zapiše v evidenčni karton vožnje.

(11) Če je bil kandidat za voznika na praktičnem delu vozniškega izpita neuspešen, lahko ponovno opravlja praktični del vozniškega izpita po poteku petih dni od zadnjega opravljanja praktičnega dela vozniškega izpita.

10. člen

(posebnosti pri spremljanju kandidata za voznika na praktičnem delu vozniškega izpita)

(1) Na praktičnem delu vozniškega izpita kategorij AM, A1, A2 in A spremljata učitelj vožnje in ocenjevalec na vozniškem izpitu kandidata za voznika v osebнем avtomobilu šole vožnje, v kateri se je kandidat za voznika usposobil. Ocenjevalec na vozniškem izpitu usmerjanje kandidata za voznika prepusti neposredno učitelju vožnje, ki to opravi preko prostoročne naprave za dvosmerno komunikacijo, po predhodnem napotku ocenjevalca na vozniškem izpitu.

(2) Na praktičnem delu vozniškega izpita kategorij B1 in F ter kadar opravlja vozniški izpit kandidat za voznika, ki lahko zaradi svojih telesnih zmožnosti vozi v cestnem prometu le tem zmožnostim prilagojeno vozilo, pa to vozilo nima dovolj sedežev za kandidata za voznika, učitelja vožnje in ocenjevalca na vozniškem izpitu ali pri tako prirejenem vozilu niso izpolnjeni vsi varnostni pogoji za spremljanje kandidata za voznika, spremljata učitelj vožnje in ocenjevalec na vozniškem izpitu kandidata za voznika v osebнем avtomobilu šole vožnje, v kateri se je kandidat za voznika usposobil. V tem primeru ocenjevalec na vozniškem izpitu usmerjanje kandidata za voznika prepusti neposredno učitelju vožnje, ki to opravi preko prostoročne naprave za dvosmerno komunikacijo, po predhodnem napotku ocenjevalca na vozniškem izpitu. Konstrukcijske lastnosti traktorja in priklopnega vozila ter tovor ne smejo zakrivati pogleda na kandidata za voznika iz spremljevalnega vozila.

(3) Vozilo šole vožnje iz prvega in drugega odstavka tega člena, v katerem učitelj vožnje in ocenjevalec na vozniškem izpitu spremljata kandidata za voznika, mora biti označeno s svetlobno tablo iz tretjega odstavka 31. člena ZVoz-1.

(4) Na praktičnem delu vozniškega izpita so prisotni:

- kandidat za voznika, ki opravlja praktični del vozniškega izpita;
- učitelj vožnje, ki spremlja kandidata za voznika na praktičnem delu vozniškega izpita;
- ocenjevalec oziroma ocenjevalci na vozniškem izpitu, ki ocenjujejo kandidata za voznika na praktičnem delu vozniškega izpita.

(5) Na praktičnem delu vozniškega izpita so lahko prisotni tudi:

- strokovni vodja šole vožnje;
- ocenjevalec oziroma ocenjevalci na vozniškem izpitu, ki se dodatno strokovno izpopolnjujejo;
- uradne osebe, pooblaščenice za nadzor nad ocenjevanjem na vozniškem izpitu;
- osebe, ki se usposabljaajo za ocenjevanje na vozniškem izpitu;
- osebe, ki opravljajo preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniškem izpitu;
- osebe, ki se usposabljaajo za učitelja vožnje.

11. člen

(varnost na vozniškem izpitu)

Učitelj vožnje, ki spremlja kandidata za voznika na praktičnem delu vozniškega izpita, mora takoj, ko zazna nevarnost in lahko predvidi, da kandidat za voznika iz kakršnih koli razlogov ne bo pravočasno ali pravilno ukrepal, ukrepati in pravočasno preprečiti nevarno prometno situacijo.

12. člen

(uporaba vozil in opreme)

(1) Praktični del vozniškega izpita se opravlja z vozilom šole vožnje, v kateri se je kandidat za voznika usposabljal.

(2) Vozilo in kandidat za voznika morata biti opremljena v skladu s predpisi, ki urejajo usposabljanje kandidatov za voznika.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko praktični del vozniškega izpita z vozilom, ki ni vozilo šole vožnje, opravlja kandidat za voznika, ki:

– vozi vozilo, ki ni opremljeno s stopalko sklopke oziroma pri kategorijah AM, A1, A2 in A z ročico sklopke, s katero upravlja voznik pri zagonu ali ustavljanju vozila in menjavi prestav (v nadaljnjem besedilu: vozilo z avtomatskim menjalnikom);

- vozi vozilo kategorije B1 ali C1;
- vozi skupino vozil, ki spada v kategorijo B s kodo administrativne omejitve 96;
- lahko zaradi svojih telesnih zmožnosti vozi v cestnem prometu le tem zmožnostim prilagojeno vozilo.

(4) Vozilo v primerih iz prejšnjega odstavka zagotovi kandidat za voznika, pri čemer morajo vozila iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka izpolnjevati pogoje iz 13. člena in prvega odstavka 14. člena tega pravilnika, vozila iz četrte alineje prejšnjega odstavka pa pogoje iz 13. člena tega pravilnika.

(5) Če se praktični del vozniškega izpita opravlja na cesti, kjer se neposredno plačuje uporaba ceste, te stroške krije kandidat za voznika.

13. člen

(ustreznost vozil in opreme)

(1) Praktični del vozniškega izpita se lahko opravlja le z vozili, ki so tehnično brezhibna. Kandidat za voznika oziroma učitelj vožnje ocenjevalcu na vozniškem izpitu na njegovo zahtevo omogoči, da preveri tehnično brezhibnost vozila in mu predloži dokumente, iz katerih je razvidno izpolnjevanje pogojev za udeležbo vozila v cestnem prometu in opravljanje praktičnega dela vozniškega izpita. Če ocenjevalec na vozniškem izpitu oceni, da vozilo ni tehnično brezhibno oziroma da ne izpolnjuje pogojev za udeležbo v cestnem prometu ali opravljanje vozniškega izpita, se z vozniškim izpitom ne začne. Če se pomanjkljivosti opazijo ali pojavijo med opravljanjem vozniškega izpita, se vozniški izpit prekine za čas, ki je potreben, da se pomanjkljivosti odpravijo, vendar za največ 15 minut. Če zaradi pomanjkljivosti vozniškega izpita ni mogoče začeti ali dokončati, se glede stroškov vozniškega izpita šteje, kot da je kandidat za voznika vozniški izpit opravljal.

(2) Vozila s sistemi aktivne varnosti, kot so sistemi za opozarjanje na zapuščanje prometnega pasu, opozarjanje na oviro pred vozilom, prikaz razdalje sledenja, zaznavanje prometne signalizacije, opozarjanje na vozilo v mrtvem kotu zunanjih vzvratnih ogledal in drugi, se lahko uporabljajo na vozniškem izpitu, če voznika zgolj opozarjajo na njegove napake in na nevarnosti, z vozilom pa še vedno upravlja voznik.

(3) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za naprave, kot so parkirni senzori, pomoč pri parkiranju, obveščanje o največji dovoljeni hitrosti na cesti ali njenem delu, kamera za vzvratno vožnjo itd.

- (4) Določbe drugega odstavka tega člena ne veljajo za:
- sisteme za nadzor stabilnosti, zaviranja in pogona;
 - sisteme, ki pomagajo preprečiti ali ublažiti trk, kadar do nevarnosti trka tudi dejansko pride;
 - vse sisteme in naprave, ki jih ni mogoče izklopiti.

14. člen

(vozila)

(1) Praktični del vozniškega izpita kandidati za voznika opravljajo z vozilom, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. za kategorijo AM:
 - moped (kolo z motorjem) z dvema kolesoma, ki doseže hitrost 45 km/h;
2. za kategorijo A1:
 - motorno kolo, ki spada v to kategorijo, brez stranske prikolice, z močjo največ 11 kW ter razmerjem med močjo motorja in maso vozila, ki ne presega 0,1 kW/kg, ki lahko doseže hitrost najmanj 90 km/h. Če motorno kolo poganja motor z notranjim zgorevanjem, mora biti delovna prostornina motorja najmanj 115 ccm, če ga poganja električni motor, mora biti razmerje med močjo motorja in maso vozila najmanj 0,08 kW/kg;
3. za kategorijo A2:
 - motorno kolo, ki spada v to kategorijo, brez stranske prikolice, z močjo najmanj 20 kW in največ 35 kW ter razmerjem

med močjo motorja in maso vozila, ki ne presega 0,2 kW/kg. Če motorno kolo poganja motor z notranjim izgorevanjem, mora biti delovna prostornina motorja najmanj 245 ccm, če ga poganja električni motor, mora biti razmerje med močjo motorja in maso vozila najmanj 0,15 kW/kg;

4. za kategorijo A:

– motorno kolo, ki spada v to kategorijo, brez stranske prikolice, katerega masa brez tovora ali potnikov presega 175 kg, z močjo motorja najmanj 50 kW. Če motorno kolo poganja motor z notranjim izgorevanjem, mora biti delovna prostornina motorja najmanj 595 ccm, če ga poganja električni motor, mora biti razmerje med močjo motorja in maso vozila najmanj 0,25 kW/kg;

5. za kategorijo B1:

– štirikolo, ki lahko doseže hitrost najmanj 60 km/h;

6. za kategorijo B:

– osebni avtomobil, ki doseže hitrost 130 km/h, z najmanj štirimi vrati in petimi sedeži, opremljen s tritočkovnimi varnostnimi pasovi in naslonjali za glavo na najmanj dveh sedežih v drugi sedežni vrsti ter z napravo, ki med zaviranjem preprečuje blokiranje koles;

7. za kategorijo C1:

– tovorno vozilo, ki spada v to kategorijo, z največjo dovoljeno maso najmanj 4000 kg in z dolžino najmanj 5 m, ki lahko doseže hitrost najmanj 80 km/h. Motorno vozilo mora biti opremljeno z napravo, ki med zaviranjem preprečuje blokiranje koles, in tahografom iz Uredbe (EU) št. 165/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. februarja 2014 o tahografih v cestnem prometu, razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 3821/85 o tahografu (nadzorni napravi) v cestnem prometu in spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom (UL L št. 60 z dne 28. 2. 2014, str. 1); (v nadaljnjem besedilu: tahograf). Tovorni del mora biti zaprte izvedbe (keson s ponjavo ali furgon) ter najmanj tako širok in visok kakor kabina;

8. za kategorijo C:

– tovorno vozilo, ki spada v to kategorijo, z največjo dovoljeno maso najmanj 12000 kg, z dolžino najmanj 8 m in širino najmanj 2,4 m. Motorno vozilo mora biti opremljeno z napravo, ki med zaviranjem preprečuje blokiranje koles, z menjalnikom, ki omogoča vozniku ročno izbiro prestav, ter tahografom. Tovorni del mora biti zaprte izvedbe (keson s ponjavo ali furgon) ter najmanj tako širok in visok kakor kabina. Skupna masa vozila mora biti najmanj 10000 kg, vozilo pa mora doseči hitrost najmanj 80 km/h;

9. za kategorijo D1:

– avtobus, ki spada v to kategorijo (razen vozil, ki so po obliki ali namenu karoserije opredeljena kot mestni, specialni, bivalni ali gasilski avtobus), z največjo dovoljeno maso najmanj 4000 kg, ki lahko doseže hitrost najmanj 80 km/h in meri v dolžino najmanj 5 m. Motorno vozilo mora biti opremljeno z napravo, ki med zaviranjem preprečuje blokiranje koles, ter tahografom;

10. za kategorijo D:

– avtobus, ki spada v to kategorijo (razen vozil, ki so po obliki ali namenu karoserije opredeljena kot mestni, zgibni mestni, specialni, bivalni ali gasilski avtobus). Vozilo mora biti dolgo najmanj 10 m, široko najmanj 2,4 m, doseči hitrost najmanj 80 km/h in biti opremljeno z napravo, ki med zaviranjem preprečuje blokiranje koles, ter tahografom;

11. za kategorijo BE:

– skupina vozil, ki je sestavljena iz ustreznega vlečnega vozila kategorije B z najmanj petimi sedeži in dodanim priklopnim vozilom, katerega največja dovoljena masa ne sme biti manjša od 1000 kg in ne sme presegati 3500 kg, ki lahko doseže hitrost najmanj 100 km/h in ne spada v kategorijo B. Priklopno vozilo mora biti zaprte izvedbe (keson s ponjavo ali furgon) ter široko in visoko vsaj toliko kakor vlečno vozilo. Zaprti del priklopnega vozila sme biti tudi ožji od vlečnega, če je pogled nazaj iz slednjega mogoč le z uporabo zunanjih vzvratnih

ogledal motornega vozila. Največja dovoljena masa skupine vozil mora presegati 3500 kg. Skupna masa priklopnega vozila ne sme biti manjša od 800 kg;

12. za vožnjo skupine vozil kategorije B s kodo administrativne omejitve 96:

– skupina vozil, ki je sestavljena iz ustreznega vlečnega vozila kategorije B z najmanj petimi sedeži in dodanim priklopnim vozilom, ki ni lahki priklopnik, in ki lahko doseže hitrost najmanj 100 km/h. Priklopno vozilo mora biti zaprte izvedbe (keson s ponjavo ali furgon) ter široko in visoko vsaj toliko kakor vlečno vozilo. Zaprti del priklopnega vozila sme biti tudi ožji od vlečnega, če je pogled nazaj iz slednjega mogoč le z uporabo zunanjih vzvratnih ogledal motornega vozila. Največja dovoljena masa skupine vozil mora presegati 3500 kg, a ne preseči 4250 kg. Če največja dovoljena masa vlečnega oziroma priklopnega vozila ni določena, mora masa skupine vozil presegati 3500 kg, a ne presegati 4250 kg. Skupna masa priklopnega vozila ne sme biti manjša od 800 kg;

13. za kategorijo C1E:

– skupina vozil, sestavljena iz tovornega vozila kategorije C1, ki izpolnjuje pogoje iz 7. točke tega odstavka in mu je dodano priklopno vozilo z največjo dovoljeno maso najmanj 1250 kg. Ta skupina mora imeti dolžino najmanj 8 m in doseči hitrost najmanj 80 km/h. Tovorni del priklopnega vozila mora biti zaprte izvedbe (keson s ponjavo ali furgon) ter najmanj tako širok in visok kakor kabina vlečnega vozila. Zaprti del priklopnega vozila sme biti tudi ožji od vlečnega vozila, če je pogled nazaj iz slednjega mogoč le z uporabo zunanjih vzvratnih ogledal motornega vozila. Skupna masa priklopnega vozila ne sme biti manjša od 800 kg. Skupina vozil mora doseči hitrost najmanj 80 km/h;

14. za kategorijo CE:

– skupina vozil, sestavljena iz tovornega vozila kategorije C, ki mu je dodano priklopno vozilo dolžine najmanj 7,5 m, ali s kombinacijo skupine vozil iz sedlastega vlačilca in ustreznega polpriklopnika. Ta skupina mora imeti najmanj 20000 kg največje dovoljene mase, dolžino najmanj 14 m in širino najmanj 2,4 m. Doseči mora hitrost najmanj 80 km/h. Skupina vozil mora biti opremljena z napravo, ki med zaviranjem preprečuje blokiranje koles, vlečno vozilo pa še z menjalnikom, ki omogoča vozniku ročno izbiro prestav, ter tahografom. Tovorni del mora biti zaprte izvedbe (keson s ponjavo ali furgon) ter najmanj tako širok in visok kakor kabina, skupna masa skupine vozil pa mora biti najmanj 15000 kg;

15. za kategorijo D1E:

– skupina vozil, ki je sestavljena iz avtobusa kategorije D1, ki izpolnjuje pogoje iz 9. točke tega odstavka, in priklopnika z največjo dovoljeno maso najmanj 1250 kg. Tovorni del priklopnika mora biti zaprte izvedbe ter najmanj 2 m širok in 2 m visok. Priklopno vozilo mora imeti najmanj 800 kg skupne mase. Skupina vozil mora doseči hitrost najmanj 80 km/h;

16. za kategorijo DE:

– skupina vozil, ki je sestavljena iz avtobusa kategorije D, ki izpolnjuje pogoje iz 10. točke tega odstavka, in priklopnika z največjo dovoljeno maso najmanj 1250 kg. Tovorni del priklopnika mora biti zaprte izvedbe (keson s ponjavo ali furgon) ter biti najmanj 2 m širok in 2 m visok. Priklopno vozilo mora imeti najmanj 800 kg skupne mase. Skupina vozil mora doseči hitrost najmanj 80 km/h;

17. za kategorijo F:

– traktor, ki mu je dodan traktorski priklopnik, katerega konstrukcijsko določena hitrost je večja od 30 km/h. Traktorski priklopnik mora biti obremenjen najmanj z eno tretjino svoje nosilnosti.

(2) Vozila kategorije B morajo biti opremljena z zvočnim indikatorjem, ki sproži zvočni opozorilni signal v primeru kakršne koli uporabe oziroma premika stopalke plina, zavore ali sklopke s strani učitelja vožnje. Stikalo za vklop in izklop indikatorja mora biti samo eno in nameščeno tako, da ga lahko ocenjevalec na vozniškem izpitu med izpitno vožnjo vidi.

(3) Vozila kategorij C1, C1E, C, CE in vozila kategorije B, ki imajo poleg sedeža za voznika v isti vrsti še dva sedeža, morajo biti opremljena z notranjim vzvratnim ogledalom, nameščenim v desnem spodnjem ali zgornjem kotu vetrobranskega stekla, s pomočjo katerega lahko ocenjevalec na vozniskem izpitu na diskreten način spremlja opazovanje prometa kandidata za voznika.

(4) Notranjost vozila mora biti čista in urejena. V drugi sedežni vrsti pri vozilih kategorije B ne sme biti prtljage in drugih predmetov, razen na za to namenjenih mestih.

15. člen

(ugovor)

(1) Direktor javne agencije pri presojanju ugovora kandidata za voznika zoper oceno na vozniskem izpitu:

– potrdi oceno, če ugotovi, da je ocena vozniskega izpita pravilna;

– spremeni oceno, če ugotovi, da je bila ocena vozniskega izpita napačna;

– odloči, da se vozniski izpit ponovi, če ni mogoče ugotoviti, ali je bila ocena vozniskega izpita pravilna oziroma napačna.

(2) Kandidat za voznika, ki je podal ugovor, do dokončne odločitve o ugovoru ne sme ponovno opravljati vozniskega izpita.

16. člen

(preložitve vozniskega izpita)

(1) Kandidatu za voznika, ki iz upravičenega razloga ne pristopi k vozniskemu izpitu, se dovoli, da opravlja vozniski izpit kasneje. Razlog je upravičen, če je nastal kakšen nepredvidljiv dogodek, ki je kandidatu za voznika preprečil pristop k vozniskemu izpitu ter tega dogodka ni bilo mogoče preprečiti ali ni bilo mogoče preprečiti njegovih posledic in ga ni zakrivil kandidat za voznika sam. O upravičenosti razloga presoja upravna enota, ki v primeru upravičenosti kandidatu za voznika določi drug termin opravljanja vozniskega izpita.

(2) Določitev drugega termina opravljanja vozniskega izpita iz prejšnjega odstavka je mogoča v obdobju največ treh mesecev od prijave k teoretičnemu oziroma praktičnemu delu vozniskega izpita.

(3) Če kandidat za voznika brez upravičenega razloga ne pristopi k vozniskemu izpitu ali če pred začetkom vozniskega izpita odstopi ali ne predloži listin in dokazil iz 4. člena tega pravilnika ali nima pripomočkov za vožnjo, ki so vpisani v njegovem zdravniškem spričevalu, se mora za opravljanje vozniskega izpita pri upravni enoti ponovno prijaviti. V tem primeru se glede stroškov vozniskega izpita šteje, kot da je kandidat za voznika vozniski izpit opravljal.

III. POSEBNE DOLOČBE O OPRAVLJANJU PRAKTIČNEGA DELA VOZNIŠKEGA IZPITA ZA OSEBE, KI ZAHTEVAJO ZAMENJAVO VELJAVNEGA VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA, IZDANEGA V TUJINI, ZA SLOVENSKO VOZNIŠKO DOVOLJENJE

17. člen

(dokazila ob opravljanju vozniskega izpita in ob priglasitvi)

(1) Oseba, ki pristopi k opravljanju praktičnega dela vozniskega izpita zaradi zamenjave vozniskega dovoljenja, izdanega v tujini, za slovensko vozniško dovoljenje, mora pred začetkom vozniskega izpita izkazati ocenjevalcu na vozniskem izpitu svojo istovetnost z veljavnim uradnim identifikacijskim dokumentom, opremljenim s fotografijo, oziroma z veljavno tujo potno listino ter predložiti na vpogled evidenčni karton vožnje in veljavno vozniško dovoljenje, izdano v tujini.

(2) Oseba iz prejšnjega odstavka se k opravljanju praktičnega dela vozniskega izpita priglasijo pri upravni enoti, ki preveri izpolnjevanje pogojev za zamenjavo vozniskega dovoljenja, izdanega v tujini, za slovensko vozniško dovoljenje in osebo prijavi na praktični del vozniskega izpita.

18. člen

(opravljanje praktičnega dela vozniskega izpita)

Za osebe iz prvega odstavka prejšnjega člena se glede programa in meril ocenjevanja, poteka vozniskega izpita, spremljanja, zagotavljanja varnosti, vozil, opreme, ugovora in preložitve vozniskega izpita uporabljajo določbe 6., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15. in 16. člena tega pravilnika.

IV. KRAJI IN KATEGORIJE VOZIL, ZA KATERE SE V POSAMEZNEM KRAJU OPRAVLJAJO VOZNIŠKI IZPITI

19. člen

(kraji in kategorije motornih vozil za opravljanje teoretičnega dela vozniskega izpita)

(1) Teoretični del vozniskega izpita za vse kategorije motornih vozil se opravlja v Brežicah, Celju, Črnomlju, Domžalah, na Jesenicah, v Kočevju, Kopru, Kranju, Krškem, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu, Postojni, na Ptujju, v Sežani, Slovenj Gradcu, Trbovljah in Velenju.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se teoretični del vozniskega izpita lahko opravlja tudi v Ajdovščini, Idriji, Ilirski Bistrici, Litiji, Ormožu, na Ravnah na Koroškem in v Tolminu, če je opravljanje vozniskega izpita omogočeno pod pogoji, določenimi v tem pravilniku.

20. člen

(kraji in kategorije motornih vozil za opravljanje praktičnega dela vozniskega izpita)

(1) Praktični del vozniskega izpita se za posamezne kategorije motornih vozil opravlja v naslednjih krajih:

– Brežice: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F;

– Celje: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F;

– Črnomelj: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE in F;

– Domžale: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE in F;

– Jesenice: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE in F;

– Kočevje: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE in F;

– Koper: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F;

– Kranj: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F;

– Krško: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F;

– Ljubljana: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F;

– Maribor: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F;

– Murska Sobota: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F;

– Nova Gorica: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F;

– Novo mesto: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F;

– Postojna: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F;

– Ptuj: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE in F;

– Sežana: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE in F;

– Slovenj Gradec: kategorije AM, A1, B1, B, BE in F;

– Trbovlje: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE in F;

– Velenje: kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F.

(2) V kraju iz prejšnjega odstavka, kjer se opravlja praktični del vozniskega izpita, zagotavlja predpisano površino za

preizkus spretnosti javna agencija. Če takšne površine ni mogoče zagotoviti, se preizkus spretnosti opravi na predpisani vadbni površini šole vožnje, v kateri se je kandidat za voznika usposobil za vozniški izpit.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se praktični del vozniškega izpita za kategoriji AM in F lahko opravlja tudi izven krajev, določenih v prvem odstavku tega člena, če je opravljanje vozniškega izpita omogočeno pod pogoji, določenimi v tem pravilniku, pri čemer se preizkus spretnosti z vozilom opravi na predpisani vadbni površini šole vožnje, v kateri se je kandidat za voznika usposobil za vozniški izpit.

(4) V primerih iz drugega in tretjega odstavka tega člena se mora predpisana vadbena površina šole vožnje nahajati v kraju, v katerem se opravlja vozniški izpit, oziroma v njegovi neposredni bližini.

V. IZPITNA DOKUMENTACIJA, STATISTIČNI PODATKI IN EVIDENCA O VOZNIŠKIH IZPITIH

21. člen

(izpitna dokumentacija)

(1) Izpitno dokumentacijo sestavljata:

- test, ki ga je reševal kandidat za voznika na teoretičnem delu vozniškega izpita,
- izpolnjen obrazec za ocenjevanje praktičnega dela vozniškega izpita.

(2) Test, ki ga je reševal kandidat za voznika na teoretičnem delu vozniškega izpita, se hrani v elektronski obliki.

(3) Obrazec za ocenjevanje praktičnega dela vozniškega izpita se vodi in hrani v elektronski obliki. Vsebina obrazca je določena v Prilogi 1 tega pravilnika. Za zapis relacije izpitne vožnje, časa dejanskega začetka in konca vozniškega izpita ter časa in kraja dogodkov, ki jih v zvezi s potekom vozniškega izpita zabeleži ocenjevalec na vozniškem izpitu, se lahko uporabljajo podatki, pridobljeni s tehničnimi sredstvi. Podpis ocenjevalca na vozniškem izpitu nadomeščajo avtomatsko pridobljeni podatki o prijavi uporabnika v sistem. V času vozniškega izpita se ti podatki hranijo izključno na napravi, s pomočjo katere se vodi obrazec, in se prenesejo v predpisane evidence šele po koncu vozniškega izpita. V primeru tehničnih težav (npr. nedelovanje naprave za elektronsko vodenje obrazca), se uporabi obrazec iz Priloge 1 tega pravilnika, zahtevani podatki iz obrazca pa se po končanem vozniškem izpitu ročno zabeležijo v predpisane evidence.

(4) Podatke o poteku vozniških izpitov, razen osebnih podatkov kandidatov za voznika, lahko javna agencija obdeluje za namen sprejemanja ustreznih ukrepov za izboljšanje področja opravljanja vozniških izpitov.

(5) Izpitna dokumentacija se hrani trajno.

22. člen

(statistični podatki)

(1) Javna agencija vodi statistiko o opravljenih vozniških izpitih za teoretični in praktični del vozniškega izpita. Podatke pridobiva iz evidence o opravljanju vozniških izpitov.

(2) Posamezni šoli vožnje se na njeno zahtevo največ enkrat v posameznem koledarskem letu posredujejo podatki o številu opravljenih in uspešno opravljenih teoretičnih delih vozniških izpitov skupaj in po posameznih kategorijah za kandidate za voznika, ki so se prijavili k teoretičnemu delu vozniškega izpita z evidenčnim kartonom, ki ga je izdala ta šola vožnje.

(3) Javna agencija na svoji spletni strani mesečno objavlja naslednje statistične podatke:

- število opravljenih vozniških izpitov,
- število opravljenih in uspešno opravljenih vozniških izpitov skupaj,
- povprečno število učnih ur praktičnega dela usposabljanja po posameznih kategorijah.

23. člen

(evidenca o opravljanju vozniških izpitov)

Javna agencija vnaša v evidenco o opravljanju vozniških izpitov, ki jo v elektronski obliki vodi ministrstvo, pristojno za promet, naslednje podatke:

- šolo vožnje, v kateri se je kandidat za voznika usposabljal, in osebno ime učitelja vožnje, ki je kandidata za voznika spremljal na vozniškem izpitu, če sta drugačna od tistih, vnesenih v evidenco o opravljanju vozniških izpitov ob priglasitvi oziroma prijavi k vozniškemu izpitu,
- uspeh na vozniškem izpitu,
- število učnih ur praktičnega dela usposabljanja,
- osebno ime ocenjevalca oziroma ocenjevalcev na vozniškem izpitu, ki je ocenjeval oziroma so ocenjevali kandidata za voznika na vozniškem izpitu,
- šifro vzroka v primeru negativne ocene na praktičnem delu vozniškega izpita,
- kodo administrativne omejitve, če je kandidat za voznika opravljal praktični del vozniškega izpita z vozilom z avtomatskim menjalnikom.

VI. USPOSABLJANJE IN PREIZKUS USPOSABLJENOSTI ZA OCENJEVANJE NA VOZNIŠKEM IZPITU

24. člen

(usposabljanje za ocenjevanje na vozniškem izpitu)

(1) Program usposabljanja ocenjevalcev na vozniškem izpitu za ocenjevanje na vozniškem izpitu obsega teoretični in praktični del iz Priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Program usposabljanja za kategorijo B obsega 50 pedagoških ur teoretičnega dela usposabljanja in 40 ur praktičnega dela usposabljanja.

(3) Program usposabljanja za druge kategorije obsega 20 pedagoških ur teoretičnega dela usposabljanja in 20 ur praktičnega dela usposabljanja.

(4) Pogoj za vključitev v usposabljanje za druge kategorije je končano usposabljanje za kategorijo B.

(5) Vozila, ki se uporabljajo v okviru praktičnega dela programa usposabljanja, morajo izpolnjevati pogoje iz 13. člena in prvega odstavka 14. člena tega pravilnika.

(6) Javna agencija izda osebi, ki opravi usposabljanje za ocenjevanje na vozniškem izpitu, potrdilo o opravljenem usposabljanju na obrazcu iz Priloge 3, ki je sestavni del tega pravilnika. Šteje se, da je oseba opravila usposabljanje, če je bila prisotna na teoretičnem delu usposabljanja najmanj 80 odstotkov časa, na praktičnem delu usposabljanja pa v celoti.

25. člen

(prijava k preizkusu usposobljenosti)

K preizkusu usposobljenosti za ocenjevanje na vozniškem izpitu se oseba prijavi s prijavnico iz Priloge 4, ki je sestavni del tega pravilnika.

26. člen

(potek preizkusa usposobljenosti)

(1) Preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniškem izpitu je sestavljen iz teoretičnega in praktičnega dela ter se opravlja za kategorije A, B, C, CE in D. Uspešno opravljen preizkus za kategorijo CE se prizna tudi za kategoriji BE in C, uspešno opravljen preizkus za kategoriji CE in D pa se prizna tudi za kategorijo DE.

(2) Teoretični del preizkusa se opravlja pred komisijo, ki jo sestavljajo predsednik in najmanj en član komisije. Praktični del preizkusa ocenjuje predsednik ali član komisije.

(3) Teoretični del preizkusa obsega preverjanje znanja, ki je predpisano s programom usposabljanja za ocenjevanje na vozniškem izpitu, določenem v Prilogi 2 tega pravilnika, ter se opravlja pisno in ustno.

(4) Praktični del preizkusa je sestavljen iz dveh delov. Prvi del obsega vožnjo v cestnem prometu, ki vključuje prikaz vsebin vseh treh delov praktičnega dela voznškega izpita, ob upoštevanju vidikov defenzivne in varčne vožnje. Drugi del obsega izpeljavo ocenjevanja na praktičnem delu voznškega izpita, od sprejema kandidata za voznika do analize voznškega izpita in izreka ocene.

(5) Teoretični in praktični del preizkusa se ocenita z oceno »je opravil« oziroma »ni opravil«. Za uspešno opravljen teoretični del preizkusa je treba doseči najmanj 88 % točk na pisnem preizkusu s področja vsebin teoretičnega dela voznškega izpita ter najmanj 60 % pri pisnem in ustnem delu preizkusa iz ostalih vsebin. Če oseba, ki opravlja preizkus, ni bila uspešna na teoretičnem delu preizkusa, se šteje, da preizkusa usposobljenosti ni opravila. Na prvem delu praktičnega dela preizkusa oseba, ki opravlja preizkus, pokaže, da pozna vsebine praktičnega dela voznškega izpita ter da ima znanje in spretnosti vožnje, ki ustrezajo višjim merilom, kakor so potrebna za pridobitev voznškega dovoljenja. Na drugem delu praktičnega dela preizkusa oseba, ki opravlja preizkus, pokaže, da zna pravilno oceniti kandidata za voznika na praktičnem delu voznškega izpita in pokaže zadovoljiva znanja in spretnosti v skladu z nalogami in cilji praktičnega dela programa usposabljanja za ocenjevanje na voznškem izpitu.

(6) Praktični del preizkusa usposobljenosti lahko opravlja oseba, ki je uspešno opravila teoretični del preizkusa usposobljenosti. Oseba, ki ni bila uspešna na praktičnem delu preizkusa, lahko ponovno opravlja ta del preizkusa usposobljenosti. Oseba, ki tudi drugič ni bila uspešna na praktičnem delu preizkusa, opravlja preizkus usposobljenosti ponovno v celoti.

(7) Kategoriji DE in D1E lahko ocenjuje tudi oseba, ki je uspešno opravila preizkus usposobljenosti za kategoriji D in CE. Kategorijo B s kodo administrativne omejitve 96, lahko ocenjuje oseba, ki je uspešno opravila preizkus usposobljenosti za kategorijo CE.

27. člen

(dokumentacija o preizkusu usposobljenosti in hramba podatkov)

(1) Dokumentacijo o poteku preizkusa usposobljenosti za ocenjevanje na voznškem izpitu sestavljajo:

- pisni test,
- seznam vprašanj, zastavljenih na ustnem delu preizkusa, in pisna obrazložitev ocene tega dela preizkusa,
- obrazec za ocenjevanje, izpolnjen pri ocenjevanju kandidata za voznika na praktičnem delu voznškega izpita,
- pisna obrazložitev ocene praktičnega dela preizkusa,
- zapisnik o poteku preizkusa.

(2) Dokumentacija iz prejšnjega odstavka se hrani 5 let, podatki iz evidence iz štirinajstega odstavka 75. člena ZVoz-1 pa trajno.

(3) Zapisnik o poteku preizkusa se vodi na obrazcu iz Priloge 5, ki je sestavni del tega pravilnika.

(4) Osebi, ki opravi preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na voznškem izpitu, se izda potrdilo o opravljenem preizkusu na obrazcu iz Priloge 6, ki je sestavni del tega pravilnika. Potrdilo se izda najkasneje v osmih dneh od dneva, ko je oseba opravila preizkus.

28. člen

(stroški usposabljanja in opravljanja preizkusa usposobljenosti)

Stroške usposabljanja in preizkusa usposobljenosti za ocenjevanje na voznškem izpitu plača oseba, ki opravlja usposabljanje in preizkus usposobljenosti.

VII. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

29. člen

(vadbena površina)

Določba četrtega odstavka 9. člena tega pravilnika o vadbene površini za preizkus spretnosti vožnje z motornimi vozili kategorij B s kodo administrativne omejitve 96, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE in F, se začne uporabljati eno leto po uveljavitvi tega pravilnika. Do takrat se preizkus spretnosti vožnje opravi v okviru tretjega dela voznškega izpita na javnih cestah in drugih površinah, ki jih vozniki motornih vozil lahko uporabljajo in omogočajo izvedbo predpisanih elementov preizkušanja.

30. člen

(obrazec za ocenjevanje praktičnega dela voznškega izpita)

Do vzpostavitve elektronske informacijske podpore, vendar najkasneje do 31. decembra 2023, se ocenjevanje praktičnega dela voznškega izpita iz tretjega odstavka 21. člena tega pravilnika vodi na obrazcu iz Priloge 1 tega pravilnika in se hrani najmanj tri leta.

31. člen

(usposabljanje za ocenjevanje na voznškem izpitu)

Usposabljanja za ocenjevanje na voznškem izpitu, začeta pred uveljavitvijo tega pravilnika, se končajo v skladu z določbami tega pravilnika.

32. člen

(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se prenehata uporabljati Pravilnik o voznškem izpitu (Uradni list RS, št. 38/13, 104/13 in 85/16 – ZVoz-1) in Pravilnik o izpitnih centrih za opravljanje voznškega izpita za voznike motornih vozil (Uradni list RS, št. 60/15 in 85/16 – ZVoz-1).

33. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-421/2020/14

Ljubljana, 6. novembra 2020

EVA 2020-2430-0107

Jernej Vrtovec
minister
za infrastrukturo

PROGRAM IN MERILA OCENJEVANJA NA VOZNIŠKEM IZPITU

<u>1</u>	<u>NAMEN IZPITA.....</u>	<u>3</u>
<u>2</u>	<u>TEORETIČNI DEL IZPITA.....</u>	<u>3</u>
2.1	ZASNOVA IN IZPELJAVA.....	3
2.2	MERILA OCENJEVANJA.....	3
2.3	VSEBINE.....	3
2.3.1	SPLOŠNE VSEBINE.....	3
2.3.2	DODATNE VSEBINE ZA KATEGORIJE B1, B IN BE.....	10
2.3.3	DODATNE VSEBINE ZA KATEGORIJE AM, A1, A2 IN A.....	12
2.3.4	DODATNE VSEBINE ZA KATEGORIJE C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E IN DE.....	13
2.3.5	DODATNE VSEBINE ZA KATEGORIJU F.....	16
2.3.6	DODATNE VSEBINE ZA KATEGORIJU G.....	17
<u>3</u>	<u>PRAKTIČNI DEL IZPITA.....</u>	<u>18</u>
3.1	ZASNOVA IN IZPELJAVA.....	18
3.1.1	UVOD V IZPIT.....	18
3.1.2	USMERJANJE IN PODAJANJE DRUGIH NAVODIL.....	18
3.1.3	POGOVOR MED KANDIDATOM IN OCENJEVALCEM.....	19
3.1.4	VSEBINE PREIZKUŠANJA IN NJIHOV IZBOR.....	20
3.1.5	ANALIZA PRAKTIČNEGA DELA IZPITA.....	21
3.2	OCENJEVANJE.....	22
3.2.1	SPLOŠNA MERILA OCENJEVANJA.....	22
3.2.1.1	Upravljanje z vozilom.....	22
3.2.1.2	Opazovanje.....	23
3.2.1.3	Pozornost ter razumevanje in predvidevanje prometnih situacij.....	23
3.2.1.4	Sporazumevanje z drugimi udeleženci cestnega prometa.....	24
3.2.1.5	Položaj vozila.....	24
3.2.1.6	Hitrosti in dinamika vožnje ter vključevanje in prehajanje v drug prometni tok.....	25
3.2.1.7	Neodvisna vožnja.....	25
3.2.1.8	Vožnja v skladu s pravili cestnega prometa, prometno signalizacijo ter znaki in odredbami pooblaščenih oseb.....	25

Priloga 1

3.2.1.9 Mera avtomatizma in rutine	26
3.2.2 POSEBNOSTI PRI OCENJEVANJU POSAMEZNIH KATEGORIJ	26
3.2.2.1 Kategorija AM	26
3.2.2.2 Kategorije A1, A2 in A	30
3.2.2.3 Kategoriji B1 in B	35
3.2.2.4 Kategoriji BE in B s kodo administrativne omejitve 96	39
3.2.2.5 Kategoriji C1 in C	41
3.2.2.6 Kategoriji D1 in D	45
3.2.2.7 Kategorije C1E, CE, D1E in DE	47
3.2.2.8 Kategorija F	52
3.2.3 TRAJANJE IZPITA	56
3.2.4 OBRAZEC ZA OCENJEVANJE	56
3.2.4.1 Prva stran obrazca	56
3.2.4.2 Druga stran obrazca	57
<u>SEZNAM SLIK</u>	<u>61</u>
<u>SEZNAM PREGLEDNIC</u>	<u>62</u>

1 NAMEN IZPITA

Namen voziškega izpita (v nadaljnjem besedilu: izpit) je ugotoviti, ali ima kandidat za voznika (v nadaljevanju: kandidat) predpisana znanja in spretnosti ter ravna tako, da zagotavlja umirjen, varen in nemoten potek cestnega prometa.

2 TEORETIČNI DEL IZPITA

Na teoretičnem delu izpita se ugotavlja znanje kandidata v skladu s predpisanim programom.

2.1 ZASNOVA IN IZPELJAVA

Opravljanje teoretičnega dela izpita mora biti zasnovano in izpeljano na način, da omogoča veljavno in zanesljivo preverjanje predpisanega znanja.

2.2 MERILA OCENJEVANJA

Testne naloge teoretičnega dela izpita so glede na pomembnost ovrednotene z najmanj dvema in največ petimi točkami. Če kandidat na vprašanje ne odgovori, če označi napačen odgovor ali ne označi vseh pravih odgovorov, pomeni, da testne naloge ni pravilno rešil in dobi za to nič točk.

Za uspešno opravljen teoretični del izpita mora kandidat doseči najmanj 88 odstotkov vseh možnih točk.

Ne glede na dosežen delež točk kandidat izpita ne opravi, če ne reši pravilno dveh ali več testnih nalog, ovrednotenih s petimi točkami.

2.3 VSEBINE

Vsebine teoretičnega dela izpita so razdeljene na splošne vsebine, ki so skupne vsem kategorijam izpita, in dodatne vsebine, ki se nanašajo samo na posamezno kategorijo ali skupine kategorij.

2.3.1 Splošne vsebine

Splošne vsebine so navedene v Preglednici 1 in so razdeljene na sedem poglavij:

- splošna pravila in predpisi v cestnem prometu;
- udeleženci cestnega prometa;

Priloga 1

- prometna signalizacija in prometna oprema na cestah ter znaki, ukazi in odredbe policije, občinskega redarstva in pripadnikov šolske prometne službe;
- vožnja po cesti;
- pravila cestnega prometa;
- posebnosti v cestnem prometu;
- uporaba vozila v odnosu do okolja.

Preglednica 1: Splošne vsebine teoretičnega dela izpita

1. SPLOŠNA PRAVILA IN PREDPISI CESTNEGA PROMETA
<p>Načela cestnega prometa</p> <p><i>Kandidat pozna in razume načela cestnega prometa.</i></p>
<p>Pogoji za vožnjo vozil</p> <p><i>Kandidat pozna splošne pogoje za udeležbo voznika v cestnem prometu.</i></p>
<p>Predpisi, ki se nanašajo na listine, potrebne za uporabo vozil</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izdaja in podaljšanje vozniškega dovoljenja • Zamenjava ali izdaja dvojnika vozniškega dovoljenja • Mednarodno vozniško dovoljenje • Prometno dovoljenje <p><i>Kandidat pozna temeljne pogoje za izdajo in podaljšanje vozniškega dovoljenja, pogoje in namen izdaje mednarodnega vozniškega dovoljenja; pozna razloge, zaradi katerih se vozniško dovoljenje zamenja ali izda dvojniki; ve, katere listine mora imeti pri sebi, kadar vozi vozilo v prometu, in pozna obveznosti voznika ob kontroli voznikov, vozil in opreme.</i></p>
<p>Voznik začetnik (samo kategorije A2, A in B)</p> <p><i>Kandidat ve, kdo je voznik začetnik ter pozna obveznosti v zvezi s programom dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov.</i></p>
<p>Pogoji za udeležbo vozila v cestnem prometu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Registracija vozil • Odjava, tehnična brezhibnost in tehnični pregledi vozil • Potrdilo o skladnosti vozila <p><i>Kandidat pozna temeljne pogoje, ki jih mora izpolnjevati vozilo za udeležbo v cestnem prometu, pogoje za registracijo in podaljšanje registracije vozila, razume namen tehničnih pregledov, ve, kdaj je treba vozilo odjaviti in ve, katere pomembne podatke za uporabnika vozila najde v potrdilu o skladnosti.</i></p>
<p>Varnostni ukrepi v cestnem prometu</p>

Priloga 1

<ul style="list-style-type: none"> • Odgovornost lastnika vozila • Izločitev vozila iz cestnega prometa, odstranitev nepravilno parkiranih in zapuščenih vozil • Globa, kazenske točke, prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja • Zdravstveni pregledi kandidatov in voznikov • Prepoved vožnje, začasni odvzem vozniškega dovoljenja, zaseg vozila, pridržanje <p><i>Kandidat ima temeljno splošno znanje o naštetih ukrepih in razlogih za njihovo uresničitev.</i></p>
<p>Izrazi v cestnoprometni zakonodaji</p> <p><i>Kandidat pozna pomen izrazov, uporabljenih v cestnoprometni zakonodaji, ki se nanašajo na splošne vsebine teoretičnega dela izpita.</i></p>
<p>2. UDELEŽENCI CESTNEGA PROMETA</p>
<p>Graditev dobrih medčloveških odnosov med udeleženci ter sodelovanje in sobivanje z drugimi udeleženci cestnega prometa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Graditev dobrih medčloveških odnosov med udeleženci cestnega prometa • Sodelovanje/sobivanje z drugimi udeleženci cestnega prometa <p><i>Kandidat pozna ter razume pomen vozniške kulture, strpnosti, solidarnosti in humanosti medsebojnih odnosov, neformalne komunikacije med udeleženci v cestnem prometu ter defenzivne vožnje za varen in nemoten potek cestnega prometa.</i></p>
<p>Dejavniki tveganja, povezani z značilnostmi bolj izpostavljenih, ranljivih in drugače izstopajočih skupin udeležencev cestnega prometa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Otroci • Pešci (razen prehoda za pešce) • Starejši ljudje • Kolesarji (razen prehoda za kolesarje) • Vozniki mopedov • Vozniki motornih koles • Vozniki velikih vozil • Vozniki traktorjev, delovnih vozil, lahkih štirikoles ipd. <p><i>Kandidat pozna značilnosti bolj izpostavljenih, ranljivih in drugače izstopajočih skupin udeležencev cestnega prometa, ve kakšna tveganja iz tega izhajajo in ve, kako mora temu prilagoditi svoje ravnanje v cestnem prometu.</i></p>
<p>Vpliv lastnosti in značilnosti posameznika na njegovo ravnanje v cestnem prometu ter značilnosti mladih voznikov in voznikov začetnikov</p>

Priloga 1

- Vpliv lastnosti in značilnosti posameznika
- Značilnosti mladih voznikov in voznikov začetnikov

Kandidat pozna in razume temeljne dejavnike, ki vplivajo na voznikovo ravnanje oziroma odločitev posameznika glede tega, kako bo ravnal v cestnem prometu (sposobnosti, osebnost, znanje, spretnosti, stališča, motivacija, starost, izkušnje idr.).

Psihofizično stanje udeležencev cestnega prometa

- Vpliv alkohola – splošno
- Vpliv drog in drugih psihoaktivnih snovi
- Preverjanje psihofizičnega stanja in strokovni pregled
- Vpliv razpoloženja in utrujenosti

Kandidat pozna spremembe v vedenju voznika zaradi vpliva alkohola, drog in drugih psihoaktivnih snovi, razpoloženja in utrujenosti ter razume njihove mogoče posledice za varnost cestnega prometa; pozna predpise v zvezi s preverjanjem psihofizičnega stanja in strokovnim pregledom.

Prometne nesreče

- Prometna nesreča in vrste prometnih nesreč
- Dolžnost ravnanja ob prometni nesreči

Kandidat pozna vrste prometnih nesreč, dolžnostna ravnanja ob nesreči, postopek reševanja glede na kategorijo prometne nesreče in pomoč žrtvam v prometni nesreči, kadar je to potrebno (zavarovanje kraja nesreče, obveščanje).

3. PROMETNA SIGNALIZACIJA IN PROMETNA OPREMA NA CESTAH TER ZNAKI, UKAZI IN ODREDBE POLICIJE, OBČINSKEGA REDARSTVA IN PRIPADNIKOV ŠOLSKE PROMETNE SLUŽBE

Prometna signalizacija in prometna oprema na cestah

- Prometni znaki
- Dopolnilne table
- Označbe na prometnih površinah
- Znaki za označevanje bližine roba vozišča in preprečevanje nadaljnje vožnje
- Znaki za označevanje del in ovir v cestnem prometu
- Svetlobni prometni znaki
- Spremenljiva prometnoinformativna signalizacija
- Pomembnejša prometna oprema cest

Kandidat predvsem pozna obliko, barvo in pomen prometne signalizacije in prometne opreme na cestah, namen označevanja oz. postavitve, ve, kakšno ravnanje se od njega pričakuje in se zaveda tveganj v primeru njenega neupoštevanja.

Znaki, ukazi in odredbe, ki jih dajejo policisti (razen pri urejanju prometa na križišču), občinsko redarstvo ter šolska prometna služba

- Znaki, ukazi in odredbe, ki jih dajejo policisti
- Pristojnosti in ukrepi občinskih redarjev
- Znaki pripadnikov šolske prometne službe

Kandidat pozna pomen znakov in odredb, ki jih dajejo policisti, pristojnosti in ukrepe občinskih redarjev pri nadzoru cestnega prometa ter znakov, ki jih dajejo pripadniki šolske prometne službe, ve, kakšno ravnanje se od njega pričakuje in se zaveda tveganj v primeru njihovega neupoštevanja.

4. VOŽNJA PO CESTI (ni za kategoriji F in G)**Nadzor nad vozilom med vožnjo po cesti**

- Hitrost (splošne omejitve in prilagajanje hitrosti vožnje okoliščinam ter posledice nespoštovanja omejitev hitrosti in vožnje s previsoko (neprikladno) hitrostjo)
- Zaviranje in pot ustavljanja (različne podlage in različne situacije)

Kandidat pozna splošne omejitve hitrosti, skupne vsem vrstam vozil, razume omejitve hitrosti, določene s prometno signalizacijo, razume pojem prilagoditve hitrosti in pozna splošne okoliščine in razloge za prilagajanje hitrosti, pozna in razume dejavnike tveganja, povezane s hitrostjo vožnje in njenim spreminjanjem.

Vožnja po hitri cesti in avtocesti (ni za kategorijo AM)

- Prometna signalizacija in prometna oprema

Priloga 1

- Vožnja (vključevanje, pravila vožnje, prehitevanje, ravnanje ob zastoju, okvara vozila, izključevanje)
- Ravnanje ob okvari ter varnostni ukrepi ob zapuščanju vozila
- Predori (Vožnja skozi predore, ravnanje ob zastojih in okvari)
- Delovišča

Kandidat pozna in razume pravila in posebnosti vožnje po hitri cesti in avtocesti, ki se nanašajo na vse kategorije vozil, pozna prometno signalizacijo, značilno za te ceste, pozna opremo predorov in razume njen namen, ve, kako ravnati ob zastojih, izrednih dogodkih ter ob približevanju in vožnji mimo mest, kjer se izvajajo dela na cesti.

Razdalja med vozili

Kandidat pozna predpise, ki določajo najmanjšo razdaljo med vozili, ve in razume, kdaj in zakaj je treba to razdaljo povečati.

Vožnja v različnih vozniških razmerah (vreme, vožnja podnevi ali ponoči, poškodovano vozišče)

- Vožnja v različnih vremenskih razmerah (dež, megla, nizko sonce, bočni veter itd.)
- Vožnja ponoči
- Vpliv vrste in stanja vozišča na vožnjo
- Vožnja v cestnih predorih, razen na hitri cesti in avtocesti

Kandidat pozna in razume dejavnike tveganja, povezane z vožnjo v različnih vozniških razmerah, ponoči in na različnih cestnih podlagah. Kandidat pozna in razume dejavnike tveganja pri vožnji v različnih cestnih predorih ter ve, kako ravnati ob izrednih dogodkih v predorih.

5. PRAVILA CESTNEGA PROMETA**Pravila varne vožnje**

- Vključevanje v cestni promet in vožnja z vozilom po cesti (vključevanje v cestni promet, vožnja z vozilom po cesti, vožnja v koloni ...)
- Vožnja mimo ovire, prehitevanje in sprememba smeri
- Prehodi za pešce in prehodi za kolesarje ter prehod ceste čez železniško progo v isti ravnini

Kandidat pozna in razume pravila cestnega prometa ter posledice ravnanja v nasprotju z njimi.

Kandidat zna pravilno sklepati o razvoju dogodkov glede na pravila cestnega prometa ter dejanska in pričakovana ravnanja udeležencev cestnega prometa (v običajnih prometnih situacijah zna pravilno presoditi tisto, kar vidi in predvideti, kaj je najverjetnejši razvoj dogodkov).

Priloga 1

Približevanje križišču, razvrščanje in zavijanje

- Približevanje križišču
- Razvrščanje
- Vožnja na križišču

Kandidat ve in razume, kako se približuje križišču, pozna in razume pravila razvrščanja ter vožnje čez križišče (zavijanje).

Prednost na križišču

- Vse vrste križišč (križišča enakovrednih cest, prednostne in neprednostne ceste, potek prednostne ceste, krožna križišča, križišča, kjer je promet urejen s semaforji, križišča, kjer promet ureja policist)
- Vozila s prednostjo in vozila za spremstvo

Kandidat pozna in razume pravila prednosti na križišču.

Znaki za komunikacijo med udeleženci cestnega prometa

- Položaj vozila
- Utripalke in varnostne utripalke
- Zavorne svetilke, žarometi za vzvratno vožnjo in zvočni opozorilni znaki za vzvratno vožnjo
- Svetlobni in zvočni opozorilni znaki
- Položaj telesa, glave in rok

Kandidat pozna pravila uporabe naprav in znakov za komunikacijo med udeleženci v cestnem prometu ter razume njihov namen in pomen. (Pre)pozna in razume tudi posredne in neformalne znake za komunikacijo, se zaveda njihovega pomena in tudi možnosti njihove napačne razlage.

6. POSEBNOSTI V CESTNEM PROMETU**Delo na cesti (razen na hitri cesti in avtocesti)****Organizirana kolona vozil****Vozila s prednostjo in vozila za spremstvo (brez pravil vožnje na križišču)****Vozila, ki uporabljajo posebno opozorilno svetilko, ki oddaja svetlobo rumene barve****Izredni prevoz**

Kandidat pozna in razume pravila vožnje ter dejavnike tveganja, povezane z s posebnostmi v cestnem prometu, ki jih predstavljajo delo na cesti, organizirane kolone vozil, vozila s prednostjo in vozila za spremstvo, vozila, ki uporabljajo posebno opozorilno svetilko, ki

Priloga 1

<i>oddaja svetlobo rumene barve, ter vozila za izredni prevoz.</i>
7. UPORABA VOZILA V ODNOSU DO OKOLJA
Osnove tehnike varčne vožnje Trajnostna mobilnost (izbira vrste in načina prevoza) Načrtovanje poti
<i>Kandidat ima splošno znanje glede uporabe vozila v odnosu do okolja, posebnosti, značilne za posamezno kategorijo vozil, pa se obravnavajo ločeno.</i>

2.3.2 Dodatne vsebine za kategorije B1, B in BE

Dodatne vsebine za kategorije B1, B in BE so navedene v Preglednici 2. Razdeljene so na dodatne vsebine, skupne vsem navedenim kategorijam (splošno o vleki priklopnega vozila), in na dodatne vsebine za vsako kategorijo posebej.

Preglednica 2: Dodatne vsebine za kategorije B1, B in BE

<p>Dodatne vsebine, skupne kategorijam B1, B in BE</p> <ul style="list-style-type: none"> Vleka priklopnega vozila (splošni predpisi, posebnosti glede pravil cestnega prometa in prometne signalizacije, vožnja skupine vozil) <p><i>Kandidat pozna splošne predpise, ki se nanašajo na vleko priklopnega vozila (mase, dimenzije, oprema, tehnični pregled, registracija idr.), pozna in razume posebnosti pri pravilih cestnega prometa in prometni signalizaciji, ki se nanašajo na vožnjo (upravljanje) skupine vozil ter pozna in razume značilnosti vožnje skupine vozil, posebej tiste, ki so neposredno povezane z zagotavljanjem varnega in nemotenega poteka cestnega prometa.</i></p>
<p>Dodatne vsebine, skupne kategorijama B1 in B</p> <ul style="list-style-type: none"> Posebnosti pri splošnih predpisih (kategorije vozil, katerih dovoljenje za vožnjo vključuje vozniško dovoljenje kategorije B, predpisane mase in dimenzije vozil, obvezna oprema, vožnja s spremljevalcem, alkohol – omejitve) ter vpliv socialnih in situacijskih dejavnikov na ravnanje voznika <p><i>Kandidat pozna kategorije ter največje dovoljene mase in dimenzije vozil in skupine vozil, ki jih sme voziti z vozniškim dovoljenjem kategorije B, pozna predpisano opremo vozila, pozna pogoje in prednosti vožnje s spremljevalcem, pozna predpisane vrednosti za vsebnost alkohola v krvi voznika, pozna, razume in se zaveda posledic vpliva socialnih in situacijskih dejavnikov, kot so socialno okolje, družbenoekonomski položaj, življenjski slog, pripadnost skupini, nedovoljena uporaba nekaterih naprav in opreme, kajenje med vožnjo, ukvarjanje s sopotniki, pritisk vrstnikov v vozilu na vožnjo idr.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Vožnja vozila (omejitve hitrosti za to kategorijo, vožnja v naselju in zunaj njega, srečanje, obračanje vzvratna vožnja in vožnja v zimskih razmerah)

Priloga 1

Kandidat pozna vse omejitve hitrosti za vozila in skupine vozil, ki jih sme voziti, pozna predpise glede položaja vozila in izbire prometnega pasu, ve in razume, kako ravnati ob oteženem srečanju, ve, kje sme obračati in kje voziti vzvratno ter kako to izpeljati, pozna predpise glede vožnje pozimi in v zimskih razmerah ter ve in razume, kako ravnati pri vožnji v takšnih razmerah.

- Varstvo udeležencev cestnega prometa (prevoz oseb in prevoz skupine otrok, vstopanje in izstopanje potnikov)

Kandidat ve, na kaj mora biti pozoren pri prevozu oseb, ve in razume, kako mora ravnati, če prevaža otroke, ve, kdaj gre za prevoz organizirane skupine otrok in pozna predpise, ki se nanašajo na takšne prevoze.

- Pravila varne ustavitve in parkiranja (odpiranje vrat, zapustitev vozila, označitev ustavljenih vozil, ustavitve in parkiranje)

Kandidat pozna predpise glede označitve ustavljenih vozil, ustavitve in parkiranja ter ve in razume, kako ravnati, da vstop in izstop iz vozila potekata varno.

- Prevoz tovora, vleka pokvarjenega vozila in ravnanje ob okvari

Kandidat pozna predpise v zvezi s prevozom tovora na zunanjem prtljažniku (dimenzije, označitev), ve in razume, kako takšen tovor vpliva na vožnjo, ve in razume, kako ravnati pri prevozu tovora v vozilu, pozna predpise, ki se nanašajo na vleko pokvarjenega vozila, ve in razume, kako je treba ravnati ob okvari vozila in kako poskrbeti za njegovo varno zapustitev.

- Oprema vozil (elementi pasivne varnosti, svetlobna in zvočna oprema ter zagotavljanje vidljivosti iz vozila)

Kandidat pozna opremo (elemente) pasivne varnosti na vozilu, ve, kako se jih pravilno uporablja oz. z njimi ravna, pozna in razume pravilen sedežni položaj voznika, ve in razume, kaj vključuje priprava na (daljšo) vožnjo, pozna svetlobno in zvočno opremo vozila ter pozna ter razume njeno uporabo in pomen, ve in razume, kako se pravilno opazuje promet pred, ob in za vozilom (mrtvi koti, uporaba vzvratni ogledal).

- Tehnične lastnosti vozila v zvezi s prometno varnostjo (kontrolne in opozorilne svetilke na armaturni plošči, nivo olja in drugih tekočin, naprave aktivne varnosti, temeljno poznavanje vozil in ugotavljanje napak na vozilu)

Kandidat pozna pomen vseh pomembnejših opozorilnih in kontrolnih svetilk na armaturni plošči (predvsem za žaromete in svetilke, motorno olje, hladilno tekočino, zavore, gorivo) ter ve, kako ravnati, če katera od njih sveti, ve, kje se preveri količino tekočin, pozna ključne elemente aktivne varnosti (pnevmatike, zavore, krmilni mehanizem, blažilniki, ABS, ESP) in razume njihov vpliv na zagotavljanje nadzora nad vozilom, ima povsem temeljno znanje o vozilih oz. njihovih sklopih kot so npr. pogonska naprava, sklopka ali menjalnik ter zna prepoznati resne napake, ki lahko pomembno vplivajo na varnost cestnega prometa.

- Uporaba vozila v odnosu do okolja (varstvo okolja, trajna mobilnost, načrtovanje poti)

Priloga 1

Kandidat pozna in razume ravnanja, ki prispevajo k manjši porabi goriva, manjšim izpustom škodljivih snovi, manjšemu hrupu oz. nasploh k manjšemu obremenjevanju okolja zaradi cestnega prometa ter razume pomen načrtovanja poti.

Dodatne vsebine samo za kategorijo BE

- Posebnosti pri splošnih pravilih in predpisih
- Posebnosti glede pravil cestnega prometa in prometne signalizacije
- Prevoz tovora
- Druge posebnosti kategorije BE

Kandidat pozna splošne predpise, ki se nanašajo na udeležbo skupine vozil v cestnem prometu (mase, dimenzije, oprema, tehnični pregled, registracija, alkohol idr.), pozna in razume posebnosti pri pravilih cestnega prometa in prometni signalizaciji, ki se nanašajo na kategorijo BE, pozna in razume zahteve glede prevoza tovora na priklopnem vozilu (nalaganje, varovanje, označitev) in posebnosti pri vožnji (upravljanju) skupine vozil, ki spada v kategorijo BE, in so povezane z zagotavljanjem varnega in nemotenega poteka cestnega prometa, varovanjem okolja ter tehničnim vidikom uporabe vozil.

2.3.3 Dodatne vsebine za kategorije AM, A1, A2 in A

Dodatne vsebine za kategorije AM, A1, A2 in A so navedene v Preglednici 3. Razdeljene so na dodatne vsebine, skupne vsem navedenim kategorijam, ter na dodatne vsebine za kategorijo AM in za kategorije A1, A2 in A.

Preglednica 3: Dodatne vsebine za kategorije AM, A1, A2 in A**Dodatne vsebine, skupne kategorijam AM, A1, A2 in A**

- Posebnosti pri splošnih predpisih in pravilih cestnega prometa

Kandidat pozna splošne predpise, ki se nanašajo na udeležbo tako motornih koles kot mopedov v cestnem prometu ter pozna in razume posebnosti pri pravilih cestnega prometa, ki se nanašajo na vožnjo teh vozil.

- Dejavniki tveganja, ki se nanašajo na različne razmere na cesti

Kandidat pozna in razume vpliv razmer na cesti, zaradi katerih so še posebej izpostavljeni vozniki motornih koles in mopedov (spolzke voziščne površine, mokre označbe na prometnih površinah, pokrovi jaškov, poškodovano vozišče, udarne jame, zapolnjene z vodo, podhlajeno vozišče, pesek na vozišču, bočni veter idr.) ter ve, kako ravnati, da ta tveganja čim bolj zmanjša.

- Vidnost voznikov enoslednih motornih vozil za druge udeležence cestnega prometa

Kandidat ve, kako lahko doseže svojo večjo vidnost v cestnem prometu ter ve in razume, s katerimi ravnanji lahko zmanjša možnost, da bi ga drugi udeleženci spregledali.

Priloga 1

<ul style="list-style-type: none"> • Zaščitna motoristična čelada <p><i>Kandidat pozna predpise glede uporabe homologirane zaščitne motoristične čelade ter ve in razume, kakšno izbrati, kako jo uporabljati ter kako skrbeti zanjo (čiščenje, poškodbe, obraba vizirja idr.)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevoz potnika in tovora v zvezi s prometno varnostjo <p><i>Kandidat pozna predpise, ki se nanašajo na prevoz potnika in tovora, ter pozna in razume način prevoza potnika in tovora ter vpliv tega na varno upravljanje z motornim kolesom oziroma mopedom.</i></p>
<p>Dodatne vsebine samo za kategorijo AM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posebnosti pri splošnih predpisih in pravilih cestnega prometa • Posebnosti pri prometni signalizaciji • Vožnja (upravljanje) mopeda • Tehnične lastnosti vozila, ki vplivajo na varno udeležbo v cestnem prometu <p><i>Kandidat pozna splošne predpise, ki se nanašajo na udeležbo mopedom v cestnem prometu, pozna in razume posebnosti pri pravilih cestnega prometa in prometni signalizaciji, ve in razume, kako ravnati pri vožnji mopeda ter pozna in razume tehnične lastnosti vozila, ki vplivajo na varno udeležbo v cestnem prometu.</i></p>
<p>Dodatne vsebine samo za kategorije A1, A2 in A</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posebnosti pri splošnih predpisih in pravilih cestnega prometa • Posebnosti pri prometni signalizaciji • Uporaba zaščitne opreme • Vožnja (upravljanje) motornega kolesa • Dejavniki tveganja, povezani z značilnostmi vožnje motornega kolesa • Tehnične lastnosti vozila, ki vplivajo na varno udeležbo v cestnem prometu <p><i>Kandidat pozna splošne predpise, ki se nanašajo na udeležbo motornih koles v cestnem prometu, pozna in razume posebnosti pri pravilih cestnega prometa in prometni signalizaciji, pozna značilnosti kakovostne zaščitne motoristične opreme ter razume pomen njene uporabe, ve in razume, kako ravnati pri vožnji motornega kolesa, pozna in razume dejavnike tveganja, povezane z značilnostmi vožnje motornega kolesa ter pozna in razume tehnične lastnosti vozila, ki vplivajo na varno udeležbo v cestnem prometu.</i></p>

2.3.4 Dodatne vsebine za kategorije C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E in DE

Dodatne vsebine za kategorije C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E in DE so navedene v Preglednici 4. Razdeljene so na dodatne vsebine, skupne vsem zgoraj navedenim kategorijam, na dodatne vsebine, skupne kategorijam C1, C, C1E in CE, dodatne vsebine,

Priloga 1

skupne kategorijam C1 in C, dodatne vsebine, skupne kategorijam C1E, CE, D1E in DE ter dodatne vsebine, skupne kategorijam D1 in D.

Preglednica 4: Dodatne vsebine za kategorije C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E in DE**Dodatne vsebine, skupne kategorijam C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E in DE**

- Posebnosti pri splošnih pravilih in predpisih

Kandidat pozna splošne predpise, ki se nanašajo na vožnjo in udeležbo vozil navedenih kategorij v cestnem prometu (vozniško dovoljenje, izrazi, alkohol idr.)

- Posebnosti glede pravil cestnega prometa in prometne signalizacije

Kandidat pozna in razume posebnosti pri pravilih cestnega prometa in prometni signalizaciji, skupne navedenim kategorijam.

- Čas vožnje, tahograf

Kandidat pozna pravila o trajanju vožnje, obveznih odmorih in počitkih ter uporabi analognega in digitalnega tahografa.

- Predpisi o prevozih v cestnem prometu

Kandidat pozna temeljne predpise glede vrst prevozov, pogojev za opravljanje prevozov ter prevoznih dokumentov.

- Poznavanje vozil in njihovo vzdrževanje

Kandidat pozna in razume temeljne značilnosti zgradbe in delovanja motorjev s pripadajočimi deli in napravami, vključno s tistimi, ki zmanjšujejo negativne vplive na okolje, naprave za prenos moči ter zavorne in krmilne naprave, pozna naloge in značilnosti motornih tekočin in tekočin v drugih napravah vozila, ve, kako skrbeti zanje, pozna značilnosti zgradbe pnevmatik, njihove pravilne uporabe in skrbi zanje, pozna in razume pomen tipičnih prikazovalnikov, kontrolnih in opozorilnih svetilk ter stikal na armaturi, pozna elemente pasivne in aktivna varnosti, značilne za tovorna vozila in avtobuse, ter pozna in razume priporočila glede preventivnega vzdrževanja vozil.

- Upravljanje z vozilom

Kandidat pozna značilnosti vidnega polja, ki jih pogojujejo lastnosti vozil, ve in razume, kako se s tem sooča voznik, ve in razume, kako se pri vožnji upoštevajo masa in dimenzije vozila ter druge posebnosti, ve in razume, kdaj in kako se uporabljajo različne vrste zavor, pozna temeljne tehnike varčne vožnje, vključno z uporabo sodobnih tehnoloških rešitev.

- Varnostni ukrepi ob okvari vozila in zamenjavi kolesa ter vleka pokvarjenega vozila

Kandidat ve in razume, kako ravnati v primeru okvare vozila, ob zamenjavi kolesa ter pozna predpise v zvezi z vleko pokvarjenega vozila.

- Posebnosti vožnje po hitri cesti in avtocesti

Kandidat pozna in razume posebnosti vožnje po hitri cesti in avtocesti.

Priloga 1

Dodatne vsebine, skupne kategorijam C1, C, C1E in CE

- Posebnosti glede pravil cestnega prometa in prometne signalizacije
- Prevoz tovora in prevoz oseb v prostoru za tovor

Kandidat pozna in razume posebnosti pri pravilih cestnega prometa in prometni signalizaciji, skupne navedenim kategorijam, predpise v zvezi s prevozom oseb v prostoru za tovor in na stojščih ali sedežih, prigrajenih na zunanji strani vozila, ter predpise v zvezi s prevozom, nalaganjem in pritrditvijo tovora.

Dodatne vsebine, skupne kategorijam C1 in C

- Posebnosti pri splošnih pravilih in predpisih
- Posebnosti glede pravil cestnega prometa in prometne signalizacije
- Mase in dimenzije vozil

Kandidat pozna splošne predpise za navedene kategorije, ki se nanašajo na udeležbo v cestnem prometu, pozna in razume posebnosti pri pravilih cestnega prometa in prometni signalizaciji ter pozna predpisane mase in dimenzije vozil.

Dodatne vsebine, skupne kategorijam C1E, CE, D1E in DE

- Posebnosti pri splošnih pravilih in predpisih
- Posebnosti glede pravil cestnega prometa in prometne signalizacije
- Mase in dimenzije vozil
- Delovanje in dnevno vzdrževanje sistemov sklopk ter postopek priklopa in odklopa
- Druge posebnosti kategorij C1E, CE, D1E in DE

Kandidat pozna splošne predpise za navedene kategorije, ki se nanašajo na udeležbo v cestnem prometu, pozna in razume posebnosti pri pravilih cestnega prometa in prometni signalizaciji, pozna predpisane mase in dimenzije vozil, Delovanje in dnevno vzdrževanje sistemov sklopk ter postopek priklopa in odklopa ter druge posebnosti, kot so upravljanje skupine vozil, nevarnost zvrnitve, ravnanje v zimskih razmerah, značilnosti zavor na priklopnem vozilu idr.

Dodatne vsebine, skupne kategorijam D1 in D

- Posebnosti pri splošnih pravilih in predpisih
- Posebnosti glede pravil cestnega prometa in prometne signalizacije, ki niso vezane na prevoz potnikov
- Pravila cestnega prometa, neposredno povezana s prevozom potnikov
- Mase in dimenzije vozil
- Druge posebnosti kategorij D1 in D

Kandidat pozna za navedeni kategoriji splošne predpise, ki se nanašajo na udeležbo v

cestnem prometu, pozna in razume posebnosti pri pravilih cestnega prometa in prometni signalizaciji, pozna predpisane mase in dimenzije vozil ter druge posebnosti, ki se tičejo kategorij D1 in D.

2.3.5 Dodatne vsebine za kategorijo F

Dodatne vsebine za kategorijo F so navedene v preglednici 5.

Preglednica 5: Dodatne vsebine za kategorijo F

Dodatne vsebine za kategorijo F

- Posebnosti pri prometni signalizaciji, splošnih predpisih in pravilih vožnje

Kandidat pozna in razume prometno signalizacijo, ki se nanaša na to kategorijo vozil, ter pozna splošne predpise in pravila, kot so največje dovoljene hitrosti, dokumenti o vozilu, predpisane mase in dimenzije vozil, označitev vozila, pogoji za vožnjo, izrazi idr.

- Prevoz tovora in prevoz oseb

Kandidat pozna predpise v zvezi s prevozom oseb v prostoru za tovor in na stojiščih ali sedežih, prigrajenih na zunanji strani vozila, ter predpise v zvezi s prevozom, nalaganjem in pritrditvijo tovora.

- Varnostni ukrepi ob okvari in zamenjavi kolesa ter preventivno vzdrževanje vozil

Kandidat ve in razume, kako ravnati v primeru okvare vozila in ob zamenjavi kolesa ter pozna in razume priporočila glede preventivnega vzdrževanja vozil.

- Upravljanje z vozilom v cestnem prometu

Kandidat pozna značilnosti oviranega vidnega polja, ki jih pogojujejo lastnosti vozila, priklopnega vozila, traktorskih priključkov in tovora, ve in razume, kako se s tem sooča voznik, ve in razume, kako se pri vožnji upoštevajo masa in dimenzije vozila ter druge posebnosti, kot so počasnost vozila, vključevanje v promet s kmetijskih in gozdnih površin idr.

- Poznavanje vozil

Kandidat pozna in razume temeljne značilnosti zgradbe in delovanja motorjev s pripadajočimi deli in napravami, naprave za prenos moči ter zavorne in krmilne naprave, pozna naloge in značilnosti motorne tekočine in tekočin v drugih napravah vozila, ve, kako skrbeti zanje, pozna temeljne značilnosti zgradbe pnevmatik, njihove pravilne uporabe in skrbi zanje, pozna in razume pomen tipičnih prikazovalnikov, kontrolnih in opozorilnih svetilk ter stikal na armaturi.

- Varno delo s traktorji in traktorskimi priključki

Kandidat pozna in razume temeljne značilnosti mehanike gibanja in stabilnost traktorja, ve in razume, kako preprečevati nesreče pri delu s traktorjem in traktorskimi priključki ter pozna

temeljna načela varnega dela s traktorskimi priključki.

2.3.6 Dodatne vsebine za kategorijo G

Dodatne vsebine za kategorijo G so navedene v spodnji preglednici (preglednica 6)

Preglednica 6: Dodatne vsebine za kategorijo G

Dodatne vsebine za kategorijo G

- Posebnosti pri prometni signalizaciji, splošnih predpisih in pravilih vožnje (prometna signalizacija, dokumenti, mase in dimenzije vozil, označitev vozila, pogoji za vožnjo, izrazi)

Kandidat pozna in razume prometno signalizacijo, ki se nanaša na to kategorijo vozil, ter pozna splošne predpise in pravila, kot so dokumenti o vozilu, predpisane mase in dimenzije vozil, označitev vozila, pogoji za vožnjo, izrazi idr.

- Prevoz tovora in prevoz oseb

Kandidat pozna predpise v zvezi s prevozom oseb v prostoru za tovor in na stojiščih ali sedežih, prigrajenih na zunanji strani vozila, ter predpise v zvezi z nalaganjem, pritrditvijo in prevozom tovora.

- Varnostni ukrepi ob okvari in zamenjavi kolesa ter preventivno vzdrževanje vozil

Kandidat ve in razume, kako ravnati v primeru okvare vozila in ob zamenjavi kolesa ter pozna in razume priporočila glede preventivnega vzdrževanja vozil.

- Upravljanje z vozilom v cestnem prometu

Kandidat pozna značilnosti oviranega vidnega polja, ki jih pogojujejo lastnosti vozila, priklopnega vozila in tovora, ve in razume, kako se s tem sooča voznik, ve in razume, kako se pri vožnji upoštevajo posebnosti, kot so počasnost vozila, vključevanje v promet s kmetijskih in gozdnih površin idr.

- Poznavanje vozil

Kandidat pozna in razume temeljne značilnosti zgradbe in delovanja motorjev s pripadajočimi deli in napravami, naprave za prenos moči ter zavorne in krmilne naprave, pozna naloge in značilnosti motornih tekočin in tekočin v drugih napravah vozila, ve, kako skrbeti zanje ter pozna značilnosti zgradbe pnevmatik, njihove pravilne uporabe in skrbi zanje.

- Varno delo z delovnimi stroji, motokultivatorji in njihovimi priključki (mehanika gibanja in stabilnost ter preprečevanje nesreč pri delu s temi vozili)

Kandidat pozna in razume temeljne značilnosti mehanike gibanja in stabilnost delovnega stroja in motokultivatorja ter ve in razume, kako preprečevati nesreče pri delu z njimi.

3 PRAKTIČNI DEL IZPITA

Na praktičnem delu vozniškega izpita se ugotavlja, ali ima kandidat potrebne spretnosti v skladu s predpisanim programom in merili ocenjevanja ter ravna tako, da zagotavlja umirjen, varen in nemoten potek cestnega prometa.

3.1 ZASNOVA IN IZPELJAVA

Praktični del izpita je sestavljen iz treh delov, kot je to določeno v prvem odstavku 8. člena tega pravilnika, vključuje pa tudi uvod v izpit in njegovo analizo. Pri izpeljavi praktičnega dela izpita sta poleg prej navedenih delov izpita pomembna elementa še podajanje navodil in pojasnil ter izbor vsebin preizkušanja.

To poglavje vključuje splošne informacije, navodila in usmeritve glede zasnove in izpeljave praktičnega dela izpita. Posebnosti se obravnavajo ločeno, pri posamezni kategoriji ali skupini kategorij izpita.

3.1.1 Uvod v izpit

Po seznanitvi kandidata in ocenjevalca se opravijo uvodne formalnosti, ki vključujejo preveritev predpisanih listin in kandidatove istovetnosti ter seznanitev kandidata s potekom izpita, ki vključuje informacije o tem:

- kakšen bo način podajanja navodil za smer;
- da zgrešitev smeri sama zase še ne pomeni napake;
- da lahko kandidat v primeru nejasnosti prosi za pojasnilo in da bo ocenjevalec odgovorili na vsako takšno vprašanje, ki bo zastavljeno pravočasno, vendar mu s pojasnilom ne bo pomagali pri nalogah, ki jih mora opraviti povsem samostojno;
- v kakšni obliki in kakšnem obsegu bo potekal morebitni pogovor med izpitno vožnjo in kakšen je njegov namen.

Primerno izpeljan uvod kandidatu vlije potrebno samozavest in zaupanje v izpit, ki naj bo resen, a ne stresen dogodek, zato ga lahko za ta namen dopolnjujejo tudi neformalne vsebine.

3.1.2 Usmerjanje in podajanje drugih navodil

Usmerjanje kandidata in podajanje drugih navodil lahko na izpitu potekata različno, način pa mora biti v vsakem primeru takšen, da omogoča pravilno preveriti kandidatova znanja, spretnosti in ravnanje v prometu. To pomeni, da kandidatu ne smejo ne olajševati ne oteževati same vožnje in opravljanja nalog, ki jih pred njega postavljajo vsakokratne prometne okoliščine. V ta namen morajo biti navodila predvsem:

- razumljiva,

Priloga 1

- vzbuditi pravilne asociacije in pravilno usmeriti kandidatovo pozornost,
- biti podana v pravem trenutku.

Navodila so razumljiva, če se uporabljajo enostavni in uveljavljeni izrazi, govori z zmernim tempom in dovolj glasno, tako da jih lahko kandidat razume brez nepotrebnega naprežanja in osredotočanja nanje. Odstopanja od tega so dopustna v kontekstu specifičnih okoliščin.

Pomembna je tudi izbira trenutka, v katerem se poda navodilo. Navodilo mora biti podano dovolj zgodaj, da lahko kandidat informacijo miselno obdela in se na nalogo ustrezno pripravi ter da v ključnem trenutku:

- ne preusmeri kandidatove pozornosti od pomembnega dogajanja,
- ne vpliva na proces percepcije (jo prekine, upočasni),
- ne prekine pomembne psihomotorične ali mentalne dejavnosti.

Prav tako se kandidata ne obremenjuje z navodili za smer ali drugo nalogo, kadar je zasičen z informacijami iz okolice ali celo ni več sposoben njihove sprotne obdelave. To pa je predvsem takrat, kadar:

- je pred problemom, ki nima enolične rešitve,
- je njegovo ravnanje pomembno odvisno od drugih udeležencev cestnega prometa,
- se sooča z netipično situacijo,
- zamuja z dejanji.

Kadar kandidat ni obremenjen z drugim kot z rutinskimi opravili, bi moral navodilom brez težav slediti. Navodila tudi ne smejo kandidatu oteževati vožnje v prometnih ureditvah, ki so redke in zapletene, nestandardne ali celo v nasprotju s predpisi.

Kandidat naj si v čim večji meri samostojno izbira pot do izbranega cilja oziroma naj najde pot s pomočjo prometne signalizacije. Tako se lahko bolje preveri usposobljenost kandidata za samostojno udeležbo v cestnem prometu.

3.1.3 Pogovor med kandidatom in ocenjevalcem

S pogovorom med izpitno vožnjo lahko ocenjevalec takoj, dokler je spomin na dogodek še svež, pridobi od kandidata koristne dodatne informacije za pravilno oceno njegovih odločitev in ravnanj ali pa ga spodbudi k nekemu ravnanju, npr. prikazu določenih spretnosti. Pogovor torej ocenjevalcu omogoča pridobiti večje število uporabnih in zanesljivih informacij o vožnji kandidata in tudi njem samem, ima pa tudi določene slabosti:

- večina kandidatov ni sposobna voziti in se hkrati pogovarjati,
- nekateri kandidati se težko izražajo (ne znajo ubesediti razlogov za svoje odločitve),
- nekateri kandidati ne razumejo, kaj se od njih pravzaprav želi,
- spodbujeno drugačno ravnanje oziroma slog vožnje ima lahko za posledico nezanesljivo ali napačno ravnanje.

Priloga 1

Glede na navedeno začne ocenjevalec med izpitno vožnjo pogovor le, če nima nobenega pomisleka glede mogočih negativnih posledic.

Tudi ocenjevalec mora biti ves čas pripravljeni na morebitna vprašanja kandidata. Poskrbeti mora za pravočasne in tvorne povratne informacije in biti pripravljen ustrezno reagirati tudi v primerih, ko kandidat zastavi vprašanje zadnji hip ali celo prepozno za kakršno koli uporabno povratno informacijo. Ocenjevalec mora biti ves čas pozoren tudi na notranje stanje kandidata, ki ga lahko razbere iz položaja telesa, gibov, obrazne mimike, morebitnega drgeta, potenja in drugih podrobnosti. Če je kandidat v stiski, lahko ocenjevalec z dodatnim pojasnilom ali zgolj pomirjajočo besedo poskrbi, da bo resnično pokazal tisto, česar je zmožen v vsakdanjih okoliščinah.

Pri analizi izpitne vožnje je pogovor med ocenjevalcem in kandidatom nujen. Analiza izpitne vožnje, v katero je kandidat dejavno vključen, ima bistveno večjo učinek kot tista, pri kateri gre le za enosmerno podajanje informacij s strani ocenjevalca. Pri tem je najpomembnejše od kandidata pridobiti informacijo, kako, če sploh, je razumel ocenjevalčevo razlago in mu ponuditi možnost, da argumentira svoje odločitve in ravnanja med izpitno vožnjo.

3.1.4 Vsebine preizkušanja in njihov izbor

Vsebine praktičnega dela izpita vključujejo:

- naloge prvega in drugega dela izpita (priprava na vožnjo, pregled vozila z vidika prometne varnosti, preverjanje predpisanih znanj in spretnosti, ki jih v drugem in tretjem delu izpita ni mogoče preveriti ter preizkus spretnosti pri vožnji vozila, ki poteka na vadbeni površini oziroma drugi ustrezni površini);
- vključevanje v cestni promet na javno cesto in izključevanje iz njega, ustavitve na vozišču javne ceste in ponovna vključitev v cestni promet;
- vožnjo na križiščih enakovrednih cest, prednostne in neprednostne ceste, s krožnim prometom, na potekih prednostne ceste, na križiščih, kjer je promet urejen s semaforji;
- vožnja po cestah različnih kategorij, širin, potekov in voziščnih podlag (glavne, regionalne, lokalne, ozke, široke, ovinkaste, z večjim vzdolžnim nagibom, z več prometnimi pasovi, asfaltne, tlakovane, makadamske idr.) v naseljih in zunaj njih, čez zavarovan in čez nezavarovan prehod ceste čez železniško progo, vožnja skozi predore in po enosmernih cestah;
- vožnja po avtocesti in hitri cesti;
- vožnja čez ovire za umirjanje prometa, v območju omejene hitrosti, v območju umirjenega prometa, čez prehode za pešce zunaj križišč, skozi ozke prehode, mimo ovir, mimo avtobusnih postajališč, kadar so na njih vozila javnega prevoza potnikov, in v parkirni hiši.

Izbor vsebin preizkušanja mora biti takšen, da so v vsak izpit vključene najpomembnejše vsebine, v okvir čim manjšega števila izpitov pa je treba vključiti vse predpisane vsebine

Priloga 1

praktičnega dela izpita za posamezno kategorijo. Izbor vsebin je podrejen preverjanju kompetenc, potrebnih za zagotavljanje nemotenega, varnega in umirjenega poteka cestnega prometa. Kompetence se nanašajo na specifične spretnosti, kot so obračanje, parkiranje ali speljevanje na vzponu, na vožnjo v določenih prometnih ureditvah oziroma v določenih prometnih okoliščinah (različni tipi križišč, vožnja zunaj naselja, vožnja po avtocesti in hitri cesti, ožine, območje umirjenega prometa idr.) ter na splošna znanja in spretnosti, ki pridejo v poštev v večini vsakodnevnih prometnih situacij (obvladovanje vozila, pravilno opazovanje, predvidevanje in razumevanje prometnih situacij, hitrost in dinamika vožnje, sporazumevanje z drugimi udeleženci cestnega prometa idr.) ter so opredeljene v točki 3.2.1 Splošna merila ocenjevanja. Praktični del izpita praviloma poteka tako, da se lahko ocenjevalec pri kandidatu opredeli glede vseh pomembnih kompetenc.

3.1.5 Analiza praktičnega dela izpita

Cilj analize praktičnega dela izpita je, da kandidat sprejme oceno kot pravilno, pravično ter razume razloge zanjo. Kakovostna analiza izpitne vožnje tudi omogoča kandidatu, ki izpita ni opravil, da načrtno odpravi pomanjkljivosti. Za to je za analizo pomembno, da:

- je razumljiva,
- je prepričljiva in
- da kandidat v njej dejavno sodeluje.

V primeru negativne ocene izpita je pomembno še:

- da se ravnanja (pomanjkanje kompetenc), ki so odločilna za odločitev o oceni, poveže z verjetnimi vzroki zanje,
- da se ravnanja (pomanjkanje kompetenc), ki so odločilna za odločitev o oceni, poveže z njihovimi dejanskimi oziroma mogočimi negativnimi posledicami,
- da se pojasni in argumentira potrebno ravnanje (potrebne kompetence).

V praksi ni mogoče vedno zanesljivo ugotoviti vzrokov, ki so razlog za določeno kandidatovo neustrezno ravnanje, brez izjeme pa obstajajo neke splošne posledice, ki so nezaželene. Če temu ne bi bilo tako, potem določenega ravnanja ne bi označili kot neustreznega. Če torej določeno ravnanje (ali njegovo opustitev) ocenjevalec izpostavi kot napačno, pomanjkljivo ali kako drugače neustrezno, potem mora vedno, brez izjeme, tudi navesti in prepričljivo argumentirati dejanske ali mogoče posledice takšnega ravnanja ter pojasniti, kakšno je ustrezno ravnanje in zakaj. Katera kandidatova ravnanja bo ocenjevalec vključil v analizo, pa je povezano z dosego v uvodnem stavku te točke navedenega cilja. V primeru negativne ocene se v analizo vključijo predvsem tista ravnanja, na osnovi katerih je ocenjevalec sklenil, da kandidat na določenem področju (še) nima potrebnih kompetenc za samostojno vožnjo v cestnem prometu. Tudi sicer velja, da se ocenjujejo in v analizi vožnje izpostavljajo ravnanja kandidata, na osnovi katerih je ocenjevalec utemeljeno sprejel odločitev o njegovih kompetencah, torej glede tega, ali lahko zagotavlja varen, nemoten in umirjen potek prometa v skladu s postavljenimi merili.

3.2 OCENJEVANJE

Na praktičnem delu voznškega izpita se ocenjuje, ali kandidat vozi v skladu s cestnoprometnimi predpisi in pri tem predvsem zagotavlja varen, nemoten in umirjen potek cestnega prometa. Poleg upoštevanja enoznačnih pravil cestnega prometa pa mora ocenjevalec pravilno presoditi tudi kompetence, kot so potreben nadzor nad vozilom, pravilno opazovanje, predvidevanje in pravilno razumevanje prometnih situacij, defenzivno ravnanje, prilagajanje hitrosti okoliščinam, odnos do drugih udeležencev, varčna vožnja idr.

3.2.1 Splošna merila ocenjevanja

Na praktičnem delu izpita se mora ocenjevalec ob pravilnem izboru vsebin preizkušanja opredeliti predvsem do naslednjih kompetenc za zagotavljanje varnega, nemotene in umirjenega poteka cestnega prometa:

- upravljanje z vozilom (obvladovanje vozila / tehnika vožnje),
- opazovanje,
- pozornost ter razumevanje in predvidevanje prometnih situacij,
- sporazumevanje z drugimi udeleženci cestnega prometa,
- položaj vozila,
- hitrost in dinamika vožnje ter vključevanje in prehajanje v drug prometni tok,
- neodvisna vožnja,
- vožnja v skladu s pravili, prometno signalizacijo ter znaki in odredbami pooblaščenih oseb.

Ocenjevalec ugotavlja, ali kandidat obvladuje s potrebno spretnostjo posamezne pomembne elemente vožnje in iz tega sklepa o njegovi celostni usposobljenosti. Z napakami se ukvarja le toliko, kolikor pomenijo pomanjkljivo obvladovanje posameznega elementa ali kaže njihovo pogosto pojavljanje na preveliko nezanesljivost.

3.2.1.1 Upravljanje z vozilom

Kompetence glede upravljanja z vozilom se ocenjujejo skozi izpeljavo naslednjih nalog:

- priprava na vožnjo, pregled vozila in naloge prvega dela izpita,
- preizkus spretnosti z vozilom (drugi del izpita),
- nadzor nad vozilom pri vožnji v cestnem prometu (speljevanje, prestavljanje, pospeševanje, spreminjanje in držanje smeri, zmanjševanje hitrosti, ustavljanje),
- gospodarna vožnja (kategorije B1, B, BE, C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E in DE),
- prepoznavanje resnejših tehničnih napak,
- uporaba svetilk, žarometov in drugih naprav na vozilu,

Priloga 1

- zagotavljanje vidljivosti iz vozila ter, gretje, hlajenje in prezračevanje vozila (kategorije B1, B, BE, C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E, DE in F).

Na področju zgoraj naštetih kompetenc mora kandidat pokazati znanje, spretnosti in rutino, ki so potrebni, da voznik ne ogroža varnosti cestnega prometa in da zagotavlja njegov nemoten potek ter tudi mero udobja in gospodarnosti pri vožnji.

3.2.1.2 Opazovanje

Kompetence glede opazovanja se ocenjujejo skozi izpeljavo naslednjih nalog:

- opazovanje naprej, levo in desno, z namenom pridobiti informacije, potrebne za pravilno ravnanje ter pravilno in pravočasno presojo posamezne prometne situacije,
- pravilna in sistematična uporaba vzratnih ogledal,
- kontrola mrtvih kotov vzratnih ogledal.

Na področju zgoraj naštetih kompetenc mora kandidat pokazati znanje, spretnosti in rutino, ki so potrebni, da voznik z opazovanjem okolice pridobi za vožnjo potrebne informacije. Opazovanje prometa za in ob vozilu mora potekati sistematično, ob uporabi notranjih in zunanjih vzratnih ogledal ter kontroli mrtvih kotov (odvisno tudi od kategorije, v katero spada vozilo), tako da lahko kandidat premike ter spremembe smeri in hitrosti vožnje opravi varno in brez oviranja drugih udeležencev cestnega prometa.

Opazovanje kandidata je tudi vir informacij o njegovi usposobljenosti na drugih področjih. Glede na to, kam usmerja poglede, koliko časa trajajo zaustavitve pogledov in kako zaznava s perifernim vidom, je mogoče ugotoviti, če spremlja podatke v vozilu, zazna prometno signalizacijo, opazi udeleženca cestnega prometa ali se osredotoči na mogočo nevarnost. Kadar je opazovanje povezano z ustreznim ukrepanjem, npr. kadar kandidat usklajuje gibanje vozila z zahtevami prometne signalizacije in se prilagaja drugim udeležencem cestnega prometa oziroma se odziva na prometne okoliščine, ki se pojavijo, je mogoče sklepati tudi o učinkovitosti opazovanja.

Če kandidat večkrat in v različnih okoliščinah ne ukrepa, kot bi moral, se skuša ugotoviti razlog za to. Pomanjkljivosti pri opazovanju so le eden od možnih vzrokov, zato mora ocenjevalec dobro spremljati, kam so usmerjeni njegovi pogledi ter kje in za koliko časa se zaustavijo. Kandidat morda situacijo vidi, pa ne ukrepa, ker si jo napačno razlaga ali pa ne uspe ukrepati zaradi zasičenosti z informacijami. Pri tem je treba upoštevati tudi dejstva o tem, kako pri človeku potekata opazovanje in zaznavanje ter kakšne posebnosti se lahko pri tem pričakujejo pri neizkušenih voznikih, kot so kandidati.

3.2.1.3 Pozornost ter razumevanje in predvidevanje prometnih situacij

Kompetence glede pravilnega razporejanja in usmerjanja pozornosti se ocenjujejo skozi izpeljavo naslednjih nalog:

- pravilna presoja in ocena posamezne prometne situacije (vključuje tudi kulturo in medsebojno sodelovanje v cestnem prometu, kot sta odstop prednosti in upoštevanje

Priloga 1

ranljivejših in drugače izstopajočih udeležencev),

- predvidevanje razvoja dogodkov,
- prepoznavanje tveganih situacij.

Kandidat mora imeti dovolj znanja in izkušenj, da v vsakodnevnih situacijah pravilno predvidi in razume ravnanja drugih udeležencev cestnega prometa ter prepozna običajne tvegane situacije, kot so npr. delno zakrit prehod za pešce, otroci ob vozišču, nepregledno križišče ali tesna vožnja mimo parkiranih vozil ter temu prilagodi svojo vožnjo. V redkih, netipičnih ali kako drugače specifičnih situacijah, o katerih si kandidat upravičeno ni mogel nabrati dovolj izkušenj, so dopustna večja odstopanja, vendar tudi v takšnih primerih kandidat ne sme povzročiti nevarne situacije. Smiselno enako velja tudi za primere, kadar je zaradi spleta okoliščin v nekem trenutku podatkov več, kot jih je voznik sposoben pravočasno obdelati ter na njihovi podlagi tudi pravočasno sprejeti pravilno odločitev.

3.2.1.4 Sporazumevanje z drugimi udeleženci cestnega prometa

Kompetence glede sporazumevanja z drugimi udeleženci cestnega prometa se ocenjujejo skozi izpeljavo naslednjih nalog:

- ustrezna uporaba in razumevanje naprav za sporazumevanje (utripalke, varnostne utripalke, zavorne svetilke, žaromet za vzvratno vožnjo),
- pravočasno in jasno sporočanje namer s položajem vozila ter hitrostjo in dinamiko vožnje.

Kandidat se mora z drugimi udeleženci cestnega prometa sporazumevati na način, ki zagotavlja varen in hkrati nemoten potek prometa. Informacije, ki jih kandidat daje z uporabo naprav za sporazumevanje ter s položajem, hitrostjo in dinamiko vožnje, morajo biti dane pravočasno in nedvoumno, tako da lahko drugi udeleženci cestnega prometa temu pravočasno prilagodijo svoje ravnanje. Komunikacija, ki spremlja tipične in pogosto ponavljajoče se elemente vožnje, (npr. vožnja mimo, razvrščanje in zavijanja na križiščih, menjava prometnega pasu, vključevanje na avtocesto in izključevanje z nje), mora biti izpeljana brez večjih odstopanj. Več tolerance se dopušča v redkih in netipičnih situacijah, kot so npr. neobičajna križišča ali specifičen način obračanje vozila.

3.2.1.5 Položaj vozila

Kompetence glede položaja vozila se ocenjujejo skozi izpeljavo naslednjih nalog:

- lega na cesti v skladu s pravili,
- jasno, pravočasno in pravilno zavzet položaj (razvrščanje, premiki),
- zagotavljanje potrebnih razdalj do drugih udeležencev cestnega prometa in fizičnih ovir (varnostna razdalja, bočna varnostna razdalja),
- prilagajanje položaja vozila značilnostim zavojev, potrebni vidni razdalji in preglednosti križišč.

Priloga 1

Lega oziroma položaj vozila morata biti v skladu s pravili cestnega prometa, morebitna odstopanja pa usklajena s posebnostmi posameznih prometnih situacij. Razdalja do drugih udeležencev cestnega prometa in fizičnih ovir ter prilagajanje položaja vozila značilnostim zavojev, potrebni vidni razdalji in preglednosti križišč morata biti takšna, da zagotavljata varen in nemoten potek cestnega prometa.

3.2.1.6 Hitrosti in dinamika vožnje ter vključevanje in prehajanje v drug prometni tok

Kompetence glede hitrosti in dinamike vožnje ter vključevanja in prehajanja v drug prometni tok se ocenjujejo skozi izpeljavo naslednjih nalog:

- zagotavljanje nemotenega poteka cestnega prometa (vključno s prehitevanjem, če ga je mogoče izpeljati varno in v skladu s pravili cestnega prometa),
- prilagoditev hitrosti okoliščinam, ki jih voznik lahko predvidi (npr. temu, da lahko ustavi pred oviro, ki jo lahko pričakuje),
- prilagoditev hitrosti cestnim in vremenskim razmeram,
- vključevanje v prometni tok, križanje z drugimi prometnimi tokovi in prehajanje iz enega v drug prometni tok (tudi na hitri cesti in avtocesti).

Kandidat mora voziti s takšno hitrostjo, da lahko sledi prometnemu toku iste vrste vozil (mopedi, osebni avtomobili, tovorna vozila ...) ter da pokaže, da obvladuje vozilo in prometne situacije pri hitrostih, ki so na določeni cesti ali delu ceste dovoljene in v danih okoliščinah še primerne. To vključuje tudi usklajevanje hitrosti in ravnanja z okoliščinami, ki zahtevajo določeno prilagoditev. Dinamika vožnje mora biti takšna, da se zmore kandidat brez nepotrebnega čakanja in odlašanja vključiti v drug prometni tok ali se z njim križati (vključevanje v promet na javni cesti, vožnja na križiščih, menjava prometnega pasu, vključevanje s pospeševalnega pasu).

3.2.1.7 Neodvisna vožnja

Kompetence glede neodvisne vožnje se ocenjujejo skozi nalogo vožnje proti cilju po znanih poteh ali s pomočjo postavljene prometne signalizacije (kažipotov), brez sprotnega usmerjanja. Pri takšni vožnji kandidat pokaže, da zmore tudi samostojno sprejemati odločitve glede smeri vožnje in z njimi usklajevati ostala ravnanja oziroma da spremlja in pravilno upošteva tudi prometne znake za vodenje prometa.

Takšen način vožnje je pri kategorijah BE, C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E in DE prisoten v čim večji meri, pri ostalih kategorijah pa v manjšem obsegu.

3.2.1.8 Vožnja v skladu s pravili cestnega prometa, prometno signalizacijo ter znaki in odredbami pooblaščenih oseb

Kompetence glede upoštevanja pravil cestnega prometa, prometne signalizacije ter znakov in odredb, ki jih dajejo pooblaščen osebe, se ocenjujejo skozi njihovo morebitno neupoštevanje, kadar ravnanje ne sodi v katero koli od točk od 3.2.1.1 do 3.2.1.7 te priloge

Priloga 1

(npr. v primeru neupoštevanja pravil zaradi njihovega nepoznavanja).

Kandidat mora voziti v skladu s pravili cestnega prometa, znaki in odredbami pooblaščenih oseb ter upoštevati postavljeno prometno signalizacijo in prometno opremo cest. Hujše kršitve oziroma neupoštevanja ter tiste kršitve in neupoštevanja, ki imajo za posledico dejansko ali mogočo nevarno situacijo, pomenijo, da kandidat še ni usvojil potrebnih kompetenc pri tem segmentu znanj in spretnosti.

3.2.1.9 Mera avtomatizma in rutine

Mera avtomatizma in rutine zajema nadzor nad vozilom in izpeljavo vseh rutinskih postopkov, kot sta npr. razvrščanje pred križiščem ali sistematično opazovanje prometa za vozilom. Ocenjevalec ugotavlja, ali kandidat uresničuje postopke ustaljeno in dosledno, odstopanja pa so logično pogojena in usklajena s specifičnimi okoliščinami. Če kandidat improvizira ali se postopki pogosto porušijo zaradi mentalnih preobremenitev ali nestandardnih okoliščin, pomeni, da temeljnih postopkov še ni usvojil kot rutine. Posledica pomanjkanja rutine je poleg pogoste mentalne preobremenitve tudi veliko majhnih napak. Ali postopki potekajo rutinsko, je mogoče razbrati tudi iz tega, koliko stvari lahko kandidat počne sočasno. Le postopki, ki ne zahtevajo posebnega miselnega napora, lahko potekajo usklajeno ali hkrati z reševanjem problemov.

Če pomanjkanje rutine pomembno vpliva na zagotavljanje varnega in nemotenega poteka cestnega prometa, pomeni, da kandidat še ni usvojil vseh potrebnih kompetenc.

3.2.2 Posebnosti pri ocenjevanju posameznih kategorij

Posamezne kategorije ali skupine kategorij imajo določene posebnosti, ki so obravnavane v nadaljevanju.

3.2.2.1 Kategorija AM

3.2.2.1.1 Prvi del izpita

Na prvem delu izpita se pri kandidatu preverjajo naslednja znanja in spretnosti:

- poznavanje najpomembnejših tehničnih podatkov in značilnosti vozila, s katerim kandidat opravlja vozniški izpit (tip vozila, vrsta in moč motorja, masa, nosilnost, vrsta zavor, vrsta goriva);
- uporaba dolgih in zasenčenih žarometov, dajanje svetlobnih in zvočnih opozorilnih znakov ter uporaba drugih naprav, ki jih ima vozilo;
- vizualno preverjanje stanja pnevmatik, zavor in verige, preverjanje delovanja svetilk in žarometov ter preverjanje nivoja tekočin, ki so potrebne za pravilno delovanje in uporabo vozila;
- pravilna namestitev zaščitne opreme, ki jo sestavljajo oblačila (dolgi rokavi, dolge hlače), zaprta obutev, ki sega nad gležnje, ter motoristične zaščitne rokavice in

Priloga 1

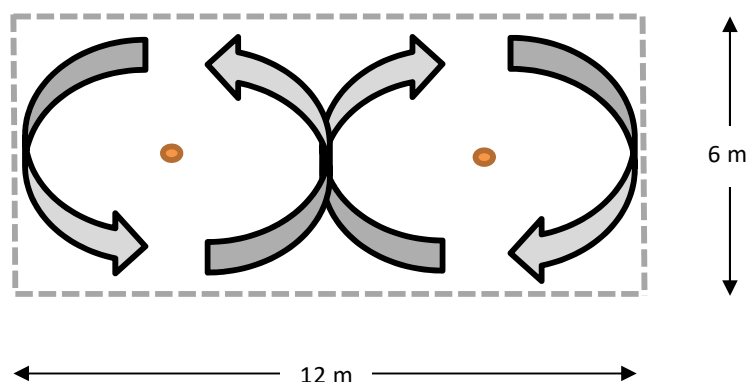
čelada.

Na vsakem izpitu se v celoti preverijo znanja in spretnosti, navedeni v zadnji alineji, izmed ostalih pa ocenjevalec vsakič izbere še najmanj dve.

3.2.2.1.2 Drugi del izpita

Drugi del izpita zajema preizkus spretnosti vožnje vozila, na katerem se ugotavlja sposobnost izvedbe predpisanih elementov preizkušanja, s čimer kandidat pokaže, da obvlada vozilo s potrebno spretnostjo.

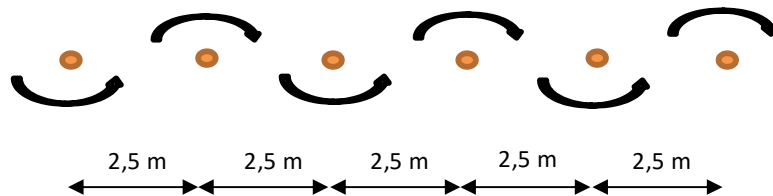
Prvi element preizkušanja je **Osmica**. Pri tem elementu vozi kandidat na označenem prostoru velikosti 12 x 6 metrov v obliki številke osem s hitrostjo, pri kateri ob nagibu vozila tekoče prehaja iz enega v drugo kroženje in odpelje tri med seboj povezane osmice. Pri tem ves čas stabilno sedi na vozilu, ima noge na stopalkah, pravilno usmerja pogled proti središču kroženja, pravilno in usklajeno uporablja zavore in plin ter tudi sklopko pri vozilu, opremljenim z ročnim menjalnikom. Pri tem ne zadene stožcev in z vozilom ostaja v označenem prostoru.

Slika 1: Osmica (AM)

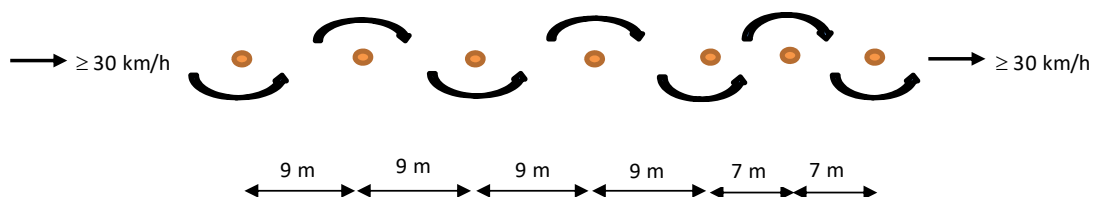
Drugi element preizkušanja je **Slalom pri počasni vožnji**. Pri tem elementu kandidat odpelje slalom med najmanj šestimi stožci, ki so postavljeni v ravni liniji na medsebojni oddaljenosti 2,5 metra. Razdalja med stožci se lahko podaljša do dolžine vozila, povečane za 0,8 metra. Kandidat odpelje slalom tekoče, z nogami na stopalkah, s pravilno usmerjenim pogledom na stožec, ki sledi stožcu, okoli katerega vozi, pravilno in usklajeno uporablja zavore in plin ter tudi sklopko pri vozilu, opremljenim z ročnim menjalnikom ter pri tem ne zadene nobenega stožca.

Priloga 1

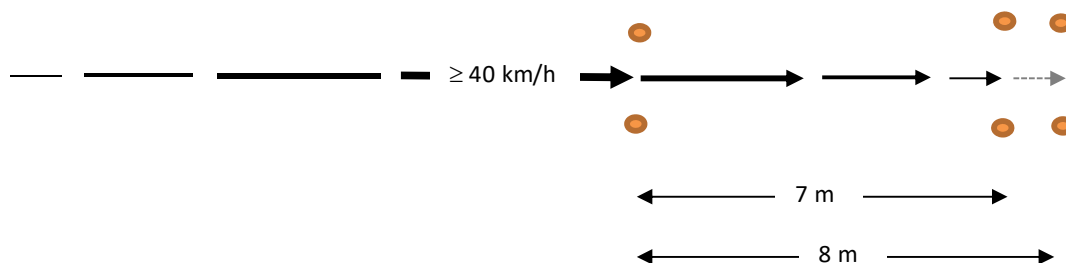
Slika 2: Slalom pri počasni vožnji (AM)

Tretji element preizkušanja je **Aritmični slalom**. Pri tem elementu kandidat odpelje slalom med sedmimi stožci, ki so postavljeni v ravni liniji. Prvih pet stožcev je postavljenih na medsebojni razdalji 9 metrov, zadnja dva pa sta postavljena na razdalji 7 metrov od predhodnega stožca. Kandidat odpelje slalom tekoče, s stalno hitrostjo najmanj 30 km/h, s pravilno usmerjenim pogledom na stožec, ki sledi stožcu, okoli katerega vozi, ter pri tem ne zadene nobenega stožca.

Slika 3: Aritmični slalom (AM)

Četrty element preizkušanja je **Ustavljanje v sili**. Pri tem elementu kandidat doseže hitrost najmanj 40 km/h ter nato na določeni točki začne zavirati do popolne ustavitve. Zavira tako, da varno ustavi na čim krajši razdalji, ki na kakovostnem suhem asfaltu v prvem poskusu ne sme biti daljša od 8 metrov in v drugem poskusu ne daljša od 7 metrov. Pri oceni učinkovitosti zaviranja, ki je odvisno od ravnanja (izurjenosti) kandidata, se poleg oprijema pnevmatik na podlago upoštevajo tudi značilnosti motornega kolesa.

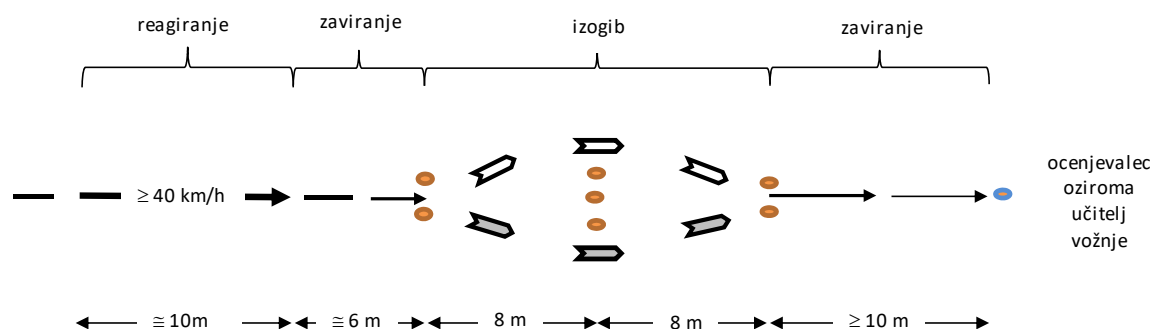

Slika 4: Ustavljanje v sili (AM)

Peti element preizkušanja je **Izognitev oviri s predhodnim zaviranjem**. Pri tem elementu kandidat doseže hitrost najmanj 40 km/h. Ocenjevalec, ki lahko to nalogo prepusti tudi

Priloga 1

učitelju vožnje, z odročeno roko pokaže, na kateri strani je ovira. To stori v trenutku, ko je kandidat oddaljen približno 10 metrov od točke, na kateri mora začeti zavirati, tako da lahko, glede na pričakovani reakcijski čas, do začetka izogibanja zmanjša hitrost za približno 10 km/h. Začetek izogibanja označujeta stožca, ki sta med seboj razmaknjena 1 meter in oddaljena od ovire 8 metrov. Skrajna stožca, ki označujeta oviro, sta med seboj razmaknjena 1,6 metra, simetrično glede na začetno in končno linijo vožnje. Po končani izogitvi oviri se kandidat vrne nazaj v prvotno linijo vožnje, ki jo ponovno označujeta stožca, med seboj razmaknjena 1 meter in oddaljena od ovire 8 metrov. Po vrnitvi v prvotno linijo vožnje kandidat postopno zmanjša hitrost in po potrebi ustavi. Ocenjevalec oziroma učitelj vožnje, ki pokaže, na kateri strani je ovira, stoji vsaj 10 metrov za zadnjima dvema stožcema. Kandidat celoten maneuver od začetka zaviranja do vrnitve v prvotno linijo vožnje izpelje z izklopljeno sklopko, če ima vozilo ročni menjalnik, pogled usmeri v smer premika in med spreminjanjem smeri ne zavira. Element preizkušanja se izpelje dvakrat. Stran, na katero se pokaže, da je ovira, izbere ocenjevalec in je lahko tudi obakrat ista. Kandidat pri izpeljavi elementa preizkušanja ne sme zadeti nobenega stožca.

Slika 5: Izogitve oviri s predhodnim zaviranjem

O vrstnem redu elementov preizkušanja odloči ocenjevalec, pri čemer se najprej izpeljeta prva dva elementa in šele nato ostali trije.

Stožci, s katerimi se označijo poteki posameznih elementov preizkušanja, so visoki najmanj 20 cm in največ 35 cm, izdelani iz mehkega materiala (povozljivi) in dovolj težki, da jih veter, v kakršnem se izpiti še opravljajo, ne more premakniti.

3.2.2.1.3 Tretji del izpita

Na tretjem delu izpita se preverjajo vsebine, določene v drugi do četrte ter šesti alineji točke 3.1.4 Izbor vsebin preizkušanja, razen vožnje v parkirni hiši. Pri izboru vsebin se nameni več poudarka upoštevanju prednosti na križiščih ter pravilno zavzetemu položaju vozila, pravilnemu opazovanju prometa za vozilom pred premiki in spremembami smeri (pravilna uporaba vzvratnih ogledal in opazovanja mrtvih kotov brez pretiranega obračanja ali celo neposrednega opazovanja dogajanja za vozilom) ter razumevanju in predvidevanju prometnih situacij.

3.2.2.2 Kategorije A1, A2 in A

3.2.2.2.1 Prvi del izpita

Na prvem delu izpita se pri kandidatu preverjajo naslednja znanja in spretnosti:

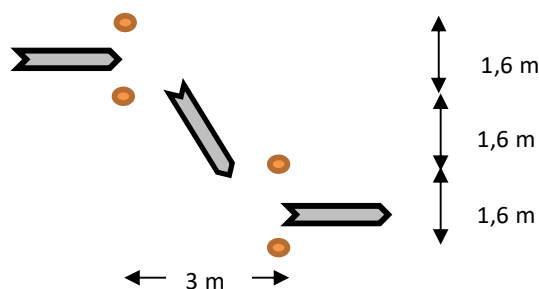
- poznavanje najpomembnejših tehničnih podatkov in značilnosti vozila, s katerim kandidat opravlja vozniški izpit (tip vozila, vrsta, prostornina in moč motorja, masa, nosilnost, vrsta zavor, tlak v pnevmatikah);
- uporaba dolgih in zasenčenih žarometov, dajanje svetlobnih in zvočnih opozorilnih znakov, uporaba stikala za ustavitev motorja v sili ter uporaba drugih naprav, ki jih ima vozilo;
- vizualno preverjanje stanja pnevmatik, zavor in verige, preverjanje delovanja svetilk in žarometov ter preverjanje nivoja tekočin, ki so potrebne za pravilno delovanje in uporabo vozila;
- pravilna namestitev zaščitne motoristične opreme, ki jo sestavljajo oblačila, obutev, rokavice, čelada in morebitni drugi (dodatni) kosi motoristične zaščitne opreme.

Na vsakem izpitu se v celoti preverijo znanja in spretnosti, navedeni v zadnji alineji, izmed ostalih pa ocenjevalec vsakič izbere še najmanj dve.

3.2.2.2.2 Drugi del izpita

Drugi del izpita zajema preizkus spretnosti vožnje vozila, na katerem se ugotavlja sposobnost izvedbe predpisanih elementov preizkušanja, s čimer kandidat pokaže, da obvlada vozilo s potrebno spretnostjo. Namen posameznih elementov preizkušanja je oceniti predvsem izurjenost pri ravnanju s plinom, sklopko in zavorami, tehniko krmiljenja in prestavljanja, smer gledanja ter ravnotežje in položaj na vozilu, vključno s položajem nog na stopalkah.

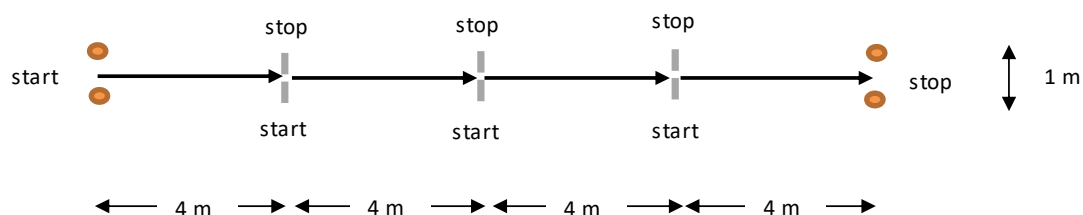
Prvi element preizkušanja je **Potiskanje vozila**. Pri tem elementu kandidat postavi vozilo s stranskega ali centralnega stojala ter ga nato brez pomoči motorja potiska po linij, označeni na sliki, in sicer na svoji levi strani, pri čemer vozilo rahlo nasloni na svoj bok. Med potiskanjem z obema rokama drži krmilo in je v pripravljenosti z občutkom uporabiti prednjo zavoro. Dovoljeno je tudi manevriranje naprej in nazaj. Po koncu potiskanja postavi vozilo nazaj na stojalo ter stori vse za njegovo varno zapustitev.

Slika 6: Potiskanje vozila (A1, A2 in A)

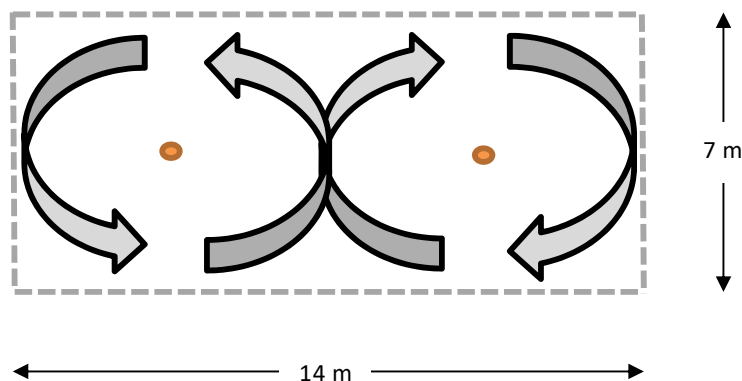
Priloga 1

Drugi element preizkušanja je **Spelji – ustavi**. Pri tem elementu kandidat štirikrat zapored dinamično spelje in po 4 metrih ustavi. Po speljevanju postavi obe nogi na stopalke, ob vsaki ustavitvi pa se izmenično opre na levo oziroma desno nogo. Nogo položi na tla, ko se motorno kolo ustavi. Kandidat usklajeno in učinkovito uporablja plin, sklopko in zavore, ohranja ravnotežje ter usmerja pogled naravnost naprej (in ne na mesto, na katerem mora ustaviti).

Slika 7: Spelji - ustavi (A1, A2 in A)

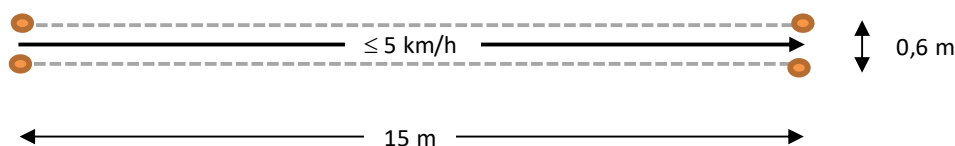
Tretji element preizkušanja je **Osmica**. Pri tem elementu vozi kandidat na označeni prostoru velikosti 14 x 7 metrov v obliki številke osem s hitrostjo, pri kateri ob nagibu vozila tekoče prehaja iz enega v drugo kroženje in odpelje tri med seboj povezane osmice. Pri tem ves čas stabilno sedi na vozilu, ima noge na stopalkah, pravilno usmerja pogled proti središču kroženja ter pravilno in usklajeno uporablja zavore, plin in sklopko. Pri tem ne zadene stožcev in z vozilom ostaja v označenem prostoru.

Slika 8: Osmica (A1, A2 in A)

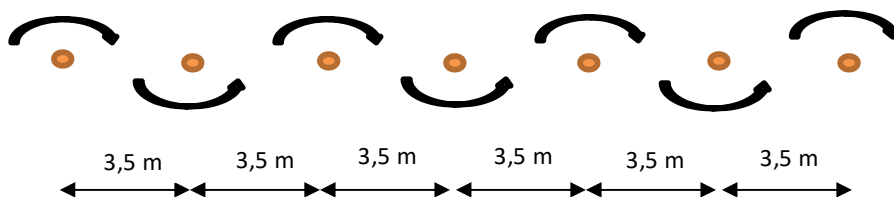
Četrty element preizkušanja je **Počasna vožnja naravnost**. Pri tem elementu pelje kandidat čim bolj enakomerno s hitrostjo največ 5 km/h (vožnja z drsečo sklopko) vzdolž ravne linije v dolžini 15 metrov in pri tem ves čas ostaja v koridorju širine 0,6 m. Usklajeno in učinkovito uporablja plin, sklopko in zavore, ohranja ravnotežje ter usmerja pogled naravnost naprej, pri tem mirno in stabilno sedi na vozilu ter ima noge na stopalkah. Preizkus poteka na podlagi brez vzdolžnega nagiba ali z minimalnim vzponom.

Priloga 1

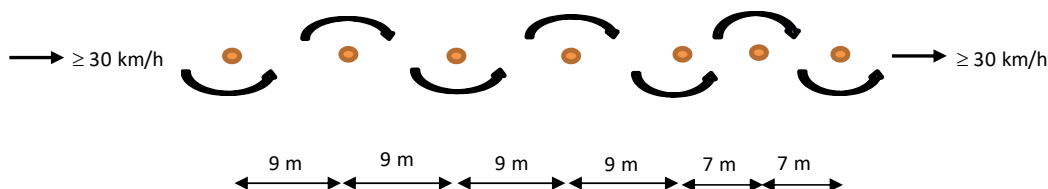
Slika 9: Počasna vožnja naravnost (A1, A2 in A)

Peti element preizkušanja je **Slalom pri počasni vožnji**. Pri tem elementu kandidat odpelje slalom med najmanj sedmimi stožci, ki so postavljeni v ravni liniji na medsebojni oddaljenosti 3,5 metra. Kandidat odpelje slalom tekoče, s hitrostjo približno 5 km/h, z nogami na stopalkah, s pravilno usmerjenim pogledom na stožec, ki sledi stožcu, okoli katerega vozi, in brez nagibanja v zavojih. Ravnotežje ohranja z usklajenimi gibi telesa in krmila ter pravilno in usklajeno uporablja zavore, sklopke in plina ter pri tem ne zadene nobenega stožca.

Slika 10: Slalom pri počasni vožnji (A1, A2 in A)

Šesti element preizkušanja je **Aritmični slalom**. Pri tem elementu kandidat odpelje slalom med sedmimi stožci, ki so postavljeni v ravni liniji. Prvih pet stožcev je postavljenih na medsebojni razdalji 9 metrov, zadnja dva pa sta postavljena na razdalji 7 metrov od predhodnega stožca. Kandidat odpelje slalom tekoče, v drugi ali tretji prestavi, s stalno hitrostjo najmanj 30 km/h, s pravilno usmerjenim pogledom na stožec, ki sledi stožcu, okoli katerega vozi, ter pri tem ne zadene nobenega stožca.

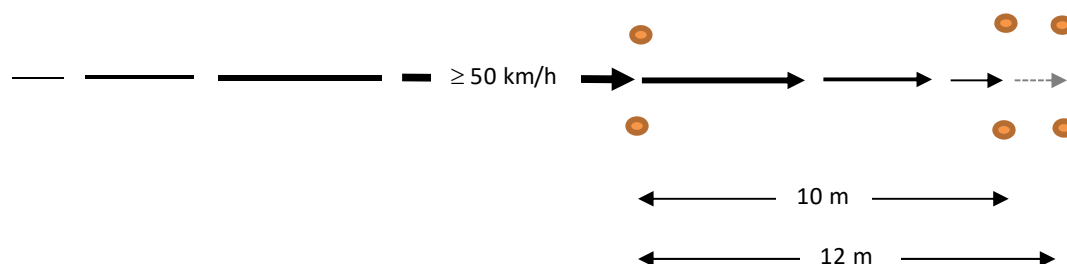

Slika 11: Aritmični slalom (A1, A2 in A)

Sedmi element preizkušanja je **Ustavljanje v sili**. Ta element preizkušanja se izpelje dvakrat. Kandidat doseže hitrost najmanj 50 km/h ter nato na določeni točki začne hipoma zavirati do popolne ustavitve. Če velikost vadbene površine omogoča, vozi kandidat pred začetkom zaviranja v tretji prestavi. Zavira tako, da varno ustavi na čim krajši razdalji, ki na kakovostnem suhem asfaltu v prvem poskusu ne sme biti daljša od 12 metrov in v drugem

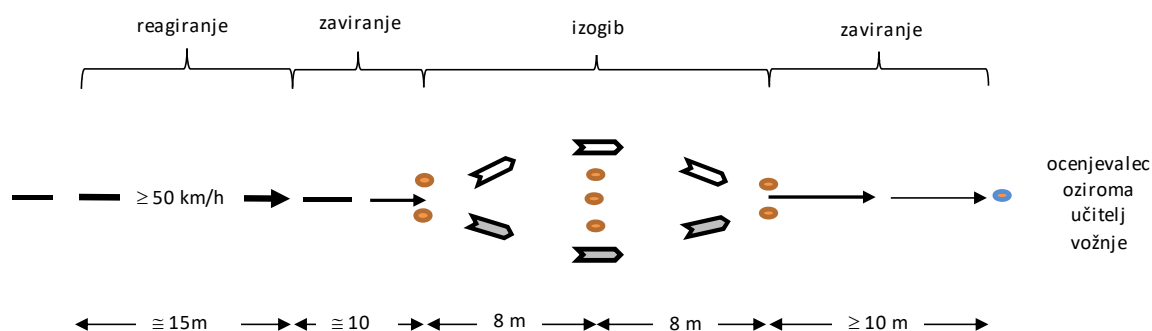
Priloga 1

poskusu ne daljša od 10 metrov. Pri oceni učinkovitosti zaviranja, ki je odvisna od ravnanja (izurjenosti) kandidata, se poleg oprijema pnevmatik na podlago upoštevajo tudi značilnosti motornega kolesa.

Slika 12: Ustavljanje v sili (A1, A2 in A)

Osmi element preizkušanja je **Izognitev oviri s predhodnim zaviranjem**. Pri tem elementu kandidat doseže hitrost najmanj 50 km/h. Ocenjevalec, ki lahko to nalogo prepusti tudi učitelju vožnje, z odročeno roko pokaže, na kateri strani je ovira. To stori, ko je kandidat oddaljen nekaj metrov od točke, na kateri lahko najprej začne zavirati. Ta točka je oddaljena od stožcev, ki označujeta začetek izogibanja približno, 10 metrov. Z zaviranjem zmanjša hitrost na približno 30 km/h in med tem sprejme odločitev glede smeri, v katero se mora izogniti oviri. Začetek izogibanja označujeta stožca, ki sta med seboj razmahnjena 1 meter in oddaljena od ovire 8 metrov. Skrajna stožca, ki označujeta oviro, sta med seboj razmahnjena 1,6 metra, simetrično glede na začetno in končno linijo vožnje. Po končani izogitvi oviri se kandidat vrne nazaj v prvotno linijo vožnje, ki jo ponovno označujeta stožca, med seboj razmahnjena 1 meter in oddaljena od ovire 8 metrov. Po vrnitvi v prvotno linijo vožnje kandidat postopno zmanjša hitrost in po potrebi ustavi. Ocenjevalec oziroma učitelj vožnje, ki pokaže, na kateri strani je ovira, stoji vsaj 10 metrov za zadnjima dvema stožcema. Kandidat celoten maneuver od začetka zaviranja do vrnitve v prvotno linijo vožnje izpelje z izklopljeno sklopko, pogled usmerja v smer premika in med spreminjanjem smeri ne zavira. Stran, na katero se pokaže, da je ovira, izbere ocenjevalec. Kandidat pri izpeljavi elementa preizkušanja ne sme zadeti nobenega stožca.

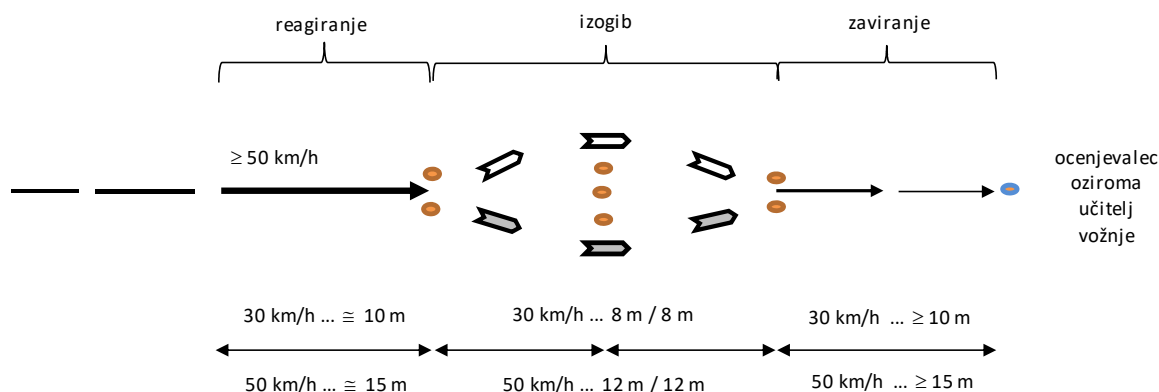

Slika 13: Izognitev oviri s predhodnim zaviranjem (A1, A2 in A)

Deveti element preizkušanja je **Izognitev oviri brez predhodnega zaviranja**. Ta element preizkušanja se izpelje dvakrat. V prvo kandidat doseže hitrost najmanj 30 km/h, v drugo pa

Priloga 1

najmanj 50 km/h. Ocenjevalec, ki lahko to nalogo prepusti tudi učitelju vožnje, z odročeno roko pokaže, na kateri strani je ovira. Pri hitrosti 30 km/h to stori, ko je kandidat oddaljen približno 10 metrov, pri hitrosti 50 km/h pa 15 metrov od stožcev, ki označujeta začetek izogibanja. Navedeni razdalji sta povezani s časom, ki ga kandidat potrebuje, da lahko sprejme ustrezno odločitev glede smeri, v katero se mora izogniti oviri in pravočasno začne s premikom (reakcijski čas). Začetek izogibanja označujeta stožca, ki sta med seboj razmaknjena 1 meter in pri hitrosti 30 km/h oddaljena od ovire 8 metrov, pri hitrosti 50 km/h pa 12 metrov. Skrajna stožca, ki označujeta oviro, sta med seboj razmaknjena 1,6 metra, simetrično glede na začetno in končno linijo vožnje. Po končani izogitvi oviri se kandidat vrne nazaj v prvotno linijo vožnje, ki jo ponovno označujeta stožca, med seboj razmaknjena 1 meter in oddaljena od ovire 8 oziroma 12 metrov. Po vrnitvi v prvotno linijo vožnje kandidat postopno zmanjša hitrost in po potrebi ustavi. Ocenjevalec oziroma učitelj vožnje, ki pokaže, na kateri strani je ovira, stoji pri izogitvi oviri s hitrostjo 30 km/h vsaj 10 metrov za zadnjima dvema stožcema, pri hitrosti 50 km/h pa vsaj 15 metrov. Kandidat celoten manever od začetka izogiba do vrnitve v prvotno linijo vožnje izpelje z izklopljeno sklopko, pogled pa usmerja v smer premika in ne zavira, dokler se ne vrne v prvotno linijo vožnje. Stran, na katero se pokaže, da je ovira, izbere ocenjevalec in je lahko tudi obakrat ista. Kandidat pri izpeljavi elementa preizkušanja ne sme zadeti nobenega stožca.

Slika 14: Izoginitve oviri brez predhodnega zaviranja (A1, A2 in A)

Deseti element preizkušanja je **Speljevanje in polkrožno obračanje na vzponu**. Pri tem elementu preizkušanja kandidat ustavi na vzponu ter nato spelje in polkrožno obrne. Če širina vzpona na vadbeni površini ne omogoča polkrožnega obračanja, lahko kandidat obrne z manevriranjem. Če na vadbeni površini ni ustreznega vzpona, se ta element preizkušanja izpelje v okviru tretjega dela izpita na površini z malo prometa. V tem primeru mora biti lokacija za preizkus izbrana tako, da kandidata v primeru padca drugi udeleženci cestnega prometa v običajnih prometnih situacijah ne ogrožajo.

O vrstnem redu elementov preizkušanja odloči ocenjevalec, pri čemer se najprej izpelje prvih pet elementov in šele nato ostale.

Stožci, s katerimi se označijo poteki posameznih elementov preizkušanja, so visoki najmanj 20 cm in največ 35 cm, izdelani iz mehkega materiala (povozljivi) in dovolj težki, da jih veter, v kakršnem se izpiti še opravljajo, ne more premakniti.

Priloga 1

3.2.2.2.3 Tretji del izpita

Na tretjem delu izpita se preverjajo vsebine, določene v drugi do šesti alineji točke 3.1.4 Izbor vsebin preizkušanja, razen vožnje v parkirni hiši. Pri izboru vsebin se pri kategorijah A2 in A nameni več poudarka vožnji po cestah z več prometnimi pasovi, zunaj naselja, ovinkastih in z večjim vzdolžnim nagibom ter po avtocesti in hitri cesti.

3.2.2.3 Kategoriji B1 in B

3.2.2.3.1 Prvi del izpita

Na prvem delu izpita se pri kandidatu preverjajo naslednja znanja in spretnosti:

- Priprava na vožnjo, ki vključuje naloge, kot so nastavitve sedeža, vzglavnikov, vzvratnih ogledal, volana in varnostnega pasu, zagotovitev potrebne vidljivosti na vse strani (čista stekla in ogledala, brez ovir pogledom), preverjanje zaprtosti vrat (kandidat preveri, če so vsa vrata zaprta) in po zagonu motorja vklop potrebnih naprav, kot so žarometi, klimatska naprava, brisalci idr.). Pred zagonom motorja morajo biti vse naprave izklopljene, ostale naloge, ki se nanašajo na pripravo na vožnjo, pa lahko kandidat opravi že pred začetkom izpita.
- Poznavanje najpomembnejših podatkov o vozilu, s katerim kandidat opravlja vozniški izpit, kot so znamka in tip vozila, prostornina in moč motorja, vrsta pogonskega goriva in tlak v pnevmatikah.
- Uporaba žarometov in svetilk, naprave za dajanje svetlobnih in zvočnih opozorilnih znakov, brisalcev in naprave za pranje stekel, klimatske naprave, nastavitve višine snopa zasenčenih žarometov, zaklepanje in odklepanje volana, pomen stikal, merilnikov in kontrolnih svetilk v vozilu ter uporaba drugih naprav, ki jih ima vozilo in so povezane z vsakdanjo vožnjo v cestnem prometu.
- Preverjanje nivoja motornega olja, hladilne tekočine, zavornega olja in tekočine za pranje stekel, preverjanje delovanja svetilk in žarometov, preverjanje obvezne opreme vozila ter vizualno preverjanje stanja pnevmatik.

Na vsakem izpitu se v celoti preverijo znanja in spretnosti, navedena v prvi alineji, izmed ostalih pa ocenjevalec vsakič izbere še najmanj dve.

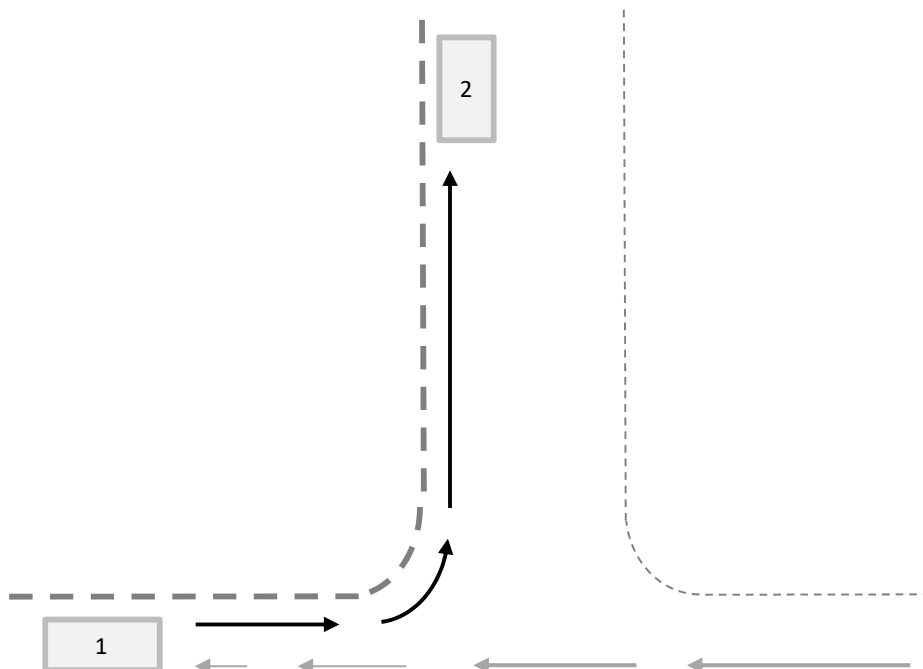
3.2.2.3.2 Drugi del izpita

Drugi del izpita zajema preizkus spretnosti vožnje vozila, na katerem se ugotavlja sposobnost izvedbe predpisanih elementov preizkušanja, s čimer kandidat pokaže, da obvlada vozilo s potrebno spretnostjo ter da obvlada postopke izpeljave posameznih elementov vožnje, kot sta parkiranje in obračanje. Izpeljeta se najmanj dva elementa preizkušanja, od katerih najmanj eden vključuje vzvratno vožnjo.

Prvi element preizkušanja je **vzvratna vožnja pod pravim kotom**. Kandidat pripelje mimo označene površine, na katero bo zapeljal vzvratno, in približno 10 m naprej ustavi. Nato ob upoštevanju pravil cestnega prometa na to površino zapelje vzvratno, pri čemer prevozi vsaj 30 m. Linija, ob kateri vozi vzvratno, je določena z robom vozišča (robna črta, robnik, bankina ...) ali s stožci, višine 20 do 35 cm.

Priloga 1

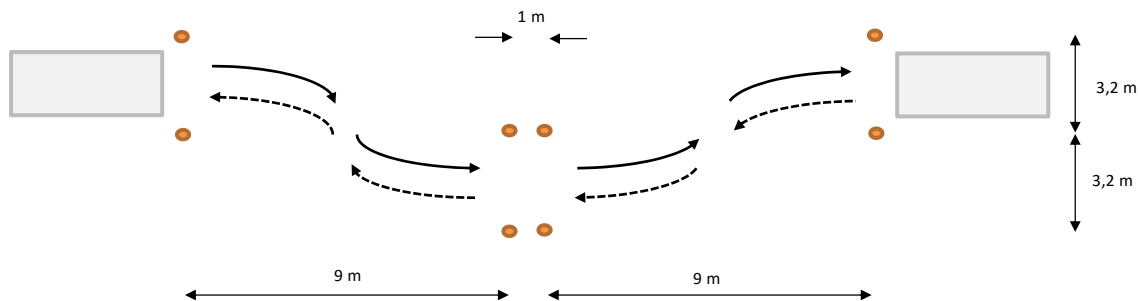
Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da ima potreben nadzor nad vozilom, opazuje okolico vozila in ob tem upošteva pravila cestnega prometa, ki se nanašajo na vzvratno vožnjo.

Slika 15: Vzvratna vožnja pod pravim kotom (B1 in B)

Drugi element preizkušanja je **vožnja med ovirami naprej in vzvratno**. Kandidat zapelje skozi koridor, ki ga določajo ovire na levi in desni strani, najprej naprej in nato še vzvratno. Pri tem ne sme zadeti ovir, ki so označene s stožci, količki, bočnimi ali čelnimi zaporami, z njihovo kombinacijo ali drugimi primernimi elementi, ki segajo v višino najmanj 130 cm. Dimenzije koridorja so razvidne s slike 16.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da ima potreben nadzor nad vozilom in pri tem opazuje okolico vozila.

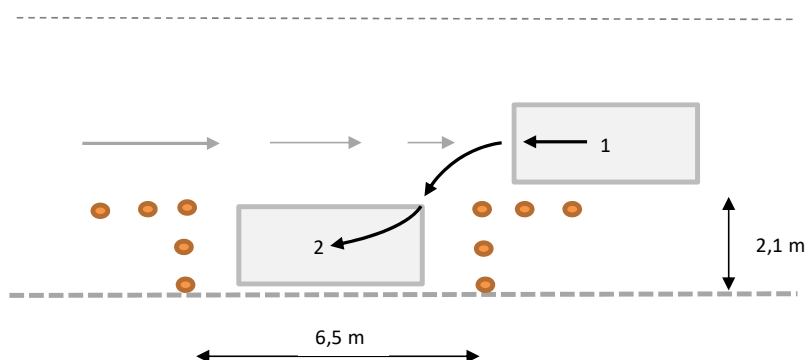
Slika 16: Vožnja med ovirami naprej in vzvratno (B1 in B)

Tretji element preizkušanja je **vzvratno bočno parkiranje**. Kandidat pripelje mimo označenega parkirnega mesta, se na primernem mestu ustavi in nato z vzvratno vožnjo parkira vozilo. Vozilo je pravilno parkirano, ko je oddaljeno od notranjega roba parkirnega

Priloga 1

mesta največ 30 cm in približno enako oddaljeno od sprednjega in zadnjega dela parkirnega mesta. Parkirno mesto je omejeno s stožci, količki, bočnimi ali čelnimi zaporami, z njihovo kombinacijo ali drugimi primernimi elementi, ki segajo v višino najmanj 130 cm. Lahko je omejeno tudi s parkiranimi vozili.

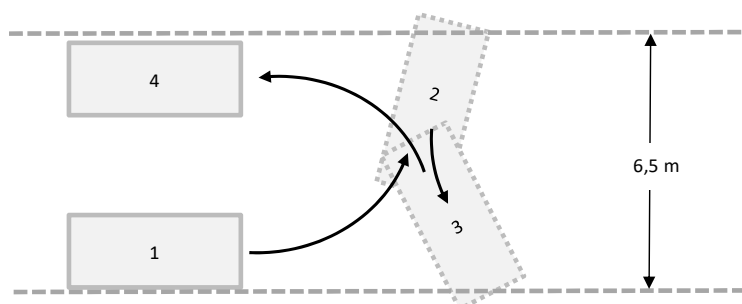
Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da pozna postopek vzvratnega bočnega parkiranja ter ima pri tem potreben nadzor nad vozilom, opazuje okolico vozila in na predpisan način nakazuje premike.

Slika 17: Vzvratno bočno parkiranje (B in B1)

Četrti element preizkušanja je **obračanje z manevriranjem**. Kandidat obrne vozilo v nasprotno smer s pomočjo vožnje naprej in nazaj od enega do drugega roba označene površine. Robove določa rob vozišča (robna črta, robnik, bankina ...) ali drugi primerni elementi, kot so npr. montažni vodilni robniki ali opozorilne letve, katerih višina je nižja od najnižje točke vozila.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da pozna postopek obračanja z manevriranjem ter ima pri tem potreben nadzor nad vozilom, opazuje okolico vozila in na predpisan način nakazuje premike.

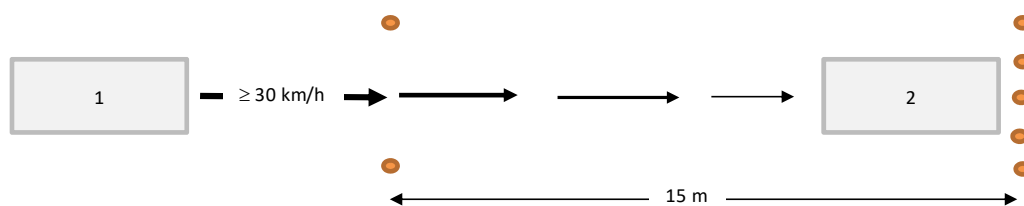

Slika 18: Obračanje z manevriranjem (B in B1)

Peti element preizkušanja je **ustavitev na določeni točki**. Kandidat vozi s hitrostjo najmanj 30 km/h, začne zmanjševati hitrost, ko je od ovire oddaljen približno 15 m in ustavi na razdalji med 0,3 in 0,8 m pred oviro. Ovira je označena s stožci, količki, bočnimi ali čelnimi zaporami, z njihovo kombinacijo ali drugimi primernimi elementi, ki segajo v višino najmanj 80 cm.

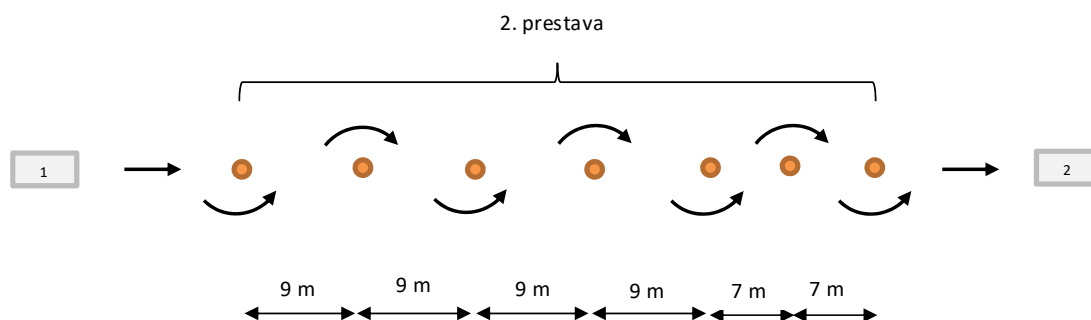
Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da zna tudi v primeru ostrejšega zmanjševanja hitrosti varno ustaviti na vnaprej določeni razdalji.

Priloga 1

Slika 19: Ustavitev na določeni točki (B1 in B)

Šesti element preizkušanja je **slalom**. Pri tem elementu kandidat odpelje slalom med sedmimi stožci, višine 20 do 35 cm, ki so postavljeni v ravni liniji. Prvih pet stožcev je postavljenih na medsebojni razdalji 9 metrov, zadnja dva pa sta postavljena na razdalji 7 metrov od predhodnega stožca. Kandidat odpelje slalom tekoče, v drugi prestavi, s pravilno usmerjenim pogledom na stožec, ki sledi stožcu, okoli katerega vozi, pravilno drži in vrti volan ter pri tem ne zadene nobenega stožca.

Slika 20: Slalom (B1 in B)

Sedmi element preizkušanja je **speljevanje na vzponu**. Kandidat ustavi na vzponu, z naklonom med 10 in 15 % in nato spelje s pomočjo ročne zavore. Pri tem ves čas upošteva pravila vožnje v cestnem prometu (opazovanje, uporaba utripalk ...).

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da obvladuje speljevanje na vzponu z večjim naklonom in pri tem upošteva pravila cestnega prometa.

Če tega elementa preizkušanja ni mogoče izpeljati ne na vadbeni površini ne na javni cesti, se ga lahko nadomesti z **vožnjo čez oviro**. V tem primeru pripelje kandidat do polkrožne ovire in ustavi tako, da je vozilo nanjo naslonjeno s kolesi. Zatem nadzorovano in počasi zapelje čeznjo. Preizkus se ponovi še pri vzratni vožnji. Ovira je dimenzij 3,5 cm x 10 cm x min 240 cm. Kandidat mora imeti ves čas nadzor nad vozilom, ob usklajeni uporabi sklopke plina in zavor.

3.2.2.3.3 Tretji del izpita

Na tretjem delu izpita se preverjajo vsebine, določene v drugi do šesti alineji točke 3.1.4 Izbor vsebin preizkušanja.

3.2.2.4 Kategoriji BE in B s kodo administrativne omejitve 96

3.2.2.4.1 Prvi del izpita

Na prvem delu izpita se pri kandidatu preverjajo naslednja znanja in spretnosti:

- Priprava na vožnjo, ki vključuje naloge, kot so vizualni pregled priklopnega vozila in tovora (stanje in pritrjenost tovora, stanje tovornih vrat, ponjave idr.) vključno s stanjem priklopa, nastavitve sedeža, vzglavnikov, vzvratnih ogledal, volana, varnostnega pasu, zagotovitev potrebne vidljivosti na vse strani (čista stekla in ogledala, brez ovir pogledom), preverjanje zaprtosti vrat (kandidat preveri, če so vsa vrata zaprta) in po zagonu motorja vklop potrebnih naprav, kot so žarometi, klimatska naprava, brisalci idr.). Pred zagonom motorja morajo biti vse naprave izklopljene, ostale naloge, ki se nanašajo na pripravo na vožnjo, razen vizualnega pregleda priklopnega vozila vključno s stanjem priklopa, pa lahko kandidat opravi že pred začetkom izpita.
- Poznavanje najpomembnejših podatkov o skupini vozil, s katero kandidat opravlja vozniški izpit, kot so znamka in tip vlečnega vozila, prostornina in moč motorja, vrsta pogonskega goriva, skupna masa in največja dovoljena masa skupine vozil in posebej priklopnega vozila ter tlak v pnevmatikah.
- Poznavanje in uporaba naprav, ki jih ima vozilo in so povezane z vsakdanjo vožnjo v cestnem prometu.
- Preverjanje nivoja motornega olja, hladilne tekočine, zavornega olja in tekočine za pranje stekel, preverjanje delovanja svetilk in žarometov, preverjanje obvezne opreme vozila ter vizualno preverjanje stanja pnevmatik.

Na vsakem izpitu se v celoti preverijo znanja in spretnosti, navedena v prvi alineji, poznavanje podatkov o skupni in največji dovoljeni masi skupine vozil in posebej priklopnega vozila ter podatkov o dimenzijah vozila, izmed ostalih pa ocenjevalec vsakič izbere še najmanj dve.

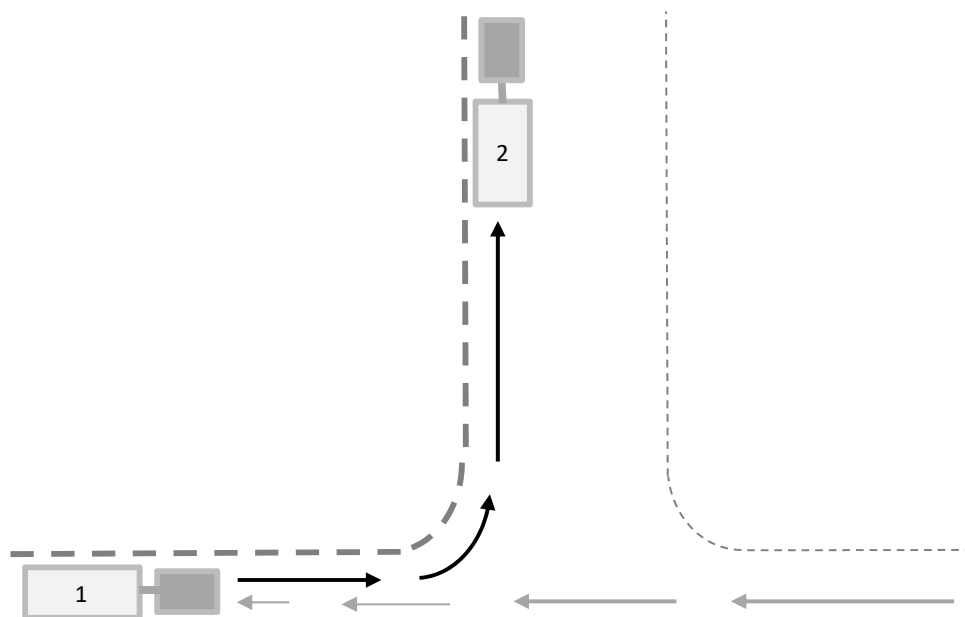
3.2.2.4.2 Drugi del izpita

Drugi del izpita zajema preizkus spretnosti vožnje skupine vozil, na katerem se ugotavlja sposobnost izvedbe predpisanih elementov preizkušanja, s čimer kandidat pokaže, da obvlada vožnjo skupine vozil s potrebno spretnostjo ter da obvlada pripravo za varno nalaganje ali razlaganje tovora.

Prvi element preizkušanja je **vzvratna vožnja pod pravim kotom**. Kandidat pripelje mimo označene površine, na katero bo zapeljal vzvratno, in približno 10 m naprej ustavi. Nato ob upoštevanju pravil cestnega prometa na to površino zapelje vzvratno, pri čemer prevozi vsaj 30 m. Linija, ob kateri vozi vzvratno, je določena z robom vozišča (robna črta, robnik, bankina ...) ali s stožci, višine 20 do 35 cm.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da ima potreben nadzor nad vozilom, opazuje okolico vozila in ob tem upošteva pravila cestnega prometa, ki se nanašajo na vzvratno vožnjo.

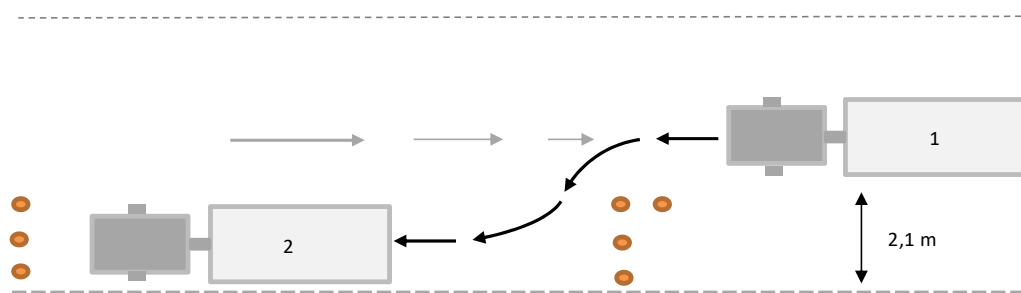
Priloga 1

Slika 21: Vzratna vožnja pod pravim kotom (BE in B s kodo administrativne omejitve 96)

Drugi element je parkiranje za namen nalaganja in razlaganja tovora. Kandidat pripelje mimo označenega parkirnega mesta, se na primernem mestu ustavi in nato z vzratno vožnjo parkira vozilo. Dolžina parkirnega mesta je dvakratnik dolžine skupine vozil. Skupina vozil je pravilno parkirana, ko je oddaljena od notranjega roba parkirnega mesta največ 30 cm. Parkirno mesto je spredaj, zadaj in bočno omejeno s stožci, količki, bočnimi ali čelnimi zaporami, z njihovo kombinacijo ali drugimi primernimi elementi, ki segajo v višino najmanj 80 cm. Lahko je omejeno tudi s parkiranimi vozili. Na bočni strani je lahko parkirno mesto omejeno tudi z robom vozišča, robnikom ali stožci, višine 20 do 35 cm. Po končanem parkiranju naredi kandidat vse potrebno za varno nalaganje ali razlaganje tovora.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da obvladuje vzratno vožnjo, pri tem opazuje okolico vozila in na predpisan način nakazuje premike ter da je večč priprave za varno nalaganje ali razlaganje tovora. Preizkus se lahko izpelje tudi zrcalno, gledano na začetno linijo vožnje.

Slika 22: Parkiranje za namen nalaganja in razlaganja tovora (BE in B s kodo administrativne

Priloga 1

omejitve 96)**Tretji element je odklop in priklop priklopnega vozila.**

Pri odklopu kandidat:

- zavaruje priklopno vozilo proti premikanju,
- spusti podporno kolo,
- odklopi električni kabel,
- odklopi varnostno vez,
- odklopi priklopno vozilo,
- dodatno spusti podporno kolo,
- z vlečnim vozilom zapelje nekaj metrov naprej.

Pri priklopu kandidat:

- z vlečnim vozilom pripelje vzporedno s priklopnim vozilom, zapelje pred njega in ustavi, z vzvratno vožnjo se približa priklopnemu vozilu, tako da lahko opravi priklop. (Dopusten je minimalni ročni premik priklopnega vozila, če okoliščine to dopuščajo. V tem primeru mora kandidat prej namestiti varnostno vez.)
- pravilno spoji vlečno in priklopno vozilo,
- namesti varnostno vez,
- vstavi vtikač električnega kabla,
- dvigne podporno kolo,
- odstrani klinaste podložke, ki varujejo priklopno vozilo pred premikom (če jih priklopno vozilo ima),
- sprostiti zavoro na priklopnem vozilu,
- pred nadaljevanjem vožnje preveri delovanje svetilk in žarometov.

Element preizkusa se lahko izpelje tudi tako, da se najprej opravi odklop in nato priklop.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da zna pravilno izpeljati postopka odklopa in priklopa priklopnega vozila.

3.2.2.4.3 Tretji del izpita

Na tretjem delu izpita se preverjajo vsebine, določene v drugi do šesti alineji točke 3.1.4 Izbor vsebin preizkušanja, razen vožnje v parkirni hiši.

3.2.2.5 Kategoriji C1 in C

3.2.2.5.1 Prvi del izpita

Priloga 1

Na prvem delu izpita se pri kandidatu preverjajo naslednja znanja in spretnosti:

- Priprava na vožnjo, ki vključuje naloge, kot so vizualni pregled vozila in tovora, nastavitve sedeža, vzglavnikov, vzratnih ogledal, volana, varnostnega pasu, zagotovitev potrebne vidljivosti na vse strani (čista stekla in ogledala, brez ovir pogledom), preverjanje zaprtosti vrat (kandidat preveri, če so vsa vrata zaprta) in po zagonu motorja vklop potrebnih naprav, kot so žarometi, klimatska naprava, brisalci idr.). Pred zagonom motorja morajo biti vse naprave izklopljene, ostale naloge, ki se nanašajo na pripravo na vožnjo, razen vizualnega pregleda vozila, pa lahko kandidat opravi že pred začetkom izpita.
- Poznavanje najpomembnejših podatkov o vozilu, s katerim kandidat opravlja izpit, kot so znamka in tip vozila, prostornina in moč motorja, skupna in največja dovoljena masa vozila, osna obremenitev, dimenzije vozila ter tlak v pnevmatikah.
- Poznavanje in uporaba naprav, ki jih ima vozilo in so povezane z vsakdanjo vožnjo v cestnem prometu (poznavanje in uporaba stikal, ročic, merilnikov ter kontrolnih in opozorilnih svetilk, s katerimi se s temi napravami upravlja in nadzira njihovo delovanje), vključno s tahografom.
- Preverjanje nivoja motornega olja, hladilne tekočine in tekočine za pranje stekel, preverjanje delovanja svetilk in žarometov, naprave za dajanje zvočnih opozorilnih znakov, stanja pnevmatik, koles, kolesnih matic in blatnikov, vetrobranskega in drugih stekel ter brisalcev, zavor in krmilnega mehanizma vključno s servoojačevalnikom, zračnega tlaka, posod za zrak, vzmetenja, in obvezne opreme vozila.
- Pregled stanja in pritrjenosti tovora, stanja tovornega prostora in njegove nadgradnje ter mehanizmov za nalaganje in razlaganje tovora.

Na vsakem izpitu se v celoti preverijo znanja in spretnosti, navedena v prvi alineji, poznavanje podatkov o skupni in največji dovoljeni masi vozila, osni obremenitvi ter dimenzijah vozila, izmed ostalih pa ocenjevalec vsakič izbere še najmanj dve.

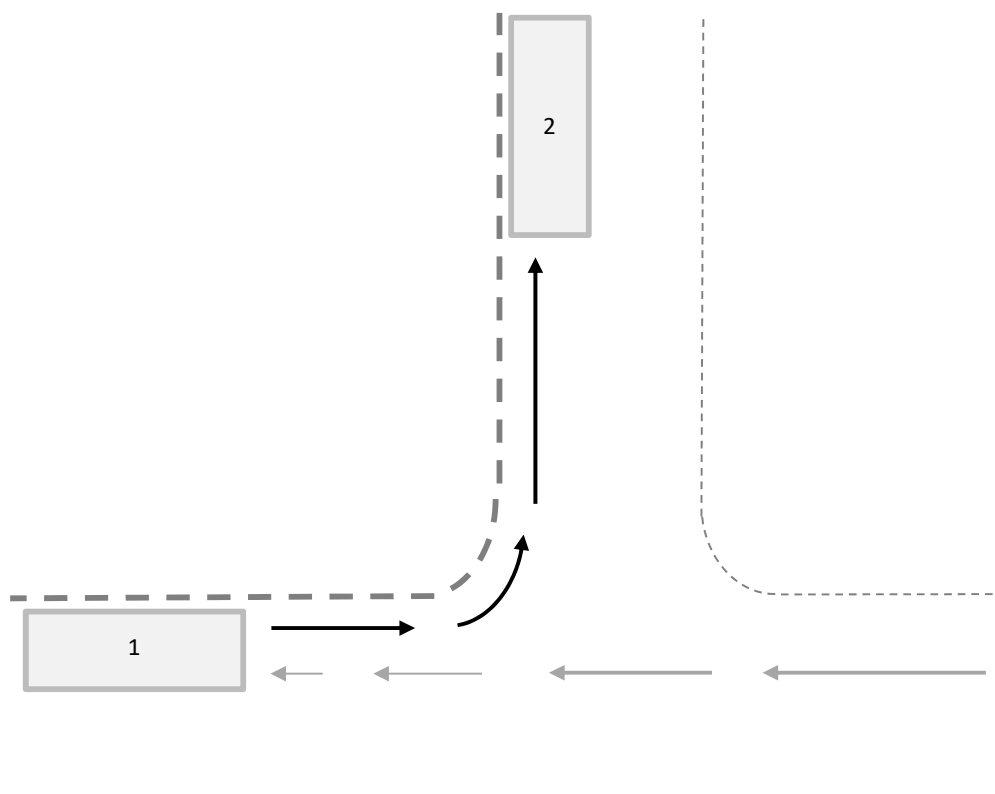
3.2.2.5.2 Drugi del izpita

Drugi del izpita zajema preizkus spretnosti vožnje vozila, na katerem se ugotavlja sposobnost izvedbe predpisanih elementov preizkušanja, s čimer kandidat pokaže, da obvlada vožnjo vozila s potrebno spretnostjo ter da obvlada pripravo za varno nalaganje ali razlaganje tovora. Izpelje se najmanj en element preizkušanja.

Prvi element preizkušanja je **vzratna vožnja pod pravim kotom**. Kandidat pripelje mimo označene površine, na katero bo zapeljal vzratno, in približno 10 m naprej ustavi. Nato ob upoštevanju pravil cestnega prometa na to površino zapelje vzratno, pri čemer prevozi vsaj 30 m. Linija, ob kateri vozi vzratno, je določena z robom vozišča (robna črta, robnik, bankina ...) ali s stožci, višine 20 do 35 cm.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da ima potreben nadzor nad vozilom, opazuje okolico vozila in ob tem upošteva pravila cestnega prometa, ki se nanašajo na vzratno vožnjo.

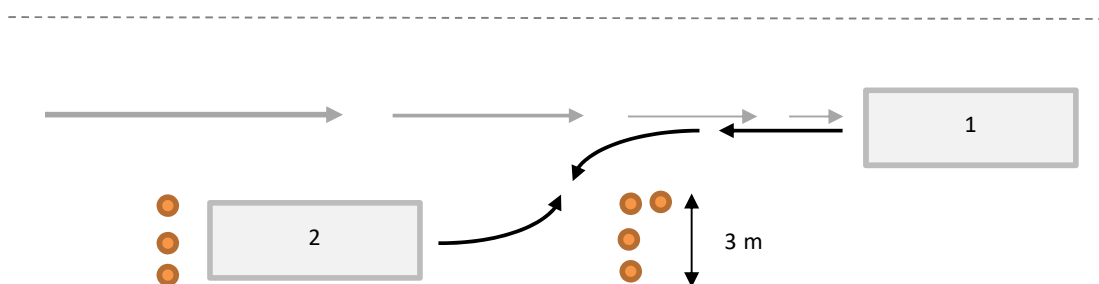
Priloga 1

Slika 23: Vzratna vožnja pod pravim kotom (C1 in C)

Drugi element je bočno parkiranje za namen nalaganja in razlaganja tovora. Kandidat pripelje mimo označenega parkirnega mesta, se na primernem mestu ustavi in nato z vzratno vožnjo parkira vozilo. Dolžina parkirnega mesta je dvakratnik dolžine tovornega vozila. Vozilo je pravilno parkirano, ko je oddaljeno od linije, ki označuje rob nakladalne rampe, največ 30 cm. Parkirno mesto je spredaj, zadaj in na bočni strani omejeno s stožci, količki, bočnimi ali čelnimi zaporami, z njihovo kombinacijo ali drugimi primernimi elementi, ki segajo v višino približno toliko, kot je višina dna tovornega prostora. Po končanem parkiranju naredi kandidat vse potrebno za varno nalaganje ali razlaganje tovora.

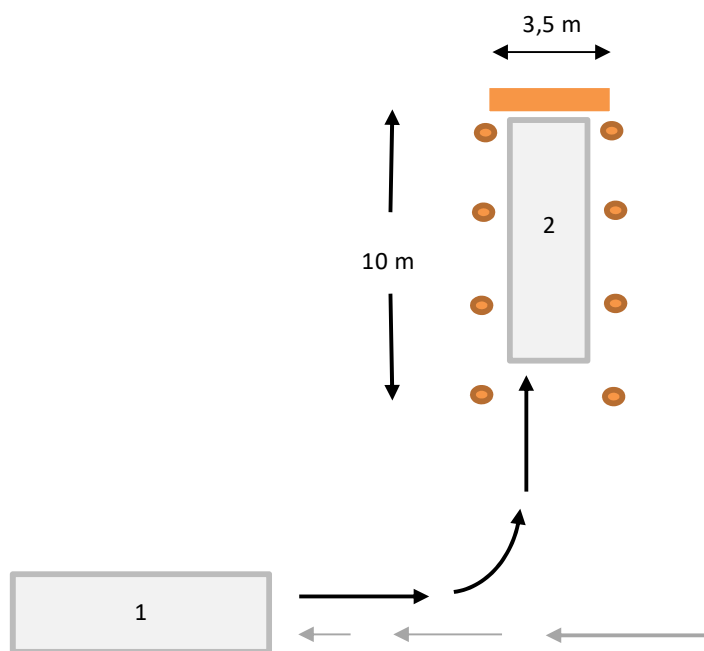
Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da obvladuje vzratno vožnjo, pri tem opazuje okolico vozila in na predpisan način nakazuje premike ter da je več priprav za varno nalaganje ali razlaganje tovora. Preizkus se lahko izpelje tudi zrcalno, gledano na začetno linijo vožnje.

Slika 24: Bočno parkiranje za namen nalaganja in razlaganja tovora (C1 in C)

Tretji element je čelno parkiranje za namen nalaganja in razlaganja tovora. Kandidat pripelje mimo označenega parkirnega mesta, se na primernem mestu ustavi in nato z vzvratno vožnjo parkira vozilo. Vozilo je pravilno parkirano, ko je oddaljeno od linije, ki označuje rob nakladalne rampe, največ 30 cm. Parkirno mesto je levo in desno omejeno s stožci, višine 20 do 35 cm, zadaj pa s stožci, količki, bočnimi ali čelnimi zaporami, z njihovo kombinacijo ali drugimi primernimi elementi, ki segajo v višino približno toliko, kot je višina dna tovarnega prostora. Po končanem parkiranju naredi kandidat vse potrebno za varno nalaganje ali razlaganje tovora.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da obvladuje vzvratno vožnjo, pri tem opazuje okolico vozila in na predpisan način nakazuje premike ter da je vešč priprave za varno nalaganje in razlaganje tovora. Preizkus se lahko izpelje pod različnimi koti in tudi zrcalno, gledano na začetno linijo vožnje.

Slika 25: Parkiranje za namen čelnega nalaganja in razlaganja tovora (C1 in C)**3.2.2.5.3 Tretji del izpita**

Na tretjem delu izpita se preverjajo vsebine, določene v drugi do šesti alineji točke 3.1.4 Izbor vsebin preizkušanja, razen vožnje v parkirni hiši. Preizkusi se tudi naloga obračanja vozila in če je mogoče, tudi speljevanje na vzponu.

Priloga 1

3.2.2.6 Kategoriji D1 in D

3.2.2.6.1 Prvi del izpita

Na prvem delu izpita se pri kandidatu preverjajo naslednja znanja in spretnosti:

- Priprava na vožnjo, ki vključuje naloge, kot so vizualni pregled vozila, nastavitve sedeža, vzglavnikov, vzvratnih ogledal, volana, varnostnega pasu, zagotovitev potrebne vidljivosti na vse strani (čista stekla in ogledala, brez ovir pogledom), preverjanje zaprtosti vrat (kandidat preveri, če so vsa vrata zaprta) in po zagonu motorja vklop potrebnih naprav, kot so žarometi, klimatska naprava, brisalci idr.). Pred zagonom motorja morajo biti vse naprave izklopljene, ostale naloge, ki se nanašajo na pripravo na vožnjo, razen vizualnega pregleda vozila, pa lahko kandidat opravi že pred začetkom izpita.
- Poznavanje najpomembnejših podatkov o vozilu, s katerim kandidat opravlja izpit, kot so znamka in tip vozila, prostornina in moč motorja, skupna in največja dovoljena masa vozila, osna obremenitev, dimenzije vozila, število sedišč in stojišč ter tlak v pnevmatikah.
- Poznavanje in uporaba naprav, ki jih ima vozilo in so povezane z vsakdanjo vožnjo v cestnem prometu (poznavanje in uporaba stikal, ročic, merilnikov ter kontrolnih in opozorilnih svetilk, s katerimi se s temi napravami upravlja in nadzira njihovo delovanje), vključno s tahografom.
- Preverjanje nivoja motornega olja, hladilne tekočine, zavornega olja in tekočine za pranje stekel, preverjanje delovanja svetilk in žarometov, naprave za dajanje zvočnih opozorilnih znakov, stanja pnevmatik, koles in kolesnih matic, vetrobranskega in drugih stekel ter brisalcev, zavor in krmilnega mehanizma vključno s servoojačevalnikom, zračnega tlaka, posod za zrak, vzmetenja in obvezne opreme vozila.
- Pregled stanja karoserije, servisnih vrat, izhodov v sili, opreme za prvo pomoč, gasilnih aparatov in druge varnostne opreme, specifične za avtobuse.

Na vsakem izpitu se v celoti preverijo znanja in spretnosti, navedena v prvi alineji, poznavanje podatkov o skupni in največji dovoljeni masi vozila, osni obremenitvi ter dimenzijah vozila, izmed ostalih pa ocenjevalec vsakič izbere še najmanj dve.

3.2.2.6.2 Drugi del izpita

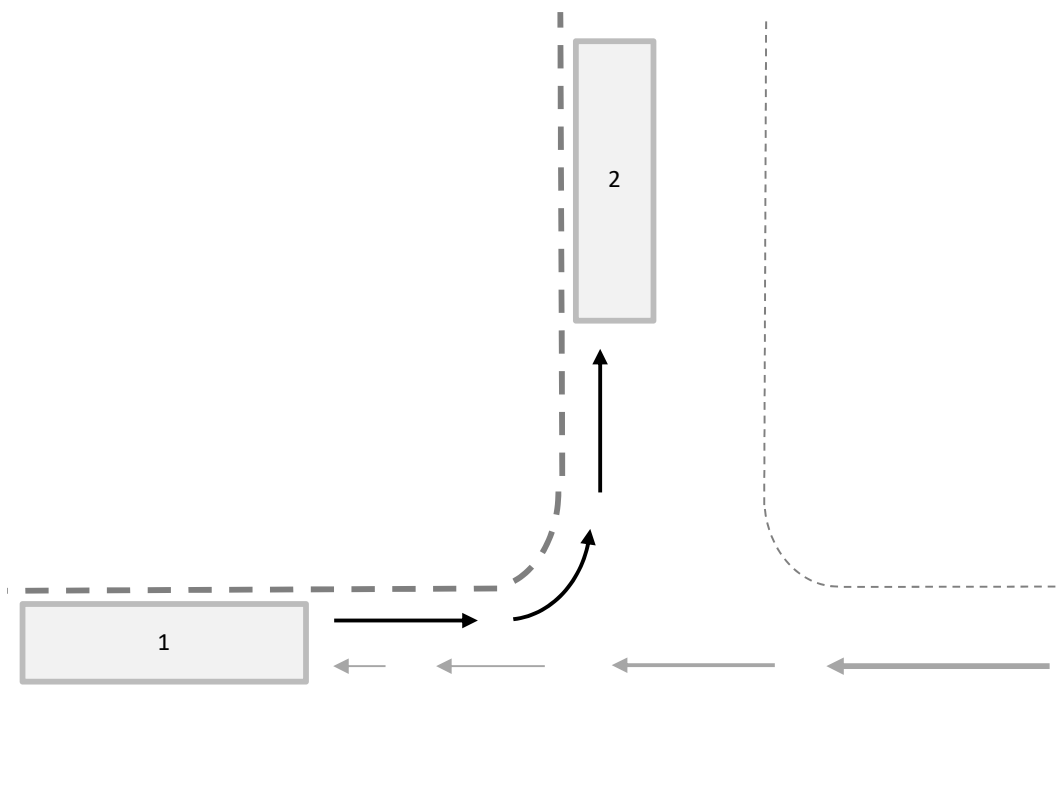
Drugi del izpita zajema preizkus spretnosti vožnje vozila, na katerem se ugotavlja sposobnost izvedbe predpisanih elementov preizkušanja, s čimer kandidat pokaže, da obvlada vožnjo skupine vozil s potrebno spretnostjo ter da obvlada pripravo za varen vstop in izstop potnikov.

Prvi element preizkušanja je **vzratna vožnja pod pravim kotom**. Kandidat pripelje mimo označene površine, na katero bo zapeljal vzvratno, in približno 10 m naprej ustavi. Nato ob upoštevanju pravil cestnega prometa na to površino zapelje vzvratno, pri čemer prevozi vsaj 30 m. Linija, ob kateri vozi vzvratno, je določena z robom vozišča (robna črta, robnik,

Priloga 1

bankina ...) ali s stožci, višine 25 do 34 cm.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da ima potreben nadzor nad vozilom, opazuje okolico vozila in ob tem upošteva pravila cestnega prometa, ki se nanašajo na vzvratno vožnjo.

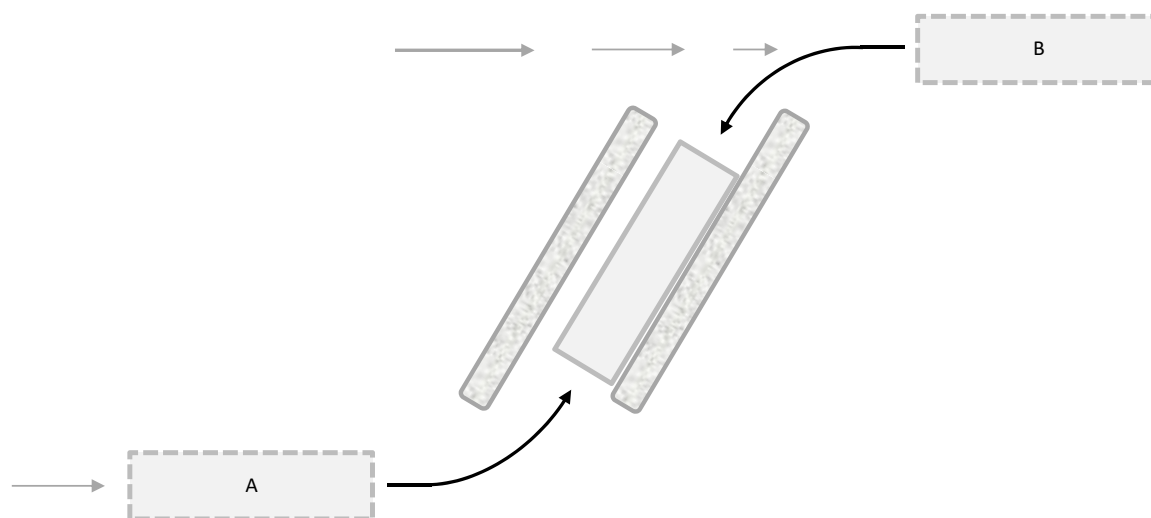

Slika 26: Vzvratna vožnja pod pravim kotom (D1 in D)

Drugi element je parkiranje za namen vstopa in izstopa potnikov. Kandidat parkira poševno na označeno mesto (potniški peron) bodisi z vožnjo naprej (A) bodisi vzvratno (B). Vozilo je pravilno parkirano, ko je oddaljeno od linje, ki označuje površino za potnike, največ 10 cm. Parkirno mesto je določeno z montažnimi vodilnimi robniki, opozorilnimi letvami ali drugimi primerni elementi, ki ne ovirajo gibanja dela avtobusa pred prednjo in za zadnjo osjo preko njih, oziroma je izvedeno kot običajni potniški peron s privzdignjenim prostorom za potnike. Po končanem parkiranju kandidat simulira izstop in vstop potnikov.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da obvladuje vozilo, pri tem opazuje njegovo okolico in na predpisan način nakazuje premike ter da zna pravilno izpeljati postopek za vstop in izstop potnikov. Preizkus se lahko izpelje pod različnimi koti in tudi zrcalno, gledano na začetno linijo vožnje ter tudi na avtobusni postaji v stvarnih okoliščinah.

Priloga 1

Slika 27: Parkiranje za namen vstopa in izstopa potnikov (D1 in D)

3.2.2.6.3 Tretji del izpita

Na tretjem delu izpita se preverjajo vsebine, določene v drugi do šesti alineji točke 3.1.4 Izbor vsebin preizkušanja, razen vožnje v parkirni hiši. Preizkusi se tudi obračanje vozila in simulacija vstopa in izstopa potnikov na avtobusnem postajališču zunaj vozišča ter speljevanje na vzponu, če je to mogoče.

3.2.2.7 Kategorije C1E, CE, D1E in DE

3.2.2.7.1 Prvi del izpita

Na prvem delu izpita se pri kandidatu preverjajo naslednja znanja in spretnosti:

- Priprava na vožnjo, ki vključuje naloge, kot so vizualni pregled skupine vozil in tovora, nastavitve sedeža, vzglavnikov, vzvratnih ogledal, volana in varnostnega pasu, zagotovitev potrebne vidljivosti na vse strani (čista stekla in ogledala, brez ovir pogledom), preverjanje zaprtosti vrat (kandidat preveri, če so vsa vrata zaprta) in po zagonu motorja vklop potrebnih naprav, kot so žarometi, klimatska naprava, brisalci idr.). Pred zagonom motorja morajo biti vse naprave izklopljene, ostale naloge, ki se nanašajo na pripravo na vožnjo, razen vizualnega pregleda skupine vozil, pa lahko kandidat opravi že pred začetkom izpita.
- Poznavanje najpomembnejših podatkov o skupini vozil, s katero kandidat opravlja izpit, kot so znamka in tip vozil, prostornina in moč motorja, skupna in največja dovoljena masa skupine vozil, osna obremenitev, dimenzije skupine vozil ter tlak v pnevmatikah.
- Poznavanje in uporaba naprav, ki jih ima vozilo in so povezane z vsakdanjo vožnjo v cestnem prometu (poznavanje in uporaba stikal, ročic, merilnikov ter kontrolnih in opozorilnih svetilk, s katerimi se s temi napravami upravlja in nadzira njihovo

Priloga 1

delovanje), vključno s tahografom.

- Preverjanje nivoja motornega olja, hladilne tekočine in tekočine za pranje stekel, preverjanje delovanja svetilk in žarometov, naprave za dajanje zvočnih opozorilnih znakov, stanja pnevmatik, koles, kolesnih matic in blatnikov, vetrobranskega in drugih stekel ter brisalcev, zavor in krmilnega mehanizma vključno s servoojačevalnikom, zračnega tlaka, posod za zrak, vzmetenja in obvezne opreme vozila.
- Preverjanje stanja priklopa (vlečna in priklopna naprava ter električna in zračna napeljava).
- Pregled stanja in pritrjenosti tovora, stanja tovornega prostora in njegove nadgradnje ter mehanizmov za nalaganje in razlaganje tovora.

Na vsakem izpitu se v celoti preverijo znanja in spretnosti, navedena v prvi alineji, poznavanje podatkov o skupni in največji dovoljeni masi skupine vozil, osni obremenitvi ter dimenzijah vozila, izmed ostalih pa ocenjevalec vsakič izbere še najmanj dve.

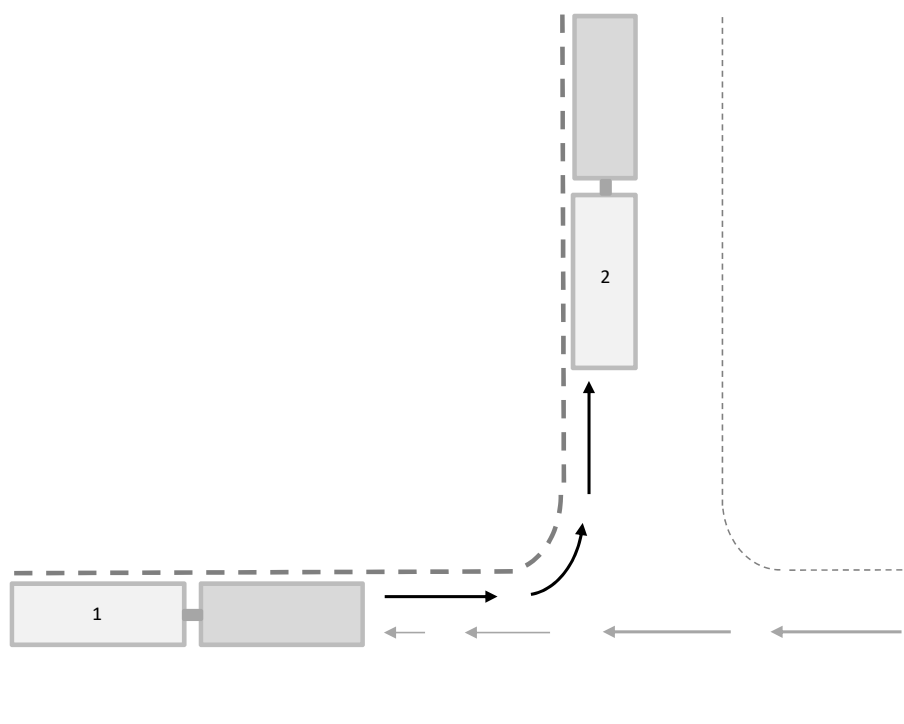
3.2.2.7.2 Drugi del izpita

Drugi del izpita zajema preizkus spretnosti vožnje skupine vozil, na katerem se ugotavlja sposobnost izvedbe predpisanih elementov preizkušanja, s čimer kandidat pokaže, da obvlada vožnjo skupine vozil s potrebno spretnostjo ter da obvlada pripravo za varno nalaganje ali razlaganje tovora. Obvezno se izpelje četrti element preizkušanja in še najmanj eden izmed ostalih treh.

Prvi element preizkušanja je **vzratna vožnja pod pravim kotom** ali poševno pod kotom najmanj 75°. Kandidat pripelje mimo označene površine, na katero bo zapeljal vzratno, in približno 10 m naprej ustavi. Nato ob upoštevanju pravil cestnega prometa na to površino zapelje vzratno, pri čemer prevozi vsaj 30 m. Linija, ob kateri vozi vzratno, je določena z robom vozišča (robna črta, robnik, bankina ...) ali s stožci, višine 20 do 35 cm.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da ima potreben nadzor nad vozilom, opazuje njegovo okolico in ob tem upošteva pravila cestnega prometa, ki se nanašajo na vzratno vožnjo.

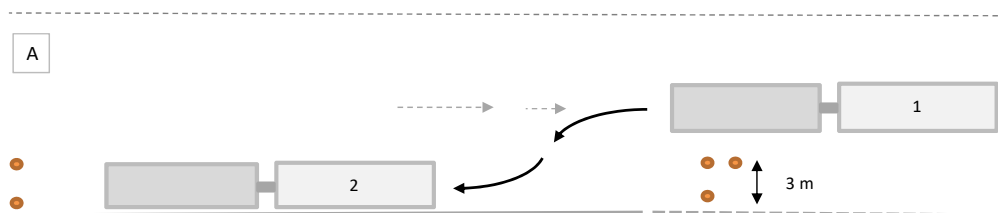
Priloga 1

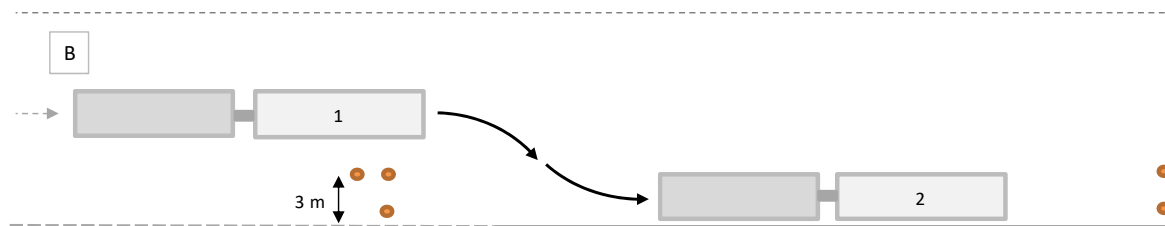

Slika 28: Vzratna vožnja pod pravim kotom (C1E, CE, D1E in DE)

Drugi element je bočno parkiranje za namen nalaganja in razlaganja tovora. Kandidat pripelje mimo označenega parkirnega mesta, se na primernem mestu ustavi in nato z vzratno vožnjo parkira vozilo. Vozilo je pravilno parkirano, ko je oddaljeno od linije, ki označuje rob nakladalne rampe, največ 30 cm. Parkirno mesto je spredaj, zadaj in na bočni strani omejeno s stožci, količki, bočnimi ali čelnimi zaporami, z njihovo kombinacijo ali drugimi primernimi elementi, ki segajo v višino približno toliko, kot je višina dna tovarnega prostora. Dolžina parkirnega mesta je dvakratnik dolžine skupine vozil. Po končanem parkiranju naredi kandidat vse potrebno za varno nalaganje ali razlaganje tovora. Postopek parkiranja ob nakladalno rampo se lahko izpelje tudi z vožnjo naprej.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da obvladuje vzratno vožnjo, pri tem opazuje okolico vozila in na predpisan način nakazuje premike ter da je večč priprave za varno nalaganje ali razlaganje tovora. Preizkus se lahko izpelje tudi zrcalno, gledano na začetno linijo vožnje.

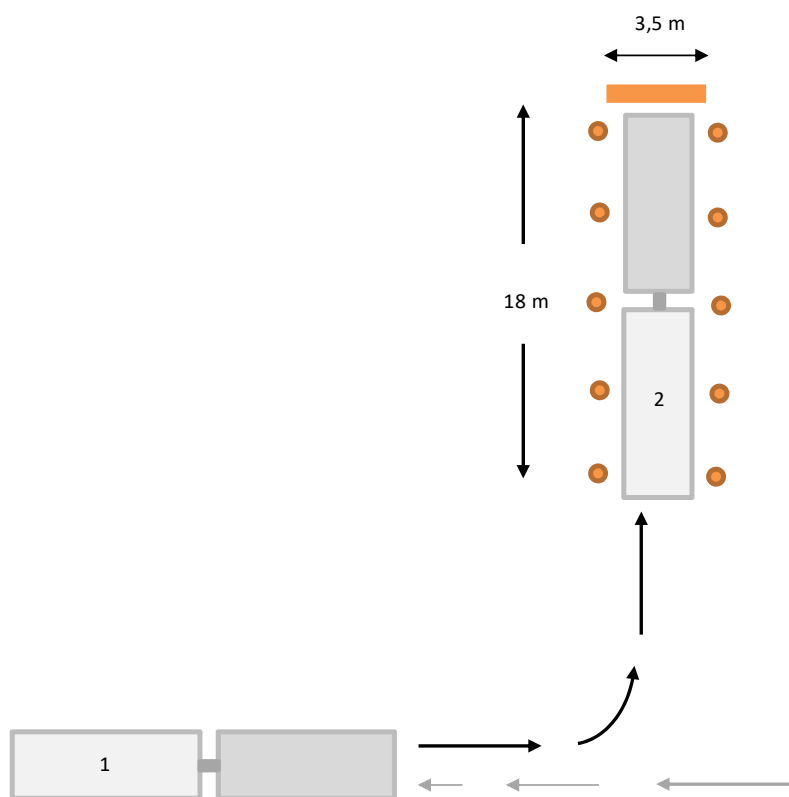

Slika 29: Bočno parkiranje vzvratno (A) in naprej (B) za namen nalaganja in razlaganja tovora (C1E, CE, D1E in DE)

Tretji element je čelno parkiranje za namen nalaganja in razlaganja tovora. Kandidat pripelje mimo označenega parkirnega mesta, se na primernem mestu ustavi in nato z vzvratno vožnjo parkira vozilo. Vozilo je pravilno parkirano, ko je oddaljeno od linije, ki označuje rob nakladalne rampe, največ 30 cm. Parkirno mesto je levo, desno in zadaj omejeno s stožci, količki, bočnimi ali čelnimi zaporami, z njihovo kombinacijo ali drugimi primernimi elementi, ki segajo v višino približno toliko, kot je višina dna tovornega prostora. Po končanem parkiranju naredi kandidat vse potrebno za varno nalaganje ali razlaganje tovora.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da obvladuje vzvratno vožnjo, pri tem opazuje okolico vozila in na predpisan način nakazuje premike ter da je večč priprave za varno nalaganje ali razlaganje tovora. Preizkus se lahko izpelje pod različnimi koti in tudi zrcalno, gledano na začetno linijo vožnje.

Priloga 1

Slika 30: Parkiranje za namen čelnega nalaganja in razlaganja tovora (C1E, CE, D1E in DE)

Četrty element je odklop in priklop priklopnega vozila. Pri odklopu kandidat:

- ugasne motor in aktivira parkirno zavoro,
- priklopno vozilo zavaruje proti samodejnemu premikanju (zavora, klinaste podložke),
- spusti podporno nogo (priklopno vozilo s centralno osjo),
- odklopi priključek napajalne linije zračne napeljave,
- odklopi priključek krmilne linije zračne napeljave,
- odklopi napeljavo ABS,
- odklopi priključek električne napeljave,
- odklopi priklopnik (dvigne sornik na vlečni sklopki),
- vlečno vozilo zapelje nekaj deset centimetrov naprej in preveri, ali je odklop pravilno opravljen,
- vlečno vozilo zapelje nekaj metrov naprej.

Pri priklopu pripelje kandidat z vlečnim vozilom vzporedno s priklopnim vozilom, zapelje pred njega in ustavi. Nato:

Priloga 1

- pripelje vlečno vozilo vzvratno na razdaljo približno 2 m od priklopnega vozila, tako da sta vzdolžni osi vozil čim bolj skladni,
- na vlečnem vozilu aktivira parkirno zavoro,
- preveri, če je tudi priklopno vozilo zavarovano proti samodejnemu premikanju,
- preveri višino priklopne naprave na priklopnem vozilu,
- dvigne sornik vlečne sklopke,
- z vlečnim vozilom previdno zapelje vzvratno, dokler se vozili ne spojita ter sornik vlečne sklopke in zatič zaskočita,
- ugasne motor in na vlečnem vozilu aktivira parkirno zavoro,
- priklopi priključek krmilne linije zračne napeljave,
- priklopi priključek napajalne linije zračne napeljave,
- priklopi napeljavo ABS,
- priklopi priključek električne napeljave,
- dvigne podporno nogo (priklopno vozilo s centralno osjo),
- odstrani klinaste podložke in sprostí parkirno zavoro na priklopnem vozilu,
- na priklopnem vozilu preveri delovanje žarometov in svetilk.

Odstopanja od opisanih postopkov odklopa in priklopa so dopustna in so pogojena s značilnostmi vlečnega in priklopnega vozila (npr. samodejna vlečna sklopka, ročno nastavljivi regulatorji zavornega učinka idr.) ter drugimi okoliščinami.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da zna pravilno izpeljati postopka odklopa in priklopa priklopnega vozila.

3.2.2.7.3 Tretí del izpita

Na tretjem delu izpita se preverjajo vsebine, določene v drugi do šesti alineji točke 3.1.4 Izbor vsebin preizkušanja, razen vožnje v parkirni hiši. Če je mogoče, se preizkusita tudi nalogi obračanja skupine vozil in speljevanja na vzponu.

3.2.2.8 Kategorija F

3.2.2.8.1 Prvi del izpita

Na prvem delu izpita se pri kandidatu preverjajo naslednja znanja in spretnosti:

- Priprava na vožnjo, ki vključuje naloge, kot so vizualni pregled skupine vozil in tovora, nastavitve sedeža, varnostnega pasu, volana in vzglavnika, če te možnosti obstajajo, nastavitev vzvratnih ogledal, zagotovitev potrebne vidljivosti na vse strani, preverjanje zaprtosti vrat (kandidat preveri, če so vrata zaprta) in po zagonu motorja vklop potrebnih naprav, kot so žarometi, brisalci idr. Pred zagonom motorja morajo biti vse naprave izklopljene, ostale naloge, ki se nanašajo na pripravo na vožnjo,

Priloga 1

razen vizualnega pregleda skupine vozil, pa lahko kandidat opravi že pred začetkom izpita.

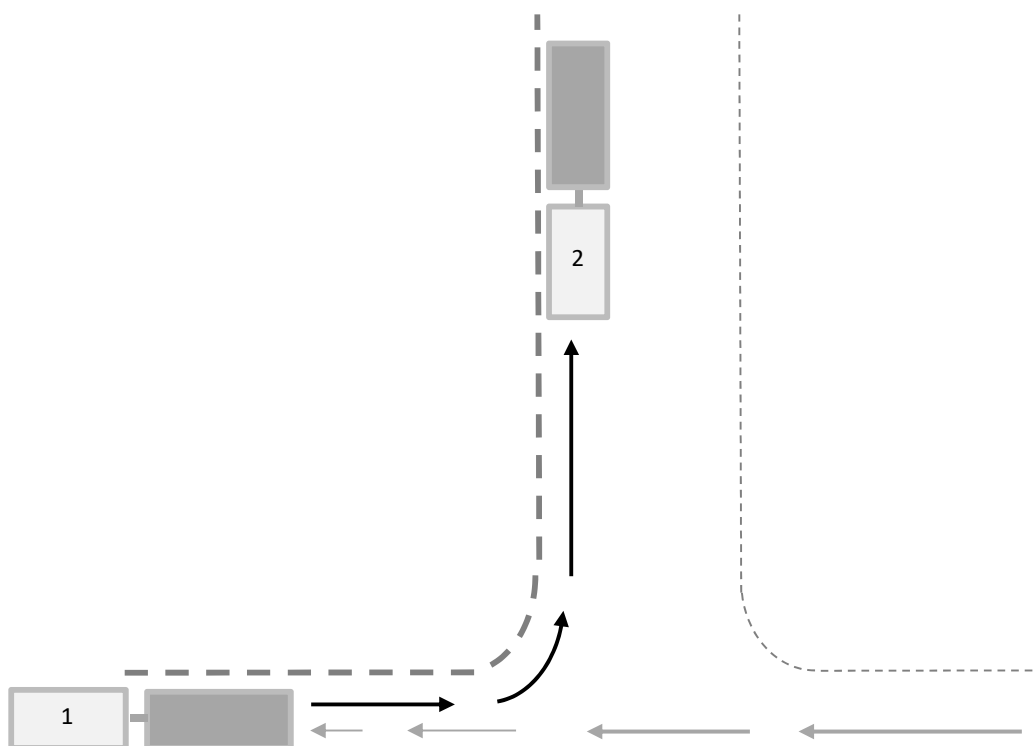
- Poznavanje najpomembnejših podatkov o skupini vozil, s katero kandidat opravlja izpit, kot so skupna in največja dovoljena masa skupine vozil, osna obremenitev, dimenzije skupine vozil ter tlak v pnevmatikah.
- Poznavanje in uporaba naprav, ki jih ima vozilo in so povezane z vsakdanjo vožnjo v cestnem prometu ter delom s traktorjem in traktorskimi priključki (poznavanje in uporaba stikal, ročic, merilnikov ter kontrolnih in opozorilnih svetilk, s katerimi se s temi napravami upravlja in nadzira njihovo delovanje).
- Preverjanje nivoja motornega, zavornega in hidravličnega olja, hladilne tekočine, preverjanje delovanja svetilk in žarometov, stanja pnevmatik, koles, kolesnih matic in blatnikov, zavor in krmilnega mehanizma vključno s servoojačevalnikom ter drugih vitalnih naprav, povezanih z varno udeležbo v cestnem prometu.
- Preverjanje stanja priklopa (vlečna in priklopna naprava ter električna in druga napeljava).
- Pregled stanja in pritrjenosti tovora, stanja tovornega prostora, stranic, zaklepov ter mehanizmov za nalaganje in razlaganje tovora, če jih priklopno vozilo ima.

3.2.2.8.2 Drugi del izpita

Drugi del izpita zajema preizkus spretnosti vožnje skupine vozil, na katerem se ugotavlja sposobnost izvedbe predpisanih elementov preizkušanja, s čimer kandidat pokaže, da obvlada vožnjo skupine vozil s potrebno spretnostjo ter da obvlada pripravo za varno nalaganje ali razlaganje tovora.

Prvi element preizkušanja je **vzratna vožnja pod pravim kotom**. Kandidat pripelje mimo označene površine, na katero bo zapeljal vzratno, in približno 10 m naprej ustavi. Nato ob upoštevanju pravil cestnega prometa na to površino zapelje vzratno, pri čemer prevozi vsaj 30 m. Linija, ob kateri vozi vzratno, je določena z robom vozišča (robna črta, robnik, bankina ...) ali s stožci, višine 20 do 35 cm.

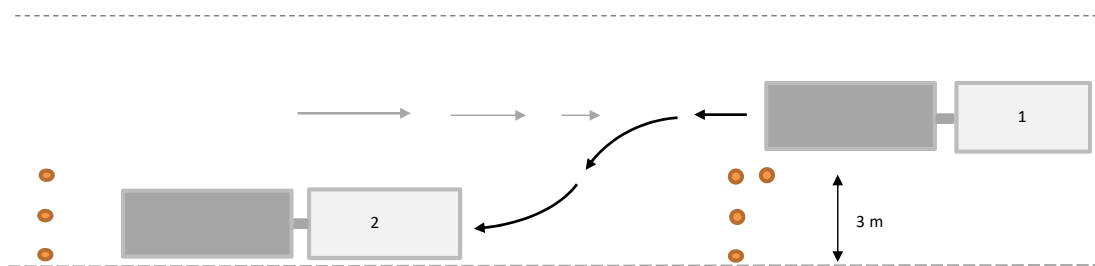
Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da ima potreben nadzor nad vozilom, opazuje okolico vozila in ob tem upošteva pravila cestnega prometa, ki se nanašajo na vzratno vožnjo.

Slika 31: Vzratna vožnja pod pravim kotom (F)

Drugi element je bočno **parkiranje za namen nalaganja in razlaganja tovora**. Kandidat pripelje mimo označenega parkirnega mesta, se na primernem mestu ustavi in nato z vzratno vožnjo parkira vozilo. Dolžina parkirnega mesta je dvakratnik dolžine skupine vozil. Vozilo je pravilno parkirano, ko je oddaljeno od linije, ki označuje rob nakladalne rampe, največ 30 cm. Parkirno mesto je spredaj, zadaj in na bočni strani omejeno s stožci, količki, bočnimi ali čelnimi zaporami, z njihovo kombinacijo ali drugimi primernimi elementi, ki segajo v višino približno toliko, kot je višina dna tovarnega prostora. Po končanem parkiranju naredi kandidat vse potrebno za varno nalaganje ali razlaganje tovora.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da obvladuje vzratno vožnjo, pri tem opazuje okolico vozila in na predpisan način nakazuje premike ter da je več priprav za varno nalaganje ali razlaganje tovora. Preizkus se lahko izpelje tudi zrcalno, gledano na začetno linijo vožnje.

Slika 32: Parkiranje za namen nalaganja in razlaganja tovora (F)

Tretji element je odklop in priklop priklopnega vozila. Po pravilno izpeljanem postopku odklopa kandidat zapelje s traktorjem nekaj metrov naprej, pri priklopu pa pripelje kandidat s traktorjem vzporedno s priklopnim vozilom, zapelje pred njega in ustavi ter nato začne s postopkom priklopa. Pri odklopu kandidat:

- ugasne motor in aktivira parkirno zavoro,
- priklopno vozilo zavaruje proti samodejnemu premikanju (zavora, klinaste podložke),
- spusti podporno nogo (priklopno vozilo s centralno osjo),
- odklopi priključek električne napeljave,
- odklopi priklopnik (dvigne sornik na vlečni sklopki),
- vlečno vozilo zapelje nekaj deset centimetrov naprej in preveri, ali je odklop pravilno opravljen,
- vlečno vozilo zapelje nekaj metrov naprej.

Pri priklopu pripelje kandidat z vlečnim vozilom vzporedno s priklopnim vozilom, zapelje pred njega in ustavi. Nato:

- pripelje vlečno vozilo vzvratno na razdaljo približno 2 m od priklopnega vozila, tako da sta vzdolžni osi vozil čim bolj skladni,
- na vlečnem vozilu aktivira parkirno zavoro,
- preveri, če je tudi priklopno vozilo zavarovano proti samodejnemu premikanju,
- preveri višino priklopne naprave na priklopnem vozilu,
- dvigne sornik vlečne sklopke,
- z vlečnim vozilom previdno zapelje vzvratno, dokler se vozili ne spojita ter sornik vlečne sklopke in zatič zaskočita,
- ugasne motor in na vlečnem vozilu aktivira parkirno zavoro,
- priklopi priključek električne napeljave,
- dvigne podporno nogo (priklopno vozilo s centralno osjo),
- odstrani klinaste podložke in sprosti parkirno zavoro na priklopnem vozilu,

Priloga 1

- na priklopnem vozilu preveri delovanje žarometov in svetilk.

Odstopanja od opisanih postopkov odklopa in priklopa so dopustna in so pogojena s značilnostmi vlečnega in priklopnega vozila (npr. zračne zavore, ABS, samodejna vlečna sklopka, ročno nastavljivi regulatorji zavornega učinka idr.) ter drugimi okoliščinami.

Pri tem elementu preizkušanja kandidat pokaže, da zna pravilno izpeljati postopka odklopa in priklopa priklopnega vozila.

3.2.2.8.3 Tretji del izpita

Na tretjem delu izpita se preverjajo vsebine, določene v drugi do četrti ter šesti alineji točke 3.1.4 Izbor vsebin preizkušanja, razen vožnje v parkirni hiši. Če je mogoče, se preizkusi tudi naloga obračanja skupine vozil in speljevanja na vzponu.

3.2.3 Trajanje izpita

Če je mogoče, naj trajanje izpitne vožnje presega predpisani minimum. Daljša kot je izpitna vožnja, bolj namreč kandidat prehaja od maksimalnega možnega ravnanja k tistemu pričakovanemu vsakdanjemu pristnemu ravnanju v cestnem prometu. Daljša vožnja ponuja tudi več informacij za sprejetje pravilne ocene izpitne vožnje.

3.2.4 Obrazec za ocenjevanje

Obrazec za ocenjevanje praktičnega dela izpita je pripomoček, s pomočjo katerega ocenjevalec sistematično izpelje izpit in se opredeli do kandidatovih kompetenc.

3.2.4.1 Prva stran obrazca

V glavo obrazca se vpišejo zahtevani podatki. Pri podatkih o kandidatu se vpišejo njegovo osebno ime in datum rojstva, pri ocenjevalcu pa njegovo osebno ime. Če izpit ni bil uspešno opravljen, se v rubriko Šifra vpiše ustrezno število, ki predstavlja ključni razlog za negativno oceno.

V nadaljevanju je na prvi strani obrazca 9 rubrik, v katere si ocenjevalec beleži dogodke na izpitu in druga dejstva, za katera presodi, da so pomembna za sprejetje odločitve o oceni. Način beleženja ni predpisan.

Do vsebin, ki jih vključuje posamezna rubrika, se ocenjevalec opredeli v skladu s splošnimi merili ocenjevanja, določenimi v točki 3.2.1 te priloge.

Pri prvih šestih rubrikah se mora ocenjevalec opredeliti do tega, ali je kandidat pri posameznem sklopu prikazal potrebne kompetence ali pa ni izpolnil niti minimalnih zahtev, kar označi s kljukico, črko x ali kako drugače. Pri drugi in tretji alineji v okviru prve rubrike ocenjevalec navede tudi to, katere naloge in elemente preizkušanja spretnosti je moral kandidat opraviti. Zadnjega ni treba izpolniti pri izpitih kategorij AM, A1, A2 in A, saj je

Priloga 1

obvezna izpeljava vseh predpisanih elementov preizkušanja. Rubrike 7 do 9 lahko ostanejo prazne, v kolikor pa se tudi v te rubrike vpisujejo dogodki, se ocenjevalec do njih opredeli na enak način kot pri rubrikah od 1 do 7.

Dogodek, ki se ga zabeleži v obrazec, se praviloma zapiše v rubriko, ki pojasnjuje razlog, ki je privedel do tega dogodka. Tako je lahko pomanjkanje kompetenc pri upravljanju z vozilom težava sama zase (kandidat ne uspe speljati na vzponu, vozi v neustrezni prestavi, ne obvlada vzvratne vožnje ipd.) ali pa razlog za težave na drugih področjih (kandidat vozi počasi in nedinamično, ima težave z lego na cesti, pretesno vozi mimo ovir ipd.). Podobno velja tudi za opazovanje in pozornost ter razumevanje in predvidevanje prometnih situacij, v manjšem obsegu pa tudi za vsebine v drugih rubrikah. Če npr. kandidat izsili drugo vozilo, je lahko to zaradi slabega opazovanja, napačne presoje situacije, nepoznavanja pravil, nedinamičnega vključevanja, za katerega je razlog slaba tehnika vožnje, idr. Če razloga ni mogoče ugotoviti in kadar se opredeljuje do spretnosti same, se zabeleži opaženo dejstvo.

Za odločitev o oceni naj ocenjevalec zbere čim več informacij o kandidatu usposobljenosti. Upoštevanaj vsa opazovanja, zaznavanja, odločitve in ukrepanja, s čimer lahko zbere številne relevantne podatke, v nasprotju z osredotočanjem na napake, kjer v povprečju operira z manj kot desetimi podatki, to pa lahko hitro da izkrivljeno podobo.

Kandidat opravi praktični del izpita, če na vseh področjih ocenjevanja prikaže vsaj minimalne zahtevane kompetence, s čimer izkaže, da je usvojil znanja in spretnosti, predpisane s programom v tej prilogi, ter da lahko na ta način zagotavlja umirjen, varen in nemoten potek cestnega prometa.

V nogi obrazca ocenjevalec ustrezno označi, ali je kandidat izpit opravil ali ne, vpiše morebitne opombe (npr. da je bil izpit prekinjen in kaj je bil razlog za to) in se podpiše.

3.2.4.2 Druga stran obrazca

Na drugi strani obrazca je kot opomnik povzetek meril ocenjevanja po posameznih rubrikah, ki je v pomoč ocenjevalcu za čim bolj sistematično in celostno preverjanje kandidatovih kompetenc.

Obrazec je usmerjen na ravnanje kandidata, torej v ocenjevanje znanj, spretnosti in ravnanja, ne glede na prometno okolje oziroma prometno ureditev, v kateri se izpit oziroma njegov posamezen del opravlja. V pomoč ocenjevalcu, da bi izpit potekal celostno in sistematično tudi v tem pogledu, je na dnu druge strani dodan simbolni pregled prometnih okolij oziroma prometnih ureditev. Ocenjevalec med ali po opravljenem izpitu označi, katera simbolno prikazana prometna okolja oziroma prometne ureditve je izpit vključeval, in sicer v obsegu, ki je potreben, da se je lahko opredelil do kandidatovih kompetenc na posameznem področju. Namen tega je predvsem samonadzor. Ocenjevalec sistematično preverja, ali posamezni izpit tudi s tega vidika vsakokrat vključuje vse najpomembnejše elemente in če se v okviru čim manjšega števila izpitov pojavijo vsi elementi, ki jih prometno okolje posameznega kraja in njegove okolice omogoča.

Posamezni simboli imajo po vrsti od leve proti desni in od zgoraj navzdol naslednji pomen:

- križišča enakovrednih cest oziroma okolje, kjer lahko takšna križišča pričakujemo,

Priloga 1

- križišča prednostne in neprednostne ceste, pri čemer prednostna cesta poteka ravno,
- križišča, kjer prednostna cesta zavija (potek prednostne ceste),
- križišča s krožnim prometom,
- križišča, kjer je promet urejen s semaforji,
- ceste z več prometnimi pasovi,
- ceste zunaj naselja,
- zahtevnejše ovinkaste ceste,
- ceste z večjim vzdolžnim nagibom,
- hitre ceste,
- avtoceste,
- ceste z napravami za umirjanje prometa,
- območja omejene hitrosti,
- območja umirjenega prometa,
- prehodi za pešce zunaj križišč,
- ozke ceste in ozki prehodi,
- avtobusna postajališča, kadar so na njih vozila javnega prevoza potnikov,
- pokriti prostori, urejeni za parkiranje vozil,
- zavarovani prehodi ceste čez železniško progo,
- nezavarovani prehodi ceste čez železniško progo,
- enosmerne ceste,
- predori.

OBRAZEC ZA OCENJEVANJE

Kategorija: _____

Kraj: _____

Datum: _____

Ura: _____

Ocenjevalec: _____

Kandidat: _____ Št. reg.: _____

Začetek ob _____ uri, stanje km števca: _____ Šola vožnje: _____

Konec ob _____ uri, stanje km števca: _____ Učitelj vožnje: _____

Število ur: _____ Spol kandidata: _____ Šifra: _____

Relacija izpitne vožnje: _____

1. Upravljanje z vozilom	
<ul style="list-style-type: none"> Priprava na vožnjo in pregled vozila z vidika varne udeležbe v cestnem prometu 	
<ul style="list-style-type: none"> Preverjanje predpisanih znanj in spretnosti, ki jih v drugem in tretjem delu izpita ni mogoče preveriti 	
<ul style="list-style-type: none"> Preizkus spretnosti pri vožnji vozila 	
<ul style="list-style-type: none"> Upravljanje z vozilom v cestnem prometu 	
2. Opazovanje	
3. Pozornost ter razumevanje in predvidevanje prometnih situacij	
4. Sporazumevanje z drugimi udeleženci cestnega prometa	
5. Položaj vozila	
6. Hitrost in dinamika vožnje ter vključevanje in prehajanje v drug prometni tok	
7. Neodvisna vožnja	
8. Vožnja v skladu s pravili, prometno signalizacijo ter znaki in odredbami pooblaščenih uradnih oseb	
9. Drugo	

OCENA IZPITA: **JE / NI OPRAVIL(A)**

Podpis ocenjevalca:

Opombe:

SEZNAM SLIK

<i>Slika 1: Osmica (AM)</i>	27
<i>Slika 2: Slalom pri počasni vožnji (AM)</i>	28
<i>Slika 3: Aritmični slalom (AM)</i>	28
<i>Slika 4: Ustavljanje v sili (AM)</i>	28
<i>Slika 5: Izognitev oviri s predhodnim zaviranjem</i>	29
<i>Slika 6: Potiskanje vozila (A1, A2 in A)</i>	30
<i>Slika 7: Spelji - ustavi (A1, A2 in A)</i>	31
<i>Slika 8: Osmica (A1, A2 in A)</i>	31
<i>Slika 9: Počasna vožnja naravnost (A1, A2 in A)</i>	32
<i>Slika 10: Slalom pri počasni vožnji (A1, A2 in A)</i>	32
<i>Slika 11: Aritmični slalom (A1, A2 in A)</i>	32
<i>Slika 12: Ustavljanje v sili (A1, A2 in A)</i>	33
<i>Slika 13: Izognitev oviri s predhodnim zaviranjem (A1, A2 in A)</i>	33
<i>Slika 14: Izognitev oviri brez predhodnega zaviranja (A1, A2 in A)</i>	34
<i>Slika 15: Vzratna vožnja pod pravim kotom (B1 in B)</i>	36
<i>Slika 16: Vožnja med ovirami naprej in vzratno (B1 in B)</i>	36
<i>Slika 17: Vzratno bočno parkiranje (B in B1)</i>	37
<i>Slika 18: Obračanje z manevriranjem (B in B1)</i>	37
<i>Slika 19: Ustavitev na določeni točki (B1 in B)</i>	38
<i>Slika 20: Slalom (B1 in B)</i>	38
<i>Slika 21: Vzratna vožnja pod pravim kotom (BE in B s kodo administrativne omejitve 96)</i>	40
<i>Slika 22: Parkiranje za namen nalaganja in razlaganja tovora (BE in B s kodo administrativne omejitve 96)</i>	40
<i>Slika 23: Vzratna vožnja pod pravim kotom (C1 in C)</i>	43
<i>Slika 24: Bočno parkiranje za namen nalaganja in razlaganja tovora (C1 in C)</i>	44
<i>Slika 25: Parkiranje za namen čelnega nalaganja in razlaganja tovora (C1 in C)</i>	44
<i>Slika 26: Vzratna vožnja pod pravim kotom (D1 in D)</i>	46
<i>Slika 27: Parkiranje za namen vstopa in izstopa potnikov (D1 in D)</i>	47
<i>Slika 28: Vzratna vožnja pod pravim kotom (C1E, CE, D1E in DE)</i>	49
<i>Slika 29: Bočno parkiranje vzratno (A) in naprej (B) za namen nalaganja in razlaganja tovora (C1E, CE, D1E in DE)</i>	50
<i>Slika 30: Parkiranje za namen čelnega nalaganja in razlaganja tovora (C1E, CE, D1E in DE)</i>	51
<i>Slika 31: Vzratna vožnja pod pravim kotom (F)</i>	54
<i>Slika 32: Parkiranje za namen nalaganja in razlaganja tovora (F)</i>	55

SEZNAM PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Splošne vsebine teoretičnega dela izpita.....</i>	<i>4</i>
<i>Preglednica 2: Dodatne vsebine za kategorije B1, B in BE</i>	<i>10</i>
<i>Preglednica 3: Dodatne vsebine za kategorije AM, A1, A2 in A</i>	<i>12</i>
<i>Preglednica 4: Dodatne vsebine za kategorije C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E in DE.....</i>	<i>14</i>
<i>Preglednica 5: Dodatne vsebine za kategorijo F.....</i>	<i>16</i>
<i>Preglednica 6: Dodatne vsebine za kategorijo G.....</i>	<i>17</i>

PROGRAM USPOSABLJANJA ZA OCENJEVANJE NA VOZNIŠKEM IZPITU

TEMELJNI NAMEN IN CILJI USPOSABLJANJA ZA OCENJEVANJE NA VOZNIŠKEM IZPITU:

- poznati in razumeti delovanje sistema podelitve pravice vožiti motorno vozilo,
- poznati in znati uporabljati predpisano in veljavno zakonodajo,
- pridobiti potrebno znanje in razumevanje vožnje in ocenjevanja,
- poznati in razumeti izbrane tehnične in fizikalne značilnosti vozil (poudarek na kategorijah A, C, D, E),
- zelo dobro obvladati vožnjo vozila tiste kategorije, za ocenjevanje katere se oseba usposablja,
- obvladati izpeljavo praktičnega dela voziškega izpita,
- znati pravilno izbrati vsebine oz. elemente preverjanja in oceniti zahtevane kompetence kandidata,
- razviti celosten ocenjevalni nastop.

TEORETIČNI DEL USPOSABLJANJA ZA KATEGORIJU B			
TEMA	VSEBINE	CILJI	TRAJANJE
1. SISTEM PODELITVE PRAVICE VOŽITI MOTORNO VOZILO V CESTNEM PROMETU ¹	Zgodovina in razvoj sistemov licenciranja voznikov. Elementi sistema licenciranja voznikov. Temeljne oblike sistemov licenciranja voznikov. Vozniški izpit kot element sistema licenciranja voznikov.	Seznani se z razvojem sistemov licenciranja voznikov. Spoznati elemente sistema licenciranja voznikov (pogoji za vstop, preverjanje psihofizičnih sposobnosti, usposabljanje, voziški izpit, status voznika začetnika, ukrepi za hujše kršitelje cestnoprometnih predpisov). Spoznati različne oblike sistemov licenciranja voznikov (enofazni, dvofazni, večstopenjski). Razumeti vlogo, namen in potencial voziškega izpita v okviru sistema licenciranja voznikov.	4 ure
	Zakonodaja s področja varnosti cestnega	Poznati in znati uporabljati izbrano zakonodajo s področja	

¹ V nadaljnjem besedilu: licenciranje voznikov

Priloga 2

2. ZAKONODAJA TER EVIDENCE IN IZPITNA DOKUMENTACIJA	<p>prometa s poudarkom na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pogojih za udeležbo v cestnem prometu, • pravilih vožnje, • programu usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil, • predpisih o opravljanju vozniškega izpita in izdaji vozniškega dovoljenja. <p>Evidenca o opravljanju vozniških izpitov in izpitna dokumentacija.</p>	varnosti cestnega prometa. Poznati vsebino in način vodenja evidence o opravljanju vozniških izpitov in izpitne dokumentacije.	8 ur
3. ZASNOVA IN IZPELJAVA PRAKTIČNEGA DELA IZPITA	<p>Vsebine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opredelitev vsebin, • koncept izbora vsebin za posamezen izpit. <p>Postopki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznanitev s kandidatom, • formalni in neformalni uvod v izpit, • usmerjanje kandidata in podajanje drugih navodil, • interakcija² med kandidatom in ocenjevalcem, • analiza izpitne vožnje in izrek ocene. 	<p>Poznati vsebine praktičnega dela izpita in koncept njihovega izbora za posamezen izpit.</p> <p>Poznati pomen in načine izpeljave seznanitve ocenjevalca s kandidatom.</p> <p>Poznati pomen, vsebino in načine izpeljave formalnega in neformalnega uvoda.</p> <p>Vedeti, kdaj in kako podajati navodila, da so razumljiva, podana v pravem trenutku in da vzbudijo pravilne asociacije.</p> <p>Poznati koristi in slabosti interakcije med izpitno vožnjo in pri njeni analizi.</p> <p>Poznati pomen in različne pristope k analizi izpitne vožnje in argumentacije ocene.</p>	10 ur
4. DEJAVNIKI VOZNIKOVEGA RAVNANJA	Vpliv lastnosti in stanj posameznika, kot so sposobnosti, osebnostne lastnosti, stališča,	Pridobiti pomembna dodatna znanja s področja dejavnikov	4 ure

² Kot interakcija je mišljen tisti pogovor med ocenjevalcem in kandidatom, ki je ocenjevalcu v pomoč pri pojasnitvi posameznih kandidatovih dejanj, stališč, razmišljanj, videnj dogodkov in podobno, kandidatu pa za razumevanja ocenjevalčevih navodil in razlag.

Priloga 2

	<p>motivacija, znanje, spretnosti, starost, izkušnje idr. na njegovo ravnanje kot voznika.</p> <p>Posebnosti ravnanja mladega voznika in voznika začetnika.</p> <p>Teorije in modeli voznikovega ravnanja s poudarkom na konceptu tveganja.</p>	voznikovega ravnanja za pravilno presojo in oceno kandidatovih kompetenc.	
5. TEORIJA IN TEHNIKA OCENJEVANJA	<p>Obravnava in primerjava različnih teorij in tehnik ocenjevanja.</p> <p>Merila ocenjevanja posameznih vsebin oziroma elementov praktičnega dela izpita.</p> <p>Dejavniki, ki vplivajo na veljavnost in zanesljivost ocene.</p> <p>Obravnava koncepta pravičnega ocenjevanja z vidika enakosti in z vidika nepristranskosti.</p>	<p>Poznati koncept tradicionalnega ocenjevanja (»ocenjevanja napak«) in koncepta ocenjevanja kompetenc³.</p> <p>Znati v različnih okoliščinah pravilno presoditi znanja in spretnosti kandidata pri posameznih vsebinah oz. elementih praktičnega dela izpita.</p> <p>Poznati dejavnike, ki vplivajo na zagotavljanje (ne)enakosti in (ne)pristranskosti na vozniskem izpitu.</p> <p>Poznati dejavnike, ki vplivajo na veljavnost ocene, ter izvore nezanesljivosti in njihovega odpravljanja.</p>	10 ur
6. TEHNIČNE IN FIZIKALNE ZNAČILNOSTI VOZIL	<p>Splošne tehnične značilnosti vozil, ki se nanašajo na zagotavljanje varnosti v cestnem prometu.</p> <p>Osnovni pojmi dinamike vozil, kot so hitrost, pospešek, trenje, sila, energija.</p>	<p>Poznati sodobne rešitve pri zagotavljanju pasivne in aktivne varnosti vozil.</p> <p>Poznati in razumeti osnovne fizikalne količine, ki določajo obnašanje vozila med njegovim gibanjem.</p>	6 ur
7. CESTNA INFRASTRUKTURA	<p>Pojem, status in kategorizacija javnih cest</p> <p>Elementi ceste.</p> <p>Preglednost ceste in optično zaznavanje poteka trase ceste.</p>	<p>Poznati in razumeti pojem, status in kategorizacijo javnih cest.</p> <p>Poznati geometrijske in tehnične elemente ceste ter njene druge pomembnejše lastnosti z vidika zagotavljanja voznodinamičnih pogojev za varen potek cestnega</p>	4 ure

³ Izraz kompetence v povezavi z vožnjo v cestnem prometu zajema znanje, spretnosti, izkušnje, stališča, motivacijo ter številne druge lastnosti in značilnosti posameznika, posledica katerih je določeno ravnanje voznika. Gre torej za vse lastnosti posameznika, ki se kažejo v tem, kaj voznik zmore, zna in hoče.

Priloga 2

	Prečni profil ceste.	prometa. Poznati elemente prečnega profila ceste zaradi razumevanja sestavnih delov ceste, kot so berma, koritnica, bankina, robni pas, vozišče idr.	
8. OCENJEVALNI NASTOP	Pojem, bistvo in načini komuniciranja. Znanja in spretnosti, potrebne za uspešno komunikacijo. Ustvarjanje primernega vzdušja za opravljanje izpita. Analiza najpogostejših čustvenih reakcij kandidatov in učiteljev vožnje ter odziv nanje. Znanja in spretnosti za učinkovito argumentiranje.	Poznati in razumeti pojem, bistvo in načine komuniciranja. Pridobiti temeljna znanja in spretnosti za uspešno komuniciranje v okoliščinah, običajnih za delo ocenjevalca. Vedeti, kako pristopiti k izpitu, da dogodek za kandidata ne bo stresen in bo lahko v pozitivnem vzdušju pokazal svoja znanja in spretnosti. Vedeti, kako se pravilno odzvati na najpogostejše čustvene reakcije kandidatov in učiteljev vožnje. Pridobiti temeljna znanja in spretnosti za učinkovito argumentiranje svojih trditev in odločitev.	4 ure

TEORETIČNI DEL USPOSABLJANJA ZA KATEGORIJU A			
TEMA	VSEBINE	CILJI	TRAJANJE
1. ZAKONODAJA	Posebnosti, ki se tičejo kategorije A in so del splošnih predpisov, ki se nanašajo na voznike, vozila in pravila cestnega prometa.	Poznati in znati uporabljati izbrane določbe zakonodaje s področja vozil in vožnje z vozili kategorije A.	2 uri
2. VSEBINE, IZPELJAVA IN OCENJEVANJE PRAKTIČNEGA DELA IZPITA	Posebnosti pri vsebinah, izpeljavi in ocenjevanju praktičnega dela izpita.	Poznati in razumeti namen posameznih vsebin praktičnega dela izpita ter posebnosti pri izpeljavi in ocenjevanju s poudarkom na elementih preizkušanja spretnosti.	8 ur
3. ZAŠČITNA OPREMA VOZNIKA	Kosi zaščitne opreme, funkcija, značilnosti in različne izvedbe posameznega kosa, zaščitni elementi, prednosti in slabosti posameznih	Dobro poznati posamezne kose zaščitne opreme, njihovo funkcijo, značilnosti in različne izvedbe posameznega kosa, zaščitne elemente, prednosti in slabosti posameznih	4 ure

Priloga 2

	uporabljenih materialov, izbira velikosti, pravilna uporaba, vzdrževanje ter obraba opreme.	uporabljenih materialov, kako izbrati ustrezno velikost posameznega kosa, njeno pravilna uporaba, vzdrževanje ter obrabo in njeno upoštevanje zaradi zamenjave opreme.	
4 TEHNIČNE IN FIZIKALNE ZNAČILNOSTI VOZIL	Osnovni tipi motornih koles ter tehnične značilnosti motornih koles, ki se nanašajo na zagotavljanje varnosti v cestnem prometu. Osnove dinamike motornih koles.	Poznati osnovne tipe motornih koles z vidika njihovih značilnosti. Poznati značilnosti pnevmatik, zavor, prenosa moči in posameznih sodobnih tehnologij, ki vplivajo na varnejšo vožnjo. Poznati in razumeti osnove dinamike motornih koles pri pospeševanju, zaviranju in spreminjanju smeri.	6 ur

TEORETIČNI DEL USPOSABLJANJA ZA KATEGORIJE C, CE, D IN DE			
TEMA	VSEBINE	CILJI	TRAJANJE
1. ZAKONODAJA	Zakonodaja, ki ureja: <ul style="list-style-type: none"> • prevoze v cestnem prometu, • delovni čas, odmori in počitke voznikov, • uporabo tahografa, • splošne pogoje, ki jih morajo izpolnjevati vozila, • dele in opremo vozil, • mere in mase vozil, • nalaganje in pritrjevanje tovora, • druge posebnosti, ki se tičejo kategorij C, CE in D in so del splošnih predpisov, ki se nanašajo na voznike, vozila in pravila cestnega prometa. 	Poznati in znati uporabljati izbrane vsebine zakonodaje s področja vozil, vožnje in prevozov z vozili kategorij C, CE, D in DE.	8 ur
2. VSEBINE, IZPELJAVA IN	Posebnosti pri vsebinah, izpeljavi in ocenjevanju	Poznati vsebine praktičnega dela izpita za posamezno	4 ure

Priloga 2

OCENJEVANJE PRAKTIČNEGA DELA IZPITA	praktičnega dela izpita.	kategorijo ter posebnosti pri izpeljavi in ocenjevanju.	
3. TEHNIČNE ZNAČILNOSTI VOZIL TER VARČNA, GOSPODARNA IN EKOLOŠKA VOŽNJA	Tehnične značilnosti vozil kategorij C, CE, D in DE, ki se nanašajo na zagotavljanje varnosti v cestnem prometu. Ukrepi in ravnanja za varčnejšo in gospodarno vožnjo. Sodobne rešitve pri vozilih kategorij C, CE, D in DE za zmanjševanje negativnih vplivov na okolje.	Poznati sodobne rešitve pri zagotavljanju pasivne in aktivne varnosti vozil. Poznati različne ukrepe in ravnanja za varčnejšo in gospodarno vožnjo. Poznati različne sodobne rešitve pri vozilih kategorij C, CE, D in DE za zmanjševanje negativnih vplivov na okolje.	8 ur

PRAKTIČNI DEL USPOSABLJANJA ZA KATEGORIJU B

TEMA	VSEBINE	CILJI	TRAJANJE
1. VOŽNJA VOZILA	Vsebine vseh treh delov praktičnega dela izpita.	Izpeljava vzorčnega primera prvega dela praktičnega dela izpita ter vseh ostalih vsebin izpita po merilih, ki so višji od tistih minimalnih, ki se zahtevajo za uspešno opravljen vozniški izpit, ob upoštevanju vidikov defenzivne in varčne vožnje.	2 X 2 uri
2. SPREMLJANJE PRAKTIČNEGA DELA IZPITA	Spremljanje praktičnih izpitov ter analiza njihove izpeljave.	Seznani se z izpeljavo praktičnega dela izpita v dejanskih okoliščinah ter analizirati njegovo izpeljavo pod vodstvom mentorja.	20 ur
3. OCENJEVANJE PRAKTIČNEGA DELA IZPITA	Ocenjevanje simuliranega ali dejanskega izpita pod vodstvom mentorja.	Usvojiti izpeljavo celotnega praktičnega dela izpita, od sprejema kandidata do analize in izreka ocene.	16 ur

PRAKTIČNI DEL USPOSABLJANJA ZA KATEGORIJU A

TEMA	VSEBINE	CILJI	TRAJANJE

Priloga 2

1. VOŽNJA VOZILA	Vsebine vseh treh delov praktičnega dela izpita.	Izpeljava vzorčnega primera prvega dela praktičnega dela izpita ter vseh ostalih vsebin izpita po merilih, ki so višji od tistih minimalnih, ki se zahtevajo za uspešno opravljen vozniki izpit, ob upoštevanju vidikov defenzivne vožnje.	2 X 2 uri
2. SPREMLJANJE PRAKTIČNEGA DELA IZPITA	Spremljanje praktičnih izpitov ter analiza njihove izpeljave.	Seznani se z izpeljavo praktičnega dela izpita v dejanskih okoliščinah ter analizirati njegovo izpeljavo pod vodstvom mentorja.	20 ur
3. OCENJEVANJE PRAKTIČNEGA DELA IZPITA	Ocenjevanje simuliranega ali dejanskega izpita pod vodstvom mentorja.	Usvojiti izpeljavo celotnega praktičnega dela izpita od sprejema kandidata do analize in izreka ocene.	16 ur

PRAKTIČNI DEL USPOSABLJANJA ZA KATEGORIJE C, CE, D in DE			
TEMA	VSEBINE	CILJI	TRAJANJE
1. VOŽNJA VOZILA	Vsebine vseh treh delov praktičnega dela izpita.	Izpeljava vzorčnega primera prvega dela izpita ter vseh ostalih vsebin izpita po merilih, ki so višji od tistih minimalnih, ki se zahtevajo za uspešno opravljen izpit, ob upoštevanju vidikov defenzivne in varčne vožnje.	2 X 2 uri
2. SPREMLJANJE PRAKTIČNEGA DELA IZPITA	Spremljanje praktičnih izpitov ter analiza njihove izpeljave.	Seznani se z izpeljavo praktičnega dela izpita v dejanskih okoliščinah ter analizirati njegovo izpeljavo pod vodstvom mentorja. ⁴	20 ur
3. OCENJEVANJE PRAKTIČNEGA DELA IZPITA	Ocenjevanje simuliranega ali dejanskega izpita pod vodstvom mentorja.	Usvojiti izpeljavo celotnega praktičnega dela izpita od sprejema kandidata do analize in izreka ocene. ⁵	16 ur

⁴ Če zaradi konstrukcijskih lastnosti vozila ni mogoče spremljanje praktičnega dela izpita kategorij C in CE, se nadomesti s spremljanjem izpitov kategorije D.

⁵ Če zaradi konstrukcijskih lastnosti vozila ni mogoče ocenjevanje dejanskega izpita kategorij C in CE, se lahko pri osebi, ki se usposablja tudi za ocenjevanje kategorije D, nadomesti z ocenjevanjem izpitov te kategorije.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

Priloga 3

Številka:

Datum:

Na podlagi šestega odstavka 24. člena Pravilnika o voznškem izpitu (Uradni list RS, št. 162/20) izdaja
Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa naslednje

POTRDILO

O OPRAVLJENEM USPOSABLJANJU ZA OCENJEVANJE NA VOZNIŠKEM IZPITU

Potrjujemo, da je _____
(ime in priimek)

rojen(a) _____
(datum in kraj rojstva)

stanujoč(a) _____
(naslov stalnega prebivališča)

dne _____ končal/a usposabljanje po Programu usposabljanja za ocenjevanje
na voznškem izpitu za kategorijo: _____

direktor agencije

Priloga 4

P R I J A V N I C A

k preizkusu usposobljenosti za ocenjevanje na voziškem izpitu

Podpisani(a) _____
(ime in priimek)

Rojen(a) _____
(datum in kraj rojstva)

EMŠO _____

Naslov stalnega prebivališča _____

Kategorija(e) preizkusa: _____

Naslov e-pošte in tel. št. za obveščanje (neobvezno): _____

(podpis)

PRILOGE:

Dokazila o izpolnjevanju pogojev iz šestega odstavka 75. člena Zakona o voznikih (Ur. list RS, št. 85/16, 67/17, 21/18 – ZNOrg in 43/19), če se oseba priglašja za opravljanje preizkusa usposobljenosti za kategorijo B, oziroma iz sedmega odstavka istega člena, če se priglašja za opravljanje preizkusa za drugo(e) kategorije.

Dokazila, ki sodijo med podatke iz uradnih evidenc, pridobi organ, ki zagotavlja opravljanje preizkusa. Oseba, ki se prijavlja k preizkusu, lahko osebne podatke, ki se nanašajo nanjo, predloži tudi sama, oziroma lahko skladno z zakonom organu pisno prepove pridobivanje teh podatkov.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

Priloga 5

Številka:

Datum:

ZAPISNIK

o preizkusu usposobljenosti za ocenjevanje na voznškem izpitu

_____ rojen(a) _____
(ime in priimek) (datum in kraj rojstva)

je dne _____ opravljal(a) preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na voznškem izpitu kategorije _____ pred komisijo za preizkus usposobljenosti, ki so jo sestavljali:

- predsednik _____
- član 1 _____
- član 2 _____
- član 3 _____

OCENE POSAMEZNIH DELOV PREIZKUSA:

1. Pisni del teoretičnega preizkusa usposobljenosti	JE OPRAVIL - NI OPRAVIL
2. Ustni del teoretičnega preizkusa usposobljenosti	JE OPRAVIL - NI OPRAVIL
3. Praktični del preizkusa usposobljenosti	JE OPRAVIL - NI OPRAVIL (1)
JE OPRAVIL - NI OPRAVIL (2)

Na podlagi ocen posameznih delov preizkusa usposobljenosti je komisija ugotovila, da kandidat

JE OPRAVIL - NI OPRAVIL

preizkus(a) usposobljenosti za ocenjevanje na voznškem izpitu kategorije _____.

V _____, dne _____

Člani komisije:

Predsednik komisije:

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

Priloga 6

Številka:

Datum:

Na podlagi četrtega odstavka 27. člena Pravilnika o vozniškem izpitu (Uradni list RS, št. 162/20) izdaja komisija, ki izvaja preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniškem izpitu, naslednje

POTRDILO

_____ rojen(a) _____
(ime in priimek) (datum rojstva)

stanujoč(a) _____ je dne _____
(naslov stalnega prebivališča)

opravil(a) preizkus usposobljenosti za ocenjevanje na vozniškem izpitu za kategorijo _____

To potrdilo je izdano po uradni dolžnosti in je po 22. členu Zakona o upravnih taksah takse prosto.

PRESEDNIK KOMISIJE

2853. Pravilnik o zagotavljanju usposobljenosti delavcev v sevalnih in jedrskih objektih

Na podlagi štirinajstega odstavka 92. člena Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17 in 26/19) minister za okolje in prostor v soglasju z ministrom za zdravje izdaja

**PRAVILNIK
o zagotavljanju usposobljenosti delavcev
v sevalnih in jedrskih objektih****I. SPLOŠNI DOLOČBI****1. člen**

(vsebina)

Ta pravilnik določa dela in naloge, ki spadajo v okvir upravljanja tehnološkega procesa sevalnega ali jedrskega objekta in nadzora nad procesi, povezanimi s sevalno in jedrsko varnostjo (v nadaljnjem besedilu: dela, pomembna za varnost), pogoje glede strokovne usposobljenosti, delovnih izkušenj, psihofizičnih lastnosti ter neodvisnosti od alkohola, mamil ali drugih psihoaktivnih sredstev, preverjanje teh pogojev, pogostost rednega preverjanja in sestavo komisije za preverjanje izpolnjevanja predpisanih pogojev.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku pomenijo:

1. simulator je naprava, ki se odziva na dejavnosti operaterja enako kakor pravi sistem. Simulator jedrske elektrarne običajno vključuje komandno sobo v enakem merilu, kakor je prava komandna soba, programska oprema pa mora obsegati normalno obratovanje, nenormalno obratovanje in nesreče;
2. stalno strokovno usposabljanje je proces sistematičnega vzdrževanja, obnavljanja in izpopolnjevanja kompetenc po opravljenem začetnem usposabljanju, ko delavec že opravlja svoja dela in naloge. Stalno usposabljanje se opravlja v rednih časovnih presledkih;
3. strokovna usposobljenost je izkazano obvladovanje kompetenc potrebnih za opravljanje določenih del in nalog;
4. ustrezna izobrazba je za določeno delovno mesto potrebna ali zahtevana stopnja in smer izobrazbe, ki jo delavec pridobi v ustanovah šolskega sistema;
5. začetno strokovno usposabljanje je proces sistematičnega pridobivanja potrebnih kompetenc pred začetkom samostojnega opravljanja del in nalog na delovnem mestu ter dopolnjuje ustrezno izobrazbo za določena delovna mesta.

**II. SPLOŠNE ZAHTEVE O STROKOVNI
USPOSOBLJENOSTI****3. člen**

(kompetence)

(1) Delavci upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta in zunanji izvajalci, ki opravljajo dela, pomembna za varnost na objektu, morajo imeti potrebno znanje in veščine ter obvladati obnašanje in ravnanje, kar spodbuja močno varnostno kulturo (v nadaljnjem besedilu: kompetence). Razumeti morajo pomen svojega dela za sevalno in jedrsko varnost objekta.

(2) Upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora za vsako delovno mesto določiti in dokumentirati kompetence. Zahteve za delovna mesta, kjer se opravljajo dela, pomembna za varnost, morajo vsebovati najmanj:

- ustrezno izobrazbo,
- delovne izkušnje, pridobljene na primerljivem področju dela in na drugih delovnih področjih, ter
- začetno in stalno strokovno usposabljanje.

(3) Upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti primerno usposobljenost in preverjanje usposobljenosti lastnih delavcev in delavcev zunanjih izvajalcev, ki opravljajo dela, pomembna za varnost.

(4) Vsi delavci upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta kakor tudi zunanji izvajalci, ki delajo na lokaciji sevalnega ali jedrskega objekta, morajo poznati osnove jedrske varnosti, sevalne varnosti, požarne varnosti, varstva pri delu in pripravljenosti na izredne dogodke.

(5) Upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora zagotoviti tudi praktično usposabljanje za dela, pomembna za varnost, za lastne delavce in delavce zunanjega izvajalca, ki opravljajo vzdrževalna in druga tehnična dela v objektu.

4. člen

(fizične in psihične sposobnosti)

(1) Delavci, ki opravljajo dela, pomembna za varnost, morajo biti fizično in psihično sposobni za opravljanje teh del in nalog, kar ugotavljajo pooblaščen izvajalci medicine dela z zdravstvenim pregledom pred zaposlitvijo in rednimi zdravstvenimi pregledi med zaposlitvijo. Zdravstveni pregled vključuje tudi preverjanje odvisnosti od alkohola, mamil ali drugih psihoaktivnih sredstev.

(2) Upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora delavca iz prejšnjega odstavka, kadar sumi, da je ta odvisen od alkohola, mamil ali drugih psihoaktivnih sredstev, takoj napotiti na izredni zdravstveni pregled. Če delavec zavrne izredni zdravstveni pregled, se šteje, da ne izpolnjuje pogojev za opravljanje del in nalog, pomembnih za varnost.

(3) Če pooblaščen izvajalec medicine dela ugotovi nezmožnost za opravljanje del iz prvega odstavka tega člena, mora o tem takoj obvestiti upravljavca sevalnega ali jedrskega objekta.

(4) Upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora ob prejemu obvestila o nezmožnosti delavca za opravljanje del iz prvega odstavka tega člena takoj sprejeti potrebne ukrepe, da ta delavec ne opravlja več teh del, in o tem v 30 dneh od prejema obvestila obvestiti organ, pristojen za jedrsko varnost (v nadaljnjem besedilu: uprava).

(5) Delavci, ki opravljajo dela, pomembna za varnost, ne smejo delati pod vplivom zdravil, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti, in morajo ravnati v skladu z zahtevami zakona, ki ureja varnost in zdravje pri delu.

5. člen

(strategija, programi in plani strokovnega usposabljanja)

(1) Upravljavec sevalnega ali jedrskega objekta mora pripraviti strategijo strokovnega usposabljanja. Strategija strokovnega usposabljanja mora biti pripravljena na podlagi dolgoročnih potreb po kompetencah in s cilji usposabljanja, ki poudarjajo poseben pomen sevalne in jedrske varnosti.

(2) Programi strokovnega usposabljanja morajo biti pripravljani v skladu s strategijo strokovnega usposabljanja in morajo temeljiti na sistematičnem pristopu za doseganje potrebnih kompetenc. Sistematični pristop mora vključevati prepoznavanje potrebnih kompetenc za opravljanje del, razvoj in izvedbo usposabljanj, vključno z učnimi gradivi, ter poznejši pregled in vrednotenje uspešnosti usposabljanja. Med programi morata biti program začetnega strokovnega usposabljanja za delovno mesto in program stalnega strokovnega usposabljanja delavcev.

(3) Programi strokovnega usposabljanja delavcev, ki v sevalnih ali jedrskih objektih opravljajo dela, pomembna za varnost, morajo biti opredeljeni v pisnih postopkih za usposabljanje.

(4) Letni plan strokovnega usposabljanja mora biti pripravljen na podlagi programov strokovnega usposabljanja in predhodno opredeljenih potreb po strokovnih kompetencah. Vsebovati mora seznam in opise posameznih dejavnosti usposabljanja, predviden čas za izvedbo ter navedbo, ali gre za začetno ali stalno strokovno usposabljanje.

(5) V dokumente strokovnega usposabljanja morajo biti vključene lastne in tuje obratovne izkušnje, priporočila in izkušnje dobavitelja tehnologije, zahteve mednarodnih standardov in priporočila Mednarodne agencije za atomsko energijo pa tudi drugih mednarodnih organizacij za jedrsko energijo ter sevalno in jedrsko varnost.

(6) Upravljevec sevalnega ali jedrskega objekta mora programe iz drugega odstavka tega člena preverjati in obnavljati najmanj vsakih pet let ali po vsaki večji spremembi, ki se nanaša na obratovanje in vzdrževanje sevalnih ali jedrskih objektov.

(7) Upravljevec sevalnega ali jedrskega objekta mora obnavljati programe strokovnega usposabljanja kot uvajanje spremembe v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost.

6. člen

(plan strokovnega usposabljanja jedrske elektrarne)

(1) Upravljevec jedrske elektrarne mora upravi predložiti okvirni letni plan strokovnega usposabljanja delavcev, ki opravljajo dela, pomembna za varnost, najmanj en mesec pred začetkom leta. Sestavni del okvirnega letnega plana strokovnega usposabljanja je tudi predlog datumov za preverjanje usposobljenosti osebja z dovoljenjem za opravljanje del in nalog.

(2) Pred začetkom izvajanja vsakega sklopa začetnega ali stalnega strokovnega usposabljanja delavcev, ki opravljajo dela, pomembna za varnost, mora upravljevec jedrske elektrarne predložiti upravi podroben plan strokovnega usposabljanja.

III. POSTOPKI PREVERJANJA USPOSABLJENOSTI

7. člen

(imenovanje strokovne komisije)

(1) Uprava imenuje strokovno komisijo za preverjanje strokovne usposobljenosti in preverjanje izpolnjevanja drugih pogojev delavcev, ki v jedrskih objektih opravljajo dela in naloge, za katere je potrebno dovoljenje (v nadaljnjem besedilu: komisija). Komisija se imenuje za največ pet let z možnostjo vnovičnega imenovanja.

(2) Komisija deluje in odloča kot kolegijski organ, v katerem so predsednik, trije namestniki predsednika in sedem članov. V komisijo sta imenovana najmanj dva člana, ki sta zaposlena pri upravljavcu sevalnega ali jedrskega objekta. Komisija ima svojega sekretarja. Predsednik in sekretar sta delavca uprave. Člani komisije so strokovnjaki s posameznih področij jedrske in sevalne varnosti z ustreznimi kompetencami. Glede na potrebe lahko za določeno obdobje uprava imenuje tudi zunanje izpraševalce.

(3) Člani komisije morajo poznati programe strokovnih usposabljanj in imeti kompetence, potrebne za dela in naloge, za katere se preverja strokovno usposobljenost.

(4) Stroške preverjanja strokovne usposobljenosti in drugih pogojev, ki jih morajo po tem pravilniku izpolnjevati delavci na delovnih mestih, plača upravljevec jedrskega objekta.

(5) Komisija svoje poslovanje uredi s poslovnikom, ki ga potrdi uprava.

8. člen

(vloga za preverjanje strokovne usposobljenosti)

(1) Upravljevec jedrskega objekta vloži vlogo za preverjanje strokovne usposobljenosti in drugih pogojev za svoje delavce za pridobitev dovoljenj za opravljanje del in nalog na delovnih mestih, navedenih v tem pravilniku, najmanj dva meseca pred predvidenim rokom preverjanja strokovne usposobljenosti.

(2) K vlogi za prvo pridobitev dovoljenja mora upravljevec jedrskega objekta za vsakega kandidata priložiti naslednje podatke in dokazila: osebno ime, datum rojstva, kraj in občino ter državo rojstva, državljanstvo, seznam šol, ki jih je delavec končal, podatke o delovnih izkušnjah, kopije ustreznih spri-

čeval, potrdilo o uspešno opravljenem začetnem strokovnem usposabljanju in kopijo potrdila o zdravstveni delazmožnosti za opravljanje del in nalog.

(3) K vlogi za podaljšanje veljavnosti dovoljenja mora upravljevec jedrskega objekta za vsakega kandidata priložiti naslednje podatke in dokazila: osebno ime, datum rojstva, vsako prekinitvev ali spremembo dela in nalog v sevalnem ali jedrskem objektu, daljšo od treh mesecev in krajšo od šestih mesecev, podatke o opravljenem stalnem strokovnem usposabljanju ter kopije potrdil o zdravstveni delazmožnosti za opravljanje del in nalog.

(4) K preverjanju strokovne usposobljenosti za pridobitev dovoljenja za opravljanje določenih del in nalog v jedrskem objektu lahko upravljevec tega objekta prijavi tudi osebo, ki ni v delovnem razmerju pri njem, če ta oseba izpolnjuje predpisane pogoje za taka dela in naloge.

9. člen

(drugje usposobljeni delavci)

(1) Upravljevec jedrskega objekta mora za delavce, ki želijo pridobiti dovoljenje za opravljanje del in nalog iz prvega odstavka prejšnjega člena na tem objektu in so bili usposobljeni za opravljanje podobnih del na drugem podobnem objektu ter imajo veljavno dovoljenje za opravljanje teh del na podobnem objektu, k vlogi predložiti vse podatke in dokazila iz drugega in tretjega odstavka prejšnjega člena.

(2) Delavec iz prejšnjega odstavka mora za pridobitev dovoljenja uspešno opraviti prilagojeni program strokovnega usposabljanja, ki ga je upravljevec jedrskega objekta predhodno poslal upravi, ter uspešno opraviti stalno strokovno usposabljanje in preverjanje usposobljenosti pred komisijo. Prilagojeni program strokovnega usposabljanja mora obsegati vse manjkajoče vsebine iz 5. člena tega pravilnika.

10. člen

(izvedba preverjanja strokovne usposobljenosti)

(1) Uprava najpozneje v enem mesecu po prejemu popolne vloge pisno obvesti upravljavca jedrskega objekta o kraju in času preverjanja strokovne usposobljenosti. Preverjanje se opravi najpozneje v petih mesecih po prejemu popolne vloge. Uprava roke in izvedbo preverjanja sporazumno uskladi z upravljavcem jedrskega objekta.

(2) Za posamezno preverjanje strokovne usposobljenosti komisija določi najmanj dva člana, ki bosta izvedla preverjanje. O preverjanju usposobljenosti se vodi zapisnik.

(3) Komisija preverja kompetence kandidatov za opravljanje njihovih del in nalog.

(4) Člani komisije sprejmejo končno oceno na sestanku po preverjanju usposobljenosti. Ocena kandidata je lahko »opravil« ali »ni opravil«. Oceno »opravil« dobi kandidat, ki je dosegel vsaj 80 odstotkov vseh možnih točk.

(5) Če kandidat, ki opravlja preverjanje usposobljenosti za prvo pridobitev dovoljenja, tega preverjanja ne opravi uspešno, komisija določi datum ponovitve preverjanja, ki ne more biti prej kot tri mesece po neuspešnem preverjanju usposobljenosti.

(6) Če kandidat, ki opravlja preverjanje usposobljenosti za podaljšanje dovoljenja, tega preverjanja ne opravi uspešno, komisija določi datum ponovitve preverjanja, ki ne more biti prej kot en mesec po neuspešnem preverjanju usposobljenosti.

11. člen

(dovoljenje za opravljanje del in nalog)

(1) Uprava izda delavcu dovoljenje za opravljanje del in nalog, za katere izpolnjuje pogoje, na podlagi poročila komisije o uspešno opravljenem preverjanju usposobljenosti in izpolnitvi drugih predpisanih pogojev.

(2) Komisija na podlagi s preverjanjem izkazane usposobljenosti delavca predlaga upravi trajanje veljavnosti dovoljenja. Pri prvi pridobitvi dovoljenja komisija predlaga veljavnost dovoljenja za obdobje od 12 do 18 mesecev ali največ do

31. decembra naslednjega leta. Pri podaljšanih dovoljenj komisija predlaga veljavnost dovoljenja za obdobje 27 mesecev, če je kandidat pri preverjanju usposobljenosti dosegel od 80 do vključno 90 odstotkov možnih točk, oziroma pet let, če je dosegel več kot 90 odstotkov možnih točk. Komisija praviloma predlaga veljavnost dovoljenja do 31. decembra.

(3) Dovoljenje velja za posamezni jedrski objekt in za dela in naloge, za katere je bilo opravljeno preverjanje usposobljenosti in za katere so izpolnjeni pogoji.

12. člen

(neveljavnost dovoljenja)

(1) Delavcu, ki ima veljavno dovoljenje, vendar pa nepretrgoma najmanj šest mesecev ni opravljal tovrstnih del in v tem času ni opravil programa stalnega strokovnega usposabljanja za to delovno mesto, dovoljenje preneha veljati.

(2) Upravljavec jedrskega objekta delavcu iz prejšnjega odstavka ne sme dovoliti opravljati dela na delovnem mestu, za katero se zahteva dovoljenje.

(3) Upravljavec jedrskega objekta mora v štirih tednih od ugotovitve, da delavec ne izpolnjuje pogojev, na podlagi katerih je bilo dovoljenje izdano, o tem obvestiti upravo.

13. člen

(obnovitev neveljavnih dovoljenj)

(1) Če želi upravljavec jedrskega objekta obnoviti veljavnost dovoljenja za delavca, ki mu je bilo dovoljenje odvzeto v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost, ali mu je prenehalo veljati po določenih prejšnjega člena, mora delavca za obnovitev dovoljenja prijaviti v skladu z 8. členom tega pravilnika.

(2) Upravljavec v primeru iz prejšnjega odstavka upravo obvesti o programu strokovnega usposabljanja za delavca, ki obnovlja dovoljenje.

IV. POGOJI ZA RAZLIČNE OBJEKTE

14. člen

(podrobni pogoji strokovne usposobljenosti za različne objekte)

Podrobni pogoji za strokovno usposobljenost in način preverjanja teh pogojev za delavce, ki upravljajo tehnološki proces ali opravljajo dela, pomembna za varnost, so v tem pravilniku navedeni za naslednje jedrske objekte:

1. jedrska elektrarna,
2. raziskovalni reaktor,
3. skladišče ali odlagališče radioaktivnih odpadkov.

IV. 1 Jedrska elektrarna

15. člen

(strokovno usposabljanje v jedrskih elektrarnah)

(1) Upravljavec jedrske elektrarne mora med začetnim in stalnim strokovnim usposabljanjem operaterjev komandne sobe uporabljati simulator, ki ustreza značilnostim objekta.

(2) Simulator mora omogočati zlasti simulacijo normalnega obratovanja, nenormalnega obratovanja in obratovanja v primeru nesreč.

(3) Upravljavec mora zagotoviti, da se vse izvedene spremembe na opremi jedrske elektrarne oziroma v načinu njenega upravljanja, povezane z obsegom simulacije oziroma načinom upravljanja simulatorja, v najkrajšem možnem času ustrezno simulirajo tudi v simulatorju.

(4) Pri usposabljanju na simulatorju se morajo uporabljati pisni postopki, enaki postopkom v jedrski elektrarni.

(5) Usposabljanje mora vključevati tudi skupinsko delo operaterjev, obvladovanje normalnega obratovanja, nenormalnega obratovanja in obratovanja v primeru nesreč, obratovne

izkušnje, izhajajoče iz upravljanja in nadzora jedrske elektrarne, ter obravnavo sprememb na objektu in v obratovalnih postopkih.

16. člen

(dela in naloge)

(1) Dela in naloge, pomembne za jedrsko varnost, za katere se zahteva izpolnjevanje posebnih pogojev, opravljajo predsednik uprave jedrske elektrarne in član uprave ter delavci jedrske elektrarne na naslednjih delovnih mestih:

1. tehnični direktor,
2. direktor inženiringa,
3. vodja vzdrževanja.

(2) Dela in naloge upravljanja tehnološkega procesa in nadzora nad njim, za katere se zahteva dovoljenje za glavnega operaterja, opravljajo delavci na naslednjih delovnih mestih:

1. vodja proizvodnje,
2. vodja obratovanja,
3. vodja izmene,
4. glavni operater.

(3) Dela in naloge upravljanja tehnološkega procesa, za katere se zahteva dovoljenje za operaterja reaktorja, opravljajo delavci na naslednjih delovnih mestih:

1. operater reaktorja v komandni sobi,
2. operater ostalih sistemov v komandni sobi,
3. dodatni operater ostalih sistemov.

(4) Dela in naloge inženirja izmene lahko opravlja delavec z veljavnim dovoljenjem za inženirja izmene ali dovoljenjem za glavnega operaterja.

(5) Dela in naloge strojnika opreme (operater opreme na lokalnih delovnih mestih) lahko opravlja delavec z veljavnim dovoljenjem za opravljanje del strojnika opreme.

17. člen

(uprava jedrske elektrarne)

(1) Dela in naloge predsednika uprave jedrske elektrarne sme opravljati oseba s končanim najmanj študijskim programom druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, tehnične ali naravoslovne smeri, ki ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju jedrske energetike, od tega najmanj štiri leta v jedrski elektrarni z deli, za katera se zahteva veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog glavnega operaterja ali inženirja izmene, ter ima izkušnje vodstvenih del.

(2) Dela in naloge člana uprave jedrske elektrarne sme opravljati oseba s končanim najmanj študijskim programom druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, tehnične ali naravoslovne smeri, ki ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju jedrske energetike. Prednost pri izboru imajo osebe z najmanj štirimi leti delovnih izkušenj v jedrski elektrarni z deli, za katera se zahteva veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog glavnega operaterja, in z izkušnjami vodstvenih del ali najmanj štirimi leti izkušenj vodenja oziroma usklajevanja del, povezanih z jedrskimi objekti.

18. člen

(tehnični direktor)

Dela in naloge tehničnega direktorja in njegovega namestnika sme opravljati delavec s končanim najmanj študijskim programom druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, tehnične ali naravoslovne smeri, ki ima najmanj štiri leta delovnih izkušenj v jedrski elektrarni z deli, za katera se zahteva veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog glavnega operaterja ali inženirja izmene, ter ima izkušnje vodstvenih del.

19. člen

(direktor inženiringa)

Dela in naloge direktorja inženiringa sme opravljati delavec s končanim najmanj študijskim programom druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, tehnične ali naravo-

slovne smeri, ki ima najmanj tri leta delovnih izkušenj v jedrski elektrarni z deli, za katera se zahteva veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog glavnega operaterja ali inženirja izmene, ter ima izkušnje vodstvenih del.

20. člen
(vodja vzdrževanja)

Dela in naloge vodje vzdrževanja sme opravljati delavec s končanim najmanj študijskim programom druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, tehnične ali naravoslovne smeri, ki ima najmanj tri leta delovnih izkušenj v jedrski elektrarni z deli, za katera se zahteva veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog glavnega operaterja ali inženirja izmene.

21. člen
(vodja proizvodnje in vodja obratovanja)

Dela in naloge vodje proizvodnje in vodje obratovanja sme opravljati delavec s končanim najmanj študijskim programom druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, tehnične ali naravoslovne smeri, ki ima veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog glavnega operaterja in najmanj štiri leta delovnih izkušenj v jedrski elektrarni z deli, za katera se zahteva veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog glavnega operaterja ali inženirja izmene.

22. člen
(vodja izmene)

Dela in naloge vodje izmene sme opravljati delavec z izobrazbo tehnične ali naravoslovne smeri, ki ima veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog glavnega operaterja in naslednje število let delovnih izkušenj na mestu glavnega operaterja v jedrski elektrarni:

Vrsta končane izobrazbe	Potrebne delovne izkušnje
študijski program druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo	2 leti
študijski program prve stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo	3 leta
višješolski strokovni študijski program, ki traja najmanj 2 leti v skladu z zakonom, ki ureja višje strokovno izobraževanje	4 leta
srednješolski program, ki traja najmanj 4 leta	6 let

23. člen
(glavni operater)

Dela in naloge glavnega operaterja sme opravljati delavec z izobrazbo tehnične ali naravoslovne smeri, ki ima veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog glavnega operaterja in naslednje število let delovnih izkušenj v jedrski elektrarni na mestu, za katero je potrebno dovoljenje za operaterja reaktorja:

Vrsta končane izobrazbe	Potrebne delovne izkušnje
študijski program druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo	1 leto
študijski program prve stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo	2 leti
višješolski strokovni študijski program, ki traja najmanj 2 leti v skladu z zakonom, ki ureja višje strokovno izobraževanje	3 leta
srednješolski program, ki traja najmanj 4 leta	4 leta

24. člen

(operaterji v komandni sobi)

Dela in naloge operaterja reaktorja, operaterja ostalih sistemov v komandni sobi ali dodatnega operaterja ostalih sistemov sme opravljati delavec s končano najmanj štiriletno srednjo šolo tehnične ali naravoslovne smeri, ki ima veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog operaterja reaktorja ali glavnega operaterja.

25. člen
(inženir izmene)

Dela in naloge inženirja izmene sme opravljati delavec s končanim najmanj študijskim programom druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, tehnične ali naravoslovne smeri, ki ima veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog glavnega operaterja ali inženirja izmene ter opravljeno začetno in stalno strokovno usposabljanje za inženirja izmene in ima najmanj eno leto delovnih izkušenj v jedrski elektrarni z deli, za katera se zahteva veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog operaterja reaktorja. Poleg tega mora ob prvi pridobitvi dovoljenja za inženirja izmene imeti veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog glavnega operaterja.

26. člen
(strojnik opreme)

Dela in naloge operaterja opreme na lokalnih delovnih mestih (strojnik opreme) sme opravljati delavec z najmanj štiriletno srednjo šolo tehnične ali naravoslovne smeri in uspešno končanim programom strokovnega usposabljanja za strojnika opreme.

27. člen

(začetno strokovno usposabljanje – operater reaktorja)

(1) Program začetnega strokovnega usposabljanja za delavce, kandidate za pridobitev dovoljenja za operaterja reaktorja, obsega naslednje programske sklope:

1. tehnologija jedrskih elektrarn s sevalno in jedrsko varnostjo,
2. sistemi in obratovanje jedrske elektrarne,
3. vedenje in ravnanje, ki spodbujata močno varnostno kulturo,
4. usposabljanje na simulatorju glavne komandne sobe in pomožne komandne sobe, vključno z uporabo postopkov za nenormalno obratovanje in postopkov za ravnanje ob nezgodi,
5. usposabljanje na delovnih mestih strojnikov opreme in v glavni komandni sobi.

(2) Najmanjši zadostni obseg začetnega strokovnega usposabljanja v posameznem programskem sklopu je 400 šolskih ur.

28. člen

(začetno strokovno usposabljanje – glavni operater)

Program začetnega strokovnega usposabljanja za delavce, kandidate za pridobitev dovoljenja za glavnega operaterja reaktorja, obsega naslednje programske sklope:

1. program stalnega strokovnega usposabljanja za operaterja reaktorja,
2. teoretične osnove in praktično usposabljanje na simulatorju za prepoznavanje stanja elektrarne in za spremljanje kritičnih varnostnih funkcij,
3. osnove in vsebino obratovalnih pogojev in omejitev,
4. analizo stanja elektrarne v izrednih razmerah, vključno s podatki za določevanje akcijskih nivojev,
5. uporaba ustreznih administrativnih in obratovalnih postopkov ter obratovalnih pogojev in omejitev,
6. sevalno in jedrsko varnost,
7. prepoznavanje in razvrstitev izrednega dogodka v stopnjo nevarnosti glede na merila, določena za obveščanje pristojnih organov,

8. preprečevanje, odprava in ublažitev nesreč ter izvajanje zadolžitve iz načrta zaščite in reševanja organizacije.

29. člen

(začetno strokovno usposabljanje – inženir izmene)

Program začetnega strokovnega usposabljanja za delavce, kandidate za pridobitev dovoljenja za inženirja izmene, vsebuje najmanj:

1. program stalnega strokovnega usposabljanja za glavnega operaterja reaktorja,
2. teoretične osnove in praktično usposabljanje na simulatorju za prepoznavanje stanja elektrarne in za spremljanje kritičnih varnostnih funkcij,
3. sevalno in jedrsko varnost,
4. osnove in vsebino obratovalnih pogojev in omejitev,
5. analizo stanja elektrarne v izrednih razmerah, skupaj s podatki za določevanje akcijskih ravni,
6. prepoznavanje in uvrstitev izrednega dogodka v stopnjo nevarnosti glede na merila, določena za obveščanje pristojnih organov,
7. preprečevanje, odpravo in ublažitev nesreč ter izvajanje nalog iz načrta zaščite in reševanja organizacije.

30. člen

(začetno strokovno usposabljanje – strojnik opreme)

(1) Program začetnega strokovnega usposabljanja za delavce, kandidate za strojnika opreme, obsega naslednje programske sklope:

1. sistemi in obratovanje jedrske elektrarne (osnove),
2. usposabljanje na izbranem delovnem mestu strojnika opreme.

(2) Najmanjši zadostni obseg začetnega strokovnega usposabljanja v prvem programskem sklopu je 200, v drugem pa najmanj 800 šolskih ur.

31. člen

(stalno strokovno usposabljanje – glavni operater, operater reaktorja)

(1) Delavci, ki imajo veljavno dovoljenje za operaterja reaktorja ali glavnega operaterja, morajo na leto opraviti najmanj 40 ur stalnega strokovnega usposabljanja na simulatorju.

(2) Program stalnega strokovnega usposabljanja vsebuje analizo obratovalnih dogodkov v preteklem letu, značilnosti gorivnega cikla, značilnosti izvedenih projektnih sprememb in sprememb obratovalnih pogojev in omejitev ter analizo za varnost pomembnih obratovalnih dogodkov v drugih jedrskih elektrarnah istega tipa.

(3) Program stalnega strokovnega usposabljanja delavcev, ki imajo veljavno dovoljenje za glavnega operaterja, vsebuje tudi postopke za ravnanje ob nezgodi in smernice za obvladovanje težkih nesreč ter načrt zaščite in reševanja organizacije.

32. člen

(stalno strokovno usposabljanje – inženir izmene)

Program stalnega strokovnega usposabljanja za inženirja izmene mora vsako leto vsebovati najmanj 16 šolskih ur predavanj in najmanj 12 ur usposabljanja na simulatorju. Predavanja in usposabljanje na simulatorju morajo biti usmerjeni predvsem v spremljanje kritičnih varnostnih funkcij, analizo stanja elektrarne v izrednih razmerah, prepoznavanje in uvrstitev izrednega dogodka v stopnjo nevarnosti ter izvajanje nalog iz načrta zaščite in reševanja organizacije.

33. člen

(stalno strokovno usposabljanje – strojnik opreme)

(1) Delavci, ki izvajajo dela in naloge strojnikov opreme, morajo na leto opraviti najmanj 80 ur stalnega strokovnega usposabljanja.

(2) Program stalnega strokovnega usposabljanja vsebuje obnovo sistemov in obratovanja jedrske elektrarne, ravnanje z mobilno opremo, analizo obratovalnih dogodkov v preteklem letu, značilnosti izvedenih projektnih sprememb in sprememb v obratovanju ter analizo za varnost pomembnih obratovalnih dogodkov v drugih jedrskih elektrarnah istega tipa.

34. člen

(preverjanje usposobljenosti – prva pridobitev dovoljenja za operaterja reaktorja)

(1) Preverjanje usposobljenosti za prvo pridobitev dovoljenja za opravljanje del in nalog operaterja reaktorja obsega pisni del, preverjanje usposobljenosti na simulatorju, ustni del in obhod elektrarne.

(2) Pisni del preverjanja obsega vprašanja iz snovi, obdelane pri začetnem strokovnem usposabljanju. Za pripravo pisnega dela imenuje komisija enega ali več članov komisije, ki tudi ocenijo pisne odgovore kandidatov. Pozitivna ocena pisnega dela, vsaj 80 odstotkov vseh možnih točk, je osnovni pogoj za nadaljevanje preverjanja.

(3) Preverjanje usposobljenosti na simulatorju obsega samostojen zagon reaktorja iz podkritičnega stanja do nizke moči in delo v ekipi. Ekipa mora po vnaprej pripravljenem scenariju prikazati usposobljenost za varno obratovanje jedrske elektrarne po obratovalnih postopkih. Scenariji obsegajo normalno obratovanje, nenormalno obratovanje in obratovanje v primeru nesreč. Komisija ocenjuje delo kandidata na enem od delovnih mest, za katera je potrebno dovoljenje za operaterja reaktorja.

(4) Ustni del obsega zagovor pisnega dela in vprašanja, ki se nanašajo na podrobnosti ukrepanja med potekom scenarija na simulatorju. Lahko pa vsebuje tudi vprašanja, ki se nanašajo na teoretske osnove za posamezna opravila ter na obratovalne pogoje in omejitve.

(5) Med obhodom elektrarne se preverja poznavanje lokacije ter delovanja komponent in sistemov, pomembnih za varnost in obratovanje.

35. člen

(preverjanje usposobljenosti – prva pridobitev dovoljenja za glavnega operaterja)

(1) Preverjanje usposobljenosti za prvo pridobitev dovoljenja za opravljanje del in nalog glavnega operaterja obsega pisni del, preverjanje obratovalne usposobljenosti na simulatorju in ustni del.

(2) Pisni del obsega vprašanja iz snovi, ki je bila obdelana pri začetnem strokovnem usposabljanju za glavnega operaterja ter pri stalnem strokovnem usposabljanju za operaterje komandne sobe. Za pripravo in ocenitev pisnega dela velja drugi odstavek prejšnjega člena.

(3) Med preverjanjem obratovalne usposobljenosti na simulatorju na delovnem mestu, za katero je potrebno veljavno dovoljenje za glavnega operaterja, mora kandidat dokazati, da uspešno usmerja in nadzoruje delo operaterja reaktorja, operaterja ostalih sistemov, dodatnega operaterja ostalih sistemov in strojnikov opreme v skladu s postopki za normalno obratovanje, nenormalno obratovanje in obratovanje v primeru nesreč.

(4) Ustni del obsega zagovor pisnega dela, vprašanja glede podrobnosti ukrepanja med potekom scenarija na simulatorju in poznavanje ukrepov ob izrednem dogodku. Lahko vsebuje tudi vprašanja, ki se nanašajo na teoretične osnove za posamezna opravila ter na obratovalne pogoje in omejitve.

36. člen

(preverjanje usposobljenosti – prva pridobitev dovoljenja za inženirja izmene)

Preverjanje usposobljenosti za prvo pridobitev dovoljenja za opravljanje del in nalog inženirja izmene obsega pisni del, preverjanje obratovalne usposobljenosti na simulatorju in ustni del. Vprašanja v ustnem delu se lahko nanašajo na podrobnosti ukrepanja med potekom scenarija na simulatorju, teoretične

osnove za posamezna opravila, obratovalne pogoje in omejitve, spremljanje kritičnih varnostnih funkcij, prepoznavanje in uvrstitev izrednega dogodka v ustrezno stopnjo nevarnosti ter na naloge iz načrta zaščite in reševanja organizacije.

37. člen

(preverjanje usposobljenosti – prva pridobitev dovoljenja za strojnika opreme)

Prvo preverjanje usposobljenosti za pridobitev dovoljenja za opravljanje del in nalog strojnika opreme obsega ustni del iz snovi, ki jo morajo kandidati obvladati za opravljanje svojih del in nalog.

38. člen

(preverjanje usposobljenosti za podaljšanje dovoljenja)

(1) Preverjanje usposobljenosti za podaljšanje dovoljenja za operaterja reaktorja obsega pisni del, preverjanje usposobljenosti na simulatorju in ustni del, ki se delno opravlja na simulatorju. Vprašanja v ustnem delu se nanašajo na podrobnosti ukrepanja med potekom scenarija na simulatorju, vsebujejo pa lahko tudi vprašanja, ki se nanašajo na teoretične osnove za posamezna opravila in obratovanje reaktorja.

(2) Preverjanje usposobljenosti za podaljšanje dovoljenja za glavnega operaterja obsega pisni del, preverjanje usposobljenosti na simulatorju za ustrezno delovno mesto in ustni del, ki se delno opravlja na simulatorju. Vprašanja v ustnem delu se nanašajo na podrobnosti ukrepanja med potekom scenarija na

simulatorju, teoretične osnove za posamezna opravila, sevalno in jedrsko varnost, obratovalne pogoje in omejitve ter načrt zaščite in reševanja organizacije.

(3) Preverjanje usposobljenosti za podaljšanje dovoljenja za opravljanje del inženirja izmene obsega pisni del, preverjanje na simulatorju in ustni del, ki se delno opravlja na simulatorju. Vprašanja v ustnem delu se nanašajo na podrobnosti ukrepanja inženirja izmene med potekom scenarija na simulatorju, teoretične osnove za posamezna opravila, obratovalne pogoje in omejitve, prepoznavanje in uvrstitev izrednega dogodka v stopnjo nevarnosti ter na načrt zaščite in reševanja organizacije.

(4) Obnovitveno preverjanje usposobljenosti dovoljenja za opravljanje del in nalog strojnika opreme obsega pisni del iz snovi, ki jo morajo kandidati obvladati za opravljanje svojih del in nalog.

39. člen

(dodatni programi strokovnega usposabljanja in preverjanje strokovne usposobljenosti)

Za opravljanje del in nalog na naslednjih delovnih mestih v jedrski elektrarni se zahtevajo poleg vsebin strokovnega usposabljanja in preverjanja usposobljenosti za prvo pridobitev in podaljšanje dovoljenj po tem pravilniku tudi vsebine iz programa usposabljanja in preizkusa znanja za spodaj navedena dela in naloge iz priloge pravilnika, ki ureja strokovno usposabljanje in preizkuse znanja za upravljalce energetskih naprav:

Delovno mesto v jedrski elektrarni	Delovna mesta iz pravilnika, ki ureja strokovno usposabljanje in preizkuse znanja za upravljalce energetskih naprav
tehnični direktor	tehnični vodja energetskega objekta
vodja proizvodnje vodja obratovanja	vodja obratovanja energetskega objekta
operater reaktorja operater ostalih sistemov dodatni operater ostalih sistemov	– stikalničar v elektroenergetskem sistemu – upravljevec parne turbine nad 500 kW – upravljevec kotla nad 500 kW – upravljevec batnih motorjev nad 300 kW – upravljevec kompresorskih in hladilnih naprav nad 300 kW – upravljevec črpalnih naprav nad 300 kW – upravljevec klimatizacije in prezračevanja nad 300 kW – upravljevec plinskih naprav
strojniki opreme	– upravljevec kotla nad 500 kW – upravljevec kompresorskih in hladilnih naprav nad 300 kW – upravljevec črpalnih naprav nad 300 kW – upravljevec klimatizacije in prezračevanja nad 300 kW – upravljevec plinskih naprav – upravljevec batnih motorjev nad 300 kW

IV. 2 Raziskovalni reaktor

40. člen

(dela in naloge)

Dela in naloge upravljanja tehnološkega procesa v raziskovalnem reaktorju in nadzora nad tem opravljajo delavci na naslednjih delovnih mestih:

1. vodja raziskovalnega reaktorja,
2. vodja izmene,
3. operater raziskovalnega reaktorja.

41. člen

(vodja raziskovalnega reaktorja)

Dela in naloge vodje raziskovalnega reaktorja sme opravljati delavec s končanim najmanj študijskim programom druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, tehnične ali naravoslovne smeri ter najmanj pet let delovnih izkušenj na

področju reaktorske fizike ali jedrske tehnike in s končanim programom strokovnega usposabljanja.

42. člen

(vodja izmene raziskovalnega reaktorja)

Dela in naloge vodje izmene raziskovalnega reaktorja sme opravljati delavec s končano najmanj štiriletno srednjo šolo tehnične ali naravoslovne smeri, če ima veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog operaterja raziskovalnega reaktorja, s končanim programom strokovnega usposabljanja in najmanj tremi leti delovnih izkušenj z deli in nalogami operaterja raziskovalnega reaktorja.

43. člen

(operater raziskovalnega reaktorja)

Dela in naloge operaterja raziskovalnega reaktorja sme opravljati delavec s končano najmanj štiriletno srednjo šolo

tehnične ali naravoslovne smeri, če ima veljavno dovoljenje za opravljanje del in nalog operaterja raziskovalnega reaktorja, s končanim programom strokovnega usposabljanja in če ima najmanj eno leto delovnih izkušenj z deli, povezanimi z obratovanjem in vzdrževanjem reaktorja.

44. člen

(program usposabljanja)

Program strokovnega usposabljanja obsega najmanj:

- osnove jedrske fizike,
- osnove reaktorske fizike,
- osnove prenosa toplote,
- sevalno in jedrsko varnost,
- vedenje in ravnanje, ki spodbujata močno varnostno kulturo,
- obratovalne izkušnje iz lastnega in tujih jedrskih objektov istega tipa,
- poznavanje varnostno pomembne dokumentacije in postopkov raziskovalnega reaktorja za normalno, nenormalno in obratovanje v primeru nesreč,
- obratovalne pogoje in omejitve,
- opremo in postopke za izvedbo eksperimentov,
- načrt ukrepov ob izrednem dogodku.

45. člen

(pridobitev ali podaljšanje dovoljenja)

(1) Preverjanje znanja in usposobljenosti za pridobitev ali podaljšanje dovoljenja za vodjo izmene oziroma operaterja raziskovalnega reaktorja obsega zagon reaktorja in spremembe moči, pisni izpit ter ustno preverjanje kompetenc, zlasti še znanja o jedrski in sevalni varnosti, delovanju vse opreme in sistemov v raziskovalnem reaktorju ter poznavanje eksperimentalnih naprav ali ravnanje z njimi in ukrepanje ob izrednih dogodkih.

(2) Za ocenitev znanja in usposobljenosti za obratovanje reaktorja komisija določi tri člane ocenjevalce, od katerih ima vsaj eden več kot triletno izkušnje pri delu z raziskovalnim reaktorjem.

IV. 3 Skladišče ali odlagališče radioaktivnih odpadkov

46. člen

(dela in naloge)

(1) Zadolženi za dela in naloge upravljanja in nadzora pri predelavi, skladiščenju ali odlaganju radioaktivnih odpadkov v skladišču ali odlagališču radioaktivnih odpadkov (v nadaljnjem besedilu: skladišče ali odlagališče), ki je samostojen jedrski objekt, so:

1. vodja skladišča ali odlagališča,
2. tehnolog predelave radioaktivnih odpadkov,
3. operater opreme v skladišču ali odlagališču.

(2) Glede na zahtevnost objekta in obseg del lahko dela in naloge iz prejšnjega odstavka opravlja ena ali več oseb, ki izpolnjujejo pogoje iz 47., 48. in 49. člena tega pravilnika.

47. člen

(vodja skladišča ali odlagališča)

Dela in naloge vodje skladišča ali odlagališča sme opravljati delavec z izobrazbo tehnične ali naravoslovne smeri ter s končanim programom strokovnega usposabljanja iz prvega odstavka 50. člena tega pravilnika in naslednjim številom let delovnih izkušenj na področju ravnanja z radioaktivnimi odpadki:

Vrsta končane izobrazbe	Potrebne delovne izkušnje
študijski program druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo	4 leta
študijski program prve stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo	8 let

48. člen

(tehnolog predelave radioaktivnih odpadkov v skladišču ali odlagališču)

Dela in naloge tehnologa predelave radioaktivnih odpadkov v skladišču ali odlagališču sme opravljati delavec z najmanj štiriletno srednjo šolo tehnične ali naravoslovne smeri, znanji in veščinami za predelavo radioaktivnih odpadkov ter končanim programom strokovnega usposabljanja iz drugega odstavka 50. člena tega pravilnika.

49. člen

(operater opreme v skladišču ali odlagališču)

Dela in naloge operaterja opreme v skladišču ali odlagališču sme opravljati delavec s končano najmanj štiriletno srednjo šolo tehnične ali naravoslovne smeri, znanji in veščinami za ravnanje z opremo ter končanim programom strokovnega usposabljanja iz tretjega odstavka 50. člena tega pravilnika.

50. člen

(programi usposabljanja)

(1) Program strokovnega usposabljanja za vodjo skladišča ali odlagališča obsega najmanj:

1. osnove radiokemije,
2. osnove jedrske fizike,
3. sevalno in jedrsko varnost,
4. projektne osnove skladišča ali odlagališča,
5. postopke za predelavo radioaktivnih odpadkov,
6. monitoring in instrumentacijo za nadzor ionizirajočih sevanj,
7. predpise in postopke sevalne in jedrske varnosti,
8. obratovalne pogoje in omejitve objekta,
9. načrt fizičnega varovanja skladišča ali odlagališča ter načrt zaščite in reševanja organizacije,
10. usposabljanje ob delu iz praktičnih vsebin skladišča ali odlagališča.

(2) Program strokovnega usposabljanja za tehnologa predelave radioaktivnih odpadkov v skladišču ali odlagališču obsega najmanj:

1. osnove radiokemije,
2. osnove jedrske fizike,
3. poznavanje virov radioaktivnih odpadkov,
4. karakterizacijo in razvrščanje radioaktivnih odpadkov,
5. tehnologijo, opremo in metode predelave radioaktivnih odpadkov,
6. sevalno in jedrsko varnost,
7. monitoring in instrumentacijo za nadzor ionizirajočih sevanj,
8. usposabljanje ob delu iz praktičnih vsebin predelave radioaktivnih odpadkov.

(3) Program strokovnega usposabljanja za operaterja opreme v skladišču ali odlagališču obsega najmanj:

1. poznavanje opreme skladišča ali odlagališča,
2. poznavanje analize možnih nesreč z opremo in varnostnih omejitev, ki izhajajo iz analize,
3. navodila za delo z opremo in ukrepanje ob izrednem dogodku,
4. osnove sevalne in jedrske varnosti,
5. usposabljanje ob delu iz praktičnih vsebin dela z opremo v skladišču ali odlagališču.

51. člen

(preverjanje znanja)

Preverjanje znanja in usposobljenosti za pridobitev ali podaljšanje dovoljenja za vodjo skladišča ali odlagališča radioaktivnih odpadkov je ustno ter obsega preverjanje znanja iz programov strokovnega usposabljanja in obhod skladišča ali odlagališča. Komisija določi tri člane ocenjevalce, ki opravijo preverjanje znanja in strokovne usposobljenosti.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

52. člen

(priznavanje izdanih dovoljenj)

(1) Delavcem, ki upravljajo tehnološki proces ali opravljajo dela, pomembna za varnost, in imajo veljavno dovoljenje, izdano v skladu s Pravilnikom o zagotavljanju usposobljenosti delavcev v sevalnih in jedrskih objektih (Uradni list RS, št. 32/11 in 76/17 – ZVISJV-1), se priznata usposobljenost in veljavno dovoljenje tudi po tem pravilniku.

(2) Delavcem Nuklearne elektrarne Krško, ki opravljajo dela in naloge iz 39. člena tega pravilnika in imajo veljavno potrdilo, izdano v skladu s Pravilnikom o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za upravljalca energetskih naprav (Uradni list RS, št. 92/15) se priznata strokovna usposobljenost in opravljen preizkus znanja tudi po tem pravilniku.

53. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o zagotavljanju usposobljenosti delavcev v sevalnih in jedrskih objektih (Uradni list RS, št. 32/11 in 76/17 – ZVISJV-1).

54. člen

(začetek veljavnost)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-5/2019

Ljubljana, dne 30. oktobra 2020

EVA 2020-2550-0012

Mag. Andrej Vizjak
minister
za okolje in prostor

Soglašam!
Tomaž Gantar
minister
za zdravje

2854. Pravilnik o vojaških letališčih, vzletiščih in heliportih

Za izvrševanje četrtega odstavka 7. člena ter 5.0. poglavja Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16 in 47/19) minister za obrambo izdaja

P R A V I L N I K**o vojaških letališčih, vzletiščih in heliportih**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina in uporaba)

(1) Ta pravilnik določa razvrščanje vojaških letališč, vzletišč in heliportov, posebne tehnično-tehnološke zahteve za vojaška letališča, vzletišča in heliporte, obratovalno dovoljenje, priročnik in vpisnike vojaških letališč, vzletišč in heliportov, operativne postopke in zagotavljanje varnosti na vojaških letališčih, vzletiščih in heliportih, vojaške letališke službe in osebje v teh službah, vojaška pristajalna mesta ter nadzor nad izvajanjem tega pravilnika.

(2) Ta pravilnik se ne uporablja za izvenletališke pristanke vojaških helikopterjev. Za vojaška letališča, vzletišča in

heliporte zunaj ozemlja Republike Slovenije, ki jih uporablja Slovenska vojska pri izvrševanju obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami, se uporabljajo sprejeta mednarodna pravila oziroma pravila mednarodne organizacije, v okviru katere se naloge izvajajo. Če posamezno vprašanje s temi pravili ni urejeno, se uporabljajo določbe tega pravilnika.

(3) Za vsa vprašanja o ureditvi vojaških letališč, vzletišč in heliportov ter organizacijske zahteve v povezavi z delovanjem vojaških letališč, vzletišč in heliportov, ki s tem pravilnikom ali vojaškimi standardi niso posebej urejeni, se uporabljajo predpisi in drugi pravni akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji za civilna letališča, vzletišča in heliporte.

2. člen

(pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. »obratovalec vojaškega letališča, vzletišča ali heliporta« je enota Slovenske vojske, ki s svojimi tehničnimi in organizacijskimi zmogljivostmi zagotavlja obratovanje vojaškega letališča, vzletišča ali heliporta;

2. »priročnik vojaških letaliških služb« je priročnik, katerega vsebina je del vojaškega letališkega priročnika. Priročnik vojaških letaliških služb opredeljuje namen, sestavo in organizacijo letaliških služb;

3. »vojaški del letališča« so površine na civilnem letališču, ki se funkcionalno uporabljajo ali so prostorsko namenjene izvajanju vojaških dejavnosti obratovanja letališča ali dejavnostim vojaških uporabnikov letališča in drugim vojaškim aktivnostim v zračnem prometu;

4. »vojaški heliport« je določena kopenska ali vodna površina, ki je namenjena za varno vzletanje in pristajanje vojaških helikopterjev ter je na območju vojaškega letališča ali vojaškega dela letališča;

5. »vojaški letališki priročnik« je priročnik, ki ureja delovanje vojaškega letališča, vzletišča ali heliporta oziroma vojaškega dela letališča in vsebuje podatke o značilnostih, skladnosti, pravilih ter operativnih postopkih za varno obratovanje v skladu z obratovalnim dovoljenjem;

6. »vojaško letališče« je določena kopenska ali vodna površina, vključno z objekti, napravami in opremo na tej površini, ki je v celoti ali deloma namenjena za pristajanje, vzletanje ter gibanje določenih vrst in kategorij vojaških zrakoplovov ter je na območju posebnega pomena za obrambo;

7. »vojaško pristajalno mesto« je določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjena za pristajanje in vzletanje vojaških helikopterjev ter je na območju posebnega pomena za obrambo;

8. »vojaško vzletišče« je določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjena za pristajanje, vzletanje in gibanje določenih vrst ter kategorij vojaških zrakoplovov in je na območju posebnega pomena za obrambo.

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo enako kot izrazi, določeni v zakonu, ki ureja letalstvo, ter v drugih predpisih in aktih, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji za vojaško letalstvo.

3. člen

(vojaška vzletišča in heliporti, ki niso namenjeni za stalno uporabo)

Na vojaških vzletiščih in heliportih, ki niso namenjeni za stalno uporabo, se lahko zahteve in pogoji iz tega pravilnika nadomestijo z blažjimi ali drugačnimi, če na podlagi izdelane ocene tveganja Vojaški letalski organ (v nadaljnjem besedilu: VLO) potrdi, da je tudi tako mogoče zagotoviti ustrezno stopnjo varnosti zračnega prometa.

4. člen

(uporaba vojaških letališč, vzletišč in heliportov za civilne namene)

(1) Vojaško letališče, vzletišče in heliport se uporabljajo za druge državne zrakoplove in civilne zrakoplove v skladu z

vojaškimi letališkimi priročniki in po predhodni odobritvi, ki jo izda obratovalec.

(2) Obratovalno dovoljenje za izvajanje civilnega zračnega prometa na vojaškem letališču oziroma vojaškem delu letališča izda agencija, pristojna za civilno letalstvo, v skladu z zakonom, ki ureja letalstvo.

(3) Višina pristojbin, najemnin in nadomestil za uporabo objektov in naprav ob uporabi vojaškega letališča za civilni zračni promet se določi v skladu z zakonom, ki ureja letalstvo, oziroma z drugimi predpisi in akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji za javna letališča.

(4) Na vojaškem letališču, vzletišču in heliportu se ne sme izvajati civilni zračni prevoz.

(5) Na vojaškem letališču se smejo graditi in uporabljati stabilni objekti in naprave za civilni zračni promet, če to ne omejuje dejavnosti vojaškega letalstva. O tem odloči minister, pristojen za obrambo, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet.

5. člen

(obveščanje)

Uporabnike vojaških letališč, vzletišč in heliportov je treba o spremembah oziroma izjemah vojaške narave, ki zadevajo zračni promet, obveščati na način, običajen v zračnem prometu.

II. RAZVRŠČANJE VOJAŠKIH LETALIŠČ, VZLETIŠČ IN HELIPORTOV

6. člen

(načini razvrščanja)

Vojaška letališča in vzletišča se razvrščajo glede na referenčno kodo, uporabo in namen vojaških zrakoplovov, ki z njih vzletajo ali na njih pristajajo, in druge pogoje, ki jih določa ta pravilnik.

Vojaški heliporti se razvrščajo glede na referenčno kodo, uporabo, opremljenost in namen vojaških zrakoplovov, ki z njih vzletajo ali na njih pristajajo, in druge pogoje, ki jih določa ta pravilnik.

7. člen

(referenčna koda)

Referenčna koda vojaškega letališča je kodna številka in črka, ki je izbrana za načrtovanje letališča. Določi se v skladu s predpisi in drugimi pravnimi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji za civilna letališča.

8. člen

(razvrščanje glede na uporabo)

Vojaška letališča, vzletišča in heliporti se glede na uporabo razvrščajo na:

1. glavna vojaška letališča, vzletišča in heliporte, na katerih je stalno nameščena vojaška letalska enota ali njen del;

2. začasna vojaška letališča, vzletišča in heliporte, na katerih se med povišano stopnjo pripravljenosti Slovenske vojske v miru, v izrednem ali vojnem stanju, namesti vojaška letalska enota ali njen del;

3. tranzitna vojaška letališča, vzletišča in heliporte, ki se uporabljajo za dopolnjevanje zrakoplovov na poti na območje izvajanja operacij in nazaj;

4. fleksibilna vojaška letališča, vzletišča in heliporte, ki jih vojaško letalstvo lahko uporablja za svoje operacije v izrednem ali vojnem stanju za krajši čas;

5. izpostavljena vojaška letališča, vzletišča in heliporte, ki so namenjeni predvsem specifični uporabi posebnih vojaških zrakoplovov, kot so brezpilotni zrakoplovi in podobno, ter

6. prejemna vojaška letališča, vzletišča in heliporte, ki so opremljeni z objekti za sprejem in odpravo večjih vojaških enot ter so namenjeni za sprejem in odpravo vojaških enot, opreme in sredstev na območja operacij in za izvajanje rotacij teh enot.

Namenjeni so tudi kot vstopna in izstopna točka slovenskih in zavezniških enot.

9. člen

(razvrščanje vojaških letališč glede na namen vojaških letal)

Vojaška letališča se glede na namen vojaških letal, ki z njih vzletajo ali na njih pristajajo, razvrščajo na:

- kategorijo A (lovska letala);
- kategorijo B (taktična transportna letala);
- kategorijo C (strateška transportna letala).

10. člen

(razvrščanje vojaških vzletišč glede na dovoljen pritisk v zračnicah)

Vojaška vzletišča se glede na dovoljen pritisk v zračnicah razvrščajo na:

- kategorijo L (nizek pritisk v zračnicah);
- kategorijo H (visok pritisk v zračnicah).

11. člen

(razvrščanje vojaških heliportov glede na namen vojaških helikopterjev)

Vojaški heliporti se glede na namen vojaških helikopterjev razvrščajo na:

- kategorijo L (lahki helikopterji);
- kategorijo M (srednji helikopterji);
- kategorijo H (težki helikopterji).

12. člen

(razvrščanje vojaških heliportov glede na opremljenost)

Vojaški heliporti se glede na opremljenost in oskrbo razvrščajo na:

- heliport I, z navigacijskimi sredstvi in osvetlitvijo;
- heliport II, brez navigacijskih sredstev in z osvetlitvijo;
- heliport III, brez navigacijskih sredstev in brez osvetlitve.

III. VOJAŠKO PRISTAJALNO MESTO

13. člen

(stalno in začasno vojaško pristajalno mesto)

(1) Znotraj vojaških objektov, ki so posebnega pomena za obrambo (v nadaljnjem besedilu: objekti), so lahko stalna ali začasna vojaška pristajalna mesta.

(2) Za stalno vojaško pristajalno mesto skrbnik objekta določi območje vpliva, ki mora biti med uporabo vojaškega pristajalnega mesta prosto vseh ovir, zagotovi varnost drugih uporabnikov objekta ter pravila ravnanja na stalnem pristajalnem mestu uredi v hišnem redu objekta.

(3) Skrbnik objekta na stalnem vojaškem pristajalnem mestu zagotovi ustrezne oznake za vojaško pristajalno mesto, skladno s predpisi in drugimi pravnimi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji za civilne heliporte, kazalnik vetra in priročna gasilna sredstva.

(4) Za stalno in začasno vojaško pristajalno mesto se obratovalno dovoljenje ne izdaja.

IV. POSEBNE TEHNIČNO-TEHNOLOŠKE ZAHTEVE ZA VOJAŠKA LETALIŠČA, VZLETIŠČA IN HELIPORTE

14. člen

(tehnično-tehnološke lastnosti)

Posebne tehnično-tehnološke lastnosti vojaškega letališča, vzletišča in heliporta morajo ustrezati pogojem, ki jih določajo vojaški standardi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji za vojaško letalstvo (v nadaljnjem besedilu: vojaški standardi), ter ta pravilnik.

15. člen

(ploščad za oboroževanje in razoroževanje)

(1) Na vojaškem letališču se določi lokacija ploščadi z nujnimi objekti za izvajanje postopkov oboroževanja in razoroževanja vojaških zrakoplovov v skladu s predpisi, drugimi akti ter vojaškimi standardi, ki urejajo varno delo z letalskimi bojnimi sredstvi.

(2) Varnostne razdalje med ploščadjo za oboroževanje in razoroževanje vojaških zrakoplovov ter drugimi letališkimi objekti oziroma drugo letališko infrastrukturo se določijo v skladu s predpisi, drugimi akti in vojaškimi standardi, ki urejajo varno delo z letalskimi bojnimi sredstvi.

(3) Ploščad za izvajanje postopkov oboroževanja in razoroževanja vojaških zrakoplovov se opremi z ozemljitveno točko.

16. člen

(velikost in druge zahteve za ploščad za oboroževanje in razoroževanje)

(1) Velikost ploščadi za oboroževanje in razoroževanje mora biti enaka velikosti parkirne pozicije za najzahtevnejši vojaški zrakoplov v dani kategoriji.

(2) Ploščad za oboroževanje in razoroževanje se s sprednje strani obda s tako visokim zaščitnim nasipom, kot je to določeno s predpisi, drugimi akti in vojaškimi standardi, ki urejajo varno delo z letalskimi bojnimi sredstvi. Nasip mora zagotavljati zaščito pred izstrelki letalskih oborožitvenih sistemov v smeri delovanja posameznega sistema. Zaščitni nasip ni nujen za oboroževanje in razoroževanje vojaških zrakoplovov s toplotnimi in radarskimi vabami.

17. člen

(ploščad za testiranje motorjev)

Na vojaškem letališču se določi lokacija ploščadi za testiranje motorjev vojaških zrakoplovov. Velikost in druge značilnosti te ploščadi morajo zagotavljati parkiranje zrakoplovov, ki uporabljajo to ploščad. Na ploščadi mora biti zagotovljena najmanj ena ozemljitvena točka, zagotovi se tudi ustrezno število sidrskih točk ter deflektor za vojaške zrakoplove z reakcijskim motorjem.

18. člen

(sistemi za ustavljanje letal)

(1) Sistemi za ustavljanje letal se namestijo na vzletno-pristajalnih stezah, ki so namenjene za uporabo vojaških lovskih letal kodne črke A. Namestijo se na ustrezni razdalji, na enem ali obeh koncih vzletno-pristajalne steze. Sistemi so lahko fiksni ali mobilni.

(2) Operativni postopki uporabe sistema za ustavljanje letal v sili se določijo v vojaškem letališkem priročniku.

19. člen

(območja in objekti za posebne namene)

(1) Na vojaškem letališču, vzletišču ali heliportu se lahko glede na predvideno vrsto operacij določijo območja in objekti za posebne namene, kot so:

1. območje za izvajanje padalskih skokov;
2. območje za odmetavanje vlečne tarče;
3. območje za odmetavanje tovora;
4. območje za zasilno pristajanje zrakoplovov;
5. območje za dviganje in spuščanje zunanjega tovora;
6. zaklonilniki za zrakoplove;
7. območje za umerjanje magnetnega kompasa;
8. zaklon za umerjanje strelske in raketne oborožitve;
9. zaklon oziroma območje za oboroževanje in razoroževanje zrakoplova;
10. območje za aktiviranje in deaktiviranje oborožitvenih sistemov;
11. območje za nevarni tovor;
12. infrastruktura za shranjevanje in manipulacijo letalskega goriva;

13. območja za zemeljsko testiranje letalskih motorjev;

14. infrastruktura za shranjevanje in manipulacijo minsko-eksplozivnih sredstev;

15. objekti dežurnih letalskih posadk in zrakoplovov;

16. območje parkiranja prizemljenega ugrabljenega zrakoplova;

17. območje za izvajanje postopkov oskrbe zrakoplovov z gorivom ob delovanju motorjev;

18. območje za parkiranje zrakoplovov z nevarnim tovorom.

(2) Lokacija, velikost, razporeditev, način uporabe in druge zahteve za območja in objekte iz prejšnjega odstavka se določijo z vojaškim letališkim priročnikom.

20. člen

(navigacijski sistemi in oznake)

Stalni navigacijski sistemi in oznake vojaškega letališča, vzletišča in heliporta morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določajo predpisi in drugi pravni akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji za civilna letališča, vzletišča in heliporte, ter vojaški standardi.

21. člen

(začasni oziroma mobilni osvetlitveni sistem)

(1) Začasni oziroma mobilni osvetlitveni sistem mora ustrezati zahtevam vojaških standardov.

(2) Dovoljenje za uporabo začasnega oziroma mobilnega osvetlitvenega sistema izda VLO.

(3) Začasni oziroma mobilni osvetlitveni sistem se uporablja samo za letenje vojaških zrakoplovov.

V. OBRATOVALNO DOVOLJENJE IN VOJAŠKI LETALIŠKI PRIROČNIK

22. člen

(obratovalno dovoljenje)

(1) Vojaško letališče, vzletišče in heliport se lahko uporabljajo, če imajo veljavno obratovalno dovoljenje in so vpisani v vpisnike vojaških letališč, vzletišč in heliportov.

(2) Obratovalec vojaškega letališča, vzletišča ali heliporta vloži vlogo za izdajo obratovalnega dovoljenja pri VLO.

(3) Za pridobitev obratovalnega dovoljenja za vojaško letališče, vzletišče in heliport mora obratovalec, poleg izpolnjevanja pogojev, ki jih določata zakon, ki ureja letalstvo, in ta pravilnik, predhodno izdelati ustrezen vojaški letališki priročnik.

(4) Pred izdajo, spremembo ali dopolnitvijo obratovalnega dovoljenja lahko VLO dovoli poskusno obratovanje vojaškega letališča, vzletišča in heliporta, če je nujno daljše preverjanje zanesljivosti delovanja, tehnoloških procesov ali predpisanih načrtov. Za izdajo dovoljenja za poskusno obratovanje se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja letalstvo.

(5) Veljavnost obratovalnega dovoljenja se časovno omeji na čas, ki je primeren referenčni kodi, kategoriji in namenu vojaškega letališča, vzletišča ali heliporta ter obsegu zračnega prometa in pogostosti tehničnih ter tehnoloških sprememb, vendar njegova veljavnost ne sme biti daljša od petih let. Za podaljšanje veljavnosti obratovalnega dovoljenja velja enak postopek kot za njegovo izdajo.

(6) Za izdajo, spremembo ali dopolnitev obratovalnega dovoljenja ali dovoljenja za poskusno obratovanje ter preklic veljavnosti obratovalnega dovoljenja ali dovoljenja za poskusno obratovanje je pristojen VLO.

23. člen

(rekonstrukcija vojaškega letališča, vzletišča in heliporta)

Pred začetkom načrtovanja rekonstrukcije vojaškega letališča, vzletišča in heliporta mora obratovalec pridobiti soglasje VLO. Po končani rekonstrukciji obratovalec poda vlogo za spremembo obratovalnega dovoljenja.

24. člen

(vojaški letališki priročnik)

(1) Za odobritev vojaškega letališkega priročnika ter njegovih sprememb in dopolnitev je pristojen VLO.

(2) V vojaškem letališkem priročniku za vojaško letališče se poleg vsebin letališkega priročnika, ki jih določajo zakon, ki ureja letalstvo, ter drugi predpisi in akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji za civilno letalstvo, določijo tudi vsebine, ki se nanašajo na izvajanje vojaških letalskih operacij.

(3) Vojaški letališki priročnik za vojaško vzletišče oziroma vojaški heliport vsebuje:

1. ime, tip ter namen vzletišča oziroma heliporta;
2. podatke o upravljalcu oziroma obratovalcu;
3. koordinate;
4. nadmorsko višino;
5. dolžino vzletišča ali dimenzije heliporta;
6. dostopnost;
7. meteorološki minimum;
8. omejitve;
9. smer prihoda in odhoda;
10. način predhodne najave ter
11. opombe.

VI. VPISNIKI VOJAŠKIH LETALIŠČ,
VZLETIŠČ IN HELIPORTOV

25. člen

(vpisniki vojaških letališč, vzletišč in heliportov)

(1) Vojaško letališče se vpiše v vpisnik vojaških letališč, vojaško vzletišče v vpisnik vojaških vzletišč, vojaški heliport pa v vpisnik vojaških heliportov. Vpisniki se vodijo v elektronski ali papirni obliki, in sicer na predpisanih obrazcih.

(2) Vpisnike vojaških letališč, vzletišč in heliportov vodi VLO.

(3) Na podlagi obratovalnega dovoljenja VLO izda sklep o vpisu vojaškega letališča, vzletišča in heliporta v vpisnike vojaških letališč, vzletišč in heliportov.

(4) Obrazci vpisnikov iz prvega odstavka tega člena so v Prilogah 1 do 3, ki so sestavni del tega pravilnika.

26. člen

(izbris)

(1) Vojaško letališče, vzletišče in heliport se izbrišejo iz vpisnikov vojaških letališč, vzletišč in heliportov:

- če najmanj dve leti ne izpolnjujejo tehničnih in drugih pogojev oziroma nimajo obratovalnega dovoljenja,
 - na zahtevo obratovalca.
- (2) O izbrisu VLO izda sklep.

VII. OPERATIVNI POSTOPKI IN ZAGOTAVLJANJE
VARNOSTI NA VOJAŠKEM LETALIŠČU, VZLETIŠČU
IN HELIPORTU

27. člen

(operativni postopki)

(1) Operativni postopki za zagotovitev letenja na vojaškem letališču se določijo z vojaškim letališkim priročnikom.

(2) Vojaško letališče se odpre za zračni promet po opravljenih predhodnih pregledih opreme in sredstev dežurnih logističnih ekip, manevrskih ter drugih letaliških površin, radionavigacijskih naprav, osvetlitvenega sistema in poročanju vseh ekip o pripravljenosti dispečerskemu centru ter letališki kontroli zračnega prometa.

28. člen

(meteorološki minimumi za obratovanje vojaškega letališča, vzletišča in heliporta)

(1) Za vsako vojaško letališče, vzletišče in heliport se določi meteorološki minimum, ki omogoča varno vzletanje in pristajanje.

(2) Meteorološki minimum predstavlja minimalne vrednosti višine oblakov, vidljivosti orientirjev in maksimalne moči vetra.

(3) Meteorološki minimum se določi v ustreznem vojaškem letališkem priročniku.

(4) Če vrednosti ne dosežajo meteoroloških minimumov, se vojaško letališče, vzletišče in heliport zaprejo za vse letalske operacije.

29. člen

(sistem upravljanja letalske varnosti in sistem kakovosti)

(1) Obratovalec vojaškega letališča, vzletišča in heliporta vodi ter vzdržuje sistem upravljanja letalske varnosti in sistem kakovosti, skladno s predpisi ter drugimi pravnimi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji za civilna letališča, vzletišča in heliporte, ter z vojaškimi standardi.

(2) Varnostni ukrepi se določijo v ustreznem vojaškem letališkem priročniku.

(3) Vse službe, ki delujejo na vojaških letališčih, vzletiščih in heliportih, morajo poročati pristojnim organom za varnost letenja ali organom za kontrolo kakovosti o odstopanjih od predpisanih zahtev, ki bi lahko vplivala na varnost letenja.

(4) Obratovalec vojaškega letališča, vzletišča ali heliporta vodi zbirnik poročil o odstopanju od predpisanih zahtev iz prejšnjega odstavka.

VIII. VOJAŠKE LETALIŠKE SLUŽBE

30. člen

(zagotavljanje delovanja vojaškega letališča, vzletišča in heliporta)

Delovanje vojaškega letališča, vzletišča in heliporta zagotavljajo pristojne enote Slovenske vojske, lahko pa tudi gostujoče sile ter pogodbeni izvajalci Slovenske vojske in gostujočih sil.

31. člen

(letališke službe na vojaškem letališču)

(1) Na vojaškem letališču morajo biti zagotovljene naslednje letališke službe:

1. služba letališke kontrole zračnega prometa;
2. letalska informacijska služba ter komunikacijska, navigacijska in nadzorna služba;
3. reševalna in gasilska služba;
4. meteorološka služba;
5. služba za odstranjevanje zrakoplovov v okviru;
6. služba za vzdrževanje in nadzor letaliških površin, objektov, naprav, sredstev, ovir, vizualnih pripomočkov in oznak;
7. služba za zmanjšanje nevarnosti, ki jih povzročajo ptice;
8. služba za upravljanje ploščadi;
9. služba za zagotavljanje letalskih goriv in maziv;
10. služba nujne medicinske pomoči in
11. služba varovanja.

(2) Namen, sestava in organizacija letaliških služb na vojaškem letališču iz prejšnjega odstavka in drugih letaliških služb na vojaškem letališču, ki zagotavljajo delovanje vojaškega letališča za vojaški zračni promet, se določijo s priročnikom vojaških letaliških služb na vojaškem letališču.

(3) Služba letališke kontrole zračnega prometa, letalska informacijska služba ter komunikacijska, navigacijska in nadzorna služba se zagotavljajo v skladu z zakonom, ki ureja izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa, in z vojaškimi standardi.

(4) Če na vojaškem letališču ni organizirana služba letališke kontrole zračnega prometa, se letenje vojaških zrakoplovov organizira v skladu s pravilnikom, ki ureja letenje vojaških zrakoplovov.

(5) Meteorološko službo na vojaškem letališču zagotavlja ministrstvo, pristojno za meteorologijo, ob podpori enot Slovenske vojske.

(6) Pri delovanju letaliških služb na vojaškem letališču ima prednost vojaški zračni promet pred civilnim zračnim prometom.

(7) Letališke službe na vojaškem letališču lahko zagotavljajo tudi oskrbo civilnih zrakoplovov, skladno z dovoljenjem iz drugega odstavka 4. člena tega pravilnika.

(8) Na vojaškem letališču se za oskrbo vojaških zrakoplovov znotraj obratovalnega časa vojaškega letališča organizira dežurna logistična ekipa. Sestava dežurne logistične ekipe se določi skladno s kategorijo vojaškega letališča ter obsegom letalskih aktivnosti. Dežurna logistična ekipa je pristojna tudi za posredovanje ob izrednem dogodku vojaškega zrakoplova, ki je opremljen z letalskimi bojnimi sredstvi. Strokovno osebje za ta namen zagotovi enota, ki izvaja letenje s takimi sredstvi, in ga razporedi v dežurno logistično ekipo.

32. člen

(letališke službe na vojaškem vzletišču in heliportu)

(1) Za vojaška vzletišča, ki so na vojaškem letališču, se letališke službe organizirajo skladno z vojaškim letališkim priročnikom za vojaško vzletišče, ki je sestavni del vojaškega letališkega priročnika za vojaško letališče. Za vojaška vzletišča, ki so na območju posebnega pomena za obrambo zunaj območja vojaškega letališča, se vojaške službe organizirajo skladno z vojaškim letališkim priročnikom za vzletišče.

(2) Za vojaški heliport se letališke službe organizirajo skladno z vojaškim letališkim priročnikom za vojaški heliport, ki je sestavni del vojaškega letališkega priročnika.

33. člen

(zagotavljanje letaliških služb v okviru zavezništva)

Letališke službe se lahko zagotavljajo tudi v okviru zavezništva skladno z mednarodnimi pogodbami in vojaškimi standardi.

IX. VOJAŠKO LETALIŠKO STROKOVNO OSEBJE

34. člen

(vojaško letališko strokovno osebje)

(1) Dela in naloge letaliških služb, ki jih opravljajo pripadniki Slovenske vojske, lahko izvajajo samo tiste osebe, ki imajo ustrezen in veljaven izkaz usposobljenosti vojaškega letališkega strokovnega osebja (v nadaljnjem besedilu: vojaški izkaz).

(2) Vojaški izkaz se izda vojaškemu letališkemu strokovnemu osebju, ki izvaja:

1. dela pri zemeljski oskrbi zrakoplovov, potnikov in tovora;
2. dela v povezavi s požarno varnostjo zrakoplovov in letališč;
3. dela v povezavi z oskrbovanjem zrakoplovov z gorivom, mazivom, minskoeksplozivnimi sredstvi in strelivom;
4. dela v povezavi s hrambo goriva in maziva za zrakoplove;
5. dela v povezavi z vzdrževanjem letaliških površin, naprav in sredstev;
6. dela v povezavi s koordinacijo uporabe ploščadi in koordinacijo dela letaliških služb;
7. dela v povezavi z zagotavljanjem vzdrževanja osvetlitvenega sistema ter napajalnih in energetskih naprav;
8. dela v povezavi z administrativnim upravljanjem letališča, vodenjem in poveljevanjem z enotami ter
9. dela v povezavi z nujno medicinsko pomočjo.

(3) Obratovalec vojaškega letališča vodi evidenco formacijskih dolžnosti, delovnih mest in osebja, ki opravlja naloge vojaškega letališkega strokovnega osebja iz prejšnjega odstavka.

35. člen

(vojaški izkazi, pooblastila in potrdila vojaškega letališkega strokovnega osebja)

(1) Osebje, ki opravlja dela in naloge vojaškega letališkega strokovnega osebja, mora imeti poleg veljavnega vojaškega izkaza z vpisanimi pooblastili tudi veljavno zdravniško spričevalo, skladno s pravilnikom, ki ureja zdravstveno sposobnost letalskega in drugega strokovnega osebja.

(2) Vojaški izkaz z vpisanimi pooblastili pridobi oseba na podlagi veljavnega potrdila letališkega strokovnega osebja z vpisanimi pooblastili, ki ga izda agencija, pristojna za civilno letalstvo, na podlagi letalskih predpisov, ki urejajo licenciranje letališkega strokovnega osebja.

(3) V vojaški izkaz se po uspešno opravljenem vojaškem strokovnem programu usposabljanja, ki ga po predhodni strokovni verifikaciji VLO določi minister, pristojen za obrambo, dopišejo še posebna vojaška pooblastila.

(4) Za izdajo in odvzem vojaških izkazov ter stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem programov usposabljanja je pristojen VLO.

X. NADZOR NAD IZVAJANJEM PRAVILNIKA

36. člen

(strokovni nadzor)

Strokovni nadzor nad izvajanjem tega pravilnika opravlja VLO.

XI. PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

37. člen

(roki za uskladitev)

(1) Vojaška letališča, vzletišča in heliporti se uskladijo z določbami tega pravilnika v enem letu od uveljavitve tega pravilnika, če uskladitve zahtevajo gradbene posege, pa v dveh letih od uveljavitve tega pravilnika.

(2) Priročniki in drugi dokumenti ter operativni postopki, ki jih določa ta pravilnik, se izdelajo oziroma uskladijo z njim v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

38. člen

(prvi vpis)

(1) Obstoječa vojaška letališča, vzletišča in heliporti se razvrstijo in vpišejo v vpisnike vojaških letališč, vzletišč in heliportov v skladu s tem pravilnikom v enem letu od njegove uveljavitve.

(2) Do odobritve vojaškega letališkega priročnika za vojaško letališče Cerklje ob Krki se to letališče uporablja skladno z Navodilom o uporabi vojaškega letališča Cerklje ob Krki (dokument Ministrstva za obrambo, št. 372-11/2011-210, z dne 12. 7. 2011).

39. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-22/2020-12

Ljubljana, dne 9. novembra 2020

EVA 2020-1911-0011

Mag. Matej Tonin
minister
za obrambo

Priloga 1

Vpisnik vojaških letališč

Letališče	
Vpisna številka	
Kraj	
Označba letališča	

VPISNIK VOJAŠKIH LETALIŠČ

A. Splošni podatki o vojaškem letališču

1	<i>Katastrska občina</i>	
2	<i>Oddaljenost od mesta</i>	
3	<i>Namen vojaškega letališča</i>	
4	<i>Označba in smer steze za vzletanje in pristajanje, koordinate osi pragov steze za vzletanje in pristajanje</i>	
5	<i>Razred in kategorija stez za vzletanje in pristajanje</i>	
6	<i>Referenčna temperatura in nadmorska višina (referenčne točke) letališča</i>	
7	<i>Gradnja letališča</i>	
	<i>a) organ, ki je izdal dovoljenje za graditev, številka in datum odločbe</i>	
	<i>b) datum začetka gradnje</i>	
	<i>c) datum dokončanja letališča</i>	
	<i>d) podatki o tehničnem prevzemu, številka in datum odločbe o dovoljenju za uporabo</i>	

Priloga 1

Vpisnik vojaških letališč

B. Tehnični podatki o vojaškem letališču

1	Steze za vožnjo				
2	Ploščadi				
3	Objekti visoke gradnje	Ime in namen objekta		Regulacijska črta	
4	Tehnični podatki o tehničnih sredstvih in pripravah za kontrolo letenja in vodenja letal	Sredstva	Označba koordinate	Lokacija	
				Oddaljenost od	Opomba
5	Gasilsko-reševalna oprema, gasilska kategorija letališča				
6	Oprema za vzdrževanje površin za gibanje letal				
7	Oprema za sprejemanje in odpravo, tipi letal, ki smejo uporabljati letališče				
8	Svetlobne označbe				
9	Oskrba s pogonskim gorivom in mazivi – vrsta goriva in maziva				
10	Viri napajanja z električno energijo in rezervnimi deli				
11	Drugi podatki				

Priloga 1

Vpisnik vojaških letališč

C. Podatki o enoti, ki je pooblaščen za vodenje vojaškega letališča

1	<i>Naziv enote, njena pooblaščen oseba, sedež in naslov</i>	
2	<i>Datum in številka odločbe, s katero je enota pooblaščen za vodenje vojaškega letališča</i>	
3	<i>Drugi podatki (statusne in organizacijske spremembe enote, pooblaščen za vodenje vojaškega letališča)</i>	

D. Omejitve uporabe in spremembe omejitve

1	<i>Omejitve uporabe (naravne in umetne ovire v prostoru za pristop in pristajanje, zaznamovanje, omejitve za dnevno in nočno letenje)</i>	
2	<i>Spremembe omejitve</i>	
3	<i>Pripombe</i>	

E. Podatki v povezavi z izbrisom letališča

1		
---	--	--

Opomba:

Podatki o letališču, navedeni pod A, B, C, D in E, se v celoti nanašajo na javna letališča, na druga letališča pa v delu, ki opredeljuje njihov namen.

Priloga 2

Vpisnik vojaških vzletišč

Vzletišče	
Vpisna številka	
Kraj	

VPISNIK VOJAŠKIH VZLETIŠČ

1	<i>Katastrska občina</i>	
2	<i>Namen vojaškega vzletišča</i>	
3	<i>Smer steze za vzletanje in pristajanje ter nadmorska višina</i>	
4	<i>Dimenzije vzletišča (dolžina, širina)</i>	
5	<i>Sestava tal in vrsta vozišča</i>	
6	<i>Ovire na dostopnih in bočnih površinah</i>	
7	<i>Katera letala smejo uporabljati vzletišče in ustrezne omejitve uporabe vzletišča</i>	
8	<i>Čas uporabe vzletišča</i>	
9	<i>Priprave, objekti in sredstva – oprema pri organiziranju vzletišča (zaznamovanje, črka "T", gasilska sredstva ipd.)</i>	
10	<i>Ime imetnika pravice uporabe vzletišča (sedež in naslov)</i>	
11	<i>Ime organizacije, ki opravlja posamezne letalske storitve (sedež in naslov)</i>	
12	<i>Drugi podatki o spremembah (obnovitev vpisa, začasne omejitve uporabe, posebni pogoji, prepovedi ipd.)</i>	
13	<i>Podatki v povezavi z izbrisom vzletišča</i>	

Priloga 3

Vpisnik vojaških heliportov

Heliport	
Vpisna številka	
Kraj	

VPISNIK VOJAŠKIH HELIPORTOV

1	<i>Katastrska občina</i>	
2	<i>Namen heliporta</i>	
3	<i>Smer vzletanja in pristajanja ter nadmorska višina</i>	
4	<i>Dimenzije heliporta (dolžina, širina)</i>	
5	<i>Sestava tal in vrsta vozišča</i>	
6	<i>Ovire na dostopnih in bočnih površinah</i>	
7	<i>Kateri helikopterji smejo uporabljati heliport in ustrezne omejitve uporabe heliporta</i>	
8	<i>Čas uporabe heliporta</i>	
9	<i>Priprave, objekti in sredstva – oprema pri organiziranju heliporta (zaznamovanje, črka "H", gasilska sredstva ipd.)</i>	
10	<i>Ime imetnika pravice uporabe heliporta, sedež in naslov</i>	
11	<i>Ime organizacije, ki opravlja posamezne storitve, sedež in naslov</i>	
12	<i>Drugi podatki o spremembah (obnovitev vpisa, začasne omejitve uporabe, posebni pogoji, prepovedi ipd.)</i>	
13	<i>Podatki v povezavi z izbrisom heliporta</i>	

2855. Pravilnik o spremembah Pravilnika o letenju vojaških zrakoplovov

Na podlagi 5.a člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16 in 47/19) minister za obrambo izdaja

PRAVILNIK
o spremembah Pravilnika o letenju
vojaških zrakoplovov

1. člen

V Pravilniku o letenju vojaških zrakoplovov (Uradni list RS, št. 82/09 in 82/20) se v 2. členu v prvem odstavku črtata 35. in 39. točka.

Dosedanje 36., 37. in 38. točka postanejo 35., 36. in 37. točka, dosedanje 40., 41., 42. in 43. točka pa postanejo 38., 39., 40. in 41. točka.

2. člen

V poglavju »II. SPLOŠNE DOLOČBE O ZRAČNEM PROMETU VOJAŠKIH ZRAKOPLOVOV« se podpoglavje »3. Vojaška letališča« in 15. do 18. člen črtajo.

3. člen

V poglavju »IV. VODENJE VOJAŠKEGA LETENJA« se podpoglavje »b) Dežurna logistična ekipa« in 42. do 51. člen črtajo.

4. člen

V 84. členu, četrtem odstavku 110. člena in prvem odstavku 125. člena se besedilo »navodilom za uporabo vojaškega letališča« nadomesti z besedilom »vojaškim letališkim priročnikom«.

V tretjem odstavku 111. člena, prvem odstavku 187. člena in drugi alineji prvega odstavka 190. člena se besedilo »navodilom za uporabo letališča« nadomesti z besedilom »vojaškim letališkim priročnikom«.

V tretjem odstavku 125. člena se besedilo »navodilom za uporabo vojaškega letališča in vojaškega heliporta« nadomesti z besedilom »vojaškim letališkim priročnikom«.

5. člen

V 97. členu se črta četrti odstavek.

Dosedanji peti odstavek postane četrti odstavek.

KONČNA DOLOČBA

6. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-27/2020-5

Ljubljana, dne 9. novembra 2020

EVA 2020-1911-0013

Mag. Matej Tonin
minister
za obrambo

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN
ORGANIZACIJE

2856. Sistemska obratovalna navodila za distribucijski sistem toplote za geografsko območje Občine Dravograd

Na podlagi 297. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo in 65/20), Akta o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil za

distribucijski sistem toplote (Uradni list RS, št. 47/15 in 9/16) in soglasja Agencije za energijo št. 73-33/2016-12/262 z dne 28. 9. 2020 družba JAVNO KOMUNALNO PODJETJE DRAVOGRAD d.o.o., izdaja

SISTEMSKA
OBRA TOVALNA NAVODILA
za distribucijski sistem toplote za geografsko
območje Občine Dravograd

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina akta)

(1) Ta akt ureja zlasti obratovanje in vodenje distribucijskega sistema za oskrbo s toploto (v nadaljnjem besedilu: distribucijski sistem) za geografsko območje Občine Dravograd, na katerem izvaja gospodarsko javno službo distribucije toplote družba JAVNO KOMUNALNO PODJETJE DRAVOGRAD d.o.o. (v nadaljnjem besedilu: distributer toplote).

(2) Ta akt se uporablja za distributerja toplote, odjemalce toplote (v nadaljnjem besedilu: odjemalec) in uporabnike sistema, ter tudi tiste pravne ali fizične osebe, ki načrtujejo, projektirajo, gradijo ter izvajajo vzdrževalna dela na distribucijskem sistemu, toplotnih postajah ali na drugih soodvisnih objektih.

(3) Ta akt določa predvsem:

– opredelitev distribucijskega sistema;

– tehnične in druge pogoje za varno obratovanje distribucijskega sistema z namenom zanesljive in kakovostne oskrbe s toploto;

– pogoje in način izvajanja priključitev na distribucijski sistem;

– splošne pogoje za dobavo in odjem toplote;

– tarifni sistem in tarifne elemente za dobavo toplote.

(4) Ta akt se uporablja za distribucijski sistem na geografskem območju, navedenem v prvem odstavku tega člena.

2. člen

(uporaba podatkov in informacij)

(1) Distributer toplote mora predhodno ustrezno seznaniti uporabnike in odjemalce z namenom obdelave pridobljenih osebnih podatkov.

(2) Distributer toplote je dolžan varovati zaupnost podatkov in informacij, ki jih pridobi od odjemalca, razen če predpisi zahtevajo, da se podatki objavijo ali posredujejo državnim ali drugim organom.

(3) Pridobljene osebne podatke odjemalcev je dolžan distributer toplote uporabljati skladno s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(4) Osebne podatke odjemalca distributer toplote shranjuje, dokler je to potrebno za doseg namena, zaradi katerega so se zbirali ali nadalje obdelovali.

3. člen

(pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem aktu, pomenijo:

1. celotni stroški za toploto so stroški za toploto, dobavljeno iz distribucijskega sistema, ki so izkazani z računi oziroma s specifikacijo stroškov za dobavljeno toploto za odjemno mesto. Stroški zajemajo fiksne in variabilne stroške ter stroške meritev;

2. črpališča so objekti in naprave, ki omogočajo transport ogrevnega medija po distribucijskem sistemu;

3. daljinsko ogrevanje je distribucija toplote iz centralnih proizvodnih virov po omrežju do odjemalcev v več zgradbah ali lokacijah;

4. delilnik stroškov toplote (v nadaljnjem besedilu: delilnik) je naprava za indikacijo ali merjenje porabe toplote, ki omogoča določitev deležev stroškov za ogrevanje in deležev stroškov za

pripravo sanitarne tople vode posameznih delov stavbe. Delilniki po tem aktu so delilniki, ki so nameščeni na grelnih telesih v posameznih delih stavbe;

5. distribucija toplote je prenos toplote po distribucijskem sistemu in vključuje tudi dobavo toplote odjemalcem;

6. distribucijski sistem je sistem naprav in napeljav, ki ni povezan z drugimi distribucijskimi ali prenosnimi sistemi in ki omogoča prenos toplote po omrežju od enega ali več virov do odjemnih mest končnih odjemalcev v več stavbah ali lokacijah;

7. distributer toplote je izvajalec dejavnosti izbirne gospodarske javne službe distribucije toplote na geografskem območju Občine Dravograd;

8. glavna toplotna postaja (v nadaljnjem besedilu: primarna postaja) je postaja, pri kateri je ogrevalni medij distribucijskega sistema na primarni strani ločen s prenosnikom toplote od ogrevalnega medija na sekundarni strani;

9. glavni vod je vod v distribucijskem sistemu, ki s toploto oskrbuje več kot eno stavbo in na katerega so vezani priključki;

10. gospodinjiski odjemalec je odjemalec, ki kupuje toploto za svojo lastno rabo v gospodinjstvu, kar izključuje rabo toplote za opravljanje trgovskih, gospodarskih ali poklicnih dejavnosti;

11. hišna postaja je del toplotne postaje, ki je namenjen prenosu toplote od priključne postaje na interne toplotne naprave odjemalca;

12. industrijski odjemalec je odjemalec, ki kot svojo glavno dejavnost opravlja dejavnosti, ki po Standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD) spadajo v področji kategorije B Rudarstvo ali kategorije C Predelovalne dejavnosti;

13. interne toplotne naprave so naprave, ki omogočajo izrabo toplote ogrevalnega medija in zagotavljajo ustrezne bivalne in delovne razmere v stavbi. Priključene so na hišno postajo in se uporabljajo za radiatorsko ogrevanje;

14. investitor je vsaka pravna ali fizična oseba, ki naroči graditev ali sam izvaja graditev naprav in napeljav distribucijskega sistema, toplotne postaje ali stavbe, ki bo oskrbovana s toploto iz distribucijskega sistema;

15. merilna naprava je merilnik toplote na odjemnem oziroma prevzemnem mestu, ki meri dobavljeno toploto neposredno in na katerem se odčita količina predane oziroma prevzete toplote, ki je podlaga za obračunavanje dobavljene toplote;

16. merilno mesto je mesto v priključni postaji, kjer je nameščena merilna naprava. Izjemoma so lahko merilne naprave v obstoječih toplotnih postajah nameščene tudi v hišni postaji;

17. nadzor je kvalitativni nadzor pooblaščenih oseb distributerja toplote nad izvajanjem del na distribucijskem sistemu, toplotnih postajah in internih toplotnih napravah;

18. nesorazmerni stroški priključitve na distribucijski sistem pomenijo stroške gradnje distribucijskega voda do točke v sistemu, kjer je priključitev možna, ali stroške, ki so potrebni za ojačitev obstoječega sistema, ali kombinacijo obojega, pri čemer ni pričakovati, da bi v razumnem času prišlo do povečanja odjema iz sistema na novem distribucijskem vodu oziroma obstoječem distribucijskem sistemu v tolikšnem obsegu, ki bi omogočal normalno amortizacijo naložbe;

19. obračunska moč je zakupljena in nastavljena moč na toplotni postaji odjemalca, ki je lahko enaka ali manjša od priključne moči. Obračunska moč se potrdi z zapisnikom ob nastavitvi v toplotni postaji s strani pooblaščenih oseb distributerja toplote;

20. obračunsko obdobje je obdobje, za katerega se izvaja obračun stroškov za toploto in traja za vse odjemalce enkrat letno;

21. odčitavalno obdobje je obdobje, v katerem se izvaja odčitavanje merilnih naprav in je za vse odjemalce enkrat letno;

22. odjemalec je vsaka pravna ali fizična oseba, ki odjema toploto za lastno rabo in je lastnik nepremičnine, na katero ali za katero je nameščeno odjemno mesto. Odjemalec je lahko tudi skupina fizičnih ali pravnih oseb, ki so priključene na skupno odjemno mesto;

23. odjemno mesto je točka v toplotni postaji, v kateri se izvajajo meritve ali na drug način ugotavlja odjemalcu predane količine toplote;

24. ogrevalni medij je medij v distribucijskem sistemu, s katerim se prenaša toplota;

25. poslovni in ostali odjemalec je odjemalec, ki ni gospodinjiski ali industrijski odjemalec;

26. priključek je vod, ki povezuje distribucijski vod in odjemno mesto ali prevzemno mesto. Priključek se začne na priključnem mestu na distribucijskem vodu in konča s priključnim mestom uporabnika;

27. priključitev je izvedba fizične povezave priključka na obstoječi distribucijski sistem;

28. priključna moč je nazivna moč internih toplotnih naprav odjemalca, določena s projektno dokumentacijo strojnih instalacij in strojne opreme internih toplotnih naprav, v skladu s tem aktom in s tehničnimi zahtevami distributerja toplote o priključitvi stavb na distribucijski sistem;

29. priključna postaja je del toplotne postaje, kjer odjemalec prevzema pogodbeno količino toplote. Na eno priključno postajo je lahko priključenih več hišnih postaj;

30. priključno mesto na distribucijskem vodu je točka na distribucijskem vodu, kjer je oziroma bo priključen priključek uporabnika;

31. priključno mesto uporabnika je točka na koncu priključka neposredno za glavnim zapornim ventilom (v nadaljnjem besedilu: V1 in V2), kjer je oziroma bo priključena toplotna postaja uporabnika;

32. primerljivo obračunsko obdobje je obdobje, v katerem so bili pogoji odjema toplote podobni pogojem v obdobju, za katerega z meritvami ni bilo možno ugotoviti dejanske porabe;

33. proizvodni viri so naprave, ki pretvarjajo primarno energijo goriv v toploto;

34. razdelilnik stroškov dobavljene toplote je preglednica deležev celotnih stroškov za toploto, ki omogoča porazdelitev stroškov toplote, ki je bila dobavljena preko skupne merilne naprave v skupni priključni postaji za več odjemalcev (lastnikov posameznih delov stavbe) v obračunskem obdobju;

35. skupno odjemno mesto je točka v toplotni postaji, v kateri se izvajajo meritve ali drug način ugotavljanja predane količine toplote več odjemalcem oziroma stavbam;

36. soglasje za pridobitev gradbenega dovoljenja je soglasje, ki ga izdaja distributer toplote skladno z zakonom, ki ureja pogoje za graditev objektov;

37. soglasje za priključitev je soglasje za priključitev na distribucijski sistem, ki ga izdaja distributer toplote skladno z Energetskim zakonom (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo in 65/20, v nadaljnjem besedilu: EZ-1);

38. sprememba odjemalčevih toplotnih naprav je kate-rakoli sprememba na teh napravah, ki povzroči spremembe delovanja toplotnih naprav ali obračuna toplote;

39. tarifna skupina je skupina odjemalcev, za katere veljajo enake tarifne postavke toplote;

40. tehnične zahteve so zahteve distributerja toplote, ki so pretežno tehnične narave in jih je potrebno upoštevati pri načrtovanju, gradnji, vzdrževanju in drugih delih na distribucijskem sistemu, toplotnih postajah in internih toplotnih napravah.

Tehnične zahteve pripravi distributer toplote in jih javno objavi na spletni strani;

41. temperaturni primanjkljaj je vsota dnevnih razlik med temperaturo zraka v ogrevanem prostoru (20 °C) in povprečno dnevno zunanjo temperaturo zraka. Pri tem se upoštevajo le dnevi v času ogrevalne sezone, ko je bila povprečna dnevna zunanja temperatura zraka nižja ali enaka 12 °C, po podatkih organa, ki je zadolžen za izvajanje meteoroloških meritev;

42. toplota je izraz za energijo v obliki toplote ne glede na ogrevalni medij;

43. toplotna postaja je vezni člen med distribucijskim sistemom (vključno s priključkom) in internimi toplotnimi napravami odjemalca. Sestavljena je iz priključne in hišne postaje in s svojim delovanjem uravnava dobavo toplote v interne toplotne naprave;

44. varovalni pas distribucijskega sistema je območje širine 1,0 metra na vsako stran zunanega gabarita elementov distribucijskega sistema;

45. vod je naziv za cevovod, po katerem se prenaša ogrevalni medij;

46. zapisnik o nastavljeni obračunski moči je zapis, ki ga sestavi pooblaščen oseba distributerja toplote ob nastavitvi obračunske moči v toplotni postaji.

(2) Drugi izrazi, ki v tem aktu niso opredeljeni, imajo enak pomen, kot ga določa EZ-1.

II. DISTRIBUCIJSKI SISTEM

4. člen

(opredelitev distribucijskega sistema)

(1) Distribucijski sistem je sistem objektov, naprav, distribucijskih vodov in črpališč za prenos toplote po omrežju od prevzemnih mest iz proizvodnih virov do odjemnih mest v toplotnih postajah. Sestavni del distribucijskega sistema so tudi priključki, vključno z glavnima zapornima ventiloma V1 (dovodni vod) in V2 (povratni vod) na priključnem mestu uporabnika.

(2) Proizvodni vir Kotlovnica Stanovanjsko naselje Meža Dravograd na območju občine Dravograd, ki je v najemu in upravljanju distributerja toplote, kot distributerja z lastno proizvodnjo, ni del distribucijskega sistema.

(3) Sestavni del distribucijskega sistema so tudi stvarne in druge pravice na nepremičninah, potrebne za gradnjo, rekonstrukcijo, razvoj, obratovanje, nadzor in vzdrževanje objektov, naprav in omrežij.

(4) Distribucijski sistem toplote za geografsko območje Občine Dravograd se sestoji iz:

– vročevodnega omrežja daljinskega ogrevanja z ogrevalnim medijem vročo vodo, ki prevzema toploto iz proizvodnega vira in jo preko povezanega vročevodnega omrežja distribuira do glavnih toplotnih postaj. Nazivni tlak omrežja je 2 bar in nazivna temperatura 90 °C;

– toplovodnega omrežja daljinskega ogrevanja z ogrevalnim medijem toplo vodo, ki prevzema toploto v glavni toplotni postaji in jo preko toplovodnega omrežja distribuira do posameznega ali več odjemalcev. Nazivni tlak toplovodnega omrežja je 2 bar in nazivna temperatura 70 °C;

– črpališča, ki so objekti in naprave, ki omogočajo transport ogrevalnega medija po distribucijskem sistemu;

– glavne toplotne postaje (primarne postaje) pri kateri je ogrevalni medij distribucijskega sistema na primarni strani ločen s prenosnikom toplote od ogrevalnega medija na sekundarni strani;

– sistema za nadzor in upravljanje distribucijskega sistema. S tem sistemom distributer toplote upravlja in nadzoruje delovanje distribucijskega sistema.

5. člen

(razvoj distribucijskega sistema)

(1) Distributer toplote ima izključno pravico, da izdeluje oziroma potrjuje tehnične rešitve za nadaljnji razvoj distribucijskega sistema, skladno z odlokom lokalne skupnosti o izvajanju dejavnosti izbirne gospodarske javne službe distribucije toplote, na podlagi analize izvajanja distribucije toplote, značilnosti temperaturnih, pretočnih in tlačnih obratovalnih parametrov, dejanske zasedenosti distribucijskega sistema, zanesljivosti obratovanja, izdanih soglasij za priključitev, anket ter drugih podatkov.

(2) Pri načrtovanju vlaganj in investicij v distribucijski sistem in pri izdajanju soglasij za priključitev mora distributer toplote ekonomsko-tehnično optimizirati proces načrtovanja naložb ob upoštevanju energetske učinkovitosti, stroškov kapitala, stroškov vzdrževanja in stroškov obratovanja.

6. člen

(spremembe na distribucijskem sistemu)

Distributer toplote ima zaradi zagotovitve varnega, zanesljivega in učinkovitega delovanja distribucijskega sistema pravico in dolžnost predlagati potrebne spremembe na distribucijskem sistemu, toplotnih postajah in internih toplotnih napravah ter podati tehnične zahteve, katere se morajo upoštevati pri načrtovanju, gradnji, obratovanju in vzdrževanju distribucijskega sistema in naprav odjemalca.

7. člen

(pogoji za graditev, obratovanje in vzdrževanje distribucijskega sistema)

Pri načrtovanju, graditvi, preskušanju, obratovanju, začetku in prenehanju obratovanja, vzdrževanju, obnavljanju ter drugih delih na distribucijskem sistemu in toplotnih postajah se mora upoštevati določbe predpisov, ki urejajo graditev, obratovanje in vzdrževanje distribucijskega sistema in toplotnih postaj. Pri tem se mora zaradi poenotenja opreme, dimenzij cevi ter zapornih elementov, materialov, načinov izvedbe, geodetskih posnetkov, drugih elementov distribucijskega sistema in toplotnih postaj upoštevati tudi tehnične zahteve distributerja toplote.

8. člen

(naprave distributerja toplote)

(1) Naprave distributerja toplote so:

1. distribucijski vodi do priključnega mesta priključka;
2. priključki;
3. objekti in naprave za nadzor in upravljanje distribucijskega sistema;
4. črpališča;
5. glavna toplotna postaje na distribucijskem sistemu;
6. merilne naprave.

(2) Če distributer toplote ni lastnik dela naprav iz prejšnje odstavka, ima z lastnikom sklenjeno pogodbo, na podlagi katere mu je omogočeno, da učinkovito opravlja svoje naloge po EZ-1 in tem aktu.

9. člen

(toplotne naprave odjemalca toplote)

(1) Naprave v lasti odjemalca toplote so:

- toplotna postaja;
- interne toplotne naprave;
- interni merilniki in delilniki toplotne energije namenjeni interni razdelitvi stroškov ogrevanja v primeru skupnih odjemnih mest.

(2) Stroški gradnje in vzdrževanja naprav v lasti odjemalca so obveznost odjemalca.

10. člen

(obvezen nadzor nad projekti in gradnjo ter montažo distribucijskega sistema, toplotnih postaj in internih toplotnih naprav odjemalca)

(1) Za zagotavljanje varnega, zanesljivega in učinkovitega obratovanja distribucijskega sistema ima distributer toplote naslednje obveznosti nadzora nad projekti in gradnjo ter montažo distribucijskega sistema, toplotnih postaj in internih toplotnih naprav:

1. izvajanje nadzora nad projektno dokumentacijo v okviru izdajanje pogojev in soglasij za priključitev na distribucijski sistem;
2. potrjevanje skladnosti gradnje s projekti za izvedbo in nadzor vnosa sprememb med gradnjo v projekt za izvedbo;
3. potrjevanje, da so dograjeni, ali spremenjeni distribucijski vodi, priključki in toplotne postaje, ki jih je izvedel investitor geodetsko posneti in posnetek oddan distributerju toplote;
4. usklajevanje rokov fizične priključitve novih distribucijskih vodov in priključkov na obstoječ distribucijski sistem;

5. usklajevanje rokov polnitve distribucijskih vodov, priključkov in toplotnih postaj z ogrevnim medijem;

6. usklajevanje rokov začetka odjema toplote;

7. skrb, da so projekti izvedenih del, oziroma dopolnjeni projekti za izvedbo dostavljeni v arhiv distributerja toplote;

8. potrjevanje, da so pred vključitvijo v distribucijski sistem distribucijski vodi, priključki in toplotne postaje zgrajeni tako, da je zagotovljeno varno in zanesljivo obratovanje distribucijskega sistema;

9. nadzor nad posegi tretjih oseb v varovalni pas distribucijskega sistema, da se le ti izvajajo skladno z izdanimi pogoji in soglasji distributerja toplote.

(2) Med gradnjo morajo biti distribucijski vodi, priključki in toplotne postaje geodetsko posneti in po končani gradnji posnetek posredovan distributerju toplote v obliki, skladni z določbami pravilnika, ki ureja vsebino in način vodenja zbirke podatkov o dejanski rabi prostora ter tehničnimi zahtevami distributerja toplote glede vodenja zbirnega katastra energetske infrastrukture.

11. člen

(obveznosti odjemalca za obratovanje njegovih toplotnih naprav)

(1) Odjemalec ima za varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje njegovih toplotnih naprav naslednje obveznosti:

1. s skrbnostjo dobrega gospodarja skrbeti za normalno obratovanje in redno vzdrževanje svojih toplotnih naprav tako, da je zagotovljeno zanesljivo, varno in energetsko učinkovito obratovanje distribucijskega sistema;

2. s skrbnostjo dobrega gospodarja skrbeti, da so njegove naprave in napeljave izvedene, uporabljene in vzdrževane na način, da niso možne motnje na drugih napravah in napeljavah v distribucijskem sistem in da pretoki na odjemnem mestu in povratna temperatura iz njegovih naprav ne presega vrednosti določenih v projektni dokumentaciji toplotne postaje in internih toplotnih naprav;

3. ne spreminjati mejnih vrednosti nastavitve moči, pretoka in temperature v toplotni postaji;

4. brez pisnega soglasja distributerja toplote ne spreminjati svojih toplotnih naprav;

5. skrbeti, da je toplotna postaja v zaklenjenem prostoru in dostopna delavcem in pooblaščenim predstavnikom distributerja toplote;

6. skrbeti, da je v prostoru toplotne postaje obratovalna dokumentacija s shemami naprav in napeljav;

7. vzdrževati prostore in pomožne naprave ter dostope do prostorov, kjer je toplotna postaja tako, da so distributerju toplote zagotovljene delovne razmere, ki veljajo za delovne prostore;

8. sproti obveščati distributerja toplote o motnjah pri dobavi toplote, ugotovljenih na odjemnem mestu;

9. obvestiti distributerja toplote o zaznavi okvare merilne naprave;

10. z obratovanjem svojih toplotnih naprav ne motiti drugih odjemalcev ali distributerja toplote;

11. v toplotni postaji omogočiti distributerju toplote priključitev naprav za daljinski prenos podatkov obratovalnih stanj in drugih naprav za upravljanje toplotne postaje;

12. omogočati distributerju toplote izvajanje nujnih vzdrževalnih del na priključku zaradi zagotavljanja nemotenega obratovanja distribucijskega sistema.

(2) Odjemalec odgovarja za škodo distributerja toplote, ki je nastala zaradi posegov odjemalca na njegovih toplotnih napravah.

(3) Distributer toplote s priključitvijo objektov, naprav in napeljav odjemalcev na distribucijski sistem ne prevzema odgovornosti za tehnično brezhibno in varno obratovanje in delovanje teh objektov, naprav in napeljav.

(4) Odjemalec je dolžan zagotavljati in kriti stroške električne energije za delovanje toplotne postaje, merilnih naprav in naprav za daljinski prenos podatkov.

(5) Odjemalec je dolžan zagotavljati in kriti stroške vode iz vodovodnega omrežja za polnjenje internih toplotnih naprav.

12. člen

(evidenca infrastrukture za distribucijo toplote)

Distributer toplote vodi kataster infrastrukture za distribucijo toplote, v katerem so podatki o tehničnih značilnostih in lokaciji infrastrukture za distribucijo toplote.

II. TEHNIČNI IN DRUGI POGOJI ZA VARNO OBRATOVANJE DISTRIBUCIJSKEGA SISTEMA Z NAMENOM ZANESLJIVE IN KAKOVOSTNE OSKRBE S TOPLOTO

1. Zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja distribucijskega sistema

13. člen

(obveznosti distributerja)

(1) Distributer toplote mora zagotavljati varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje distribucijskega sistema in skrbeti za uravnotežene obratovalne razmere z naslednjimi aktivnostmi:

1. načrtovanjem in zagotavljanjem zadostnih kapacitet proizvodnih virov za zanesljivo oskrbo distribucijskega sistema s toploto in energenti tako, da lahko zadosti potrebam odjemalcev toplote pri projektni zunanji temperaturi;

2. načrtovanjem razvoja in gradnjo distribucijskega sistema za zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti distribucijskega sistema, ki omogoča razumne zahteve za priključitev in dostop odjemalcev do distribucijskega sistema;

3. načrtovanjem obratovanja distribucijskega sistema;

4. izvajanjem rednih tekočih in investicijskih ter izrednih vzdrževalnih del;

5. izvajanjem systemske kontrole z namenom odkrivanja poškodb in načrtovanja izvajanja rednih vzdrževalnih del in posodobitev distribucijskega sistema;

6. izvajanjem nadzora nad obratovanjem distribucijskega sistema;

7. zaščito distribucijskega sistema pred mehanskimi, električnimi in kemičnimi vplivi iz okolice;

8. varovanjem distribucijskega sistema z izvajanjem nadzora nad aktivnostmi tretjih oseb v njegovem varovalnem pasu;

9. izvajanjem nadzora nad učinkovitostjo obratovanja toplotnih postaj in internih toplotnih naprav in o načinih za izboljšanje stanja obratovanja njihovih naprav obveščati odjemalce;

10. izvajanjem meritev prevzetih in dobavljenih količin toplote;

11. zagotavljanje predpisanih meroslovnih zahtev za merilne naprave na odjemnih mestih, skladno z zakonom, ki ureja meroslovje.

(2) Aktivnosti za zagotovitev varnega, zanesljivega in učinkovitega obratovanja distribucijskega sistema mora distributer toplote izvajati skladno z internimi operativnimi tehnološkimi navodili. Izvedbo del lahko distributer toplote prepusti ustrezno usposobljenemu izvajalcu.

(3) Distributer toplote je dolžan za posege na svojih napravah na nepremičninah oziroma premočninah, ki so v lasti odjemalca, le-temu povrniti s posegom povzročeno škodo, v skladu s splošnimi pravili odškodninske odgovornosti, v kolikor vzpostavitev v prvotno stanje s posegom prizadete premočnine ali nepremičnine ni mogoča.

14. člen

(obveznost odjemalca pri zagotavljanju dostopa)

(1) Odjemalec je dolžan zagotoviti distributerju toplote neoviran dostop do naprav in napeljav, ki so v upravljanju distributerja toplote, kot tudi do toplotne postaje in internih toplotnih

naprav, po predhodni najavi in na način, ki distributerju toplote omogoča uresničevanje naslednjih pravic in dolžnosti:

1. odčitavanje, kontrola, vzdrževanje in menjava merilnih naprav;
2. izvajanje nadzora in vzdrževalnih del na napravah, ki so v lasti ali v upravljanju distributerja toplote;
3. izvajanje nadzora nad delovanjem in stanjem priključka in toplotne postaje;
4. izvedba nujnega popravila v primeru puščanja priključka;
5. izvajanje nadzora, upravljanja in vzdrževanja glavnih zapornih ventilov V1 in V2;
6. izvedba odklopa toplotne postaje zaradi neporavnanih obveznosti do distributerja toplote skladno s 308. členom EZ-1;
7. pregled internih toplotnih naprav odjemalca, ki nastopajo kot obračunski element med odjemalcem in distributerjem toplote, v kolikor distributer toplote na podlagi tehničnih parametrov odjema toplote utemeljeno sumi o spremembi odjemalčeve obračunske moči.

(2) Odjemalec mora zagotoviti distributerju toplote prost dostop na zemljišče, do delov stavbe in naprav, na katerih se izvajajo dela, oziroma v prostore, v katerih so nameščene toplotne naprave, ki niso v lasti distributerja toplote, ter mu omogočiti izvajanje vseh potrebnih del, kadar je to potrebno v skladu pristojnostmi distributerja toplote, določenih v EZ-1 in v tem aktu.

(3) Odjemalec, ki zaradi motenj na distribucijskem sistemu, višje sile in drugih okoliščin ne more izvrševati pravic dostopa do distribucijskega sistema, je ob nastopu takih razmer dolžan o tem takoj obvestiti distributerja.

15. člen

(uravnotežene obratovalne razmere)

(1) Distributer toplote mora skrbeti za uravnotežene obratovalne razmere v distribucijskem sistemu.

(2) V okviru tehničnih možnosti je distributer toplote dolžan vzdrževati takšne temperaturne in pretočno-tlačne razmere v distribucijskem sistemu, da zagotovi varno in zanesljivo obratovanje ter zadostne količine toplote vsem odjemalcem.

(3) Za potrebe vodenja distribucijskega omrežja in obračuna storitev ter ugotavljanja količin prevzete toplote v distribucijski sistem in predane iz njega, morajo biti na vseh prevzemnih in odjemnih mestih nameščene zakonsko ustrezne merilne naprave.

16. člen

(sistemska kontrola)

Distributer toplote izvaja sistemsko kontrolo distribucijskega sistema z namenom odkrivanja poškodb in načrtovanja izvajanja rednih vzdrževalnih del in posodobitev distribucijskega sistema v naslednjih časovnih razporedih:

- pregled vročevodnih jaškov: enkrat letno;
- pregled zaporne armature: enkrat letno;
- pregled distribucijskega sistema: enkrat letno;
- pregled merilnih naprav: skladno z zakonodajo, ki ureja področje meroslovja;
- daljinska kontrola obratovalnih parametrov distribucijskega sistema: večkrat dnevno.

2. Varovanje distribucijskega sistema

17. člen

(soglasje distributerja za posege v prostor v varovalnem pasu distribucijskega sistema)

(1) V varovalnem pasu ima distributer toplote pravico nadzorovati dejavnosti in posege ter pravico dostopa do distribucijskega sistema.

(2) Za zagotovitev varnosti distribucijskega sistema ter varnosti objektov, naprav in premoženja ter zdravja in življenja ljudi in živali v območju distribucijskega sistema, izdaja distri-

buter toplote smernice in mnenja na prostorske akte, skladno s predpisi o prostorskem načrtovanju, projektne pogoje k nameranim posegom tretjih oseb v varovalni pas pred začetkom izdelave projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja in soglasja k projektnim rešitvam, skladno s predpisi, ki urejajo graditev objektov, za posege, ki se nanašajo ali imajo vpliv na distribucijski sistem.

(3) Pri pripravi smernic in projektnih pogojev distributer toplote določi tudi morebitne posebne varnostne ukrepe v varovalnem pasu distribucijskega sistema.

(4) Distributer toplote odloči o zahtevi za izdajo soglasja za nameravane posege v območje varovalnega pasu na podlagi predložene projektne dokumentacije, upoštevajoč določbe tehničnih predpisov in varnega ter zanesljivega obratovanja in vzdrževanja distribucijskega sistema.

(5) Za posege tretjih oseb v varovalni pas, za katere po zakonodaji ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja, distributer toplote na podlagi vloge investitorja in na podlagi predloženih izvedbenih rešitev, usklajenih z veljavnimi predpisi in izdanimi pogoji s strani distributerja toplote, izda soglasje za izvedbo nameranih del.

18. člen

(posegi v varovalni pas distribucijskega sistema brez soglasja distributerja)

Če tretja oseba ni pridobila soglasja za poseg v varovalni pas skladno s prejšnjim členom, distributer toplote nemudoma zahteva prepoved izvajanja del v varovalnem pasu in obvesti pristojne državne organe.

3. Kakovost ogrewnega medija

19. člen

(kakovost ogrewnega medija)

(1) Distributer toplote mora zagotavljati napajanje distribucijskega sistema le z ustrezno kemično pripravljeno vodo. Kakovost ogrewnega medija se ugotavlja na prevzemnem mestu proizvajalca toplote. Prevzeta toplota je ustrezne kakovosti, če izmerjeni parametri na prevzemnem mestu ustrezajo parametrom določenim v naslednjem odstavku in kot so podrobneje opredeljeni v pogodbi o prevzemu toplote.

(2) Kemične in fizikalne lastnosti ogrewnega medija, ki vstopa v distribucijski sistem, morajo ustrezati vsaj naslednjim vrednostim:

1. Ogrevni medij v vročevodnem sistemu:
 - prevodnost pri 25 °C: < 30 μS/cm;
 - prevodnost po kationskem filtru pri 25 °C: < 10 μS/cm;
 - pH pri 25 °C: 9,5–10;
 - kisik: < 0,02 mg/l;
 - klorid (Cl): < 1,0 mg/l;
 - skupno železo (Fe): < 0,05 mg/l.

(3) Distributer toplote lahko sprejme v distribucijski sistem le ogrevni medij z lastnostmi, ki ustrezajo območju vrednosti navedenim v prejšnjem odstavku.

4. Nadzor nad obratovanjem distribucijskega sistema

20. člen

(obveznost nadzora distribucijskega sistema s strani distributerja toplote)

(1) Distributer toplote mora organizirati nadzor nad delovanjem in obratovanjem distribucijskega sistema, redno pregledovati varovalne pasove in skrbeti za uravnotežene obratovalne razmere.

(2) Nadzor nad delovanjem in obratovanjem distribucijskega sistema se izvaja z vizualnim nadzorom in s pomočjo procesne, merilne, registracijske, telemetrijske in programske opreme. Potrebno je zagotoviti:

1. nadzor nad prevzemom toplote v distribucijski sistem;
2. distribucijo toplote ter vodenje distribucijskega sistema;

3. nadzor nad delovanjem in vodenjem distribucijskega sistema, napovedovanje odjema toplote in alociranje prevzetih količin toplote;

4. nadzor nad delovanjem ključnih objektov na distribucijskem sistemu;

5. nadzor nad predajo in izvajanje meritev odjema toplote odjemalcem na odjemnih mestih;

6. ugotavljanje in javljanje motenj na distribucijskem sistemu in neuravnoveženih obratovalnih razmer;

7. simuliranje in napovedovanje pretočno-tlačnih razmer v distribucijskem omrežju.

(3) Izvajanje nadzora nad delovanjem in obratovanjem distribucijskega sistema mora distributer toplote izvajati skladno z internimi operativnimi tehnološkimi navodili.

21. člen

(služba stalne pripravljenosti)

Za zagotavljanje varnega, zanesljivega in učinkovitega obratovanja distribucijskega sistema distributer toplote organizira službo stalne pripravljenosti, ki izvaja 24-urni nadzor nad delovanjem distribucijskega sistema in je sposobna izvesti nujne ukrepe za odpravo oziroma omilitve poškodb oziroma motenj na distribucijskem sistemu in organizacijo potrebnih popravil za vzpostavitev uravnoveženega delovanja v najkrajšem možnem času.

22. člen

(nadzor nad priključkom in toplotno postajo)

(1) Distributer toplote ima pravico in dolžnost izvajanja nadzora nad delovanjem priključka in toplotne postaje zaradi zagotavljanja varnega, zanesljivega in učinkovitega obratovanja celotnega sistema daljinskega ogrevanja. Nadzor vključuje kontrolo stanja priključka, ventilov V1, V2 in elementov toplotne postaje ter kontrolo vstopnih in izstopnih parametrov na odjemnem mestu.

(2) Zaradi varnosti izvajanja del in zagotavljanja nemotnega obratovanja distribucijskega sistema, ima samo distributer toplote pravico nadzora, upravljanja in vzdrževanja glavnih zapornih ventilov V1 in V2. Stroške prve vgradnje ventilov V1 in V2 krije odjemalec, stroške njunega vzdrževanja in zamenjave pa krije distributer toplote.

(3) V primeru večjih netesnosti ali poškodb za glavnimi zapornimi ventili V1 in V2 oziroma na primarni strani toplotne postaje lahko ventile zapre tudi pooblaščen vzdrževalec oskrbovane stavbe ali pa intervencijske službe – gasilci.

(4) V primeru začasne ali dolgotrajne prekinitve dobave toplote distributer toplote izvede ločitev toplotne postaje in internih toplotnih naprav od distribucijskega sistema z zaprtjem in pečatenjem glavnih zapornih ventilov V1 in V2 in z vzpostavitvijo kontroliranega minimalnega obtoka ogrevnega medija preko kratke vezi za preprečitev nastanka škode na distribucijskem sistemu.

5. Zagotavljanje zanesljive oskrbe

23. člen

(zagotavljanje zanesljive oskrbe)

Distributer toplote je dolžan zagotavljati zanesljivo oskrbo s toploto in dela na distribucijskem sistemu in prekinitve distribucije toplote izvajati skladno z določbami EZ-1 in tega akta.

6. Vzdrževanje distribucijskega sistema

24. člen

(obveznost distributerja za vzdrževanje distribucijskega sistema)

(1) Distributer toplote vzdržuje distribucijski sistem, ki ga upravlja tako, da posebno skrbnost namenja varnosti, zanesljivosti in učinkovitosti delovanja distribucijskega sistema

tako, da izvaja redna vzdrževalna dela, ki obsegajo tekoča in investicijska vzdrževalna dela ter izredna (nepredvidena) vzdrževalna dela.

(2) Distributer toplote pripravi letni načrt rednih vzdrževalnih del.

(3) Distributer toplote je dolžan redno vzdrževati objekte in naprave distribucijskega sistema, ki so v njegovem upravljanju tako, da je ves čas ohranjena njegova funkcionalna in obratovalna usposobljenost in varnost delovanja v času dobe koristnosti distribucijskega sistema (redno tekoče vzdrževanje). Načrt rednih tekočih vzdrževalnih del zajema popravila na osnovnih sredstvih, ki ne pomenijo povečanja življenjske dobe, vrednosti ali zmogljivosti osnovnih sredstev, ampak le ohranjajo zmogljivosti v predvideni dobi koristnosti.

(4) Distributer toplote je dolžan izvesti posodobitve distribucijskega sistema, ki je v njegovem upravljanju, s tem, da ga občasno obnovi, zamenja iztrošene sestavne dele oziroma spremeni njegovo konstrukcijo in s tem podaljša dobo obratovanja oziroma izboljša značilnosti obratovanja distribucijskega sistema (redno investicijsko vzdrževanje). Načrt rednih investicijskih vzdrževalnih del zajema zamenjavo ali preureditve oziroma obnovo obstoječih osnovnih sredstev, ki pomenijo povečano zmogljivost ali podaljšanje predvidene dobe koristnosti distribucijskega sistema.

25. člen

(pravice in obveznosti pri rednih vzdrževalnih delih na distribucijskem sistemu)

(1) Distributer toplote sme začasno odklopiti odjemalca zaradi rednega vzdrževanja, pregledov ali remontov, preizkusov ali kontrolnih meritev ter razširitve distribucijskega sistema.

(2) Redna dela je distributer toplote dolžan opraviti v času, ki je nujno potreben, da se delo opravi in izbrati čas, ki čim manj prizadene odjemalce.

(3) Za začasno omejitev ali prekinitve distribucije toplote, ki je posledica izvedbe rednih del, distributer toplote ni odškodninsko odgovoren. Redna dela se ne smejo izvajati v času, ko je pričakovati večjo porabo toplote.

26. člen

(pravice in obveznosti pri izrednih nepredvidenih delih na distribucijskem sistemu)

(1) V primeru motenj ali okvar na distribucijskem sistemu, vključno s priključkom do glavnih zapornih ventilov V1 in V2, ki nastanejo kot posledica višje sile ali delovanja tretje osebe, mora distributer toplote v najkrajšem možnem času izvesti izredna nepredvidena dela za zagotovitev nemotnega ter zanesljivega delovanja distribucijskega sistema oziroma organizirati potrebna popravila za vzpostavitev uravnoveženega delovanja.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka lahko distributer toplote, če je to nujno potrebno zaradi varnosti, zaradi čimprejšnje vzpostavitve nemotnega delovanja ali zaradi drugih upravičenih razlogov, začasno omeji ali prekine distribucijo toplote.

(3) Zaradi izrednih del z namenom zagotovitve nemotnega in zanesljivega delovanja distribucijskega sistema, distributer toplote odjemalcem ne odgovarja za morebitno nastalo škodo zaradi omejene ali prekinjene distribucije toplote.

(4) Tretja oseba, ki povzroči motnje ali okvare na distribucijskem sistemu, nosi vse stroške potrebnih izrednih nepredvidenih del ter odgovarja za morebitno nastalo škodo po splošnih pravih obligacijskega prava.

27. člen

(dela na distribucijskem sistemu na podlagi zahtev tretjih oseb)

(1) Če je distributer toplote pozvan, da izvede na distribucijskem sistemu določena dela za potrebe tretjih oseb izven rokov, ki so določeni v izdanem soglasju, izvede ta dela na stroške naročnika del po predhodni presoji upravičenosti zah-

tevanih del in vpliva predvidenih del na zanesljivost delovanja distribucijskega sistema oziroma na odjemalce.

(2) Distributer toplote prične z deli na zahtevo tretje osebe potem, ko mu je ta predložila usklajen dogovor z vsemi prizadetimi odjemalci.

(3) V kolikor so posledice del, zaradi potreb tretjih oseb, motnje v delovanju dela ali celotnega distribucijskega sistema, nosi stroške odprave motenj in morebitno škodo odjemalcev, naročnik teh del. Izvedbo del lahko distributer toplote prepusti tudi tretji osebi, če ta oseba dokaže, da ima za izvedbo teh del izbranega usposobljenega izvajalca. Dela se morajo izvajati v skladu s tehničnimi zahtevami in navodili distributerja toplote.

28. člen

(objavljanje informacij o vzdrževalnih delih)

(1) Distributer toplote je dolžan o predvidenem odklopu zaradi rednih vzdrževalnih del v pisni obliki pravočasno obvestiti odjemalce, v primeru večjega števila odjemalcev in v primeru, da osebno obveščanje ni stroškovno učinkovito, pa v sredstvih javnega obveščanja in na spletni strani distributerja vsaj 48 ur pred odklopom. Če ima stavba upravnika, se za drug osebni način obveščanja šteje tudi obvestilo upravniku stavbe.

(2) Distributer toplote je dolžan o nepredvideni prekinitvi distribucije toplote zaradi izrednih vzdrževalnih del v najkrajšem možnem času obvestiti prizadete odjemalce toplote v sredstvih javnega obveščanja in na spletni strani distributerja z navedbo predvidenega časa za odpravo nastalih motenj. Če ima stavba upravnika distributer toplote obvesti tudi upravnika stavbe.

(3) Obvestilo iz prvega in prejšnjega odstavka mora vsebovati:

- del sistema, ki je v delu;
- začetek in predvideno končanje del;
- načrt omejitev ali začasnih odklopov;
- seznam odjemnih mest, ki bodo prizadeta.

29. člen

(obveznost odjemalca za vzdrževanje njegovih toplotnih naprav)

(1) Odjemalec je dolžan vzdrževati toplotne naprave, ki so v njegovi lasti.

(2) Odjemalec mora s skrbnostjo dobrega gospodarja skrbeti, da so njegove naprave in napeljave izvedene, uporabljene in vzdrževane na način, da niso možne motnje na drugih napravah in napeljavah v distribucijskem sistemu in da pretoki na odjemnem mestu in povratna temperatura iz njegovih naprav ne presega vrednosti določenih v projektni dokumentaciji toplotne postaje in internih toplotnih naprav.

(3) Vzdrževalna dela v toplotni postaji sme izvajati samo izvajalec, katerega usposobljenost je predhodno potrjena s strani distributerja toplote. Enake zahteve glede izvajalca veljajo za vzdrževalna dela na priključku, pri čemer se ta smejo izvajati le pod nadzorom pooblaščenega osebe distributerja toplote.

30. člen

(razdelitev stroškov obratovanja in vzdrževanja toplotnih naprav odjemalca)

Če distributer toplote ugotovi, da delovanje toplotnih naprav odjemalca ni varno, zanesljivo, ali učinkovito, pozove odjemalca, da na svoje stroške izvede potrebne ukrepe na toplotni postaji ali na internih toplotnih napravah. Če odjemalec v roku, ki ga določi distributer toplote, ukrepov ne izvede in bi lahko tako obratovanje povzročalo splošno nevarnost, nevarnost za življenje in premoženje, ali škodo distributerju toplote, lahko distributer toplote odjemalca odklopi do izvedbe ukrepov.

7. Obratovanje distribucijskega sistema v primeru motenj, ogroženosti distribucijskega sistema in višje sile

31. člen

(motnje na distribucijskem sistemu)

(1) Motnja na distribucijskem sistemu je vsak nenačrtovani dogodek ali okoliščina, zaradi katere je moteno uravnoteženo obratovanje celotnega distribucijskega sistema ali njegovega dela in prekinjena ali motena distribucija toplote.

(2) Motnje nastopijo tudi v primerih izpadov proizvodnega vira v takšnem obsegu, da ni mogoče zagotoviti nemotene distribucije toplote v predvidenem obsegu.

(3) V primeru motenj distribucijskega sistema ima distributer toplote pravico in dolžnost, da takoj izvede možne tehnične ukrepe, s katerimi prepreči širjenje motenj ter vzpostavi nemoteno distribucijo toplote.

32. člen

(višja sila)

(1) Kot višjo silo se obravnava vsak dogodek ali okoliščina, ki je izven nadzora distributerja toplote in je ni bilo mogoče pričakovati, se ji izogniti oziroma jo odvrniti (npr. povodnji in poplave, zemeljski plazovi, potresi, ukrepi državnih organov in izpad električnega omrežja na območju proizvodnega vira ali črpališča ali odjemalca).

(2) Če distributer toplote delno ali v celoti ne izpolni pogodbenih obveznosti zaradi nastopa višje sile, je za čas njenega trajanja prost kakršnekoli odgovornosti do odjemalcev.

(3) Če višja sila distributerju toplote delno ali v celoti preprečuje izpolnjevanje pogodbenih obveznosti več kot 30 dni, se morata distributer toplote in odjemalec pisno dogovoriti o nadaljnjem izvrševanju pogodbe.

(4) V primeru omejitve ali prekinitve distribucije toplote zaradi delovanja višje sile distributer toplote ni odškodninsko odgovoren uporabnikom in odjemalcem ter tretjim osebam.

33. člen

(obveščanje v primeru motenj na distribucijskem sistemu)

(1) Distributer toplote je dolžan o nastanku višje sile ali motenj na distribucijskem sistemu v najkrajšem možnem času ustrezno obvestiti prizadete odjemalce v sredstvih javnega obveščanja in na spletni strani distributerja z navedbo predvidenega časa za odpravo nastalih motenj. Če ima stavba upravnika, distributer toplote obvesti tudi upravnika stavbe.

(2) Obvestilo na spletni strani distributerja toplote mora vsebovati:

- navedbo dela distribucijskega sistema, na katerem so motnje distribucije toplote;
- seznam stavb, katerim bo prekinjena ali motena distribucija toplote, če je to možno.

IV. POGOJI IN NAČIN IZVAJANJA PRIKLJUČITEV NA DISTRIBUCIJSKI SISTEM

1. Priključitve na distribucijski sistem

34. člen

(postopek priključitve na distribucijski sistem)

(1) Energetski objekti, naprave, napeljave in vodi distribucijskega sistema in toplotne postaje, ki se priključujejo na obstoječ distribucijski sistem, morajo izpolnjevati predpisane tehnične normative in druge pogoje za zagotavljanje varnega, zanesljivega in učinkovitega obratovanja distribucijskega sistema. Potrebne minimalne pogoje, katere mora upoštevati projektna rešitev in katera je osnova za pridobitev soglasja s strani distributerja toplote, poda na zahtevo investitorja distributer toplote.

(2) Energetski objekti, naprave, napeljave in vodi distribucijskega sistema in toplotne postaje, ki se priključujejo na

obstoječ distribucijski sistem, morajo biti zgrajeni po enakih ali primerljivih tehničnih normativih, kot del distribucijskega sistema na katerega se priključujejo.

(3) Neposredno (fizično) priključitev na distribucijski sistem izvede distributer toplote ali drug izvajalec pod nadzorom distributerja toplote. Stroške izvedbe priključitve na distribucijski sistem nosi odjemalec.

(4) Polnitev distribucijskega sistema in toplotnih postaj, kot tudi internih instalacij ogrevanja pri direktnih hišnih postajah, z ogrevnim medijem lahko izvede le distributer toplote. Stroške prve polnitve in ostale z izvedbo prve priključitve povezane stroške prilagoditve obratovanja distribucijskega sistema krije distributer toplote. Če se prva priključitev zaradi razlogov na strani odjemalca izvaja izven rokov, ki so določeni v izdanem soglasju za priključitev, izvede distributer toplote ta dela na stroške odjemalca po predhodni presoji upravičenosti zahtevanih del in vpliva predvidenih del na zanesljivost delovanja distribucijskega sistema oziroma na odjemalce.

(5) Stroške naslednjih polnitev in prilagoditev obratovanja distribucijskega sistema, ki nastanejo zaradi odjemalčevih dejanj, krije odjemalec.

35. člen

(listine, ki jih je treba predložiti pred polnitvijo)

(1) Investitor oziroma odjemalec mora pred polnitvijo vsakega novega ali spremenjenega distribucijskega voda, priključka ali toplotne postaje distributerju toplote predložiti naslednje dokumente:

- dokazila o usposobljenosti izvajalca, ki je izvedel distribucijski vod, priključek ali toplotno postajo;
- izjavo, da so naprave zgrajene v skladu s projektno dokumentacijo, veljavnimi predpisi, pravili stroke, tehničnimi zahtevami distributerja toplote, soglasjem h gradnji in soglasjem k priključitvi na distribucijski sistem;
- geodetski posnetek distribucijskega voda, priključka in toplotne postaje.

(2) Investitor oziroma odjemalec mora po pridobitvi uporabnega dovoljenja za distribucijski vod, priključek in toplotno postajo, za katere je bilo izdano gradbeno dovoljenje, uporabno dovoljenje predložiti distributerju toplote.

(3) Z ogrevnim medijem napolnjeni in obratovalno usposobljeni distribucijski vod, priključek in toplotna postaja odjemalcu ne dovoljujejo tudi odjema toplote. Odjem je dovoljen šele po sklenitvi pogodbe o dobavi toplote.

36. člen

(nadzor nad uporabo ogrevnega medija)

Ogrevnega medija iz distribucijskega sistema ni dovoljeno uporabljati za polnjenje internih toplotnih naprav ali v druge namene brez predhodnega dovoljenja distributerja toplote. Vsaka uporaba ogrevnega medija iz distribucijskega sistema mora potekati pod nadzorom distributerja toplote.

37. člen

(priključitev na distribucijski sistem)

(1) Fizična priključitev novega distribucijskega voda ali priključka na obstoječ distribucijski sistem je praviloma možna le izven ogrevalne sezone, to je običajno med 15. majem in 15. septembrom.

(2) Izjemoma je možna priključitev tudi med ogrevalno sezono, če so izpolnjeni pogoji, kar predhodno preveri distributer toplote glede na vpliv predvidenih del na zanesljivost delovanja distribucijskega sistema oziroma na odjemalce. Vse stroške, ki nastanejo zaradi nove priključitve v času med ogrevalno sezono (npr. zaustavitev obratovanja vročevodnega omrežja, izguba systemske vode, ne dobava toplote obstoječim odjemalcem, morebitni povišani stroški proizvodnje toplote zaradi vklopa vršnega proizvodnega vira toplote) in temeljijo na veljavnem ceniku storitev distributerja toplote in metodologiji izračuna po-

višanih obratovalnih stroškov zaradi priključitve odjemalca na distribucijski sistem v ogrevalni sezoni, nosi bodoči odjemalec oziroma investitor novega voda.

2. Pogoji in postopek izdajanja soglasij za priključitev

38. člen

(pogoji za priključitev)

(1) Priključitev odjemalčevih toplotnih naprav na distribucijski sistem je potrebno izvesti skladno s predpisi, ki urejajo prostorsko načrtovanje, predpisi, ki urejajo graditev objektov, EZ-1, določbami tega akta in drugimi veljavnimi predpisi.

(2) Soglasja, pogoji in mnenja so pisni dokumenti, ki jih izdaja distributer toplote skladno s predpisi in pravili stroke za priključitev odjemalčevih naprav na distribucijski sistem ali za spremembe že priključenih odjemalčevih naprav.

(3) Distributer toplote mora odločiti o izdaji ali zavrnitvi soglasja v rokih, ki jih določa zakon, ki ureja splošni upravni postopek.

39. člen

(soglasje za pridobitev gradbenega dovoljenja)

(1) Distributer toplote izda soglasje za pridobitev gradbenega dovoljenja za stavbo in posamezni del stavbe, za katere je po predpisih, ki urejajo graditev objektov, potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje.

(2) Pisni vlogi za izdajo soglasja za pridobitev gradbenega dovoljenja je potrebno priložiti projektno dokumentacijo stavbe v fazi idejne zasnove. Idejna zasnova mora biti izdelana skladno s predpisi, ki urejajo projektno in tehnično dokumentacijo za gradnjo objektov in mora vsebovati shemo poteka priključka od priključnega mesta na distribucijskem vodu do stavbe, dimenzijo priključka, potrebno toplotno moč stavbe za različne vrste oskrbe s toploto (npr. ogrevanje, klimatizacija, topla sanitarna voda, hlajenje, tehnologija) in lokacijo toplotne postaje. S soglasjem za pridobitev gradbenega dovoljenja se na podlagi podatkov iz idejne zasnove stavbe potrdi mesto priključitve na distribucijski sistem in podajo zahteve, ki jih je potrebno upoštevati pri izdelavi projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja.

(3) Distributer toplote na podlagi vloge in priložene dokumentacije izda oziroma zavrne izdajo soglasja za pridobitev gradbenega dovoljenja z odločbo, zoper katero je dovoljena pritožba na pristojno ministrstvo.

(4) Izdano soglasje za pridobitev gradbenega dovoljenja velja dve leti od datuma izdaje.

(5) Projektno dokumentacijo in drugo gradivo, priloženo vlogi za izdajo soglasja za pridobitev gradbenega dovoljenja, hrani distributer toplote.

40. člen

(informacija o priključitvi na distribucijski sistem)

Za priključitev obstoječih stavb in posameznih delov stavb, za katere po zakonu, ki ureja graditev objektov, ni potrebno pridobiti gradbenega dovoljenja, projektant oziroma investitor gradnje pridobi informacijo o možni priključitvi na distribucijski sistem. V pisni vlogi za pridobitev informacije je potrebno navesti situacijo stavbe s predvideno lokacijo toplotne postaje, opis namena uporabe toplote in podatke o potrebah po toploti.

41. člen

(soglasje za priključitev)

(1) Pred pričetkom gradnje odjemalčevih toplotnih naprav, ki se jih priključuje na distribucijski sistem, mora investitor gradnje pridobiti soglasje za priključitev.

(2) Distributer toplote izda soglasje za priključitev na osnovi pisne vloge investitorja.

(3) Pisni vlogi je potrebno priložiti:

- kopijo gradbenega dovoljenja;
- projekt za izvedbo distribucijskega voda, priključka, toplotne postaje in internih toplotnih naprav in

– pisno izjavo s predvidenimi roki začetka gradnje distribucijskega voda in priključka ter roki fizične priključitve teh na obstoječ distribucijski sistem.

(4) Za priključitev stavb in posameznih delov stavb, za katere po zakonu, ki ureja graditev objektov, ni potrebno pridobiti gradbenega dovoljenja, je potrebno pisni vlogi iz prejšnjega odstavka namesto kopije gradbenega dovoljenja priložiti dokazilo o lastništvu stavbe ali dela stavbe in ustrezna soglasja lastnikov in solastnikov ali pisno izjavo, s katero investitor del izjavlja, da je pridobil vsa soglasja lastnikov zemljišč, stavb, delov stavb in obstoječih toplotnih naprav (priključek, toplotna postaja, interne toplotne naprave), na katere bo predvidena gradnja vplivala oziroma jih prizadela.

(5) Pisni vlogi iz prejšnjega odstavka je za gradnjo distribucijskega voda in priključka potrebno poleg izjave iz prejšnjega odstavka priložiti dokazilo o lastništvu oziroma soglasju lastnika zemljišča, po katerem bo distribucijski vod in priključek potekal.

(6) Investitor ali lastnik stavbe lahko določi pooblaščenca, ki ga zastopa v postopku izdaje soglasja za priključitev. V tem primeru je potrebno pisni vlogi za izdajo soglasja za priključitev priložiti tudi pooblastilo o zastopanju.

42. člen

(obvezne vsebine soglasja za priključitev)

Soglasje vsebuje naslednje obvezne sestavine:

- a) naslov stavbe, za katero se izvaja priključitev (ulica, hišna številka, kraj, identifikacijska številka stavbe ali dela stavbe);
- b) navedba investitorja in lastnika stavbe:
 - za fizične osebe: ime in priimek, naslov odjemalca, kraj, davčna številka;
 - za pravne osebe: naziv družbe, sedež družbe, zastopnik družbe, davčna številka;
- c) navedbo načrtov in dokumentov, ki so predloženi vlogi za soglasje in na osnovi katerih je izdano soglasje;
- d) tehnične značilnosti distribucijskega voda ali priključka;
- e) priključno moč internih toplotnih naprav;
- f) namen uporabe toplote;
- g) pogoj, da bo priključitev stavbe na distribucijski sistem možna, če bo investitor izvedel priključitev v skladu s tem aktom in tehničnimi zahtevami distributerja toplote in predloženimi projekti za izvedbo;
- h) navedba, da soglasje preneha veljati:
 - če investitor ne izvede priključitve stavbe na distribucijski sistem na osnovi načrtov, ki so sestavni del te odločbe, v skladu s tem aktom in tehničnimi zahtevami distributerja toplote;
 - če investitor ne izvede priključitve stavbe na distribucijski sistem v roku 24 mesecev od njegove dokončnosti;
- i) pravni pouk.

43. člen

(veljavnost soglasja)

(1) Dokončno soglasje velja 24 mesecev.

(2) V času iz prejšnjega odstavka mora imetnik soglasja za priključitev objekta izpolniti vse pogoje, predpisane v soglasju za priključitev, in distributerju toplote naročiti izvedbo priključitve.

(3) Veljavnost soglasja za priključitev lahko distributer toplote na zahtevo imetnika soglasja za priključitev podaljša največ dvakrat, vendar vsakič največ za eno leto.

(4) Zahtevo za podaljšanje mora imetnik soglasja za priključitev podati 30 dni pred iztekom veljavnosti soglasja za priključitev. V primeru zamud na strani distributerja toplote se šteje, da je soglasje podaljšano, kar je distributer toplote dolžan sporočiti imetniku soglasja za priključitev, ki še ni izvedel priključitve na distribucijski sistem.

44. člen

(postopek odločanja o soglasju za priključitev)

(1) Na osnovi podane vloge in priložene dokumentacije distributer toplote odloča o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev. Distributer toplote izda soglasje za priključitev, če investitor ali lastnik stavbe izkaže, da izpolnjuje naslednje pogoje za izdajo soglasja:

- če dokaže, da je lastnik oziroma solastnik stavbe ali dela stavbe ali ima pridobljeno gradbeno dovoljenje za gradnjo;
- če so projekti za izvedbo distribucijskega voda, priključka, toplotne postaje in internih toplotnih naprav izdelani v skladu s predpisi, tem aktom in tehničnimi zahtevami distributerja toplote;

- če je pridobil soglasje solastnikov stavbe oziroma solastnikov obstoječih vodov, toplotne postaje in internih toplotnih naprav, na katere se priključuje in o tem podal ustrezno izjavo in

- če je namesto kopije gradbenega dovoljenja za distribucijski vod in priključek predložil dokazilo o lastništvu oziroma soglasju lastnika zemljišča, po katerem bo distribucijski vod in priključek potekal, v primerih, ko gradbeno dovoljenje ni potrebno.

(2) O izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev odloča distributer toplote z odločbo v upravnem postopku najkasneje v roku enega oziroma dveh mesecev od vložitve popolne vloge za izdajo soglasja.

(3) O pritožbi zoper odločbo o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev odloča župan.

(4) Projektno dokumentacijo in drugo gradivo, priloženo vlogi za izdajo soglasja za priključitev, hrani distributer toplote.

45. člen

(zavrnitev soglasja za priključitev)

(1) Investitor ali lastnik stavbe nima pravice do priključitve:

- če investitor ali lastnik stavbe ne izpolnjuje predpisanih pogojev za priključitev;

- če bi zaradi priključitve prišlo do večjih motenj v oskrbi s toploto ali

- če bi priključitev distributerju toplote povzročila nastanek nesorazmernih stroškov.

(2) Če investitor ali lastnik stavbe nima pravice do priključitve, distributer toplote zavrne soglasje za priključitev.

3. Sprememba osnovnih parametrov in pogoji za prenos soglasja

46. člen

(pridobitev novega soglasja zaradi spremembe osnovnih parametrov)

(1) Sprememba osnovnih parametrov pomeni spremembo tehničnih značilnosti distribucijskega voda ali priključka, spremembo nazivnih moči internih toplotnih naprav in spremembo namena uporabe toplote.

(2) V primeru sprememb osnovnih parametrov mora lastnik stavbe ali investitor gradnje v vseh primerih, ne glede na to, ali se je sprememba osnovnih parametrov zgodila po sklenitvi pogodbe o priključitvi ali pred samo priključitvijo na distribucijski sistem, vložiti pisno vlogo za novo soglasje za priključitev.

(3) Soglasje za spremembo osnovnih parametrov se izda tako, da se izda novo soglasje za priključitev.

47. člen

(pogoji za prenos soglasja pred priključitvijo)

(1) Če imetnik soglasja umre (fizična oseba) ali preneha (pravna oseba), če gre za spremembo gradbenega dovoljenja iz razloga spremembe investitorja ali odsvojitve nepremičnine v času med izdajo soglasja in pred priključitvijo, se lahko soglasje za pridobitev gradbenega dovoljenja in soglasje za

priključitev preneseta na pravnega naslednika, ki je pravna ali fizična oseba.

(2) Novi lastnik nepremičnine mora najkasneje v 15 dneh po prejemu sodne odločbe ali sklenitve pogodbe o nastali spremembi iz prejšnjega odstavka o spremembi obvestiti distributerja toplote in o tem predložiti dokazila ter soglasje za priključitev, sicer mora zaprositi za novo soglasje za priključitev.

(3) Prenos soglasja za priključitev na drugo lokacijo ni mogoč.

48. člen

(sprememba lastnika priključka)

(1) Če po sklenitvi pogodbe o priključitvi pride na podlagi univerzalnega, singularnega pravnega nasledstva ali zaradi statusnih sprememb lastnika priključka do spremembe lastnika priključka, mora novi lastnik nepremičnine najkasneje v 15 dneh po prejemu sodne odločbe ali sklenitve pogodbe o spremembi obvestiti distributerja toplote in o tem predložiti dokazila ter soglasje za priključitev.

(2) Vsakokratni lastnik stavbe stopi na mesto pravnega prednika kot pravni naslednik v pogodbo o priključitvi.

49. člen

(neuporaba priključka)

(1) Če je stavba odklopljena več kot deset let brez vmesnih prekinitev, se domneva, da odjemalec ne namerava več odjemati toplote. Distributer toplote lahko v tem primeru fizično prekine povezavo med priključkom in distribucijskim vodom.

(2) Distributer toplote v primerih nameravane fizične prekinitve iz prejšnjega odstavka, lastnika stavbe, za katero je bil izveden priključek, obvesti o nameravani fizični prekinitvi iz razlogov dotrajanosti, splošne nevarnosti, nevarnosti za življenje in premoženje, ali škodo distributerju toplote, pri čemer ga sezna z možnostjo in stroški obnove, potrebne za ohranitev funkcionalnega stanja priključka in možnosti nadaljnje uporabe.

50. člen

(odstranitev stavbe)

(1) Če želi lastnik stavbo, v katero je napeljan priključek odstraniti, mora pred začetkom odstranitve pridobiti od distributerja toplote soglasje.

(2) Vlogi za soglasje je potrebno priložiti načrt odstranjevalnih del, v katerem se prikaže način odstranitve priključka, ki bo zaradi odstranitvenih del prizadet.

(3) Soglasje, ki ga izda distributer toplote, vključuje pogoje, ki jih mora odjemalec upoštevati pri odstranjevanju stavbe.

4. Stroški priključitve

51. člen

(stroški priključitve)

(1) Lastnik stavbe ali investitor gradnje ima pravico do priključitve, če distributer toplote oceni, da je priključitev ekonomsko upravičena ali če se bodoči odjemalec odloči, da bo sam kril nesorazmerne stroške priključitve na obstoječ distribucijski sistem. Medsebojne pravice in obveznosti v zvezi s tem uredita odjemalec in distributer toplote v pogodbi o priključitvi.

(2) Distributer toplote oceni ekonomsko upravičenost priključitve na podlagi analize stroškov in koristi ter z uporabo metode sedanje vrednosti denarnih tokov, pri čemer se upoštevajo parametri iz splošnega akta agencije, ki ureja metodologijo za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje. Pri izračunu ekonomske upravičenosti investicije gradnje priključka do točke v sistemu, kjer je priključitev možna ali v ojačitev obstoječega sistema oziroma pri kombinaciji obojega se upošteva referenčna ekonomska doba uporabe 20 let.

(3) Pri analizi ekonomske upravičenosti priključitve distributer toplote upošteva:

– stroške za izvedbo potrebne investicije v priključek, distribucijski vod ali v ojačitev obstoječega sistema (vrednost investicije) ali kombinacijo navedenega;

– predvidene prihranke ali dodatne stroške distributerja toplote, ki nastanejo zaradi spremenjene višine vzdrževalnih in obratovalnih stroškov kot posledica izvedenih ojačitev sistema;

– strošek iz naslova donosa na finančna sredstva, ki so potrebna za izvedbo investicije;

– predvidene dodatne prihodke distributerja toplote, glede na predviden obseg uporabe priključka s strani odjemalcev.

(4) Stroški priključitve so vsi stroški, ki jih ima distributer toplote zaradi zahtevane priključitve iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka.

(5) Stroški za izvedbo potrebne investicije so stroški projektiranja, stroški pridobivanja upravnih dovoljenj in potrebnih stvarnih pravic, stroški gradnje objektov in naprav in vsi drugi stroški, ki jih distributer toplote ne bi imel, če ne bi prišlo do zadevne priključitve. Za izračun stroškov se upoštevajo trenutne cene na trgu in podatki iz pogodb preteklih gradenj primerljivih objektov.

(6) Predvideni dodatni stroški distributerja toplote so vsi stroški z obratovanjem ter rednim in investicijskim vzdrževanjem, ki jih bo imel distributer toplote, glede na izkustvena merila s podobno energetsko infrastrukturo, v zvezi z investicijo iz prejšnjega odstavka v referenčni ekonomski dobi uporabe.

(7) Strošek iz naslova donosa na sredstva za namene nesorazmernih stroškov priključitve se določi kot povprečna vrednost obrestne mere zadnjih petih izdanih državnih obveznic Republike Slovenije.

(8) Pri izračunu amortizacijskih dob se za posamezne dele distribucijskega voda upoštevajo amortizacijske dobe in stopnje, ki jih je distributer toplote upošteval pri pripravi zadnjih revidiranih letnih računovodskih izkazov skladno s slovenskimi ali mednarodnimi računovodskimi standardi in ki ne presegajo davčno priznanih stopenj.

(9) Predvideni dodatni prihodki distributerja toplote so vsi prihodki, ki jih bo imel distributer toplote zaradi nove priključitve, upoštevaje s strani odjemalca napovedan odjem toplote.

(10) Dodatne prihodke in stroške, ki se upoštevajo pri analizi ekonomske upravičenosti, ugotavlja distributer toplote na podlagi podatkov, ki veljajo na dan, ko je s strani odjemalca prejel popolno vlogo za soglasje za priključitev.

(11) Priključitev je ekonomsko upravičena, če predvideni dodatni prihodki zadoščajo za pokritje vseh stroškov priključitve. Vse stroške priključitve, ki so ekonomsko upravičeni, nosi distributer toplote (sorazmerni stroški priključitve).

(12) Če predvideni dodatni prihodki ne zadoščajo za pokritje vseh stroškov priključitve, ima odjemalec pravico do priključitve le, če sam pokrije tisti del stroškov, ki ni pokrit s predvidenimi dodatnimi prihodki (nesorazmerne stroške).

(13) Distributer toplote določi nesorazmerne stroške kot znesek, ki je potreben, da je v referenčni ekonomski dobi uporabe distribucijskega voda v celoti upoštevana takšna pričakovana interna stopnja donosnosti investicije, kot znaša stopnja donosa na sredstva distributerja toplote.

(14) Distributer toplote ni dolžan začeti z investicijo, dokler odjemalec ne sklene pogodbe o priključitvi, s katero se odjemalec zaveže, da bo v referenčni ekonomski dobi uporabljal distribucijski vod v napovedanem obsegu odjema toplote, ki izhaja iz soglasja za priključitev, in dokler ne plača nesorazmernih stroškov, kot je opredeljeno v pogodbi o priključitvi.

(15) Posledice neizpolnjevanja obveznosti iz pogodbe o priključitvi, predvsem če odjemalec ne odjema toplote v napovedanem obsegu, in vračilo dela nesorazmernih stroškov zaradi priključitve novih odjemalcev na isti distribucijski vod, distributer toplote opredeli v pogodbi o priključitvi.

5. Pogodba o priključitvi

52. člen

(vsebina pogodbe o priključitvi)

(1) Po dokončnosti soglasja za priključitev ter pred priključitvijo na distribucijski sistem skleneta imetnik soglasja za

priključitev in distributer toplote pogodbo o priključitvi. S to pogodbo uredita vsa medsebojna razmerja v zvezi s priključitvijo stavbe na distribucijski sistem, plačilom nesorazmernih stroškov priključitve, lastništvom, izvedbo in nadzorom nad gradnjo priključka, premoženjskimi vprašanji v zvezi s priključkom in njegovim vzdrževanjem ter druga medsebojna razmerja, ki se nanašajo na priključitev na distribucijski sistem. Pogodba o priključitvi je pogoj za sklenitev pogodbe o dobavi toplote.

(2) Obvezna vsebina pogodbe o priključitvi je tudi ureditev vseh medsebojnih razmerij med distributerjem in lastnikom nepremičnine v zvezi z morebitno prekinitvijo ali odstranitvijo priključka ter odgovornost za plačilo s tem povezanih stroškov.

6. Izgradnja priključka in toplotne postaje

53. člen

(obvezen nadzor nad gradnjo priključka in toplotne postaje)

(1) Priključek in toplotna postaja morata biti zgrajena v skladu s tem aktom in tehničnimi zahtevami distributerja toplote, graditelj pa mora distributerja toplote pred priključitvijo obvezno pozvati k izvajanju nadzora nad njegovo izgradnjo.

(2) Distributer toplote mora biti prisoten pri vseh delih, ki jih investitor ali tretja oseba izvaja na priključku.

(3) Investitor ali tretja oseba so dolžni obveščati distributerja toplote o morebitni netesnosti, okvarah oziroma poškodbah na priključku in toplotni postaji.

(4) Vse morebitne zamenjave, popravila in vzdrževalna dela na priključku in toplotni postaji bremenijo lastnika priključka ali toplotne postaje.

(5) Nadzor nad gradnjo priključka in toplotne postaje obvezno izvaja distributer toplote, kar se uredi s pogodbo o priključitvi.

(6) Distributer toplote s priključitvijo naprav lastnika stavbe ali investitorja na distribucijski sistem ne prevzema odgovornosti za pravilno in brezhibno delovanje odjemalčevih naprav in ne odpravlja napak, če naprave ne bi pravilno delovale, čeprav je pregledal projekte in nadziral gradnjo priključka in toplotne postaje.

54. člen

(določitev tehničnih značilnosti priključka)

Vrsto, število, lego in dimenzijo priključka določi distributer toplote v postopku izdaje soglasij, glede na potrebe stavbe, določbe tega akta in upošteva ekonomičnost načina priključitve.

55. člen

(obveznost odjemalca za dopustitev vgradnje tehnološko sodobnih merilnih naprav)

Odjemalec je dolžan omogočiti distributerju toplote vgradnjo in obratovanje tehnološko sodobnih merilnih naprav in naprav za namen nadzora in vodenja obratovanja distribucijskega sistema v prostoru, kjer se nahaja toplotna naprava.

56. člen

(priključitev novega odjemalca na obstoječ priključek)

(1) Lastnik priključka lahko v zameno za primerno nadomestilo, ki mu ga je dolžan plačati novi potencialni odjemalec, dovoli in omogoči priključitev priključka novega potencialnega odjemalca na svoj priključek, v kolikor ta priključek dovoljuje dodatne obremenitve.

(2) Za primerno nadomestilo se šteje nadomestilo v višini sorazmernega dela stroškov gradnje priključka glede na število njegovih odjemalcev ali zmožljivosti. Višino nadomestila lahko predlaga distributer toplote.

(3) Novi odjemalec mora priključek izvesti tako, da s tem kar najmanj posega v lastnino drugih odjemalcev.

(4) Ta določba smiselno velja tudi za priključevanje novih internih toplotnih naprav na obstoječo toplotno postajo.

57. člen

(ponovna priključitev odjemalca)

Ponovna priključitev odjemalca na distribucijski sistem nastopi po odklopu odjemalca zaradi razlogov navedenih v tem aktu in v primeru, ko je od fizične izvedbe priključka in do dejanskega aktiviranja priključka minilo več kot eno leto in sta ostala vhodna ventila V1 in V2 zaprta in zapečatenata.

7. Postopek odklopov

58. člen

(odklop po predhodnem obvestilu)

(1) Distributer toplote odklopi odjemalca po predhodnem obvestilu iz razlogov, navedenih v EZ-1, le, če le ta v roku, določenem v obvestilu, ne izpolni svoje obveznosti s tem, da odstrani vzrok ali vzroke za odklop (npr. motenje distribucije toplote drugim odjemalcem, onemogočanje pravnega registriranja obračunskih količin).

(2) Rok za izpolnitev obveznosti v obvestilu znaša 15 dni za gospodinjstve odjemalce in osem dni za ostale odjemalce od dneva prejema obvestila.

(3) Distributer toplote izvede odklop po predhodnem obvestilu z zaprtjem in pečatenjem glavnih zapornih ventilov.

(4) Stroške odklopa in priklopa, ki so določeni v ceniku distributerja toplote, nosi odjemalec.

59. člen

(odklop brez predhodnega obvestila)

(1) Distributer toplote izvede odklop odjemalca brez predhodnega obvestila, če odjemalec:

– z obratovanjem svojih toplotnih naprav ogroža življenje ali zdravje ljudi, ali ogroža premoženje;

– ob pomanjkanju toplote ne upošteva posebnih ukrepov o omejevanju odjema toplote iz distribucijskega sistema, s čimer ogroža življenje ali zdravje ljudi;

– nepooblaščenoma odjema toploto z uničenjem pečatov ali s poškodovanjem glavnih zapornih ventilov V1 in V2, s čimer ogroža premoženje;

– nepooblaščenoma priključi svoje toplotne naprave na distribucijski sistem, s čimer ogroža premoženje.

(2) Distributer toplote izvede odklop z zaprtjem in pečatenjem glavnih zapornih ventilov V1 in V2.

(3) Vnovična dobava toplote po odklopu se začne potem, ko so odpravljeni razlogi za odklop in ko odjemalec distributerju toplote poravnata nastale stroške v zvezi z odklopom.

(4) Stroške odklopa in priklopa, ki so določeni v ceniku distributerja toplote, nosi odjemalec.

60. člen

(odklop na zahtevo odjemalca)

(1) Odjemalec, ki je imetnik soglasja za priključitev, lahko zahteva od distributerja toplote, da njegovo odjemno mesto trajno odklopi od distribucijskega sistema. V tem primeru pogodba o dobavi toplote preneha veljati.

(2) Distributer toplote izvede odklop s fizično prekinitvijo priključka za glavnima zapornima ventiloma V1 in V2 ter pečatenjem ventilov.

(3) Pravica odjemalca do odklopa po tem členu ne posega v obveznosti odjemalca iz pogodbe o priključitvi, ki se nanašajo na obveznost uporabe priključka do poteka ekonomske dobe priključka.

(4) Če se odjemalec ponovno priključi na sistem v roku, ki je krajši od 12 mesecev, mora pred pričetkom dobave toplote poravnati vse fiksne stroške dobave, ki bi jih plačeval, če bi toploto prejemal nepretrgoma.

(5) Distributer toplote lahko odjemalcu, ki je zahteval odklop, zavrne ponovno priključitev na distribucijski sistem ali izdajo novega soglasja za priključitev, dokler odjemalec ne poravnata vseh obveznosti iz pogodbe o priključitvi, ki izvirajo iz časa pred odklopom.

(6) Odjemalec mora za ponovno priključitev pridobiti novo soglasje za priključitev in skleniti novo pogodbo o priključitvi.

(7) Stroške odklopa in priklopa, ki so določeni v ceniku distributerja toplote, nosi odjemalec.

61. člen

(odklop v primeru neupravičenega odjema)

(1) Če odjemalec po izvedenem odklopu odjemnega mesta z nedovoljenim posegom v distribucijski sistem vzpostavi odjem toplote, se ta odjem šteje kot neupravičen odjem.

(2) Če pride do neupravičenega odjema preko priključka, namenjenega oskrbi odjemnega mesta, ki je bilo odklopljeno ali priklopljeno brez soglasja distributerja toplote, lahko distributer toplote izvede odklop na priključnem mestu na distribucijskem vodu. Nastali stroški bremenijo odjemalca, ki je neupravičeno odjemal toploto.

8. Ponovna priključitev in povrnitev škode

62. člen

(ponovna priključitev in povrnitev škode)

(1) Distributer toplote je dolžan odjemalca, ki je bil odklopljen, na njegove stroške ponovno priključiti na distribucijski sistem, ko ugotovi, da je odjemalec odpravil razloge za odklop in izpolnil pogoje iz tega akta.

(2) Distributer toplote, ki je odjemalca neutemeljeno odklopil, mora v 24 urah od ugotovitve neutemeljenega odklopa na svoje stroške znova priključiti objekte, naprave ali napeljave odjemalca omrežja na svoj distribucijski sistem.

(3) Distributer toplote ima pravico do povračila škode, ki je nastala zaradi ravnanj odjemalca in zaradi katerih ga je odklopil po predhodnem obvestilu oziroma brez predhodnega obvestila. Distributer toplote v odškodninskem zahtevku predvsem uveljavlja škodo, ki je nastala zaradi odjemalčeve namerne poškodbe merilne naprave, poškodb na distribucijskem omrežju, ki so nastale zaradi ravnanj odjemalca in poškodb glavnih zapornih ventilov V1 in V2.

(4) Odjemalec ima pravico do povračila škode zaradi neutemeljenega odklopa po splošnih pravilih obligacijskega prava. Pravico do povračila škode uveljavlja s pisno zahtevo, ki jo mora posredovati distributerju toplote v desetih dneh po neutemeljenem odklopu.

(5) Distributer toplote mora po prejetju zahtevka v desetih dneh odjemalcu posredovati odgovor. Pri obravnavi zahteve distributer toplote ugotavlja:

– ali je bilo glede na letni čas in temperaturne razmere ter vrsto stavbe ogroženo življenje in zdravje odjemalca in

– ali je odjemalec utrpel dodatne stroške, da si je v času odklopa zagotovil ogrevanje.

V. SPLOŠNI POGOJI ZA DOBAVO IN ODJEM TOPLOTE

1. Dobava toplote

63. člen

(pogodba o dobavi toplote)

(1) Pogodba o dobavi toplote se sklene v pisni obliki ali tudi v elektronski obliki skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko poslovanje, v kolikor za to obstajajo možnosti pri obeh pogodbenih strankah.

(2) Pogodba o dobavi toplote se sklene med distributerjem toplote in odjemalcem, ki je imetnik soglasja za priključitev v primeru prvih priključitev na distribucijsko omrežje (imetnik soglasja za priključitev), oziroma lastnik nepremičnine, v kateri ali za katero je bilo izvedeno odjemno mesto (lastnik nepremičnine).

(3) Če odjemalec, ki odjema toploto (npr. najemnik, uporabnik), ni imetnik soglasja za priključitev oziroma lastnik ne-

premičnine, se pogodbeno razmerje o dobavi in odjemu toplote uredi med imetnikom soglasja za priključitev oziroma lastnikom nepremičnine, odjemalcem, ki odjema toploto (npr. najemnik, uporabnik) in distributerjem toplote. Odjemalec, ki ni lastnik nepremičnine, in lastnik nepremičnine sta solidarno odgovorna za nastale obveznosti dobave toplote v skladu z določbami tega akta, razen v primeru, da je subsidiarna odgovornost določena z drugim zakonom.

(4) Če pogodba o dobavi toplote ni sklenjena v pisni ali elektronski obliki in odjemalec toploto dejansko odjema, se šteje, da je pogodbeno razmerje med distributerjem toplote in odjemalcem nastalo z dnem dobave toplote oziroma z dnem, ko je odjemalec postal lastnik nepremičnine. Če odjemalec, ki odjema toploto, ni lastnik nepremičnine, sta odjemalec, ki odjema toploto in lastnik nepremičnine solidarno odgovorna, razen v primeru, da je subsidiarna odgovornost določena z drugim zakonom.

(5) Distributer toplote ni dolžan dobavljati toplote, če odjemalec kljub večkratnemu pozivu k sklenitvi pogodbe ne želi skleniti pisne pogodbe o dobavi toplote.

(6) Splošni pogodbeni pogoji so sestavni del pogodbe o dobavi toplote in so znani vnaprej ter odjemalcu tudi dostopni. Distributer toplote splošne pogodbene pogoje odjemalcu zagotovi pred sklenitvijo pogodbe, tudi če se pogodba sklepa po posrednikih. Splošni pogodbeni pogoji distributerja toplote morajo biti skladni s tem aktom.

64. člen

(odpoved pogodbe o dobavi)

(1) Pogodba o dobavi toplote je sklenjena za nedoločen čas, razen če se distributer toplote in odjemalec v pogodbi ne dogovorita drugače.

(2) Odjemalec lahko odpove pogodbo o dobavi toplote pisno z 90-dnevним odpovednim rokom.

(3) Po preteku odpovednega roka iz prejšnjega odstavka distributer toplote ustavi dobavo toplote na odjemno mesto. Če sovпада datum odpovednega roka na dela prosti dan (praznik, sobota ali nedelja), potem izvede distributer toplote zaustavitev dobave toplote prvi naslednji delovni dan. Distributer toplote ne prevzema nikakršnih obveznosti (npr. pravnih in finančnih) za škodo, ki bi z zaustavitvijo dobave toplote nastala odjemalcu.

(4) Odpoved od pogodbe o dobavi toplote ni mogoča če odpoved pogodbe o dobavi toplote zahteva posamezni odjemalec, ki se s toploto oskrbuje iz skupnega odjemnega mesta.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je odpoved od pogodbe o dobavi toplote mogoča v primeru odstranitve (rušitve) stavbe.

(6) Če se odjemalec po odpovedi pogodbe o dobavi toplote znova odloči za dobavo toplote na istem odjemnem mestu v roku, ki je krajši od 12 mesecev, mora pred pričetkom dobave toplote poravnati vse fiksne stroške dobave, ki bi jih plačeval, če bi toploto prejemal nepretrgoma.

(7) Pogodba o dobavi toplote velja in zavezuje distributerja toplote in odjemalca tudi v primeru, če je odjemalcu iz kakršnegakoli razloga na strani odjemalca prekinjena dobava na njegovo odjemno mesto in če v tem času na odjemnem mestu odjemalca ni izkazana količina dobavljene toplote.

65. člen

(sestavine pogodbe o dobavi)

Pogodba o dobavi toplote mora vsebovati:

a) podatke o distributerju toplote, odjemalcu oziroma odjemalcih, če je skupno odjemno mesto in lastniku stavbe oziroma lastnikih posameznih delov stavbe, če je skupno odjemno mesto:

– za fizične osebe: ime in priimek, naslov odjemalca in davčno številko;

– za pravne osebe: naziv družbe, sedež družbe, davčno številko ali ID za DDV, matično številko družbe, zastopnik družbe;

b) podatke o distributerju toplote in skupini odjemalcev, če je skupno odjemno mesto: ime in priimek/naziv družbe, naslov odjemalcev/sedež družbe, kraj, davčno številko ali ID za DDV, naziv skupine odjemalcev, naslov skupine odjemalcev, podatke o zastopniku/pooblaščenca skupine odjemalcev ali podatke o upravniku skupine, ki skupino odjemalcev zastopa v njihovem imenu in za njihov račun;

c) predmet pogodbe;

d) ponujeno raven kakovosti storitev;

e) podatke o odjemnem mestu:

– naslov odjemnega mesta (ulica, hišna številka, kraj, identifikacijska številka stavbe ali dela stavbe),
– oznake odjemnega mesta,
– obračunsko moč odjemnega mesta na osnovi izdanega soglasja,

– uvrstitev v tarifno skupino,

– delež fiksnih stroškov odjemalca na odjemnem mestu;

f) vrste vzdrževalnih storitev;

g) ceno toplote na dan podpisa pogodbe;

h) podatke o obračunu toplote in načinu plačila;

i) način razdelitve stroškov dobave toplote, če je odjemno mesto skupno (razdelilnik stroškov);

j) podatke o načinu spremembe cen toplote, načinu obračuna toplote in načinu plačila;

k) trajanje pogodbe, pogoje za podaljšanje in prenehanje vzdrževalnih storitev in pogodbe;

l) pravice in obveznosti pogodbenih strank v zvezi z neizpolnjevanjem pogodbe;

m) načine pridobivanja podatkov o vseh veljavnih tarifah in stroških vzdrževanja;

n) podatke, v katerih pogodbeni partnerja določita morebitne posebnosti pogodbenega razmerja;

o) dogovore o nadomestilu in povračilu v primeru, če ni dosežena raven kakovosti storitev iz pogodbe, vključno z natančnim ali zapoznelim obračunavanjem toplote;

p) informacije o pravicah odjemalcev;

r) določbe glede zbiranja, obdelave in shranjevanja osebnih podatkov odjemalcev.

66. člen

(obveščanje)

(1) Odjemalec je distributerju toplote dolžan pisno sporočiti vse spremembe podatkov (npr. ime ali firmo, naziv, prebivališče, poslovni naslov, sedež, statusnopravne spremembe, uvedbo postopkov zaradi insolventnosti, spremembe odjemne skupine, spremembe lastnika odjemnega mesta, plačnika, nastop in prenehanje višje sile, spremembe soglasja za priključitev) najkasneje v roku 15 dni po nastali spremembi in predložiti dokumente, ki izkazujejo spremembe.

(2) Distributer toplote spremembe upošteva od prvega naslednjega obračunskega obdobja, ki sledi mesecu, v katerem je bila podana sprememba.

(3) Odjemalec mora distributerju toplote spremembe podatkov poslati pisno po pošti ali po faksu ali elektronski pošti, in sicer na naslove oziroma številke faksa, navedene v pogodbi o dobavi toplote ali na spletni strani distributerja toplote.

(4) Če odjemalec ne sporoči sprememb podatkov, se računi in druga sporočila, poslana odjemalcu na ime in naslov, ki sta navedena v pogodbi o dobavi, štejejo za prejeta.

(5) Distributer toplote bo pošto (npr. račune, opomine, odgovore na reklamacije, obvestila, odpoved pogodbe, obvestila vezana na akcije, neposredno trženje, tržne analize) pošiljal odjemalcu z redno pošto na naslov odjemalca, naveden v pogodbi o dobavi toplote oziroma na sedež pravne osebe, ki je naveden v poslovnem registru, ali po elektronski pošti na elektronski naslov, ki je bil posredovan s strani odjemalca.

67. člen

(spremembe pogodbe o dobavi toplote in odjemalca)

(1) V primeru lastninsko pravnih sprememb pri odjemalcih, ki vplivajo na obstoječe pogodbeno razmerje med distribu-

terjem toplote in odjemalcem, sta obstoječi ali novi odjemalec dolžna distributerja toplote obvestiti o navedenih spremembah najkasneje v 15 dneh po nastali spremembi ter poskrbeti, da tudi novi odjemalec sklene pogodbo o dobavi toplote oziroma vstopi v obstoječo pogodbo o dobavi toplote, v primeru, da gre za skupno odjemno mesto.

(2) Obvestilo iz prejšnjega odstavka obsega:

a) podatke o dosedanjem odjemalcu oziroma vseh odjemalcih, če je skupno odjemno mesto in o lastniku stavbe oziroma lastnikih delov stavbe, če je skupno odjemno mesto:

– za fizične osebe: ime in priimek, naslov odjemalca in davčno številko;

– za pravne osebe: naziv družbe, sedež družbe, davčno številko ali ID za DDV, matično številko družbe, zakoniti zastopnik družbe;

b) podatke o novem odjemalcu oziroma vseh odjemalcih, če je skupno odjemno mesto in o lastniku stavbe oziroma lastnikih delov stavbe če je skupno odjemno mesto:

– za fizične osebe: ime in priimek, naslov odjemalca in davčno številko;

– za pravne osebe: naziv družbe, sedež družbe, davčno številko ali ID za DDV, matično številko družbe, zakoniti zastopnik družbe;

c) podatke o odjemnem mestu: številka in naslov merilnega mesta;

d) priložene listine kot dokazilo o prenosu lastninske pravice (fotokopijo);

e) podpisano izjavo novega odjemalca na obrazcu distributerja toplote, da vstopa v že sklenjeno pogodbeno razmerje če gre za skupno odjemno mesto;

f) stanje merilne naprave na dan prenosa lastninske pravice.

(3) Po prejemu obvestila, ki vsebuje vse podatke iz prejšnjega odstavka, preide pogodbeno razmerje med dosedanjim odjemalcem in distributerjem toplote na novega odjemalca. Če odjemalec ni sporočil stanja merilne naprave na dan prenosa lastninske pravice, se šteje, da velja obvestilo o spremembi od prvega naslednjega obračunskega obdobja, ko je distributer toplote prejel obvestilo v svojem vložišču.

(4) V primeru nepopolnega obvestila iz drugega odstavka tega člena distributer toplote odjemalca obvesti o manjkajočih podatkih oziroma dokumentih ter ga pozove k dopolnitvi vloge. Do prejema popolnega obvestila je za vse obveznosti iz pogodbe o dobavi toplote zavezan dosedanji odjemalec, ne glede na prenos lastninske pravice.

(5) V primeru univerzalnega pravnega nasledstva vstopi univerzalni pravni naslednik v pravice in obveznosti iz pogodbe o dobavi toplote, sklenjene med dosedanjim odjemalcem in distributerjem toplote. Univerzalni pravni naslednik odjemalca je dolžan takoj po nastanku spremembe obvestiti distributerja toplote o nastali spremembi.

68. člen

(ureditev pogodbenih razmerij z odjemalcem, ki ni lastnik nepremičnine oziroma imetnik soglasja za priključitev)

(1) Imetnik soglasja za priključitev oziroma lastnik nepremičnine lahko distributerju pisno predlaga, da se pogodbeno razmerje uredi z odjemalcem, ki odjema toploto (npr. najemnik, uporabnik) in ki ni imetnik soglasja za priključitev oziroma lastnik nepremičnine.

(2) Pisni predlog odjemalca mora vsebovati:

a) podatke o dosedanjem odjemalcu:

– za fizične osebe: ime in priimek, naslov odjemalca in davčno številko;

– za pravne osebe: naziv družbe, sedež družbe, davčno številko ali ID za DDV, matično številko družbe, zakoniti zastopnik družbe;

b) podatke o odjemalcu toplote, ki ni lastnik nepremičnine:

– za fizične osebe: ime in priimek, naslov odjemalca in davčno številko;

– za pravne osebe: naziv družbe, sedež družbe, davčno številko ali ID za DDV, matično številko družbe, zakoniti zastopnik družbe;

c) podatke o odjemnem mestu: številka in naslov odjemnega mesta.

(3) Distributer toplote, imetnik soglasja za priključitev oziroma lastnik nepremičnine in odjemalec, ki ni imetnik soglasja za priključitev oziroma lastnik nepremičnine pogodbeno razmerje uredijo s sklenitvijo tripartitnega dodatka k pogodbi o dobavi toplote, ki jo ima imetnik soglasja za priključitev oziroma lastnik nepremičnine sklenjeno z distributerjem toplote.

(4) Distributer toplote ima pravico, da ne privoli v sklenitev dodatka k pogodbi o dobavi toplote iz prejšnjega odstavka, dokler niso izpolnjene vse finančne in druge obveznosti odjemalca na odjemnem mestu, kjer se vrši dobava toplote. Distributer toplote mora o tem dejstvu pisno obvestiti odjemalca ter navesti razlog zavrnitve.

(5) Imetnik soglasja za priključitev oziroma lastnik nepremičnine, ki ima sklenjeno pogodbo o dobavi toplote in odjemalec, ki odjema toploto na podlagi sklenjenega dodatka k pogodbi o dobavi toplote sta solidarno odgovorna, razen v primerih, ko je z drugimi zakoni določena subsidiarna odgovornost.

(6) Dodatek k pogodbi o dobavi toplote prične veljati s prvim naslednjim obračunskim obdobjem, ko je distributer toplote prejel podpisan dodatek k pogodbi o dobavi toplote v svoje vložišče.

(7) Imetnik soglasja za priključitev oziroma lastnik nepremičnine, ki imata sklenjeno pogodbo o dobavi toplote in odjemalec, ki odjema toploto na podlagi sklenjenega dodatka k pogodbi o dobavi se zavezuje, da bosta distributerja toplote obvestila o vseh spremembah, ki bi vplivale na pogodbeno razmerje o dobavi toplote.

(8) Za dodatek k pogodbi o dobavi toplote se smiselno uporabljajo vse določbe tega akta, ki veljajo za pogodbo o dobavi toplote.

69. člen

(sprememba splošnih pogodbenih pogojev)

(1) O spremembi splošnih pogodbenih pogojev mora distributer toplote obvestiti odjemalca osebno najmanj mesec dni pred njihovo uveljavitvijo, če se sprememba nanaša na pogodbo o dobavi toplote. Obvestilo izvede s priloženo računu, kjer kratko obvesti odjemalca o spremembi in ga usmeri na distributerjevo spletno stran in sedež distributerja toplote, kjer je objavljena celotna vsebina novih splošnih pogodbenih pogojev.

(2) Če odjemalec zaradi sprememb splošnih pogojev ne želi več odjemati toplote pod spremenjenimi pogoji lahko, razen v primerih, ko odpoved od pogodbe o dobavi toplote v skladu z določbami tega akta ni mogoča, odstopi od pogodbe o dobavi toplote najkasneje v roku 30 dni po začetku veljave sprememb splošnih pogodbenih pogojev. Če distributer ne prejme pisnega odstopa odjemalca v navedenem roku, se šteje, da je odjemalec pristal na spremembe splošnih pogodbenih pogojev.

2. Posebna razmerja na skupnih odjemnih mestih

70. člen

(skupno odjemno mesto)

Skupno odjemno mesto je odjemno mesto v večstanovanjski, poslovni ali stanovanjsko-poslovni stavbi, na katerem se meri poraba toplote za več pravnih oziroma fizičnih oseb skupaj. V tem primeru izvršujejo obveznosti in pravice, ki jih imajo po teh pogojih odjemalci, vse te osebe skupaj in se jih obravnava kot enega odjemalca.

71. člen

(urejanje pogodbenih razmerij na skupnem odjemnem mestu)

(1) Pogodbo o dobavi toplote za skupno odjemno mesto sklene v imenu in za račun odjemalcev, ki se oskrbujejo s

toploto iz skupnega odjemnega mesta, upravnik stanovanjske oziroma poslovne stavbe oziroma drug pooblaščenec lastnikov posameznih delov stavb v skladu s pooblastili, ki jih ima pri zastopanju lastnikov posameznih delov.

(2) Če večstanovanjska, poslovna ali stanovanjsko-poslovna stavba s skupnim odjemnim mestom nima upravnika ali pooblaščenca lastnikov posameznih delov stavb, lahko sklepa distributer toplote eno pogodbo o dobavi toplote, ki jo podpišejo vsi odjemalci oziroma pogodbo o dobavi toplote sklepa z vsakim odjemalcem posebej.

(3) Za urejanje pogodbenih razmerij na skupnem odjemnem mestu se smiselno uporabljajo določbe akta, ki ureja sklepanje pogodb o dobavi toplote, razen v kolikor v tem poglavju ni drugače določeno.

(4) Odjemalec, ki odjema toploto iz skupnega odjemnega mesta, vstopi v sklenjeno pogodbo o dobavi toplote za skupno odjemno mesto z Izjavo o vstopu v pogodbo o dobavi toplote.

(5) Odjemalec, ki odjema toploto iz skupnega odjemnega mesta, je dolžan najkasneje v 15 dneh po začetku odjemanja toplote ali po njegovem prenehanju sporočiti distributerju naslednje podatke:

a) ime in priimek ali firmo odjemalca:

– za fizične osebe: ime in priimek, naslov odjemalca in davčno številko;

– za pravne osebe: naziv družbe, sedež družbe, davčno številko ali ID za DDV, matično številko družbe, zakoniti zastopnik družbe;

b) naslov in podatke o delu stavbe oziroma o stavbi, v kateri odjema toploto;

c) datum začetka ali prenehanja odjema toplote;

d) priložene listine kot dokazilo o prenosu lastninske pravice (fotokopijo).

(6) Za začetek ali prenehanje odjema toplote se šteje začetek ali prenehanje uporabe dela stavbe oziroma stavbe, v kateri odjema toploto oziroma ko je odjemalec postal lastnik dela stavbe.

(7) Če distributer toplote nima pravih podatkov o odjemalcu iz petega odstavka tega člena, neposredno ali s posredovanjem upravnika stavbe pozove osebo, ki uporablja zadevni del stavbe oziroma stavbo, da nemudoma sporoči podatke.

(8) Če odjemalec, ki je postal lastnik dela stavbe, ki je oskrbovan s toploto iz skupnega odjemnega mesta, iz katerega se oskrbuje še več drugih odjemalcev toplote, ne želi vstopiti v obstoječo pogodbeno razmerje namesto prejšnjega lastnika dela stavbe in ne podpiše Izjave o vstopu v pogodbo o dobavi toplote, se šteje, da je pogodbeno razmerje nastalo z dnem, ko je odjemalec postal lastnik oziroma ko je pričel z uporabo dela stavbe oziroma stavbe, v kateri odjema toploto.

72. člen

(razdelilnik stroškov za toploto)

(1) Stroški za toploto so določeni za skupno odjemno mesto, odjemalci na skupnem odjemnem mestu pa so dolžni distributerju toplote posredovati razdelilnik stroškov za toploto, ki vključuje fiksne stroške toplote (obračunska moč in vzdrževanje merilne naprave) in stroške dobavljene toplote, s katerim si v odstotkih razdelijo celotno obveznost plačila stroškov oskrbe s toploto in drugih storitev na skupnem merilnem mestu. Vsota vseh deležev na razdelilniku stroškov mora znašati 100 odstotkov. Razdelilnik stroškov toplote je sestavni del pogodbe o dobavi toplote.

(2) Razdelilnik stroškov dobavljene toplote mora biti izdelan v skladu s pravilnikom, ki ureja način delitve in obračuna stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavb z več posameznimi deli (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) in posredovan v skladu z navodili distributerja toplote.

(3) Razdelilnik stroškov dobavljene toplote se lahko spremeni v skladu s pravilnikom in se upošteva s prvim naslednjim obračunskim obdobjem, ko distributer toplote prejme razdelilnik stroškov v svoje vložišče.

(4) V primeru dodatnih priklopov, sprememb ali odklopov odjemalcev na skupnem odjemnem mestu ima distributer toplote, v kolikor ne prejme razdelilnika fiksnih stroškov toplote v skladu s drugim odstavkom tega člena, pravico, da razdeli fiksne stroške toplote po priključni moči ali po razmerju površin posameznih delov stavbe, v kolikor so ti podatki dani v pogodbi o dobavi toplote.

73. člen

(način in odgovornost glede sporočanja razdelilnika stroškov za dobavljeno toploto distributerju toplote)

(1) Merjenje dobave toplote vsakemu posameznemu delu stavbe ni obveznost niti strošek distributerja toplote, če s pogodbo o dobavi toplote ni drugače določeno.

(2) Distributer toplote ni odgovoren za pripravo in pravilnost razdelilnika stroškov za dobavljeno toploto. Distributer toplote ni izvajalec obračuna in izvajalec delitve stroškov dobavljene toplote po pravilniku, razen če je s pogodbo drugače določeno.

(3) Razdelilniki stroškov dobavljene toplote za obračun stroškov dobavljene toplote morajo biti izdelani v skladu s pravilnikom in posredovani v skladu z navodili distributerja in sklenjenim sporazumom o načinu sporočanja mesečnih razdelilnikov stroškov.

(4) Odjemalci morajo določiti pooblaščenca za sporočanje letnega razdelilnika stroškov za dobavljeno toploto, ki je lahko tudi upravnik ali izvajalec delitve. Pooblaščenec za sporočanje letnega razdelilnika stroškov za dobavljeno toploto in upravnik stanovanjske oziroma poslovne stavbe ali drug pooblaščenec na podlagi pisnega pooblastila lastnikov stavb mora podpisati z distributerjem toplote sporazum o načinu sporočanja letnih razdelilnikov stroškov, v katerem se določi način, roki in pogoji sporočanja letnih razdelilnikov dobavljene toplote.

(5) Če letni razdelilniki stroškov za dobavljeno toploto za obračun toplote niso izdelani in posredovani v roku in na način, kot to določa sporazum o načinu sporočanja letnih razdelilnikov stroškov, distributer toplote obračuna stroške toplote po zadnjem prejetem razdelilniku stroškov toplote, ki ga ima na voljo. Reklamacij iz naslova nesporočenih, napačno sporočenih ali nepravčasno sporočenih razdelilnikov stroškov distributer toplote ni dolžan upoštevati.

74. člen

(sporočanje sprememb odjemalca na skupnem odjemnem mestu)

(1) Sprememba posameznega odjemalca na skupnem odjemnem mestu se izvaja po določbah tega akta.

(2) Ob spremembi odjemalca na skupnem merilnem mestu plača dotedanji odjemalec račun do konca obračunskega obdobja, v katerem se je zgodila sprememba.

(3) Ne glede na dejstvo, da se je lastninsko pravna ali statusna sprememba dogodila znotraj obračunskega obdobja, je zavezanec za plačilo stroškov oskrbe s toploto do konca obračunskega obdobja dotedanji odjemalec. Če odjemalec izrecno zahteva izvedbo izrednega odčitka ter poračun distributerja na dan spremembe odjemalca, distributer toplote zaračuna strošek izrednega obračuna po veljavnem ceniku storitev, hkrati pa lahko zahteva tudi povračilo stroškov, ki so mu nastali s pridobitvijo izrednega odčitka.

75. člen

(odpoved pogodbe o dobavi na skupnem odjemnem mestu)

Odpoved pogodbe o dobavi toplote na skupnem odjemnem mestu velja le, če jo podajo odjemalci tega odjemnega mesta skladno z zakonom, ki ureja razmerja v večstanovanjskih stavbah ter upravljanje večstanovanjskih stavb oziroma stavb z več posameznimi deli. Odpoved lahko poda tudi upravnik stavbe oziroma drug pooblaščenec odjemalcev, v skladu s pooblastili, ki jih ima pri zastopanju lastnikov delov stavb. Z

dnevom prejema popolne odpovedi začne teči odpovedni rok po pogodbi o dobavi toplote oziroma po tem aktu. Za odpoved po tem členu se smiselno uporabljajo določbe 64. člena tega akta.

3. Storitev dobave toplote

76. člen

(čas dobave toplote)

(1) Distributer toplote dobavlja odjemalcu toploto v času ogrevalne sezone in mu zagotavlja na odjemnem mestu v priključni postaji parametre skladno z določbami tega akta.

(2) Ogrevalna sezona se praviloma prične po 15. septembru, ko je zunanja temperatura tri dni zaporedoma ob 21. uri 12 °C ali manj in konča po 15. aprilu, ko zunanja temperatura preseže ob 21. uri trikrat zaporedoma 12 °C.

(3) Distributer toplote zagotavlja, da je najkasneje v treh dneh po začetku ogrevalne sezone zagotovljena oskrba vsem odjemnim mestom skladno s tem aktom, ki so priključena na distribucijski sistem in so toplotne naprave odjemalca toplote usposobljene za ogrevanje.

(4) Če odjemalci želijo, da se ogrevalna sezona prične ali konča drugače kot to določa drugi odstavek tega člena, morajo o tem pisno ali z elektronsko pošto obvestiti distributerja toplote, najmanj štiri dni pred časom dobave toplote iz drugega odstavka tega člena.

(5) Izjemoma so možne prekinitve dobave toplote le skladno z določbami tega akta oziroma, če je to potrebno iz razlogov na strani odjemalca.

77. člen

(spremenjeni pogoji oskrbe s toploto v Občini Dravograd)

(1) Če se v skladu z razvojem oskrbe s toploto v Občini Dravograd pogoji za dobavo toplote toliko spremenijo, da so potrebne tehnično tehnološke spremembe, predelave ali zamenjave na distribucijskem omrežju in ali na odjemalčevih toplotnih napravah, poravnata distributer toplote in odjemalec vsak svoje stroške, ki nastanejo na napravah v njuni lasti. Če napravam v lasti odjemalca ni pretekla ekonomska življenjska doba (dvajset let) in so bile naprave ustrezno vzdrževane, krije sorazmerni del stroškov za neamortiziran del naprav distributer toplote.

(2) Če odjemalec ne prevzame stroškov iz prejšnjega odstavka ali če potrebne spremembe niso opravljene pravočasno in niso časovno usklajene z deli na distributerjevih napravah, mu distributer toplote ni dolžan dobavljati toplote, dokler niso izpolnjeni vsi pogoji za varno in pravilno obratovanje.

4. Začetek dobave toplote

78. člen

(začetek dobave toplote)

(1) Distribucijski sistem je mogoče pričeti uporabljati, ko:

1. je izdano soglasje za priključitev;
2. so izpolnjeni pogoji iz izdanih soglasij;
3. je sklenjena pogodba o priključitvi;
4. je priključitev pravilno izvedena;
5. je sklenjena pogodba o dobavi toplote;
6. so izvedeni pregledi in preizkusi in so o tem izdana poročila;

7. lastnik nepremičnine ali imetnik soglasja za priključitev predloži uporabno dovoljenje za stavbo ali za toplotne naprave, če je bilo izdano gradbeno dovoljenje;

8. so poravnane finančne obveznosti bodočega odjemalca toplote do distributerja toplote;

9. je podpisan zapisnik o nastavitvi toplotne postaje.

(2) Odjemalec in distributer toplote z zapisnikom določita dejanski začetek dobave toplote. Zapisnik mora med drugim vsebovati obračunsko moč, začetno stanje merilnih naprav in datum začetka dobave. Lastnik nepremičnine ali imetnik soglasja lahko zaprosi za začetek dobave toplote pred pridobitvijo

bitvijo uporabnega dovoljenja na osnovi predložene odločbe o poskusnem obratovanju.

(3) Distributer toplote dobavlja odjemalcu toploto praviloma neprekinjeno. Prekinitve so možne v primerih, določenih s tem aktom in skladno z določbami pogodbe o dobavi toplote.

5. Ugotavljanje dobavljenih količin toplote

79. člen

(ugotavljanje dobavljenih količin toplote)

(1) Količina dobavljene toplote se ugotovi na podlagi odčitka merilne naprave, nameščene na merilnem mestu v priključni postaji.

(2) Količina dobavljene toplote se meri neposredno s toplotnim števcem in je izražena v MWh.

(3) Pri ugotavljanju količine dobavljene toplote se ne upoštevajo merilne naprave, ki so namenjene za interno razdelitev porabljene toplote.

(4) Količino dobavljene toplote ugotavlja distributer toplote.

(5) Merilne naprave odčitava pooblaščen oseba distributerja toplote ali po predhodnem dogovoru z distributerjem toplote odjemalec sam ali se odčitavajo z napravo, ki omogoča daljinski prenos podatkov.

(6) Šteje se, da odjemalec prevzame toploto na odjemnem mestu v enaki kakovosti, kot je bila predana, in v količini, kot je bila izmerjena na odjemnem mestu.

(7) Če odjemalec ne soglaša s kakovostjo ali količino toplote, prevzete na odjemnem mestu, je dokazno breme na strani odjemalca.

(8) Distributer toplote posreduje podatke meritev, pridobljenih iz merilne naprave, le odjemalcu oziroma njegovemu pooblaščenцу. V primeru zahtev po pridobitvi podatkov tretje osebe, mora tretja oseba distributerju posredovati pooblastilo odjemalca oziroma njegovega pooblaščenca o možnosti pridobitve tovrstnih podatkov v njegovem imenu.

80. člen

(merilne naprave)

(1) Merilne naprave so v lasti distributerja toplote.

(2) Merilne naprave namešča na merilno mesto v priključni postaji distributer toplote.

(3) Merilne naprave, ki merijo odjem toplote, so merilniki za vročo vodo (toplotni števci) s pripadajočimi tipali in računsko enoto.

(4) Merilne ali delilne naprave, ki so nameščene v hišni postaji ali na internih napravah odjemalca, služijo le za interno razdelitev stroškov toplote, ki je izmerjena z merilno napravo na merilnem mestu v priključni postaji.

81. člen

(ustreznost merilnih naprav)

Tip, velikost in mesto namestitve merilne naprave določi projektant v skladu s pogoji distributerja toplote. Vse merilne naprave morajo imeti veljavno overitveno oznako v skladu z zakonom, ki ureja meroslovje. Po namestitvi merilne naprave se na napravo in njene sestavne dele namestijo pečati, ki onemogočajo njeno demontažo brez poškodbe.

82. člen

(kontrola merilne naprave)

Merilne naprave pregleduje, vzdržuje ter izvaja menjave distributer toplote.

83. člen

(redni pregledi in zamenjava merilne naprave)

(1) Redne preglede merilne naprave in njihovo zamenjavo v zakonitem roku izvaja distributer toplote v skladu z zakonom, ki ureja meroslovje.

(2) Če je pri odjemalcu zaradi namestitve ali odstranitve internih toplotnih naprav ali drugih razlogov na strani odjemalca, potrebno zamenjati merilno napravo z novo drugih dimenzij ali karakteristik, nosi stroške nabave in vgradnje nove merilne naprave ter ostale stroške predelave napeljave odjemalec.

(3) Distributer toplote in odjemalec imata poleg rednih pregledov vedno pravico kontrolirati točnost merilne naprave. Če se pri pregledu ugotovi, da točnost merilne naprave presega vrednost predpisanega največjega dopustnega merilnega pogreška, plača stroške pregleda distributer toplote, v nasprotnem primeru pa odjemalec.

84. člen

(okvara merilnih naprav)

(1) V primeru okvare merilnih naprav, poškodbe ali motnje v delovanju merilne naprave, mora odjemalec o tem takoj obvestiti distributerja toplote. Distributer toplote je dolžan navedene napake odpraviti takoj, ko je glede na naravo napake mogoče.

(2) Če se ugotovi, da je odgovornost za okvaro, poškodbo ali motnjo v delovanju merilne naprave na strani odjemalca, bremenijo stroški popravila ali zamenjave merilne naprave odjemalca, v nasprotnem primeru pa distributerja toplote.

85. člen

(način izvajanja meritev)

(1) Distributer toplote zagotavlja merjenje količin toplote v okviru in pod pogoji, kot je določeno v soglasju za priključitev in s pogodbo o dobavi toplote. Odjem mora biti znotraj delovnega območja merilne naprave, ki je bil določen na osnovi zahteve k priključitvi.

(2) Če je odjem toplote izven delovnega območja merilne naprave, distributer toplote ne odgovarja za predpisano natančnost merjenja. V tem primeru je odjemalec dolžan plačati odmerjene količine toplote ne glede na možne merske napake.

(3) Če je odjem toplote večkrat zaporedoma izven pogodbenih okvirov, mora odjemalec na zahtevo distributerja toplote nemudoma podati vlogo za spremembo soglasja za priključitev.

86. člen

(naprave za daljinski prenos podatkov)

(1) Naprave, ki v toplotni postaji omogočajo daljinski prenos podatkov za potrebe obračuna in učinkovito delovanje toplotne postaje namešča, premešča in vzdržuje distributer toplote na stroške odjemalca. Distributer toplote tudi predpiše zahtevane lastnosti naprav s funkcijo daljinskega prenosa podatkov.

(2) Odjemalci, ki imajo nameščene naprave, ki omogočajo daljinski prenos podatkov, morajo distributerju toplote, če je to tehnično možno, brezplačno dati na voljo kabelsko povezavo ali možnost napeljave take povezave do ustreznega komunikacijskega omrežja.

(3) Odjemalci, pri katerih so nameščene merilne naprave in naprave, ki omogočajo daljinski prenos podatkov, ki za svoje delovanje potrebujejo električno energijo, morajo distributerju toplote brezplačno omogočiti priključitev na električno omrežje.

6. Merjenje količin toplote

87. člen

(obveznost distributerja za zagotavljanje merilnih podatkov)

Distributer toplote je odgovoren za zagotavljanje merilnih podatkov za obračun prevzetih in dobavljenih količin toplote.

88. člen

(odčitavalno obdobje)

(1) Redno odčitavalno obdobje je časovni interval, v katerem distributer toplote izvaja redna odčitavanja merilnih naprav in je enako obračunskemu obdobju.

(2) Redno odčitavalno obdobje je letno.

89. člen

(obveznost odjemalca glede zagotavljanja meritev)

(1) Pri izvajanju aktivnosti iz 86. in 87. člena tega akta mora odjemalec distributerju toplote omogočiti neoviran dostop do vseh merilnih naprav. Odjemalec mora poskrbeti, da so merilne naprave vedno dostopne. Odjemalec mora zavarovati merilne naprave pred poškodbami overitvenih oznak merilnih naprav, poškodbo pečatov (npr. za računsko enoto, temperaturno tipalo dovoda, temperaturno tipalo povratka), drugimi poškodbami in jih zavarovati pred zmrzaljo.

(2) Če distributer toplote zaradi odsotnosti odjemalca ali zaradi drugih razlogov na strani odjemalca ni mogel odčitati merilne naprave, je odjemalec dolžan na osnovi obvestila distributerja toplote javiti pravilen odčitek v roku in na način, ki ga določi distributer toplote.

90. člen

(določanje količin dobavljene toplote brez odčitka)

Za obračunsko obdobje, za katerega niso bile odčitane merilne naprave zaradi odsotnosti odjemalca ali drugih razlogov na strani odjemalca (npr. onemogočanje dostopa do merilne naprave), distributer toplote zaračuna toploto na osnovi ocenjene porabe v obračunskem obdobju, upoštevajoč preteklo porabo in dejanski temperaturni primanjkljaj v obračunskem obdobju.

91. člen

(določanje količin dobavljene toplote v primeru okvare merilne naprave, ki je nastala brez krivde odjemalca)

(1) Če se ugotovi, da so zaradi okvare merilne naprave, ki je nastala brez krivde odjemalca, količine predane toplote nepravilno registrirane oziroma nepravilno merjene, se na podlagi dokumentiranih podatkov izmerjene količine toplote sporazumno popravijo za čas od zadnje kontrole merilne naprave do ugotovitve nepravilnosti, vendar za največ 12 mesecev od dneva, ko so bile nepravilnosti ugotovljene. Pri tem je potrebno upoštevati vse okoliščine, v katerih je odjemalec prejemal toploto v času, ko je merilna naprava nepravilno merila oziroma registrirala količine predane toplote.

(2) Če ne pride do sporazumnega popravka izmerjenih količin, se popravek izvrši tako, da se predane količine toplote za obračunsko obdobje, v katerem merilne naprave niso pravilno merile oziroma registrirale teh količin, določi na osnovi srednjih vrednosti predanih količin, v obdobju pred in po nastanku okvare, z upoštevanjem dinamike dobave toplote oziroma temperaturnega primanjkljaja.

92. člen

(izračun količin dobavljene toplote v primeru okvare merilne naprave)

(1) Za obdobje, ko je merilna naprava pokvarjena, se določi dobavljena količina na podlagi porabe v primerljivem obračunskem obdobju, ko je merilna naprava še pravilno delovala, z upoštevanjem vseh okoliščin, ki vplivajo na odjem toplote.

(2) Primerljivo obračunsko obdobje določi distributer toplote. Za stavbe, za katere ni mogoče določiti primerljivega obračunskega obdobja (nove stavbe), se uporabi podatke iz primerljive druge stavbe.

(3) Dobavljena količina toplote, ki je odvisna od zunanje temperature, se za obračunsko obdobje, ko je bila merilna naprava pokvarjena, določi na naslednji način:

$$Q = Q_h \times K \times Y$$

pri tem oznake pomenijo:

- Q ... dobavljena količina toplote (MWh);
 Q_h ... obračunsko (priključno) moč toplotnih naprav za ogrevanje in klimatizacijo prostorov (MW);

K ... število ur obratovanja odjemalčevih toplotnih naprav z obračunsko (priključno) močjo v obračunskem obdobju;

Y ... faktor odjema toplote za primerljivo obračunsko obdobje.

$$K = \frac{24 \times Z \times (t_n - t_{zsr})}{t_{np} - t_{zmin}}$$

pri tem oznake pomenijo:

- Z ... število ogrevalnih dni;
 t_n ... srednja projektna ali predpisana temperatura prostorov;
 t_{np} ... srednja projektna notranja temperatura prostorov;
 t_{zsr} ... srednja zunanja temperatura v obračunskem obdobju;
 t_{zmin} ... -20 °C, računaska minimalna zunanja temperatura.

93. člen

(neupravičen odjem)

(1) Za neupravičen odjem toplote se šteje:

1. odjem toplote, ki ni merjen z merilno napravo za ugotavljanje količin dobavljene toplote;
2. odjem toplote, merjen z merilno napravo, ki ni overjena pri akreditiranem kontrolnem organu;
3. odjem toplote, merjen z merilno napravo, ki je namerno poškodovana;
4. odjem toplote, merjen z merilno napravo, kjer so neopoblaščno odstranjeni oziroma poškodovani pečati merilne naprave oziroma njeni sestavni deli;
5. odjem toplote, merjen z merilno napravo, katere overitev pri akreditiranem kontrolnem organu je potekla, zamenjava merilne naprave pa ni mogoča iz razlogov na strani odjemalca;
6. odjem toplote, izveden z nedovoljenim posegom v distribucijski sistem;
7. odjem toplote, ki ga izvaja odjemalec s tem, da je priključil svoje interne toplotne naprave na distribucijski sistem brez soglasja distributerja toplote.

(2) Dokazno breme upravičenega odjema je na strani osebe, za katero obstaja utemeljen sum, da izvaja neupravičen odjem toplote.

(3) Če trajanje neupravičenega odjema ni mogoče ugotoviti, se neupravičen odjem toplote obračuna od zadnjega odčitka merilne naprave s strani distributerja toplote. V primeru, da zadnjega odčitka merilne naprave ni bilo mogoče pridobiti, je dokazno breme o trajanju neupravičenega odjema na strani osebe, ki izvaja neupravičen odjem toplote.

(4) Če ni mogoče ugotoviti količin neupravičeno odvzete toplote, se količina toplote določi v skladu z 92. členom tega akta, pri čemer se uporabi podatke iz primerljive druge stavbe, z upoštevanjem najvišjega faktorja odjema toplote (Y=1).

(5) Odjemalec mora distributerju toplote v skladu s splošnimi načeli odškodninskega prava plačati tudi vse stroške in škodo, ki jo povzroči z neupravičenim odjemom toplote.

(6) Vsak neupravičen odjem toplote, odstranitev oziroma poškodovanje pečata merilne naprave oziroma njenih sestavnih delov se praviloma prijavi organom pregona in energetske inšpektorju.

94. člen

(priključitev internih toplotnih naprav brez vednosti distributerja toplote na sistem ogrevanja v stavbi, ki je že priključena na distribucijski sistem)

(1) Če odjemalec priključi svoje interne toplotne naprave brez vednosti distributerja toplote na sistem ogrevanja v stavbi, ki je že priključena na distribucijski sistem, lahko distributer

toplote sam sestavi zapisnik z datumom, ko je bil tak poseg tehnično mogoč ali dejansko ugotovljen. Če distributer ne razpolaga s podatki o obračunski moči takega odjemalca, le tega predhodno pozove k pridobitvi soglasja za priključitev.

(2) Distributer toplote v takem primeru odjemalcu obračuna novo obračunsko moč, ostale odjemalce na istem odjemnem mestu pa obvesti preko pooblaščenca o dodatni priključitvi in povečanju obračunske toplotne moči zaradi ureditve razdelilnika stroškov in spremembe pogodbenega razmerja. Če distributer toplote ne prejme novega razdelilnika ima pravico, da razdeli stroške skladno s kriteriji, ki so veljali za razdelitev stroškov pred povečanjem obračunske moči na račun dodatnega priklopa.

7. Nujna oskrba gospodinjskih odjemalcev

95. člen

(nujna oskrba gospodinjskih odjemalcev)

(1) Distributer toplote v primeru predvidenega odklopa distribucije toplote zaradi nepravilnih pogodbenih obveznosti obvesti gospodinjskega odjemalca o datumu predvidenega odklopa, možnosti nujne oskrbe, o dokazilih, ki jih mora predložiti, ter rokov za predložitev dokazil.

(2) Nujna oskrba je ukrep, ki preloži odklop gospodinjskega odjemalca in je namenjena samo skrajnim primerom ogrožanja življenja in zdravja gospodinjskega odjemalca, ki si zaradi svojih premoženjskih razmer, dohodkov in drugih socialnih okoliščin ne more zagotoviti drugega vira energije za ogrevanje, ki bi mu povzročil enake ali manjše stroške za najnujnejšo ogrevanje stanovanjskih prostorov.

(3) Do nujne oskrbe so upravičeni gospodinjski odjemalci iz prejšnjega odstavka izključno v primeru, da bi bilo v primeru odklopa ogroženo življenje in zdravje gospodinjskega odjemalca in oseb, ki z odjemalcem prebivajo v skupnem gospodinjstvu.

(4) Gospodinjski odjemalec, ki je prejel obvestilo distributerja toplote o odklopu zaradi nepravilnih pogodbenih obveznosti in želi uveljaviti pravico do nujne oskrbe na podlagi prvega odstavka 296. člena EZ-1, mora v roku osmih dni od prejema obvestila o odklopu podati distributerju toplote vlogo za priznanje te pravice in predložiti ustrezna dokazila. Obrazec vloge za uveljavitev pravice do nujne oskrbe je odjemalcem dostopen na spletni strani distributerja toplote.

(5) Distributer toplote pri presoji upravičenosti do nujne oskrbe najprej ugotavlja, ali gospodinjski odjemalec izpolnjuje kriterije iz drugega odstavka tega člena, nato pa, ali obstajajo okoliščine, zaradi katerih bi bilo v primeru odklopa ogroženo življenje ali zdravje gospodinjskega odjemalca oziroma oseb, ki z njim prebivajo v skupnem gospodinjstvu, ki se ugotavljajo na podlagi izpolnjevanja enega izmed naslednjih dveh pogojev:

– ali glede na letni čas in temperaturne razmere ter vrsto stavbe, v kateri gospodinjski odjemalec prebiva, odklop distribucije toplote ogroža življenje in zdravje tega odjemalca ter oseb, ki z njim prebivajo, zaradi neobstoja možnosti uporabe drugega vira ogrevanja z enakimi ali nižjimi stroški;

– ali bi bilo v primeru odklopa distribucije toplote ogroženo zdravstveno stanje gospodinjskega odjemalca oziroma oseb, ki z njim prebivajo v skupnem gospodinjstvu.

(6) Do nujne oskrbe glede na letni čas in temperaturne razmere so gospodinjski odjemalci lahko upravičeni le v obdobju ogrevalne sezone.

(7) Do nujne oskrbe v obdobju ogrevalne sezone niso upravičeni gospodinjski odjemalci, ki prebivajo v stavbah, v katerih je vsaj v enem bivalnem prostoru odjemalca omogočeno ogrevanje s trdimi gorivi ali drugim virom ogrevanja.

(8) Distributer toplote kot ustrezno dokazilo za izpolnjen pogoj, da gre za gospodinjskega odjemalca iz drugega odstavka tega člena, upošteva potrdilo Centra za socialno delo, iz katerega je razvidno, da je odjemalec vložil vlogo za dodelitev redne denarne socialne pomoči že pred prejemanjem obvestila o odklopu.

(9) Distributer toplote v postopku ugotavljanja upravičenosti do nujne oskrbe zaradi letnega časa in temperaturnih razmer zahteva potrdilo oziroma zapisnik o rednem letnem pregledu kurilnih naprav pristojne dimnikarske službe, iz katerega je nedvoumno razvidno, da ni vsaj v enem prostoru možno ogrevanje na trda ali druga goriva in izjavo odjemalca, da v nobenem prostoru ni vgrajena kurilna naprava za ogrevanje na trda ali druga goriva ali druga ogrevalna naprava. Dokazilo ne sme biti starejše od enega leta.

(10) Upravičenost do nujne oskrbe zaradi zdravstvenega stanja distributer toplote presoja na podlagi dokazila, iz katerega izhaja, da bi bilo v primeru odklopa ogroženo življenje in zdravje gospodinjskega odjemalca oziroma oseb, ki z njim prebivajo v skupnem gospodinjstvu.

(11) Distributer toplote v postopku ugotavljanja upravičenosti do nujne oskrbe zaradi zdravstvenega stanja upošteva potrdilo osebnega zdravnika, da gospodinjski odjemalec za ohranjanje življenja in zdravja nujno potrebuje distribucijo toplote z namenom zagotavljanja ustreznih bivalnih razmer. Potrdilo mora biti izdano posebej za namen ugotavljanja upravičenosti do nujne oskrbe in mora natančno opredeliti obdobje, v katerem bi odklop ogrožal življenje in zdravje gospodinjskega odjemalca.

(12) Če distributer toplote presodi, da je gospodinjski odjemalec upravičen do nujne oskrbe, o tem pisno obvesti odjemalca. Obvestilu, ki je namenjeno odjemalcu priloži seznam nasvetov za varčevanje z energijo, ki lahko pripomorejo k znižanju porabe energije oziroma stroškov ogrevanja. Distributer toplote sme pri izvajanju nujne oskrbe omejiti odjem toplote gospodinjskemu odjemalcu do količine, ki je nujno potrebna, da ne pride do ogrožanja življenja in zdravja tega odjemalca ter oseb, ki z njim prebivajo.

(13) Gospodinjski odjemalec je upravičen do nujne oskrbe za čas od predvidenega odklopa, kot izhaja iz obvestila iz prvega odstavka tega člena in dokler obstajajo okoliščine, ki povzročajo ogrožanje življenja in zdravja tega odjemalca ter oseb, ki z njim prebivajo, vendar najdlje do dokončne odločbe Centra za socialno delo glede dodelitve redne denarne socialne pomoči. Za ta čas se odklop gospodinjskega odjemalca preloži.

(14) Če distributer toplote presodi, da niso izpolnjeni pogoji za nujno oskrbo, o tem nemudoma pisno obvesti gospodinjskega odjemalca in nadaljuje s postopkom odklopa.

8. Obveščanje odjemalcev

96. člen

(kontaktna točka za odjemalce)

(1) Distributer toplote mora odjemalcem zagotoviti potrebne informacije glede njihovih pravic, veljavnih predpisov in metod za reševanje sporov, ki so jim na voljo v primeru spora z distributerjem toplote na spletni strani distributerja toplote in v kontaktni točki, ki se nahaja na sedežu distributerja toplote.

(2) V kontaktni točki distributer toplote zagotovi najmanj informacije o:

- načinih reševanja sporov;
- veljavnih cenah toplote;
- splošno veljavnih pogojih v zvezi z dostopom do teh storitev in v zvezi njihovo uporabo;
- načinu pridobitve podatkov o njihovi porabi;
- pravicah do oskrbe s toploto določene kakovosti po razumni ceni v skladu s predpisi in splošnimi akti.

97. člen

(obveščanje odjemalcev)

(1) Distributer toplote odjemalcem toplote dvakrat letno poda informacije o obračunu toplote, ki vključujejo:

- veljavne dejanske cene;
- dejansko porabo energije in dejanske stroške v obračunskem obdobju;

– primerjave porabe energije odjemalca s porabo energije v istem obdobju prejšnjega leta;

– primerjave s povprečnim normaliziranim ali referenčnim porabnikom energije iz iste porabniške kategorije vedno, kadar je to mogoče in koristno.

(2) Distributer toplote odjemalcem toplote posreduje podatke o pravnih in fizičnih osebah, ki nudijo informacije o učinkoviti rabi energije, vključno z naslovi spletnih strani, na katerih je mogoče dobiti informacije o razpoložljivih ukrepih za izboljšanje energetske učinkovitosti.

(3) Ne glede na prvi odstavek mora distributer toplote odjemalcem podati informacije o obračunu toplote najmanj štirikrat letno:

– na zahtevo odjemalca ali
– če je odjemalec izbral možnost elektronskega prejemanja obračuna.

(4) Distributer toplote daje odjemalcem podatke o obračunu toplote in informacije o njih ter dostop do informacij o njihovi porabi brezplačno.

9. Kakovost toplote

98. člen

(kakovost toplote)

(1) Kakovost dobavljene toplote se ugotavlja na odjemnem mestu odjemalca.

(2) Dobavljena toplota iz distribucijskega sistema je ustrezne kakovosti, če je diferenčni tlak na odjemnem mestu, za vročevodno in toplovodno omrežje daljinskega ogrevanja, minimalno 0,75 bar. Temperatura dovoda na odjemnem mestu se zagotavlja v odvisnosti od zunanje temperature, kot je razvidno iz Diagrama poteka temperatur ogrevne vode v dovodnem in povratnem vodu na odjemnem mestu v odvisnosti od zunanjih temperatur, ki je kot Priloga 1 sestavni del tega akta.

(3) Distributer toplote odgovarja za kakovost dobavljene toplote skladno s tem aktom, pogodbo o dobavi toplote in zapisnikom, pod pogojem, da so odjemalčeve toplotne naprave zgrajene in obratujejo skladno s projektno dokumentacijo in da so obratovalno sposobne.

(4) Če odjemalec oporeka kakovosti toplote, mora distributer toplote ali njegov pooblaščenec opraviti meritve in rezultate meritev posredovati odjemalcu skupaj z izjavo o kakovosti toplote. Distributer toplote v osmih dneh po obvestilu odjemalca začne postopek preverjanja kakovosti toplote in odjemalca v osmih dneh po končanih meritvah obvesti o svojih ugotovitvah. Če distributer toplote izda izjavo o skladnosti kakovosti toplote, nosi stroške meritev odjemalec.

(5) Če se odjemalec z izsledki meritev o kakovosti toplote ne strinja, lahko opravi meritve na lastne stroške. Uporabljene merilne naprave in metodologija merjenja morajo ustrezati stanju tehnike in morajo biti skladne z določbami predpisov, ki urejajo akreditacijo in predpisov, ki urejajo ugotavljanje skladnosti in področje meroslovja.

(6) Distributer toplote mora v osmih dneh preizkusiti ugotovitve odjemalca glede kakovosti toplote in o svojih ugotovitvah obvestiti odjemalca v osmih dneh po izvedbi meritev.

(7) Če odjemalec dokaže odstopanja, višino nadomestila, način in rok plačila nadomestila za posamezno vrsto kršitve določita distributer toplote in odjemalec sporazumno. Nadomestilo mora biti sorazmerno glede na višino nastale škode, teže kršitve in stopnjo odgovornosti distributerja toplote.

(8) Ne glede na plačilo nadomestila iz prejšnjega odstavka, lahko odjemalec od distributerja toplote po splošnih pravilih obligacijskega prava zahteva povrnitev škode, če škoda presega izplačano nadomestilo.

10. Obračun, način plačil, postopek opominjanja in reševanje reklamacij

99. člen

(obračunsko obdobje)

(1) Obračunsko obdobje je časovni interval, na katerega se nanaša obračun.

(2) Redno obračunsko obdobje stroškov dobavljene toplote je letno.

100. člen

(obračun toplote)

(1) Stroški dobavljene toplote se obračunavajo glede na:

– razvrstitev odjemalca v ustrezno tarifno skupino;
– obračunsko moč;

– dobavljeno količino toplote.

(2) Obračun toplote se izvede glede na dejanske odčitke merilne naprave.

101. člen

(zaračunavanje storitev dobavljene toplote)

(1) Distributer toplote zaračunava storitve dobave toplote in druge obveznosti, v skladu s predpisi, ki urejajo dejavnost distribucije toplote ter pogodbo o dobavi toplote za vsako odjemno mesto posebej. Na skupnih odjemnih mestih vsak etažni lastnik prejme svoj račun v skladu z razdelilnikom stroškov, če pogoje za to zagotovijo odjemalci skupnega odjemnega mesta.

(2) Perioda izstavljanja računov je mesečna.

(3) Z obračunom obračunske moči in dobavljenih količin toplote je krita storitev distribucije toplote na odjemno mesto.

(4) Ostale storitve, ki jih distributer toplote zaračunava, vendar v tarifnem sistemu za distribucijo toplote niso zajete, obračuna distributer toplote po ceniku, ki ga objavi na spletni strani in sedežu podjetja ali pa so navedene v posebni pogodbi o izvajanju storitev.

102. člen

(postopek določanja obračunske moči)

(1) Distributer toplote na osnovi vloge odjemalca v postopku izdaje soglasja za priključitev na distribucijski sistem določi priključno moč za namen ogrevanja prostorov (OGP).

(2) Priključno moč distributer toplote določi na osnovi nazivne moči internih toplotnih naprav, določene s projektno dokumentacijo strojnih instalacij in strojne opreme internih toplotnih naprav, ki jo korigira v skladu z določbami tega akta in določbami tehničnih zahtev distributerja toplote o priključitvi stavb na distribucijski sistem.

(3) Če je treba zaradi spremenjene priključne moči, ki je nastala zaradi spremembe namembnosti stavbe, dozidave ali nadzidave dimenzijsko povečati priključek ali vhodna ventila V1 in V2, povečati oziroma zamenjati elemente toplotne postaje, mora odjemalec pridobiti novo soglasje za priključitev, po postopku navedenem v tem aktu in priložiti zahtevano dokumentacijo.

(4) Če je potreba po spremembi priključne moči nastala zaradi izvedbe ukrepov toplotne zaščite stavbe, spremembe namembnosti dela stavbe, ukinitve in posodobitve internih toplotnih naprav, ki ne pogojujejo povečave oziroma fizične predelave priključnega voda ali toplotne postaje, odjemalec poda vlogo za spremembo obračunske moči kateri priloži projektno dokumentacijo, ki dokazuje izvedene spremembe, ki imajo za posledico spremembo priključne moči.

(5) Priključne moči za ogrevanje ni možno znižati pod vrednost toplotnih izgub stavbe.

(6) Distributer toplote na osnovi vloge odjemalca v postopku sklepanja pogodbe o dobavi toplote določi obračunsko moč. Obračunska moč je lahko enaka ali manjša od priključne moči po izdanem soglasju za priključitev in se potrdi z zapisnikom o nastavljeni obračunski moči ob nastavitvi v toplotni postaji s strani pooblaščenec osebe distributerja toplote.

(7) V primeru skupnega odjemnega mesta distributer toplote, na osnovi priključne moči po izdanem soglasju za priključitev in s strani odjemalcev predloženega razdelilnika

stroškov dobavljene toplote, določi obračunsko moč posameznega odjemalca. Seštevek obračunskih moči posameznih odjemalcev mora biti enak priključni moči po izdanem soglasju za priključitev.

(8) Obračunska moč je lahko manjša od priključne moči kadar posamezni deli stavbe in njihove interne toplotne naprave niso zgrajeni v celotnem obsegu po predloženi dokumentaciji ob izdaji soglasja za priključitev ali pa je na obstoječi zgradbi izvedena energetska sanacija ali druge spremembe, ki imajo za posledico spremembo priključne moči. Obračunska moč je lahko v tem primeru manjša od priključne moči za največ 22 odstotkov, sicer mora odjemalec za spremembo priključne moči pridobiti novo soglasje za priključitev.

103. člen

(rok in način plačila)

(1) Terjatev distributerja toplote do odjemalca nastane 18. v mesecu za zaračunane storitve preteklega meseca. Navedeno velja za odjemalce – gospodarske subjekte in fizične osebe. Kadar je odjemalec javni organ, velja v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje zamud pri plačilih, valutni rok 30 dni od prejema računa. Navedeni valutni roki veljajo, če s pogodbo o dobavi toplote ali predpisi ni drugače določeno.

(2) Če odjemalec ne plača računa pravočasno, distributer toplote odjemalca pozove k izpolnitvi obveznosti s pisnim opominom, v katerem določi nov rok plačila, ki za gospodinjske odjemalce ne sme biti krajši od 15 dni. Če odjemalec ne plača računa po preteku roka, določenega v opominu, distributer odjemalca obvesti o predvidenem odklopu. Rok od prejema obvestila o odklopu do dejanskega odklopa ne sme biti krajši od 15 dni.

(3) Za nepravočasna plačila dobavitelj zaračunava zamudne obresti.

104. člen

(zavarovanje plačil)

Distributer toplote lahko v času trajanja pogodbe o dobavi toplote zahteva od poslovnega odjemalca ali industrijskega odjemalca ustrezno zavarovanje za plačilo obveznosti (npr. bančno garancijo, unovčljivo na prvi poziv, menico, predplačilo), pri čemer lahko znesek zavarovanja znaša največ povprečni znesek dvomesečnega računa.

105. člen

(reklamacija)

(1) Odjemalec lahko pri distributerju toplote reklamira:

- količino in kvaliteto dobavljene toplote v priključni postaji;
- nepravilno delovanje merilnikov toplote;
- zastoje ter okvare pri dobavi toplote;
- obračun dobavljene toplote;
- druge storitve.

(2) Odjemalec lahko reklamacijo pošlje pisno ali po elektronski pošti oziroma poda ustno na zapisnik pri distributerju toplote.

(3) Na skupnih odjemnih mestih lahko reklamacijo poda le pooblaščenec odjemalcev v imenu lastnikov nepremičnin.

(4) V primeru reklamacije računa za obračun toplote je odjemalec dolžan poravnati nesporni del v pogodbenem roku, za sporni del pa mora podati pisno reklamacijo najkasneje v roku osmih dni od prejema računa.

(5) Distributer toplote je dolžan odjemalcu pisno odgovoriti najkasneje v roku osmih delovnih dni od prejema reklamacije na zadnji distributerju toplote posredovani naslov.

106. člen

(način reševanja reklamacij)

(1) Distributer toplote mora odjemalca pisno obvestiti o svojem stališču do prejete reklamacije in njegovih že sprejetih ukrepih in predlogih za ustrezno rešitev reklamacije.

(2) Če je na osnovi reklamacije ugotovljena napaka po krivdi distributerja toplote v zvezi s kakovostjo dobavljene toplote v priključni postaji in se je ne da odpraviti v najkrajšem času (do 24 ur), mora distributer toplote posredovati odjemalcu ali pooblaščenec odjemalcev pisni odgovor o rešitvi reklamacije v najkrajšem času, najkasneje pa v treh delovnih dneh od prejema reklamacije.

(3) Upravičene reklamacije upošteva distributer toplote pri obračunu toplote sorazmerno s časom njihovega trajanja in upošteva okolščine v času motenj pri dobavi toplote.

VI. TARIFNI SISTEM IN TARIFNI ELEMENTI ZA DOBAVO TOPLOTE

1. Tarifni elementi in tarifne postavke

107. člen

(tarifni elementi in tarifne postavke)

(1) Tarifna elementa, za katera distributer toplote določi tarifne postavke na način in pod pogoji, določenimi s tem aktom, sta obračunska moč in dobavljena količina toplote.

(2) Tarifne postavke za posamezne tarifne elemente so:

- fiksni del tarife za toploto (TP_F), ki predstavlja ceno za enoto obračunske moči v EUR/MW/leto;
- variabilni del tarife za toploto (TP_V), ki predstavlja ceno za enoto dobavljene količine toplote v EUR/MWh.

(3) Fiksni in variabilni del tarifnih postavk toplote za namen ogrevanja prostorov, pripravo sanitarne tople vode in uporabo v tehnoloških procesih, distributer toplote oblikuje in določi v skladu s tarifnim sistemom, opredeljenim v tem aktu, in aktom, ki ureja metodologijo za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje.

2. Tarifni sistem toplote za namen ogrevanja prostorov

108. člen

(tarifni sistem toplote za namen ogrevanja prostorov)

Distributer toplote razvrsti odjemalca, ki uporablja toploto za namen ogrevanja prostorov, glede na vrsto odjemalca in njegovo obračunsko moč (P_{OBR}) v posamezne tarifne skupine naslednjega tarifnega sistema:

Tarifna skupina (TS_{OGP})		Ogrevni medij	Tarifna postavka (TP)	
			Variabilni del cene Toplota (TP_V)	Fiksni del cene Obračunska moč (TP_F)
OGP₀₁	Gospodinjski odjem	Vroča voda	[EUR/MWh]	[EUR/MW/leto]
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0,050$ MW			
2. podskupina	$0,050 < P_{OBR} \leq 0,300$ MW			
3. podskupina	$P_{OBR} > 0,300$ MW			
OGP₀₂	Industrijski odjem	Vroča voda	[EUR/MWh]	[EUR/MW/leto]
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0,050$ MW			
2. podskupina	$0,050 < P_{OBR} \leq 0,300$ MW			
3. podskupina	$P_{OBR} > 0,300$ MW			
OGP₀₃	Poslovni in ostali odjem	Vroča voda	[EUR/MWh]	[EUR/MW/leto]
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0,050$ MW			
2. podskupina	$0,050 < P_{OBR} \leq 0,300$ MW			
3. podskupina	$P_{OBR} > 0,300$ MW			

109. člen

(tarifni sistem za obračun ostalih storitev)

(1) Tarifni sistem za obračun ostalih storitev sestavljajo tarifne postavke za ostale storitve, ki niso vključene v ceni toplote.

(2) Ostale storitve, ki niso vključene v ceni za toploto so storitve, ki jih lahko distributer toplote ponudi na podlagi naročila in dogovora z odjemalcem. Storitve se obračuna skladno z veljavnim cenikom, ki je stroškovno naravnani in javno dostopen vsem odjemalcem.

3. Priprava in objava tarifnih postavk

110. člen

(priprava in objava tarifnih postavk)

(1) Distributer toplote mora pred začetkom zaračunavanja tarifnih postavk tarifne postavke javno objaviti na svoji spletni strani ter vsaj tri dni pred objavo obvestiti Agencijo za energijo (v nadaljnjem besedilu: agencija).

(2) Distributer toplote posreduje obvestilo agenciji v obliki in na način, kot ga določi agencija v skladu s splošnim aktom, ki ureja način posredovanja podatkov in dokumentov izvajalcev energetske dejavnosti.

VII. KONČNI DOLOČBI

111. člen

(prenehanje uporabe predpisov)

Z dnem uveljavitve tega akta prenehajo veljati Sistemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje za oskrbo s toploto za geografsko območje Občine Dravograd (Uradni list RS, št. 8/12).

112. člen

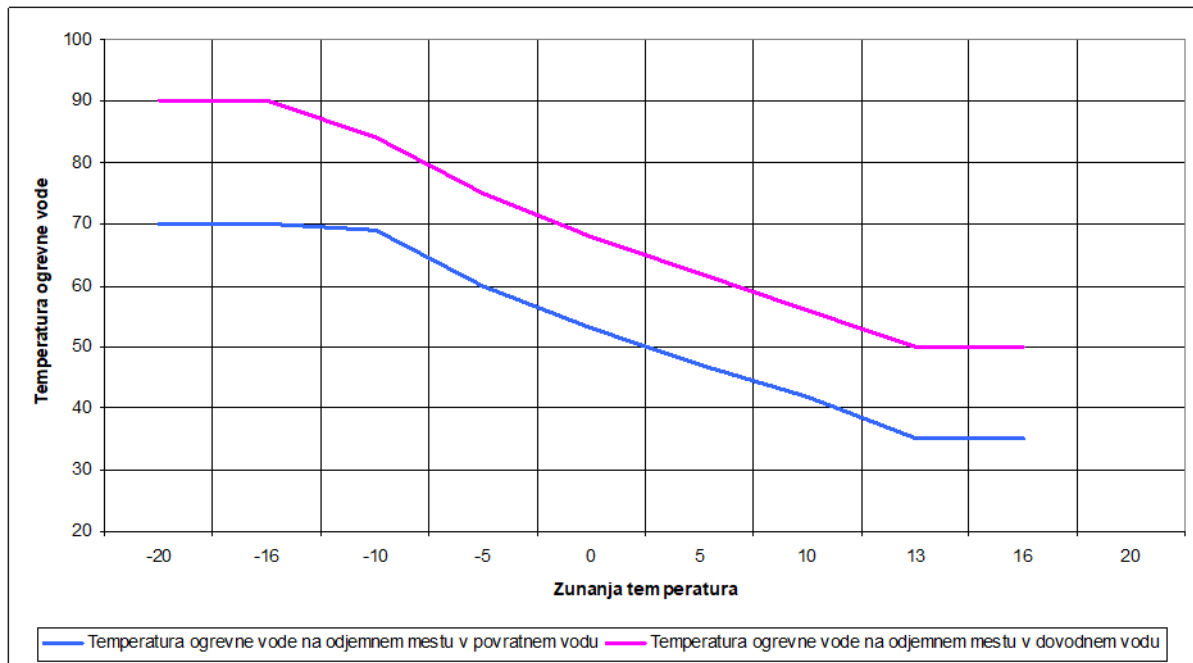
(začetek veljavnosti)

Ta akt začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 97/I-2020
Dravograd, dne 23. junija 2020
EVA 2020-2430-0108

JAVNO KOMUNALNO
PODJETJE DRAVOGRAD d.o.o.
direktorica
Marija Slavič

Priloga 1. Diagram poteka temperatur ogrevne vode v dovodnem in povratnem vodu na odjemnem mestu v odvisnosti od zunanjih temperatur

Opomba: Dovoljeno odstopanje $\pm 2,5^{\circ}\text{C}$.

2857. Sklep o spremembah Sklepa o zavarovalno-statističnih podatkih

Na podlagi 284. člena, četrtega odstavka 536. člena, petega odstavka 578. člena in 2. točke prvega odstavka 501. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19 in 102/20) ter na podlagi 4. in 8. točke prvega odstavka 332.f člena v zvezi z drugim odstavkom 332.g člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17, 28/19 in 75/19) Agencija za zavarovalni nadzor izdaja

S K L E P**o spremembah Sklepa o zavarovalno-statističnih podatkih**

1. člen

V Sklepu o zavarovalno-statističnih podatkih (Uradni list RS, št. 25/19, 46/19 in 82/20; v nadaljnjem besedilu: Sklep) se besedilo prvega odstavka nadomesti z besedilom, ki se glasi:

»(1) Ta sklep na podlagi 284. člena, četrtega odstavka 536. člena in petega odstavka 578. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19 in 102/20; v nadaljevanju ZZavar-1) določa vrste, obseg, roke in način poročanja podatkov, ki jih morajo zavarovalnice, pozavarovalnice, Slovensko zavarovalno združenje v delu, ki se nanaša na poslovanje škodnega sklada in odškodninskega urada (v nadaljnjem besedilu: Slovensko zavarovalno združenje), in zavarovalni oziroma pozavarovalni pooli poročati Agenciji za zavarovalni nadzor.«

2. člen

V 2. členu se črta četrti odstavek in dosedanji peti odstavek postane četrti odstavek.

3. člen

V dosedanjem petem odstavku 2. člena se črta besedilo »ter S-33«.

4. člen

Iz priloge, ki je sestavni del Sklepa, se črta obrazec S-33.

5. člen
(uveljavitev)

Ta sklep začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00701-5/2020-7
Ljubljana, dne 28. oktobra 2020
EVA 2020-1611-0115

Predsednik strokovnega sveta
Agencije za zavarovalni nadzor
mag. Gorazd Čibej

2858. Sklep o spremembi Sklepa o registrih zavarovalnih zastopnikov in posrednikov

Na podlagi 2. točke tretjega odstavka 564. člena in 2. točke prvega odstavka 501. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19 in 102/20) Agencija za zavarovalni nadzor izdaja

S K L E P**o spremembi Sklepa o registrih zavarovalnih zastopnikov in posrednikov**

1. člen

V Sklepu o registrih zavarovalnih zastopnikov in zavarovalnih posrednikov (Uradni list RS, št. 32/19; v nadaljnjem besedilu: sklep) se tretja točka prvega odstavka 3. člena spremeni tako, da se črtata besedi »in prokuristov«.

2. člen

Ta sklep začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00701-5/2020-6
Ljubljana, dne 28. oktobra 2020
EVA 2020-1611-0116

Predsednik strokovnega sveta
Agencije za zavarovalni nadzor
mag. Gorazd Čibej

OBČINE

SLOVENJ GRADEC

2859. Sklep o javni objavi in razgrnitvi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje TR-05 stanovanjsko naselje Troblje (Identifikacijska številka v zbirki prostorskih aktov: 1556)

Na podlagi 112. in 119. člena Zakona o urejanju prostora (ZUreP-2) (Uradni list RS, št. 61/17) in 17. člena Statuta Mestne občine Slovenj Gradec (Uradni list RS, št. 91/20 – uradno prečiščeno besedilo – Statut MOSG-UPB-3) je župan Mestne občine Slovenj Gradec sprejel

S K L E P

o javni objavi in razgrnitvi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje TR-05 stanovanjsko naselje Troblje (Identifikacijska številka v zbirki prostorskih aktov: 1556)

I.

Javno se razgrne dopolnjen osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje TR-05 stanovanjsko naselje Troblje (v nadaljevanju OPPN za območje TR-05 stanovanjsko naselje Troblje), ki ga je izdelalo podjetje URBIS d.o.o. Maribor, Partizanska cesta 3, 2000 Maribor, pod številko 2019/OPPN-021 z dne oktober 2020.

OPPN za območje TR-05 stanovanjsko naselje Troblje ima dodeljeno identifikacijsko številko v zbirki prostorskih aktov: 1556.

II.

Območje OPPN obsega parcele ali dele parcel št. 112/1, 129, 130, vse k.o. 846 Gradišče, na katerih je predvidena gradnja prostostojećih individualnih objektov s pripadajočo prometno, komunalno in energetska infrastrukturo. Meja območja poteka pretežno po obodu teh parcel.

III.

V skladu s priporočili Ministrstva za okolje in prostor št. 010-3/2020/106 z dne 27. 3. 2020 bo dopolnjen osnutek OPPN za območje TR-05 stanovanjsko naselje Troblje javno razgrnjen izključno z uporabo elektronskih medijev od 16. 11. 2020 do vključno 18. 12. 2020. Gradivo bo v digitalni obliki objavljeno na spletni strani Mestne občine Slovenj Gradec <http://www.slovenjgradec.si/Narocila-in-objave/Javne-razgrnitve>. Javna obravnava bo posneta in bo v času od 4. 12. 2020 do 18. 12. 2020 objavljena na Youtube kanalu Mestne občine Slo-

venj Gradec. Povezava do videa bo objavljena na spletni strani in družbenem omrežju (Facebook) Mestne občine Slovenj Gradec ter dvakrat predvajana tudi v programu Koroške regionalne televizije. Na ta način bo občina zagotovila, da bo v pripravo OPPN za območje TR-05 stanovanjsko naselje Troblje vključen najširši možen krog zainteresirane javnosti, tudi v primeru, ko se izvaja javna razgrnitev z uporabo elektronskih medijev.

IV.

Javnost bo lahko podala mnenje in pripombe na dopolnjen osnutek OPPN za območje TR-05 stanovanjsko naselje Troblje v pisni obliki, ki jih pošlje na naslov: Mestna občina Slovenj Gradec, Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, z oznako »Javna razgrnitev dopolnjenega osnutka OPPN za območje TR-05 stanovanjsko naselje Troblje – pripombe« ali na elektronski naslov: info@slovenjgradec.si, pri čemer se pod zadeva navede »Pripombe na dopolnjen osnutek OPPN za območje TR-05 stanovanjsko naselje Troblje«. Za pisne pripombe se lahko uporabi obrazec dostopen na spletni strani <http://www.slovenjgradec.si/Narocila-in-objave/Javne-razgrnitve>. Šteje se, da je pri dajanju pripomb in predlogov z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov dan pristanek za objavo teh podatkov v stališčih do pripomb, ki bodo objavljene na spletu. Osebe, ki ne želijo, da se v stališčih objavijo njihova imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo to posebej navesti.

V.

Rok za oddajo pripomb poteče zadnji dan javne razgrnitve, to je 18. 12. 2020.

VI.

Mestna občina bo preučila pripombe in predloge javnosti in do njih zavzela stališča, ki bodo objavljena na spletni strani Mestne občine Slovenj Gradec <http://www.slovenjgradec.si/>.

VII.

Sklep o javni objavi in razgrnitvi dopolnjenega osnutka OPPN za območje TR-05 stanovanjsko naselje Troblje se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije ter na spletni strani Mestne občine Slovenj Gradec <http://www.slovenjgradec.si/Narocila-in-objave/Javne-razgrnitve>.

Št. 350-0004/2019

Slovenj Gradec, dne 3. novembra 2020

Župan
Mestne občine Slovenj Gradec
Tilen Klugler

VSEBINA

VLADA

2845. Sklep o znižanju ranga Generalnega konzulata Republike Slovenije v Bejrutu, v Libanonski republiki 7179
2846. Sklep o imenovanju častnega konzula Republike Slovenije v Bejrutu, v Libanonski republiki 7179
2847. Odločba o imenovanju Barbare Jenkole Žigante za vrhovno državno tožilko na Vrhovnem državnem tožilstvu Republike Slovenije 7179
2848. Odločba o imenovanju Luke Viranta za okrožnega državnega tožilca na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani 7180
2849. Odločba o imenovanju mag. Jasmine Arnuš Tabaković za okrajno državno tožilko na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani 7180
2850. Odločba o imenovanju Blaža Bembiča za okrajnega državnega tožilca na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani 7180
2851. Odločba o imenovanju Lidije Kolonić Hočevnar za okrajno državno tožilko na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani 7180

MINISTRSTVA

2852. Pravilnik o voznikem izpitu 7180
2853. Pravilnik o zagotavljanju usposobljenosti delavcev v sevalnih in jedrskih objektih 7261
2854. Pravilnik o vojaških letališčih, vzletiščih in heliporthih 7268
2855. Pravilnik o spremembah Pravilnika o letenju vojaških zrakoplovov 7278

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

2856. Sistemska obratovalna navodila za distribucijski sistem toplote za geografsko območje Občine Drevograd 7278
2857. Sklep o spremembah Sklepa o zavarovalno-statističnih podatkih 7300
2858. Sklep o spremembi Sklepa o registrih zavarovalnih zastopnikov in posrednikov 7300

OBČINE

SLOVENJ GRADEC

2859. Sklep o javni objavi in razgrnitvi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje TR-05 stanovanjsko naselje Troblje (Identifikacijska številka v zbirki prostorskih aktov: 1556) 7301

